

Warszawa, dnia 09.11.2021 r.

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.73.2018.EO/EU/mk/KM

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 i 2, art. 127 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2021 r. poz. 735, ze zm.), dalej Kpa, w związku z art. 127 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, ze zm.), dalej ustawa ooś, po rozpatrzeniu odwołań: [REDACTED]

[REDACTED], Spółdzielni Mieszkaniowej Wola, [REDACTED],
Wojskowej Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego Atena, Wspólnoty Mieszkaniowej „Osiedle Leśne IV”, Centrum Naukowo - Produkcyjnego Materiałów Elektronicznych CeMat⁷⁰ S.A.,
Prezydenta m.st. Warszawy, Fundacji na Rzecz Ochrony Krajobrazu Kulturowego, [REDACTED],
Wspólnoty Mieszkaniowej Księcia Bolesława 5A, 5B, 5C, 5D w Warszawie, [REDACTED]

[REDACTED], Stowarzyszenia Zwykłego Ochrona Puszczy Kampinoskiej,
Stowarzyszenia Zielone Mazowsze, [REDACTED]

[REDACTED],
Wspólnoty Mieszkaniowej „Osiedle Leśne V”, Wspólnoty Mieszkaniowej „Zielone Mieszkanko III”,
Wspólnoty Mieszkaniowej „Księcia Bolesława 7A-E”, Wspólnoty Mieszkaniowej „Mieszkanko II”,
Wspólnoty Mieszkaniowej „Fort Bema”, Wspólnoty Mieszkaniowej „Obronców Tobruku 29”, [REDACTED]

Stowarzyszenia Zieloni RP, [REDACTED]

[REDACTED],
[REDACTED],
[REDACTED],
[REDACTED],
Stowarzyszenia ORNROP „NIE PRZEZ MIASTO”, [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED], Stowarzyszenia Ekologicznego Światowid, Stowarzyszenia Czyste Bielany, [REDACTED] od decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 27 kwietnia 2018 r., znak: WOOŚ-II.4200.8.2016.MW.51, o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. *Północny wylot z Warszawy drogi ekspresowej S-7 w kierunku Gdańska na odcinku Czosnów-Trasa Armii Krajowej w Warszawie, Etap II - budowa drogi ekspresowej nr 7 na odcinku Kietpin - Trasa Armii Krajowej w Warszawie*, według wariantu II.1,

1. uchylam pkt 1.2.1 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„Zaplecza budowy, miejsca postoju i tankowania pojazdów, jak również miejsca magazynowania materiałów budowlanych, odpadów, mas ziemnych i destruktu asfaltowego, lokalizować w liniach rozgraniczających obszar prowadzonych robót, w odległości minimum 50 m od koryt rzek i innych cieków oraz od brzegów zbiorników wodnych, a także poza terenami o płytkim zaleganiu wód podziemnych. Tereny o płytkim zaleganiu wód podziemnych znajdują się w następujących odcinkach planowanej drogi: km od 11+230 do 11+710, km 13+700 – 14+000, km 14+745 – 14+945, km 15+325 – 15+595, km 16+135 – 16+715, km 17+090 – 18+050. W przypadku konieczności wyznaczenia miejsc zaplecza budowy, postoju i tankowania pojazdów poza liniami rozgraniczającymi obszar prowadzonych robót, należy je wówczas lokalizować poza:

- obszarem Natura 2000 PLC140001: Puszcza Kampinoska:, Kampinoskim Parkiem Narodowym,
- terenami leśnymi,
- stanowiskami gatunków chronionych.

Zaplecza budowy, bazy magazynowania materiałów budowlanych, miejsca magazynowania destruktu asfaltowego, miejsca postoju i tankowania pojazdów oraz miejsca magazynowania odpadów należy uszczelnić na przykład poprzez zastosowanie geomembrany lub innych materiałów spełniających analogiczną funkcję. Drogi dojazdowe do zaplecza budowy należy wytyczać w oparciu o istniejący układ drogowy z ograniczeniem ich przebiegu przez obszary cenne przyrodniczo. W przypadku konieczności budowy tymczasowych dróg dojazdowych,

należy wykonać je jako przepuszczalne, rozbieralne oraz z elementów niepowodujących zanieczyszczeń”;

2. uchylam pkt 1.2.2 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„Bezpośrednio przed rozpoczęciem odhumusowania terenu na danym odcinku planowanej trasy, skontrolować obszar pod kątem występowania na nim zwierząt i ich kryjówek. Kontrola musi zostać przeprowadzona przez nadzór przyrodniczy. W przypadku stwierdzenia konieczności translokacji niektórych gatunków zwierząt, np. mięczaków i płazów, należy je przenieść pod nadzorem przyrodniczym na stanowiska odpowiadające ich wymaganiom siedliskowym, znajdujące się poza wyznaczonym placem budowy, drogami dojazdowymi do placu budowy i zapleciami budowy. Proces zdejmowania wierzchniej warstwy gleby należy rozpocząć po zakończeniu okresu zimowej hibernacji zwierząt”;

3. uchylam pkt 1.2.3 ww. decyzji i umarzam postępowanie organu I instancji w tym zakresie;

4. uchylam pkt 1.2.4 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„Zebraną warstwę humusu złożyć w przyzmacz w pobliżu pasa robót, poza stanowiskami gatunków chronionych, które nie są przeznaczone do likwidacji. Przyzmy muszą znajdować się w miejscach nienarażonych na rozjeżdżanie przez pojazdy budowy i inne maszyny budowlane. Glebę należy w pierwszej kolejności wykorzystać do właściwego urządzenia przepustów, póltek, a także do rekultywacji terenu w bezpośrednim sąsiedztwie drogi, do odtworzenia warstwy glebowej wokół drogi oraz do uformowania skarpu, wykopów i nasypów lub też umożliwić jej wykorzystanie przez inne podmioty”;

5. uchylam pkt 1.2.7 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„Wycinkę drzew i krzewów kolidujących z realizacją planowanego przedsięwzięcia przeprowadzić poza okresem lęgowym ptaków, przypadającym w terminie od 1 marca do 31 sierpnia. Dopuszcza się przeprowadzenie wycinki w okresie lęgowym, lecz po uprzednim potwierdzeniu przez specjalistę ornitologa braku lęgów gatunków chronionych. Kontrolę zajęcia siedlisk przeprowadzić należy nie wcześniej niż 10 dni przed rozpoczęciem prac. W przypadku wykrycia lęgów gatunków chronionych zaprzestać wycinki do czasu stwierdzenia przez nadzór ornitologiczny wyprowadzenia młodych z gniazda. Ponadto, niezależnie od terminu wycinki, drzewa przeznaczone do usunięcia należy skontrolować pod kątem wykorzystywania jako miejsc występowania schronień letnich oraz zimowych nietoperzy oraz siedlisk bezkręgowców. Kontrola musi zostać przeprowadzona przez specjalistę entomologa i chiropterologa z nadzoru przyrodniczego, nie wcześniej niż 10 dni przed rozpoczęciem prac. W przypadku stwierdzenia obecności stanowisk gatunków chronionych, należy wstrzymać wycinkę oraz podjąć działania określone przez ww. nadzór”;

6. uchylam pkt 1.2.8 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„W końcowej fazie prac związanych z budową obiektu inżynierskiego – przejścia dolnego w km 14+523, od momentu wzniesienia podpór do momentu wykonania ustroju nośnego należy zapewnić możliwość migracji zwierząt na szerokości co najmniej połowy przęsła obiektu”;

7. uchylam pkt 1.2.10 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„Drzewa znajdujące się w obrębie inwestycji, tj. na terenie będącym placem budowy, ale nieprzeznaczone do wycinki, należy zabezpieczyć zgodnie z wytycznymi specjalisty dendrologa przed uszkodzeniami mechanicznymi i chemicznymi poprzez osłonięcie pni drewnianymi listwami, tkaniną jutową lub grubymi matami słomianymi lub trzcinowymi, z zachowaniem ostrożności podczas prac prowadzonych przy nabiegach korzeniowych, eliminując możliwość ich uszkodzenia. Wysokość zabezpieczeń powinna wynosić minimum 2 m. Po zakończeniu realizacji inwestycji zabezpieczenia drzew należy zdemontować nie dopuszczając do uszkodzeń drzew. Wszelkie prace prowadzone w obrębie drzew i krzewów nieprzeznaczonych do usunięcia wykonać pod nadzorem i zgodnie z wytycznymi specjalisty dendrologa. Nie należy podsypywać ziemi w obrębie koron drzew. Wykopy bezpośrednio przy pniach drzew należy wykonywać ręcznie lub przy użyciu mikrokoparek zgodnie z wytycznymi dendrologa. Odkopane korzenie należy zabezpieczyć przed wysychaniem i przymrozkami, np. poprzez zastosowanie osłon jutowych, a wykopy w pobliżu drzew niezwłocznie zasypać po zakończeniu prac. W przypadku przerw w pracy wykopy należy tymczasowo zasypać lub zabezpieczyć korzenie przed wysychaniem, według wskazań nadzoru przyrodniczego. Niedopuszczalne jest obcinanie korzeni szkieletowych drzew”;

8. uchylam pkt 1.2.11 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„Pod nadzorem specjalisty herpetologa należy:

- zastosować tymczasowe wygrodzienia herpetologiczne o wysokości 50 cm części nadziemnej, zakończonej dodatkowo 10 cm przewieszką „na zewnątrz”. Część podziemną wkopać na głębokość min. 10 cm. Wygrozienie należy wykonać z materiału umożliwiającego odpowiedni naciąg (siatka/folia polimerowa, siatka stalowa, geowłóknina, geotkanina). Oczka siatki nie mogą przekraczać 0,5 cm. Wolne końce ogrodzeń należy zakończyć U- lub C-kształtnymi zawrotkami. Przy pomocy tymczasowych grodzień ochronnych należy również zabezpieczyć drogi dojazdowe pojazdów na teren budowy nowej drogi, w przypadku stwierdzenia przez nadzór przyrodniczy występowania herpetofauny. Wygrozienie należy zastosować obustronnie w następujących kilometrażach trasy: km od 11+300 do 11+675, km od 13+750 do 14+100, km od 14+500 do 14+850, km od 18+300 do 18+650, km od 21+650 do 21+900. Dopuszcza się zmianę lokalizacji i długości tymczasowych wygrodzień herpetologicznych pod nadzorem herpetologa, uwzględniając uwarunkowania środowiskowe oraz aktualny front robót;
- zastosować wiaderka zamontowane po zewnętrznej stronie płotków tymczasowych (co 30 m oraz na obu ich końcach). Wiaderka o wysokości minimum 40 cm muszą posiadać przepuszczalne dno oraz zostać wkopane równo z gruntem, tak aby stanowiły pułapki, pozwalające na wyłowienie migrujących zwierząt (płazów) i ich późniejsze przeniesienie pod nadzorem przyrodniczym do właściwych siedlisk, poza strefę zagrożenia. W pułapkach należy umieścić materiał osłaniający płazy przed słońcem i drapieżnikami, np. mech, liście. Do każdej pułapki należy włożyć kij, w taki sposób, aby wystawał z pułapki pod dużym kątem i umożliwiał wyjście małym gryzoniom i ryjówkom. Wiaderka muszą zostać

umieszczone maksymalnie blisko ogrodzenia (powinny wręcz do niego przylegać), tak aby płazy wędrujące wzdłuż ogrodzenia zawsze do nich wpadały, a nie przechodziły obok;

- teren budowy, w szczególności miejsca mogące stanowić pułapki dla płazów (wiaderka, wykopy, zastoiska wodne, koleiny), musi być poddawany przez nadzór przyrodniczy regularnym kontrolom w trakcie całego okresu aktywności zinwentaryzowanych gatunków. W okresie wiosennych i jesiennych migracji, tj. od 1 marca do 15 maja oraz od 15 sierpnia do 15 października dwa razy dziennie (rano i wieczorem), w pozostałym okresie raz dziennie. W przypadku stwierdzenia obecności zwierząt, osobniki przenieść pod nadzorem przyrodniczym do odpowiedniego dla danego gatunku siedliska oddalonego poza zasięg oddziaływania inwestycji;
- utrzymywać tymczasowe wygradzenia herpetologiczne w stanie technicznym zapewniającym ich właściwe funkcjonowanie, w szczególności poprzez kontrole ich stanu oraz niezwłoczne dokonywanie bieżących napraw. Kontrole wygradzeń dokonywać razem z kontrolami wkopanych wiader;
- ogrodzenia tymczasowe zlikwidować dopiero w momencie wybudowania i odebrania stałych wygradzeń herpetologicznych”;

9. uchylam pkt 1.2.16 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„Zasypanie siedlisk płazów prowadzić w okresie od 15 września do 15 października. W przypadku konieczności zachowania ciągłości technologicznej robót budowlanych, dopuszcza się wykonanie tej czynności w innym terminie, po przeprowadzeniu lustracji siedlisk przez specjalistę herpetologa i translokacji występujących tam płazów na inne siedliska, odpowiadające wymaganiom siedliskowym zidentyfikowanych organizmów. Niezależnie od terminu zasypania siedlisk płazów, czynność tę poprzedzić szczelnym ich wygradzeniem w celu zabezpieczenia przed możliwością przedostania się do nich, np. płazów zimujących. Z wygradzonych zbiorników odłowić płazy we wszystkich stadiach rozwojowych (jaja, larwy, osobniki młodociane i dorosłe) oraz inne zwierzęta i przenieść je, np. do stawu po prawej stronie trasy w km 11+450, do zagłębienia wypełnionego wodą po prawej stronie trasy w km 13+850, bądź też do innego odpowiedniego siedliska zastępczego, które wskaże specjalista z nadzoru przyrodniczego. Zbiorniki zasypywać jednostronnym frontem roboczym, najlepiej od strony bardziej stromej i głębszej, aby umożliwić samodzielną ucieczkę zwierzętom, które mogły pozostać jeszcze w zbiornikach. W trakcie zasypywania należy zwracać uwagę na zwierzęta mogące jeszcze pozostawać w zbiornikach, odławiać je i przenosić do siedliska zastępczego wskazanego przez herpetologa. W przypadku stwierdzenia możliwości zasypania częściowego, zachowaną część zbiornika oddzielić od projektowanej drogi za pomocą szczelnej ścianki. Wszystkie ww. prace wykonywać pod nadzorem specjalisty herpetologa”;

10. uchylam pkt 1.2.17 ww. decyzji i umarzam postępowanie organu I instancji w tym zakresie;

11. uchylam pkt 1.2.18 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„W rejonie stwierdzonych siedlisk batrachofauny, tj. w km od 11+450 do 11+575, km 13+850, km od 14+625 do 14+750, km 18+500, km 21+750, należy prowadzić podczyszczenie wód z placu budowy przed zrzutem do odbiorników poprzez, np. wykonanie zbiorników ziemnych,

izolowanych matami foliowymi, przeznaczonych do czasowego gromadzenia wody odpompowanej z wykopów, w celu sedymentacji zawiesiny ogólnej. W celu zabezpieczenia zbiorników przed dostępem batrachofauny, należy je szczelnie wygrodzić płotkiem herpetologicznym o wysokości 50 cm części nadziemnej zakończonej dodatkowo 10 cm przewieszką „na zewnątrz”. Część podziemna płotka wkopać na głębokość min. 10 cm. Ogrodzenie należy wykonać z materiału umożliwiającego odpowiedni naciąg (siatka/folia polimerowa, siatka stalowa, geowłóknina, geotkanina). Oczka siatki nie mogą przekraczać wymiarów 0,5 cm x 0,5 cm. Bezpośrednio przed likwidacją ww. zbiorników, specjalista herpetolog z nadzoru przyrodniczego skontroluje je pod kątem zasiedlenia przez płazy. Stwierdzone osobniki należy przenieść poza teren prowadzonych prac, do stanowisk zastępczych odpowiadających ich wymaganiom siedliskowym, biorąc pod uwagę możliwość ich przetrwania we właściwym stanie ochrony”;

12. uchylam pkt 1.2.21 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„Należy przeprowadzić kompensację przyrodniczą w następującej formie:

- a) na terenach sąsiadujących z obszarem wycinki zamontować 500 skrzynek lęgowych dla ptaków z zachowaniem następujących proporcji ilościowych:
 - skrzyнки typu A – 30 %,
 - skrzyнки typu B – 20 %,
 - skrzyнки typu D – 20 %,
 - skrzyнки typu P – 19 %,
 - skrzyнки typu E – 1 %;
- b) na terenach sąsiadujących z obszarem wycinki zamontować 250 sztucznych trocinobetonowych skrzynek rozrodczych typu Stratman dla nietoperzy;
- c) szczegółowe miejsca montażu budek dla ptaków oraz skrzynek dla nietoperzy zostaną wskazane przez ornitologa i chiropterologa z nadzoru przyrodniczego, w miejscach odpowiadających wymaganiom biologicznym i ekologicznym poszczególnych gatunków;
- d) skrzyнки należy powiesić przed przeprowadzeniem wycinki. Corocznie, przez okres 10 lat od dnia ich zawieszenia, zapewnić ich czyszczenie i konserwację pod nadzorem przyrodniczym; budki muszą być czyszczone ze starego materiału gniazdowego i konserwowane po każdym sezonie lęgowym, jednokrotnie w okresie od 16 października do końca lutego. Budki zniszczone należy wymieniać na nowe, w terminie do końca lutego danego roku kalendarzowego.”;

13. uchylam pkt 1.2.22 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„W trakcie eksploatacji inwestycji prowadzić kontrole stanu i szczelności ogrodzenia głównego, ogrodzeń ochronno-naprowadzających i dogęszczających minimum 2 razy w roku, tj. w okresie luty – marzec (przed migracjami wiosennymi płazów) oraz w sierpniu (przed migracjami jesiennymi płazów). W przypadku stwierdzenia uszkodzeń, ubytków, braku szczelności pomiędzy ogrodzeniem ochronno-naprowadzającym, a przyczółkami przepustów, należy niezwłocznie dokonać odpowiednich napraw i konserwacji. Nie należy dopuszczać do zarastania terenu znajdującego się w odległości do 50 cm od ogrodzeń ochronno-naprowadzających i dogęszczających, mając na uwadze, że wykaszanie musi być prowadzone

poza terminem przebywania płazów w obrębie ogrodzeń, tj. poza okresami wiosennych i jesiennych migracji”;

14. uchylam pkt 1.2.23 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„W ramach bieżącego utrzymania drogi należy przeprowadzać regularne prace kontrolne, naprawcze i konserwacyjne systemu odwodnienia, w tym urządzeń podczyszczających: separatorów, osadników, zbiorników retencyjnych i retencyjno-infiltracyjnych. Dwa razy w roku w okresie luty-marzec oraz sierpień-wrzesień, przez cały okres eksploatacji drogi należy prowadzić kontrole:

- drożności rowów, studzienek i wpustów ulicznych, w razie stwierdzenia obecności zwierząt w urządzeniach należy je przenieść w bezpieczne miejsce poza pasem drogowym;
- stanu obiektów takich jak wiadukty, mosty, przepusty, urządzeń odwodnienia drogi. W przypadku stwierdzenia braku drożności (w tym możliwości pełnienia funkcji przejścia dla zwierząt) należy dokonać odpowiednich napraw”;

15. uchylam pkt 1.2.28 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„Prace budowlane (z wyłączeniem sytuacji wyjątkowych, np. prac wymagających zachowania ciągłości robót) w sąsiedztwie terenów objętych ochroną przed hałasem oraz na odcinku w km od 14+000 do 14+800 prowadzić w godzinach od 6.00 do 22.00. Dodatkowo, prace budowlane na odcinku w km od 13+200 do 13+900 prowadzić w godzinach od 6.00 do 18.00”;

16. uchylam pkt 1.2.41 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„Przebudowę cieków prowadzić w następujących miejscach:

L.p.	Kilometraż	Nazwa cieku/rowu	Orientacyjna długość przebudowy [m]
1	13+950	Kanał Młociński	123,5
2	15+455	I-1	48,5
3	16+315	Rów Wólczyński	222,5
4	16+500	W-3	147,0
5	17+280	Z-22, Z-11	194,0
6	17+500	Z-10-1	75,0
7	17+740	Z-23, Z-10	213,0
8	17+950	ciek Z-20 Lipowska Wola rów Z-7	250,5

W celu zapewnienia swobodnego przepływu wód w korytach cieków i rowów melioracyjnych, dopuszcza się:

- czasowe przystosowanie części istniejącego koryta do prowadzenia wód, tj. dzielenie koryta za pomocą przegród pionowych wbijanych w podłoże, co umożliwi bezpieczne przeprowadzenie wód cieków przez wygradzoną część jego koryta przy zachowanym kierunku jego przebiegu i okresowym spadku prędkości wód,
- wykonanie tzw. kanału obiegowego, umożliwiającego swobodne wykonywanie prac w korycie bez narażenia wód cieków na niekontrolowane zanieczyszczenie oraz zachowanie swobodnego przepływu.

Prace w korytach cieków prowadzić poza okresem rozrodczym ichtiofauny, za który należy przyjąć okres od 1 kwietnia do 31 lipca. Dopuszcza się realizację prac w okresie tarła, po wykluczeniu przez specjalistów z nadzoru przyrodniczego, bezpośrednio przed rozpoczęciem robót, obecności chronionych gatunków ryb. W sytuacji stwierdzenia przez nadzór przyrodniczy w korytach cieków, obecności chronionych gatunków, prace należy wstrzymać do czasu uzyskania stosownych zezwoleń na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków chronionych”;

17. uchylam pkt 1.2.42 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„W przypadku konieczności odcinkowego przełożenia koryt cieków, prace należy prowadzić według poniższych zasad:

- wykonać nowy odcinek koryta;
- włączyć nowopowstały odcinek do naturalnego koryta cieku;
- odciąć stary fragment koryta (w pierwszej kolejności od strony górnego odcinka cieku) poprzez zastosowanie przegrody, z jednoczesnym zachowaniem ciągłości przepływu wody w nowopowstałym odcinku koryta;
- dokonać lustracji „starego” odcinka koryta pod kątem występowania w nim zwierząt, a w przypadku ich znalezienia, przenieść je pod nadzorem przyrodniczym do odpowiedniego dla danego gatunku siedliska (najlepiej do odcinka cieku położonego poniżej fragmentu objętego pracami). Następnie należy stopniowo obniżać poziom lustra wody w starym korycie (przy ciągłym odławianiu zwierząt), a w dalszej kolejności dokonać sprawdzenia dna, celem odłowienia zwierząt, które mogą być zagrzebane w mule. Przed ostateczną likwidacją koryta ponownie spenetrować jego dno i odłowić napotkane w nim osobniki, np. płazów;
- zasypanie części przeznaczonej do likwidacji prowadzić jednostronnym frontem roboczym;
- brzegi nowego koryta umocnić za pomocą naturalnych materiałów;
- ziemię pochodzącą z wykopu nowego koryta wykorzystać do zasypania starego koryta.

Prace w obrębie przekładanych koryt cieków prowadzić poza okresem rozrodczym ichtiofauny, za który należy przyjąć okres od 1 kwietnia do 31 lipca. Dopuszcza się realizację prac w okresie tarła, po wykluczeniu przez specjalistów z nadzoru przyrodniczego, bezpośrednio przed rozpoczęciem robót, obecności chronionych gatunków ryb. W każdym przypadku, w razie stwierdzenia przez nadzór przyrodniczy, w korytach cieków, obecności chronionych gatunków, prace należy wstrzymać do czasu uzyskania stosownych zezwoleń na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków chronionych”;

18. uchylam pkt 1.2.43 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„Konservację i udrażnianie systemu odprowadzającego wody opadowe i roztopowe z drogi, a także poszczególnych urządzeń podczyszczających te wody, prowadzi minimum dwa razy w roku, tj. raz w okresie od 1 lutego do końca marca oraz raz w sierpniu lub we wrześniu”;

19. uchylam pkt 1.2.44 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„Zbiorniki retencyjne utrzymywać w sprawności, oczyszczając je raz do roku w terminie od 1 listopada do 15 lutego z nagromadzonych osadów. W przypadku konieczności użycia węża ssącego należy zakończyć go siatką o oczkach o wymiarach maksymalnych 5 mm × 5 mm”;

20. uchylam pkt 1.2.47 ww. decyzji i umarzam postępowanie organu I instancji w tym zakresie;

21. uchylam pkt 1.2.56 ww. decyzji i umarzam postępowanie organu I instancji w tym zakresie;

22. uchylam pkt 1.3.2 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„W ramach kompensacji planowanej wycinki drzew i krzewów należy:

1. Wykonać nasadzenia zastępcze w postaci zieleni dogęszczającej na powierzchni ok. 2 ha, zieleni naprowadzającej na powierzchni ok. 10,65 ha oraz zieleni krajobrazowej w postaci krzewów na powierzchni ok. 1,88 ha i 19,43 km rzędowych nasadzeń drzew. Dobór gatunkowy nasadzeń powinien nawiązywać do struktury przestrzennej i gatunkowej otaczającego terenu. Należy wykorzystać gatunki rodzime. W ramach zieleni dogęszczającej wykonać nasadzenia mające na celu zmniejszenie fragmentacji arealów ptaków i nietoperzy, w następujących kilometrażach drogi: km 11+300 – 11+600 (strona prawa), km 12+400 – 13+250 (strona lewa), km 12+650 – 13+000 (strona prawa), km 14+500 – 14+800 (strona prawa i lewa).
2. Dobrać materiał nasadzeniowy oraz sadzić drzewa z uwzględnieniem poniższych wytycznych:
 - a) materiał roślinny musi posiadać następujące cechy:
 - wyprodukowany zgodnie z zasadami agrotechniki szkółkarskiej, szkółkowany co najmniej 2-krotnie,
 - prawidłowo uformowany, z zachowaniem charakterystycznych dla gatunku i odmiany pokroju, wysokości, szerokości i długości pędów, a także równomiernego rozgałęzienia,
 - bez uszkodzeń mechanicznych,
 - pąk szczytowy wyraźnie uformowany,
 - bryła korzeniowa prawidłowo uformowana, zwarta, nie uszkodzona, na korzeniach szkieletowych powinny występować liczne drobne korzenie,
 - pędy szkieletowe korony powinny być dobrze wykształcone i równomiernie rozmieszczone oraz występować w ilości zależnej od gatunku i odmiany, jednak nie mniejszej niż 4,
 - obwody pni sadzonek na wysokości 100 cm powinny wynosić minimum 12 cm;
 - b) wymagania dotyczące sadzenia:
 - doły pod sadzonki powinny być zaprawione ziemią urodzajną i mieć dwukrotnie większą wielkość od bryły korzeniowej, a w przypadku sadzenia drzew z gołymi korzeniami - trzykrotnie większą,
 - wbić w dno dołu trzy drewniane paliki o średnicy nie mniejszej niż 5 cm i o wysokości minimum 200 cm nad poziomem gruntu w sposób zapewniający ich stabilność,

- uformować misę o średnicy minimum 80 cm, zagłębioną około 5 cm poniżej istniejącego terenu, a następnie podsypać sypką ziemią, a następnie po posadzeniu sadzonki przysypać ziemią a grunt zagęścić poprzez ubicie, zwracając uwagę, aby nie ubijać bryły korzeniowej tylko grunt wokół niej,
 - rośliny podlać od razu po posadzeniu, wykorzystując minimum 30 litrów wody na jedną sadzonkę,
 - misę przysypać warstwą ściółki (kora lub zrąbki) o grubości 5-7 cm, tak aby misa po ściółkowaniu pozostawała na poziomie przyległego terenu,
 - pnie drzew przywiązać do palików tuż pod koroną przy użyciu elastycznej taśmy nośnej o szerokości minimum 3 cm;
- c) niedopuszczalne jest wykorzystywanie sadzonek:
- z uszkodzeniami mechanicznymi, pęknięciami kory i oznakami martwicy,
 - z odrostami podkładki poniżej miejsca szczepienia,
 - ze śladami żerowania szkodników,
 - z uszkodzonym pękiem szczytowym przewodnika,
 - z uszkodzoną bądź przesuszoną bryłą korzeniową;
- d) w czasie transportu sadzonki muszą być zabezpieczone przed uszkodzeniem bryły korzeniowej tkaniną, która ulegnie rozkładowi po posadzeniu drzew. W przypadku sadzonek bez bryły korzeniowej, nie można dopuścić do przesuszenia korzeni. Terminy sadzenia drzew oraz odległości pomiędzy poszczególnymi sadzonkami określi specjalista dendrolog z nadzoru przyrodniczego w zależności od rodzaju systemu korzeniowego i gatunków sadzonych drzew;
3. Prowadzić monitoring udatności i trwałości nasadzeń zastępczych drzew i krzewów, w okresie 3 lat od ich posadzenia – w 1, 2 i 3 roku. W przypadku stwierdzonego braku zachowania żywotności drzew lub krzewów, nasadzenia należy uzupełniać w stosunku 1:1. Nasadzenia należy uzupełnić najpóźniej w następnym roku kalendarzowym. Termin sadzenia drzew zostanie określony przez nadzór przyrodniczy odpowiedzialny za monitoring, który uwzględni rodzaj zastosowanych sadzonek (z zakrytym bądź odkrytym systemem korzeniowym), gatunki drzew i uwarunkowania meteorologiczne”;

23. uchylam pkt 1.3.4 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„W miejscach przecięcia kompleksów leśnych i otwarcia ściany lasu, zastosować zieleń dogęszczającą w formie pasów o szerokości od 5 m do 12 m. Zieleń dogęszczającą wykonać w następujących kilometrażach drogi: km od 10+550 do 10+800 (strona prawa), km od 12+650 do 13+200 (strona prawa), km od 12+550 do 13+250 (strona lewa), km od 14+600 do 14+875 (strona lewa). Do nasadzeń dogęszczających wykorzystać rodzime gatunki, w tym, np. dąb szypułkowy, czeremcha zwyczajna, śliwa tarnina, jarząb pospolity, bez czarny, trzmielina zwyczajna, brzoza brodawkowata, kruszyna pospolita, żarnowiec miotlasty. Dobór materiału nasadzeniowego oraz sadzenie drzew wykonać z uwzględnieniem wytycznych określonych w punkcie 1.3.2 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach”;

24. uchylam pkt 1.3.5 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„Wykonać szczelne obustronne ogrodzenie z siatki stalowej na całej długości drogi, o wysokości minimum 250 cm i zmiennej wielkości oczek, tj. do wysokości 50 cm wymiary oczek 2 cm x 15 cm, część środkowa od wysokości 50 cm do wysokości 120 cm wymiary oczek 5 cm x 15 cm, część górna od wysokości 120 cm wymiary oczek 15 cm x 15 cm. Siatka musi być wkopana w ziemię na głębokość minimum 50 cm. W miejscach, w których zaprojektowano ekrany akustyczne i antyolśnieniowe, można zrezygnować z realizacji ogrodzenia siatki stalowej. Ekrany muszą wówczas łączyć się szczelnie z ogrodzeniem ochronnym. Wyjścia ewakuacyjne w ekranach oraz projektowane furtki i bramy w ogrodzeniu wyposażać w samozamykacze. Podwalina ekranów pełniących funkcję ogrodzenia drogi, musi być zagłębiona w gruncie na co najmniej 30 cm. Obustronne ogrodzenie drogi musi zostać wykonane przed dopuszczeniem ruchu na wybudowanej drodze”;

25. uchylam pkt 1.3.6 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„Wykonać pod nadzorem przyrodniczym stałe wygradzenia herpetologiczne ochronno-naprowadzające, w następujących kilometrażach projektowanej drogi: km od 10+800 do 11+780 (strona prawa), km od 11+250 do 11+625 (strona lewa), km od 12+650 do 12+850 (strona prawa i lewa), km od 13+150 do 13+680 (strona lewa i prawa), km od 13+870 do 14+850 (strona prawa), km od 13+820 do 14+850 (strona lewa), km od 18+200 do 18+420 (strona prawa i lewa), km od 21+625 do 22+100 (strona lewa), z uwzględnieniem poniższych wytycznych:

- wysokość ponad poziom gruntu minimum 60 cm,
- wkopane w grunt na głębokość minimum 20 cm,
- wykonane z pełnych paneli (tworzywo sztuczne, beton, polimerobeton, blacha) lub siatki stalowej ocynkowanej,
- maksymalne wymiary oczek 5 mm x 5 mm,
- w części górnej przewieszka o długości minimum 10 cm odgięta „na zewnątrz” od drogi pod kątem 45-90°,
- na końcach ogrodzeń wykonane zawrotki w kształcie litery „C” lub „U”,
- ogrodzenia szczelnie połączone z przyczółkami przejść i przepustów,
- w pasie przylegającym bezpośrednio do ogrodzeń ochronno-naprowadzających nie stosować wysiewu i nasadzeń roślin, które mogą utrudniać naprowadzanie zwierząt na przejścia i mogą ułatwiać wspinanie się i przekraczanie ogrodzeń.

Montaż wygradzeń ochronno-naprowadzających należy wykonać przed dopuszczeniem ruchu na projektowanej drodze. W miejscach, gdzie przewidziano budowę ekranów akustycznych, można zrezygnować z wprowadzenia wygradzeń ochronno-naprowadzającego. Wygradzenie może zostać wykonane w formie dogęszczenia dolnej części ogrodzenia podstawowego drogi. Zapewnić szczelność wygradzeń, w szczególności w rejonie zjazdów i furtek poprzez zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń (np. stopryny, uszczelnienia, nakładki gumowe). Od momentu wybudowania wygradzeń ochronno-naprowadzających prowadzić ich kontrole techniczne i utrzymaniowe trzy razy w roku, tj. przed migracjami wiosennymi (luty – marzec),

przed migracjami młodych osobników (koniec maja/początek czerwca), przed migracjami jesiennymi (sierpień). W przypadku stwierdzenia uszkodzeń, braku szczelności, ubytków itp., należy niezwłocznie zrealizować odpowiednie naprawy, a także usuwać roślinność przerastającą konstrukcje wygrodzeń, ułatwiającą wspinanie się zwierząt. Lokalizacja stałych wygrodzeń ochronno-naprowadzających może zostać zmodyfikowana na podstawie aktualnych warunków środowiskowych, zbadanych na etapie ponownej oceny oddziaływania na środowisko”;

26. uchylam pkt 1.3.9 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„W celu minimalizacji oddziaływania urządzeń odwodnienia drogi na zwierzęta, konieczne jest uwzględnienie poniższych wytycznych:

- studnie wpadowe, osadniki i separatory, czyli pionowe elementy, które mogą stanowić pułapki dla małych zwierząt, należy lokalizować w strefie niedostępnej dla zwierząt,
- w zależności od możliwości technicznych, wszelkie obiekty odwodnieniowe lokalizować poza powierzchniami przejść dla zwierząt,
- studnie osadnikowe i separatory muszą posiadać szczelne pokrywy, niedopuszczalne jest zastosowanie otwartych urządzeń. W zależności od warunków technicznych, zastosować dopływy podziemne do osadników i separatorów,
- wszystkie studzienki rewizyjne zaopatrzyć w pełne pokrywy o jak najmniejszej liczbie otworów obsługowych i możliwie najmniejszej średnicy,
- wszystkie studnie i niecki wpadowe zaopatrzyć w szczelną pokrywę górną (betonową) z włazem rewizyjnym,
- w przypadku, gdy studnia lub niecka zlokalizowana jest bezpośrednio przy wlocie do przepustu, należy umożliwić zwierzętom swobodne przechodzenie przez przepust poprzez wykonanie pochylni z betonu,
- dwa razy w roku, tj. w okresie od 1 lutego do końca marca oraz raz w sierpniu lub wrześniu, należy prowadzić kontrole drożności rowów, studzienek i wpustów ulicznych, a także ich wykaszanie i czyszczenie”;

27. uchylam pkt 1.3.10 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„Wszystkie zbiorniki retencyjne i retencyjno-infiltracyjne należy zabezpieczyć przed dostaniem się do nich płazów. W tym celu wzdłuż całego ogrodzenia zbiorników wykonać, pod nadzorem specjalisty herpetologa, dogęszczenie jego dolnej części poprzez zastosowanie ogrodzenia z pełnych paneli lub siatki stalowej ocynkowanej o maksymalnych wymiarach oczek 5 x 5 mm, wysokości minimum 50 cm w części nadziemnej, zagłębione w gruncie na głębokości minimum 20 cm, z przewieszką w części górnej długości minimum 10 cm, odchyloną pod kątem 45-90° w stronę zewnętrznej części zbiorników. Ogrodzenia zbiorników na całym przebiegu muszą być szczelne. Pas szerokości 50-80 cm od zewnętrznej krawędzi płotka powinien być pozbawiony roślinności. W przypadku bramy lub furtki należy trwale przymocować płotek do ich skrzydeł tak, aby przeswit pomiędzy podłożem a skrzydłem bramy lub furtki nie był większy niż 5 mm. Dodatkowo w przypadku montażu bramy lub furtki nad terenem nieutwardzonym, np. w ciągu drogi serwisowej o nawierzchni innej niż

bitumiczna lub z kostki betonowej, na całej szerokości bramy lub furtki należy wykonać nawierzchnię z betonowych płyt chodnikowych, co wykluczy możliwość podkopywania się zwierząt. Dopuszcza się rezygnację z zagłębienia płotków w grunt w przypadku, gdy ogrodzenie zbiorników zostanie wykonane na podmurówce (monolitycznej lub systemowej) zagłębionej w grunt na głębokość minimum 20 cm. Płotki uniemożliwiające dostawanie się płazów do zbiorników należy wykonać niezwłocznie po ich wybudowaniu. Należy kontrolować zbiorniki retencyjne w okresie zalegania w nich wody przynajmniej raz w miesiącu w okresie od początku marca do końca października. Jeżeli zostanie w nich stwierdzona obecność płazów konieczne jest ich odłowienie i przeniesienie do najbliższych miejsc ich występowania.”;

28. uchylam pkt 1.3.11 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„Wykonać następujące przepusty i przejścia dla zwierząt”;

29. uchylam pkt 1.3.11.1 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„Przepusty przystosowane do migracji płazów i innych małych zwierząt w następujących kilometrażach projektowanej drogi: km 11+525, km 12+750, km 13+580.

Przepusty należy wykonać w taki sposób, aby posiadały:

- minimalne parametry wynoszące 2 m szerokości i 1,5 m wysokości,
- współczynnik ciasnoty $\geq 0,07$,
- prostokątny lub eliptyczny przekrój,
- otwarte dno pokryte gruntem (glebą) o dużych zdolnościach retencjonowania wody. Grunt powinien być niezagęszczony, o miąższości zapewniającej szczelne i trwałe pokrycie dna,
- skośne zakończenia (skosy zgodne z kątem nachylenia terenu), ze ściętym zakończeniem o wysokości nie mniejszej niż wysokość ogrodzenia ochronno-naprowadzającego.”;

30. uchylam pkt 1.3.11.2 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„Przepust przystosowany do migracji małych zwierząt, w tym płazów, zespolony z Kanałem Młocińskim, w km ok. 13+947.

Przepust należy wykonać w taki sposób, aby posiadał:

- minimalne parametry przestrzeni wykorzystywanej przez zwierzęta wynoszące: 3-krotność szerokości cieku (światło poziome) x 1,5 m wysokości (światło pionowe),
- współczynnik ciasnoty $\geq 0,07$,
- skośne zakończenia (skosy zgodne z kątem nachylenia terenu), ze ściętym zakończeniem, o wysokości nie mniejszej niż wysokość ogrodzenia ochronno-naprowadzającego.

Powierzchnię przepustu zlokalizować powyżej poziomu wody średniej dla cieku, a także pokryć gruntem (glebą) o dużych zdolnościach retencjonowania wody (grunt powinien być niezagęszczony, o miąższości zapewniającej szczelne i trwałe pokrycie powierzchni)”;

31. uchylam pkt 1.3.11.3 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„Przejście dolne dla średnich i dużych zwierząt w km 14+523.

Przejście należy wykonać w taki sposób, aby posiadało:

- minimalne parametry przestrzeni wykorzystywanej przez zwierzęta wynoszące 50 m x 4 m (światło poziome x światło pionowe),

- współczynnik ciasnoty nie mniejszy niż 1,5.

Biegącą równoległe do projektowanej drogi ulicę Trenów poprowadzić bezkolizyjnie wiaduktem nad ww. przejściem”;

32. uchylam pkt 1.3.12 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„Konstrukcję obiektu stanowiącego przejście dolne w km 14+523 należy wykonać tak, aby powierzchnie betonowe przyczółków były w jak największym stopniu osłonięte warstwą ziemi, a docelowo roślinnością osłonową. Należy ograniczyć projektowanie przejść technicznych, schodów, kładek, balustrad itp., położonych przy wylotach przejścia dla zwierząt oraz nie tworzyć litych ścian dzielących obiekt na dwa oddzielne korytarze. W rejonie przejścia i najścia (minimum 100 m od wszystkich krawędzi przejścia) zakazane jest lokalizowanie zbiorników retencyjnych i innych obiektów urządzeńowych, mogących stworzyć barierę fizyczną bądź lękową dla zwierząt. Dopuszczalne jest zlokalizowanie rowów odwodnieniowych, które muszą być wpuszczone pod ziemię (skanalizowane) na długości obejmującej strefę przejścia i co najmniej 50 m od osi przejścia. Na powierzchni przejścia należy utworzyć warstwę ziemi o miąższości minimalnej 80 cm, w tym 50 cm gleby urodzajnej z zastrzeżeniem, że musi zostać zachowana minimalna wysokość światła pionowego przejścia, tj. 4 m. Na powierzchni przejścia ukształtować roślinność, zgodnie z poniższymi wytycznymi:

- struktura przestrzenna (pionowa i pozioma) roślinności w obszarze przejść i ich sąsiedztwie powinna być podobna do występującej w otoczeniu obiektów,
- należy dążyć do kształtowania roślinności o możliwie najwyższej liczbie gatunków i silnie zróżnicowanej strukturze (przez nieregularne więźby, różne formy skupienia),
- należy stworzyć warunki do spontanicznej ekspansji roślinności i sukcesji naturalnej,
- wzdłuż ogrodzeń lub nasypów, na długości minimum 100 m od wszystkich krawędzi przejścia, zrealizować gęste, rzędowe nasadzenia krzewów o nieregularnej linii oraz nasadzenia rzędowe pnączy na ekranach akustycznych i antyolśnieniowych.

Ponadto, należy zastosować:

- nasadzenia maskujące, składające się z rodzimych gatunków roślin odpowiadających składowi gatunkowemu szaty roślinnej otaczającego terenu,
- różnego rodzaju naturalne elementy w postaci, np. karp korzeniowych, głązów, kłód drewna, stosów gałęzi, nasadzeń ciernistych krzewów, utrudniających wykorzystywanie przejścia przez ludzi (pieszych, rowerzystów, zmotoryzowanych), na całej długości przejścia i strefie najścia (około 60 m),
- szczeliny doświetlające przejście dla zwierząt pomiędzy obiema jezdniami drogi ekspresowej oraz pomiędzy lewą jezdnią drogi ekspresowej a przebudowywaną ul. Trenów,
- odpowiednie ukształtowanie (w sposób jak najbardziej naturalny) najść i połączenia obiektu z otaczającym terenem tak, aby przejście nie stanowiło bariery zarówno fizycznej, jak i lękowej dla zwierząt,
- wyciszenie dylatacji obiektu,
- znaki informujące o zakazie wykorzystywania przejścia przez ludzi, w tym na podporach obiektu”;

33. uchylam pkt 1.3.17 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„Wykonać ekrany akustyczne minimalizujące oddziaływanie hałasu na terenach chronionych akustycznie, zgodnie z przedstawioną lokalizacją i podanymi parametrami:

Strona prawa					
Lp.	Oznaczenie	Kilometrąż [km]		Wysokość [m]	Typ ekranu
1	E1	9+200	10+302	7,0	Pochłaniający
		10+302	10+543	5,0	Pochłaniający
2	E2	10+325	10+551	7,0	Pochłaniający
		10+551	10+772	2,5	Pochłaniający
3	E3	10+760	10+880	2,5	Pochłaniający
		10+880	11+300	5,0	Pochłaniający
		11+300	11+450	2,5	Pochłaniający
		11+450	11+900	4,5	Pochłaniający
		11+900	12+100	2,5	Pochłaniający
		12+100	12+700	4,5	Pochłaniający
4	E4	13+100	13+599	2,5	Pochłaniający
5	E5	14+650	16+102	7,0	Pochłaniający
6	E6	17+299	18+021	7,0	Pochłaniający
7	E7	21+603	22+005	6,5+1,0	Pochłaniający + panel 1 m zagięty pod kątem 45°
		22+005	0+360 (łącznica)	4,0	Pochłaniający
		0+360 (łącznica)	0+676 (łącznica)	6,0+1,0	Pochłaniający + panel 1 m zagięty pod kątem 45°
Strona lewa					
8	E11	9+200	10+000	7,0	Pochłaniający
9	E12	10+551	10+803	7,0	Pochłaniający
10	E13	10+730	11+000	6,0	Pochłaniający
		11+000	11+300	6,0	Pochłaniający
		11+300	11+600	4,0	Pochłaniający
		11+600	12+700	5,0	Pochłaniający
11	E14	12+850	13+500	4,0	Pochłaniający
12	E15	19+400	19+550	3,5	Pochłaniający
13		19+550	19+913	4,0	Pochłaniający
14	E15	19+913	Łącznik z ulicą gen. Maczka strona północna	2,0	Pochłaniający
15	E16	Łącznik z ulicą gen. Maczka strona południowa		2,0	Pochłaniający

34. uchylam pkt 2.1.1 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„Prowadzić monitoring przejścia dla średnich i dużych zwierząt w km 14+523 przez pięć kolejnych lat od momentu oddania drogi do eksploatacji, przy pomocy automatycznych kamer wideo (tzw. wideopułapek). Można również prowadzić:

- rejestrację tropów zwierząt na pasach z piaskiem, w przypadku opadów śniegu tropienia prowadzić po świeżym opadzie,
- identyfikację odchodów na całej powierzchni przejścia oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie, tj. w strefach najść,
- identyfikację śladów żerowania, uszkodzeń roślin i innych śladów obecności zwierząt na całej powierzchni przejść oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie, tj. w strefach najść.

Monitoringiem należy objąć:

- określenie gatunków zwierząt obserwowanych w otoczeniu przejścia i gatunków wykorzystujących przejście do przekraczania drogi,
- określenie intensywności i skuteczności wykorzystywania przejścia przez gatunki migrujące jedną z odnóg korytarza ekologicznego GKPN-C-11 Puszcza Kampinoska, tj. łosia, sarnę, dziką, jelenia, potencjalnie także wilka i rysia oraz gatunki nietoperzy,
- określenie występowania i stopnia natężenia zagrożeń w rejonie przejścia, np. oświetlenia rejonu przejścia, stopnia penetracji przez ludzi, ruchu pojazdów,
- kontrolę stanu utrzymania przejścia, określenie zakresu ewentualnych działań ochronnych, w tym wykonania dodatkowych zabezpieczeń.

Propozycję metodyki prowadzenia monitoringu przejścia dla zwierząt, w tym okresy oraz częstotliwość kontroli, należy przedstawić do akceptacji Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie minimum na miesiąc przed rozpoczęciem pierwszej obserwacji. Coroczne sprawozdania z kontroli należy przekazywać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie oraz do wiadomości Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, w terminie dwóch miesięcy od zakończenia cyklu kontroli w danym okresie monitoringowym. Końcowe sprawozdanie z przeprowadzonego monitoringu przejścia dla zwierząt, zawierające zbiorcze zestawienie zebranych wyników wraz z ich interpretacją, należy przekazać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie oraz do wiadomości Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, w terminie trzech miesięcy od zakończenia ostatniego cyklu kontroli w ostatnim okresie monitoringowym”;

35. uchylam pkt 2.1.2 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„W ciągu trzech lat od oddania drogi do użytkowania przeprowadzać całoroczny monitoring porealizacyjny chiropterofauny w miejscach o stwierdzonej wysokiej aktywności nietoperzy, tj. w rejonie km od 10+500 do 10+800, km od 12+600 do 13+500, km od 14+500 do 14+600, km 18+500, km 21+250, polegający na:

- obserwacji miejsc koncentracji i przelotów nietoperzy połączonych z nasłuchami detektorowymi,
- identyfikacji ofiar kolizji z pojazdami,
- weryfikacji skuteczności zastosowanych rozwiązań minimalizujących negatywny wpływ na nietoperze,
- określeniu konieczności wykonania ewentualnych dodatkowych zabezpieczeń.

Propozycję metodyki prowadzenia monitoringu chiropterofauny należy przedstawić do akceptacji Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie na minimum

miesiąc przez rozpoczęciem pierwszych obserwacji. Końcowe sprawozdanie z przeprowadzonego monitoringu, zawierające zbiorcze zestawienia zebranych wyników wraz z ich interpretacją, należy przekazać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie oraz do wiadomości Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, w terminie trzech miesięcy od zakończenia ostatniego cyklu kontroli w ostatnim okresie monitoringowym”;

36. uchylam pkt 3 ww. decyzji w części:

„Stwierdzam konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 10 ustawy ooś, w szczególności w zakresie:”

i w tym zakresie orzekam:

„Stwierdzam brak konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 10 ustawy ooś.

Stwierdzam konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 10 ustawy ooś, w szczególności w zakresie:”;

37. uchylam pkt 3.1 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„rozwiązań projektowych ograniczających oddziaływanie na chiropterofaunę i herpetofaunę, ze szczególnym uwzględnieniem:”;

38. uchylam pkt 3.1.3 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„lokalizacji pasów zieleni osłonowej oraz kilometraży trasy wyposażonych w stałe ogrodzenia herpetologiczne oraz weryfikacji analizy w zakresie wpływu realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia na cele ochrony, które ulegną zmianie bądź zostaną przyjęte na etapie ponownej oceny oddziaływania na środowisko, ustanowione dla następujących obszarów Natura 2000: Puszcza Kampinoska PLC140001, Dolina Środkowej Wisły PLB140004, Kampinoska Dolina Wisły PLH140029 oraz Las Bielański PLH140041.”;

39. uchylam pkt 3.4 ww. decyzji i w tym zakresie orzekam:

„przedstawienia:

- a) szczegółowych rozwiązań dotyczących systemów wentylacyjnych planowanych tuneli, w tym zastosowania wyrzutni gazów z tuneli drogowych wraz z urządzeniami podczyszczającymi oraz szczegółowych parametrów miejsc wprowadzania zanieczyszczeń do powietrza”;
- b) prognozy ruchu dla projektowanej drogi powinny bazować na pomiarach natężenia ruchu nie starszych niż 5 lat”;

40. uchylam pkt 4.1 ww. decyzji w części:

„poziomów hałasu w terminie 12 miesięcy od dnia oddania przedmiotowej inwestycji do użytkowania i przedstawienia jej wyników odpowiedniemu organowi w terminie 18 miesięcy od dnia oddania drogi do użytkowania:”

i w tym zakresie orzekam:

„poziomów hałasu w terminie 12 miesięcy od dnia oddania przedmiotowej inwestycji do użytkowania i przedstawienia jej wyników Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie, Marszałkowi Województwa Mazowieckiego oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie w terminie 18 miesięcy od dnia oddania drogi do użytkowania.”;

41. uchylam pkt 4.2 ww. decyzji w części:

„Należy wykonać pomiary dwutlenku azotu, benzenu, pyłu PM 10 i PM2,5 w punktach pomiarowych zlokalizowanych w okolicach portali (wjazd i wyjazd z każdego tunelu) - po obu stronach przedmiotowej drogi (strona lewa i prawa), przy najbliższej zabudowie mieszkaniowej. Analizę porealizacyjną należy wykonać w terminie 12 miesięcy od dnia oddania inwestycji do użytkowania. Wyniki analizy porealizacyjnej należy przedstawić odpowiedniemu organowi w terminie 18 miesięcy od dnia oddania obiektu do użytkowania”

i w tym zakresie orzekam:

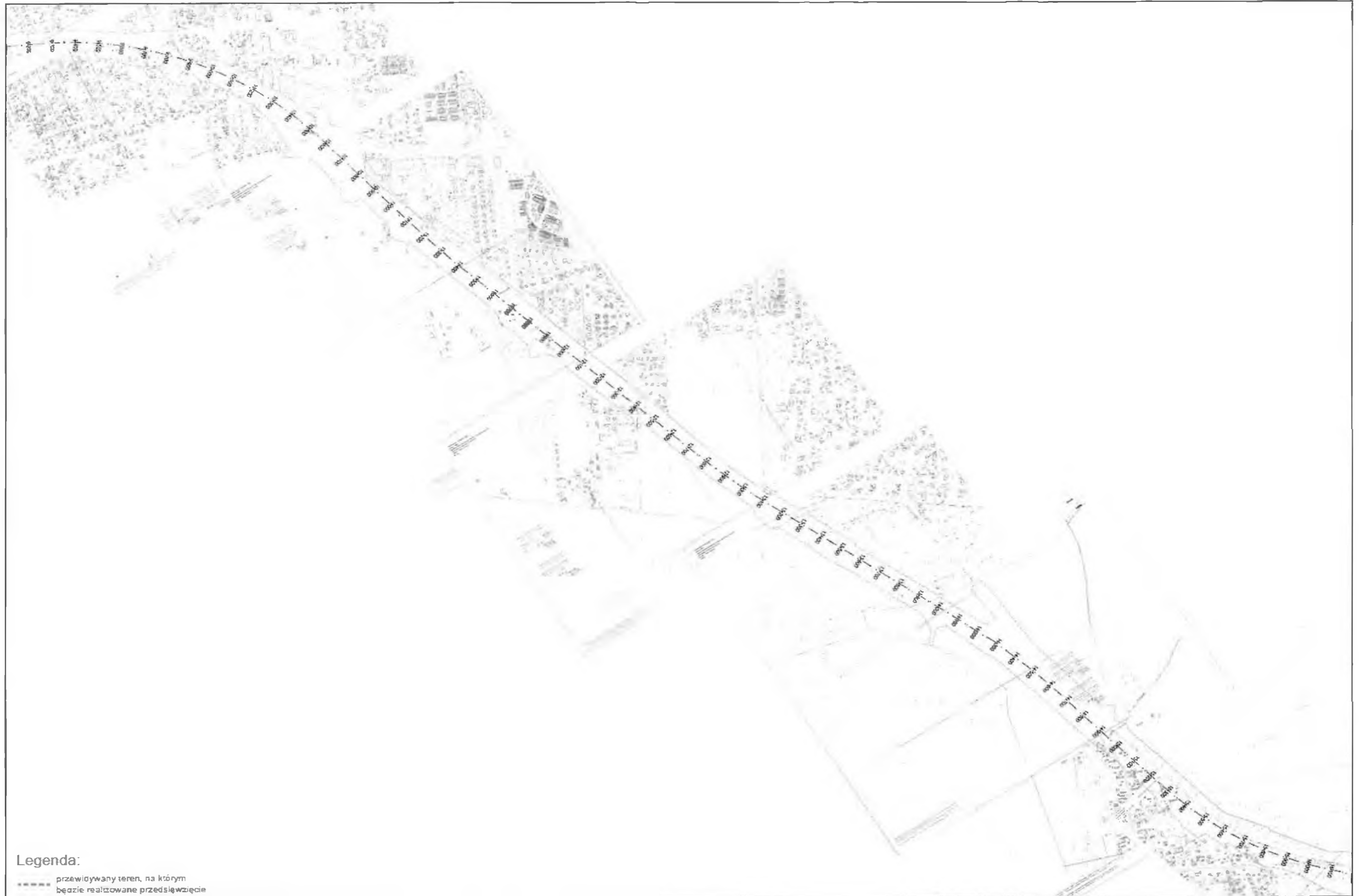
„Należy wykonać pomiary dwutlenku azotu, benzenu, pyłu PM 10 i PM 2,5 w punktach pomiarowych zlokalizowanych w okolicach portali (wjazd i wyjazd z każdego tunelu) - po obu stronach przedmiotowej drogi (strona lewa i prawa), przy najbliższej zabudowie mieszkaniowej. Analizę porealizacyjną należy wykonać w terminie nie wcześniej niż 12 miesięcy oraz nie później niż 24 miesiące od dnia oddania inwestycji do użytkowania. Analizę przeprowadzić w sposób ciągły przez całą dobę przez minimum 4 tygodnie, w porze od grudnia do lutego, z wykluczeniem okresu od 24 grudnia do 6 stycznia oraz ferii zimowych dla województwa mazowieckiego. Raport z wynikami powinien przedstawiać wszystkie zmierzone godziny. Wyniki analizy porealizacyjnej należy przedstawić Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie, Marszałkowi Województwa Mazowieckiego oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie w terminie nieprzekraczającym 6 miesięcy od zakończenia analizy porealizacyjnej”;

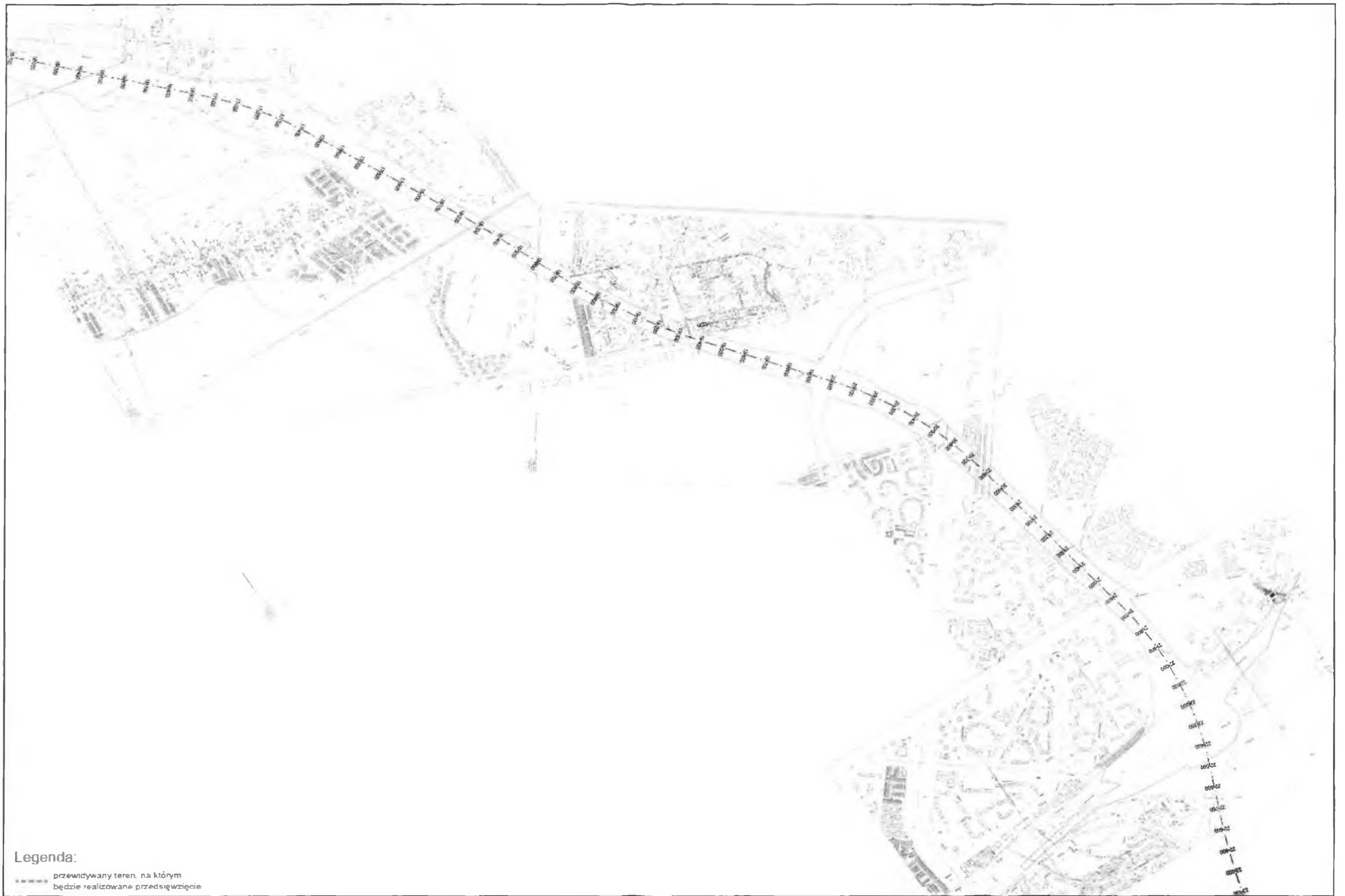
42. uchylam załącznik do ww. decyzji *Charakterystyka planowanego przedsięwzięcia zgodnie z art. 82 ust. 3 ustawy ooś* w części:

„Planowane przedsięwzięcie polega na budowie drogi krajowej nr 7 do parametrów drogi ekspresowej na odcinku Kiełpin – Trasa Armii Krajowej. Trasa powiązana będzie z istniejącą siecią drogową poprzez węzły, a obsługa ruchu lokalnego zostanie zapewniona przez drogi dojazdowe”

i w tym zakresie orzekam:

„Planowane przedsięwzięcie polega na budowie drogi ekspresowej S-7 na odcinku Kiełpin – Trasa Armii Krajowej. Trasa powiązana będzie z istniejącą siecią drogową poprzez węzły, a obsługa ruchu lokalnego zostanie zapewniona przez drogi dojazdowe. Szczegółowy przebieg planowanej drogi przedstawia poniższy rysunek:

Legenda:

----- przewidywany teren, na którym
będzie realizowane przedsięwzięcie

43. w pozostałym zakresie utrzymuję decyzję RDOŚ w Warszawie w mocy.

UZASADNIENIE

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie, dalej RDOŚ w Warszawie, działając na podstawie wniosku z dnia 3 sierpnia 2016 r., znak: O.WA.KP-14.4170.1.2016.121, Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad działającego przez pełnomocnika – Tomasza Kwiecińskiego, p.o. Zastępcy Dyrektora Oddziału ds. Inwestycji Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddziału w Warszawie, decyzją z dnia 27 kwietnia 2018 r., określił środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia pn. *Północny wylot z Warszawy drogi ekspresowej S-7 w kierunku Gdańska na odcinku Czosnów-Trasa Armii Krajowej w Warszawie, Etap II - budowa drogi ekspresowej nr 7 na odcinku Kielpin - Trasa Armii Krajowej w Warszawie*, według wariantu II.1.

Z uwagi na liczbę stron biorących udział w prowadzonym przez RDOŚ w Warszawie postępowaniu, w niniejszej sprawie zastosowanie miał art. 74 ust. 3 ustawy ooś, w myśl którego jeżeli liczba stron postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 20, stosuje się art. 49 Kpa, a zatem, poza inwestorem, pozostałym stronom postępowania doręczenie decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. nastąpiło poprzez publiczne obwieszczenie. Mając powyższe na uwadze, RDOŚ w Warszawie, obwieszczeniem z dnia 27 kwietnia 2018 r., znak: WOOŚ-II.4200.8.2016.MW.52, poinformował strony postępowania o wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Obwieszczenie, o którym mowa powyżej, zostało zamieszczone: na tablicy ogłoszeń i w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Łomiankach, na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Izabelin, na tablicy ogłoszeń Urzędu Dzielnicy Bielany, na tablicy ogłoszeń Urzędu Dzielnicy Bemowo, na tablicy ogłoszeń Urzędu Dzielnicy Wola oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Dzielnicy Białołęka. Najpóźniej ww. obwieszczenie RDOŚ w Warszawie zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Urzędu Dzielnicy Bemowo (w terminie od 9 do 24 maja 2018 r.)

Decyzja z dnia 27 kwietnia 2018 r. została zatem skutecznie doręczona stronom postępowania w trybie art. 49 Kpa w dniu 23 maja 2018 r. W związku z powyższym, ostatnim dniem do złożenia odwołania był 6 czerwca 2018 r.

Od decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. odwołania do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, dalej GDOŚ, za pośrednictwem organu I instancji w ustawowym terminie wniosły strony postępowania oraz podmioty na prawach strony wymienione w sentencji niniejszego rozstrzygnięcia.

Odnosząc się do skuteczności odwołań wniesionych przez organizacje ekologiczne wyjaśnić należy, że Fundacja na Rzecz Ochrony Krajobrazu Kulturowego i Stowarzyszenie Zwykłe Ochrona Puszczy Kampinoskiej zgłosiły chęć uczestnictwa w prowadzonym przez RDOŚ w Warszawie postępowaniu na prawach strony. Organ I instancji potwierdził skuteczność włączenia się ww. stowarzyszeń, jako organizacji ekologicznych, do prowadzonego przez siebie postępowania wymagającego udziału społeczeństwa. Organ prawidłowo uznał spełnienie przez skarżących przesłanek warunkujących udział w postępowaniu organizacji ekologicznych (aktualnych na dzień

wniesienia przez nie żądania), tj. zbieżność celów statutowych z przedmiotem postępowania oraz prowadzenie działalności statutowej w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody, przez minimum 12 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania. Skarżącym stowarzyszeniom jako podmiotom występującym w postępowaniu pierwszoinstancyjnym na prawach strony przysługiwało zatem prawo wniesienia odwołania od decyzji RDOŚ w Warszawie z dnia 27 kwietnia 2018 r. Jeśli chodzi o Stowarzyszenie Ekologiczne Światowid organ I instancji formalnie nie potwierdził akcesu do prowadzonego przez siebie postępowania. Niemniej jednak organizacja ta skutecznie dołączyła do prowadzonego postępowania z uwagi na spełnienie przesłanek określonych art. 44 ust. 1 ustawy ooś, a zatem przysługiwało jej prawo odwołania. Stowarzyszenie Zielone Mazowsze, Stowarzyszenie Zieloni RP, Stowarzyszenie ORNROP „NIE PRZEZ MIASTO” oraz Stowarzyszenie Czyste Bielany nie uczestniczyły w postępowaniu pierwszoinstancyjnym a ich odwołania zostały uznane za skuteczne na mocy art. 44 ust. 2 ustawy ooś, zgodnie z którym, organizacji ekologicznej służy prawo wniesienia odwołania od decyzji wydanej w postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa, jeżeli jest to uzasadnione celami statutowymi tej organizacji, także w przypadku, gdy nie brała ona udziału w określonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa prowadzonym przez organ pierwszej instancji; wniesienie odwołania jest równoznaczne ze zgłoszeniem chęci uczestniczenia w takim postępowaniu.

W złożonych środkach zaskarżenia odwołujący się podnoszą, że:

1. naruszono art. 28 Kpa w zw. z art. 10 Kpa poprzez zaniechanie ustalenia stron postępowania. Zdaniem skarżących RDOŚ w Warszawie nie dokonał prawidłowego oznaczenia stron postępowania, co wynika z akt postępowania oraz treści decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. W szczególności, w aktach przedmiotowej sprawy brak dokumentu potwierdzającego wykaz stron. *Dokumentem takim nie jest z całą pewnością TOM.G opracowania przekazanego przez Inwestora, ponieważ jest on niepełny, a także nie posiada jakiegokolwiek potwierdzenia jego weryfikacji. Wspomniany wykaz w postępowaniach środowiskowych z udziałem znacznej ilości stron nie musi być imienną listą. Powinien jednak pozwalać na odtworzenie, jakimi podstawami kategoryzacji stron posłuży się organ;*
2. naruszono art. 3 ust. 1 pkt 11, art. 30, art. 33 ust. 1 i art. 37 w zw. z art. 85 ust. 2 pkt 1 lit. a) ustawy ooś i art. 10 Kpa poprzez dowolne i nieuzasadnione kwalifikowanie uwag i wniosków zgłaszanych w postępowaniu, jako pochodzących od społeczeństwa podczas gdy w znacznej części były one stanowiskami stron postępowania. Powyższe doprowadziło do nieuzasadnionego połączenia dwóch odrębnych instytucji, tj. udziału społeczeństwa w postępowaniu wymagającym przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz czynnego udziału stron postępowania. *Zakwalifikowanie wszelkich pism wpływających w sprawie, jako realizacji idei udziału społeczeństwa, jednoznacznie narusza prawa stron postępowania. W tym zakresie dodatkowo podkreślono, że w uzasadnieniu decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. organ winien był szczegółowo ustosunkować się do zgłoszonych uwag i wniosków. Jej uzasadnienie zawiera zaś tabelaryczne wskazanie danych imiennych lub mailowych i dat wpływu wniosków. Zgrupowane w tabeli uwagi i wnioski zostały rozpatrzone zdawkowo z ograniczeniem się do często jednozdaniowego komentarza i w większości poprzez ich nieuwzględnienie. Nie wypełnia to obowiązku odniesienia się do nich w sposób wyczerpujący i merytoryczny. Ponadto część uwag została*

- pominięta, a RDOŚ w Warszawie wskazał w tym zakresie jedynie, że *część ww. pism nie zawierała skonkretyzowanych uwag i wniosków, nie zawierała załączników, była nieczytelna lub zawierała szereg pytań*. Powołując się na orzecznictwo sądów administracyjnych podkreślono, że organ I instancji winien szczegółowo i wyczerpująco ustosunkować się w uzasadnieniu decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. do uwag i wniosków społeczeństwa, zarzutów stron oraz stanowisk wnoszonych w toku postępowania administracyjnego;
3. naruszono art. 10 Kpa w zw. z art. 7, art. 77 Kpa, art. 80 Kpa i art. 81 Kpa poprzez zaniechanie merytorycznego rozpoznania stanowisk składanych w toku postępowania przez strony i tym samym uniemożliwienie im czynnego udziału w postępowaniu. Podkreślono przy tym, że tryb informowania stron w formie publicznego obwieszczenia w sposób znaczący utrudnił im aktywny i pełny udział w postępowaniu administracyjnym, m.in. *uniemożliwił zapoznanie się z kompletem zgromadzonej dokumentacji na etapie przygotowywania niniejszego odwołania*;
 4. naruszono art. 33 ust. 1, art. 36 i art. 37 ustawy ooś poprzez zaniechanie przeprowadzenia właściwego postępowania z udziałem społeczeństwa, w tym w szczególności zaniechanie prowadzenia konsultacji społecznych w sytuacji sprzeciwu społecznego w odniesieniu do przedsięwzięcia. W tym zakresie podkreślono, że *ilość pism złożonych w sprawie i ich treść potwierdzają brak społecznej akceptacji dla przedsięwzięcia lub jego poszczególnych wariantów*. RDOŚ w Warszawie ponadto nie przeprowadził właściwych konsultacji społecznych, jak również nie rozważył zasadności przeprowadzenia rozprawy administracyjnej;
 5. naruszono art. 37 pkt 1 ustawy ooś w zw. z art. 7, art. 77 i 80 Kpa poprzez zaniechanie merytorycznego rozpoznania wniosków i uwag składanych w toku postępowania przez społeczeństwo;
 6. naruszono zasadę zapewnienia udziału społeczeństwa w wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie nieczytelnego skanu decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (np. str. 94). Powyższe uniemożliwiło zapoznanie się z treścią wydanego aktu administracyjnego. *Ustawowym obowiązkiem RDOŚ jest zamieszczenie treści wydanej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na stronie internetowej urzędu*;
 7. naruszono art. 33 ust. 1, art. 39 ust. 1, art. 85 ust. 3 w zw. z art. 3 pkt 11 lit. c) i d) ustawy ooś poprzez naruszenie wymogów związanych z podaniem do publicznej wiadomości informacji o toczącym się postępowaniu w sprawie wydania decyzji oraz wydaniu samej decyzji - tj. poprzez brak zamieszczenia ogłoszeń w prasie oraz w sposób zwyczajowy przyjęty w dzielnicach m.st. Warszawy (Bemowo, Bielany, Białołęka, Wola), czyli poprzez ogłoszenia na terenie wspólnot mieszkaniowych, spółdzielni mieszkaniowych oraz placówkach oświatowych, jak również niepodanie do publicznej wiadomości informacji o toczącym się postępowaniu na terenie dzielnicy Żoliborz oraz terenie gminy Łomianki. Powyższe skutkowało niezapewnieniem możliwości udziału społeczeństwa w toczącym się przed RDOŚ w Warszawie postępowaniu;
 8. naruszono art. 3 ust. 1 pkt 8 ustawy ooś w zw. z art. 7 i art. 77 Kpa poprzez zaniechanie prawidłowego zweryfikowania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, dalej raport ooś;

9. naruszono art. 62 ust 1 pkt c i ca ustawy ooś bowiem inwestor w sposób niewystarczający odniósł się do kwestii ochrony zabytków, a także nie uzyskał wymaganych i niezbędnych opinii konserwatorskich. W tym zakresie podkreślono, że z pisma Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków z dnia 10 maja 2013 r. jednoznacznie wynika, iż przebieg projektowanej trasy nie powinien naruszać walorów zabytkowych wskazanych zespołów i obiektów, tj. Fortu Wawrzyszew. Co więcej inwestor nie przedstawił Stołecznemu Konserwatorowi Zabytków konkretnych założeń przebiegu planowanej trasy. Od tego Konserwator warunkuje szczegółowe odniesienie tj. uzgodnienie inwestycji. Dodatkowo pomimo, że inwestycja bezpośrednio ingeruje w obiekty zabytkowe, w zakresie obowiązku przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie uzyskania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej w oparciu o zapisy specustawy drogowej, w decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. nie wskazano żadnych wymagań w zakresie zapewnienia ochrony obiektów zabytkowym. Podkreślono także, że w raporcie ooś brakuje analiz oddziaływania na dwa zabytkowe obiekty, mianowicie radiostację transatlantycką wpisana do wojewódzkiego rejestru zabytków (decyzja nr 1542/2017 z dnia 1.12.2017) oraz dawną wieżę kontrolnej Lotniska Warszawa-Bemowo-Babice przy ul. Wolfkego, znajdującą się w gminnej ewidencji zabytków. Jak podnieśli odwołujący się ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania przestrzennego m. st. Warszawy wynikają następujące zasady dla strefy A w celu ochrony wartości kulturowych:
- *pełna ochrona rozplanowania (przebiegu i ukształtowania sieci ulic i placów, podziałów działek), zabudowy (gabarytów, ukształtowania brył, charakterystycznych cech architektury), sposobu użytkowania zespołów i obiektów;*
 - *pełna ochrona fortu: rozplanowania, ukształtowania elementów ziemnych i obiektów murowych oraz otuliny (przedpola), ustalenie warunków sposobu użytkowania zespołu i obiektów.*
- Tym samym należy uznać, że wariant realizacyjny *jest niezgodny z wytycznymi wskazanymi w treści Raportu, mianowicie kategorię zakazu naruszania zabytków oraz pozostawiania stref A ochrony konserwatorskiej pod pełną ochroną;*
10. naruszono art. 66 ustawy ooś poprzez zaakceptowanie dostarczonego przez wnioskodawcę raportu ooś, pomimo że nie spełnia on kryteriów ustawowych. Przedmiotowa dokumentacja zawiera poważne wady w zakresie przyjętej metodyki badań m.in. w zakresie obliczeń hałasu dla planowanej trasy S-7 wg natężenia ruchu w roku 2019, pomimo że budowa trasy rozpocznie się nie wcześniej niż w latach 2023-2024. Ponadto raport ooś zawiera informacje nieprawidłowe, niepełne, nierzetelne, wzajemnie sprzeczne, a także nie zawiera informacji o skutkach planowanej inwestycji (drodze) w powiązaniu z innymi inwestycjami drogowymi istniejącymi i planowanymi, tj. trasą S-8, autostradą A-2, pozostałymi odcinkami trasy S-7 na północ od planowanej inwestycji, liniami tramwajowymi i kolejowymi. Raport ooś nie zawiera również analiz dotyczących rozwiązań technicznych związanych z planowanym systemem wentylacyjnym tuneli;
11. naruszono art. 66 ust. 1 ustawy ooś w zw. z art. 77 Kpa poprzez wydanie decyzji w oparciu o niekompletny raport ooś, w szczególności wobec niewłaściwego opisu wariantów inwestycji i streszczenia w języku niespecjalistycznym;

12. naruszono art. 66 ust. 1 pkt. 5 ustawy o oś bowiem w raporcie o oś przedstawiono ogólnikowy, niekompletny i pozorny opis wariantów przedsięwzięcia. *Warianty oznaczone dodatkową cyfrą 1 różnią się od wariantów głównych jedynie rodzajem powierzchni, co (...) nie różnicuje ich na tyle, aby uznać je za warianty alternatywne.* Powołując się na stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego podkreślono dodatkowo, że niedopuszczalnym rodzajem wariantowania jest zaproponowanie różnych przebiegów inwestycji. RDOŚ w Warszawie nie uzasadnił przy tym wyboru wariantu II.1. Organ I instancji w uzasadnieniu decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. wskazał jedynie, że *podzielił argumentację przytoczoną w raporcie o oś w kwestii celowości i pozytywnych skutków wykonania przedsięwzięcia w wariantcie zaproponowanym. Przy czym nie jest to wariant najkorzystniejszy dla środowiska.* Zdaniem odwołujących się lokalizacja planowanej inwestycji w bezpośrednim sąsiedztwie osiedli mieszkaniowych oraz terenów rekreacyjnych i usługowych, z których korzystają mieszkańcy *nie jest uzasadniona ani środowiskowo, ani społecznie, ani ekonomicznie.* Z tego też względu uzasadniona jest realizacja przedsięwzięcia w wariantcie innym niż zaproponowany przez wnioskodawcę. *W szczególności RDOŚ winien był przeanalizować zgłoszone mu propozycje wydłużenia tunelu, wprowadzenia tunelowych ekranów akustycznych lub zastosowaniu mechanizmu wyrzutu spalin sukcesywnie przez kominki z filtrami w miejsce wyrzutni na wylotach tunelu.* Podkreślono przy tym, że *pozostałe warianty zostały z góry odrzucone przez inwestora, jako że nie spełniają potrzeb inwestora i realizacja inwestycji wg tych wariantów jest absolutnie bezprzedmiotowa, bo nie spełnia faktycznie potrzeb inwestora;*
13. organ I instancji nie uwzględnił wniosku złożonego w ramach udziału społeczeństwa o uwzględnienie w raporcie o oś analizy wariantu nr III, *jako jedynego racjonalnego i akceptowalnego przez społeczność lokalną.* RDOŚ w Warszawie odmówił przy tym wydania postanowienia nakładającego na inwestora obowiązek uzupełnienia przedmiotowej dokumentacji w zakresie wnioskowanego wariantu nr III. W tym zakresie odwołujący się podkreślili, że warianty przebiegu trasy II.1 oraz IIB.1 *w dużej części, pokrywają się ze sobą, oba warianty generują te same problemy dla środowiska i ludzi,* i tym samym *nie powinny być rozpatrywane w kategorii wzajemnej alternatywy.* Jednocześnie wnioskodawca jako dodatkowy wariant przebiegu trasy przedstawił wariant I.1, który nie spełnia wymogu racjonalności. Z uwagi na fakt, że wariant realizacyjny został określony jako posiadający najniższą ocenę wg kryterium: techniczna - środowiskowego, społeczno-środowiskowego i społecznego w tym m.in. z uwagi na emisję zanieczyszczeń powietrza, organ I instancji zobowiązany był do przeprowadzenia oceny i rozpatrzenia dodatkowego (wskazanego przez odwołujących się) wariantu inwestycji. Tym samym w przedmiotowej sprawie doszło do naruszenia art. 81 ust. 1 ustawy o oś, zgodnie z którym możliwa jest realizacja przedsięwzięcia w innym wariantcie za zgodą wnioskodawcy, a w razie braku zgody wnioskodawcy, dokonania odmowy zgody na realizację przedsięwzięcia. Organ I instancji w żaden sposób nie odniósł się ponadto do wniosku o uzupełnienie raportu o oś o odpowiednie opracowanie, zarówno planistyczne jak także medyczne, określające społeczne i finansowe koszty związane z utratą zdrowia, wynikające z lokalizacji inwestycji w pobliżu placówek oświatowych;
14. naruszono art. 7, art. 7b, art. 8, art. 77 § 1 i art. 80 Kpa poprzez naruszenie zasady praworządności oraz pogłębiania zaufania strony do organów władzy publicznej, w

- szczegółności poprzez bezzasadne przyjęcie wniosków raportu ooś, jako wniosków własnych organu I instancji, z pominięciem ich samodzielnej analizy i tym samym zaniechanie wnikliwego przeprowadzenia postępowania dowodowego. Działanie te doprowadziły do niewyjaśnienia dokładnie stanu faktycznego i prawnego będącego istotą postępowania, w tym w zakresie prawidłowego ustalenia terenów podlegających ochronie akustycznej;
15. naruszono art. 80 Kpa poprzez przekroczenie przez RDOŚ w Warszawie zasady swobodnej oceny dowodów *w związku z dokonywaniem dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów*. Powyższe przejawia się w negowaniu argumentów zgłaszanych licznie przez strony i społeczeństwo, z jednoczesną bezkrytyczną akceptacją wniosków raportu ooś. Organ I instancji zaniechał wnikliwej analizy raportu ooś i przedstawionych w dokumentacji wniosków. Nie wyjaśnił zawartych w przedmiotowej dokumentacji *niekonsekwencji i nie doprowadził do uzupełnienia kwestii, które były istotnymi brakami*. RDOŚ w Warszawie sam przyznał, że raport ooś *nie zawiera informacji identyfikujących skalę skutków środowiskowych*. Przedłożona przez inwestora dokumentacja wraz z kolejnymi uzupełnieniami nie wypełnia zapisów art. 62 i 66 ustawy ooś. Zatem skoro raport ooś jest niekompletny *nie może stanowić podstawy do określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia*;
 16. naruszono art. 104 § 2 Kpa poprzez brak doprecyzowana, jakiego przedsięwzięcia dotyczy w istocie zaskarżona decyzja oraz brak precyzyjnego, jasnego, konkretnego i jednoznacznego sformułowania wymogów (obowiązków) wobec inwestora. Powyższe uniemożliwia wyegzekwowanie przez organ nałożonych obowiązków w drodze egzekucji administracyjnej oraz niemożność uwzględnienia stosownych rozwiązań w projekcie budowlanym. *W orzecznictwie sądów administracyjnych podkreśla się, że treść projektu budowlanego powinien móc zweryfikować, nie dysponując wiedzą specjalistyczną w zakresie ochrony środowiska, organ administracji architektoniczno-budowlanej*. Ponadto w decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. nie zamieszczono stosownej mapy obrazującej przebieg planowanej drogi, a zatem załącznik do decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. nie spełnia celów dla jakich powinien być on sporządzony i narusza art. 82 ust. 3 ustawy ooś. Został on bowiem sformułowany w sposób lakoniczny, pobieżny i niestaranny. W oparciu o stanowisko Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 24 października 2011 r., sygn. akt: IV SA/Wa 870/11, strony podkreśliły, że *w przypadku realizacji drogi zasadnym może być, dla zapewnienia odpowiedniej komunikatywności opisu, zamieszczenie, jako jego części, stosownej mapy obrazującej jej aprobowany przebieg*;
 17. naruszono art. 107 § 3 Kpa w zw. z art. 11 Kpa poprzez brak należytego uzasadnienia faktycznego w decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. z uwagi na nieprzeprowadzenie szczegółowej analizy i wskazaniu, jakimi przesłankami kierował się RDOŚ w Warszawie odrzucając stanowiska stron, uwagi i wnioski społeczeństwa, jak również dokonując wyboru wariantu II.1 oraz bezkrytycznie akceptując treść raportu ooś;
 18. naruszono art. 107 § 3 Kpa w zw. z art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś poprzez brak uzasadnienia wyboru realizacji przedsięwzięcia według wariantu II.1, a także niedostatecznym wyjaśnieniu przez RDOŚ w Warszawie przyczyn nieuznania poszczególnych terenów jako obszarów podlegających ochronie akustycznej;

19. naruszono art. 108 Kpa poprzez bezzasadne nadanie decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. rygору natychmiastowej wykonalności, podczas gdy w przedmiotowej sprawie nie zostały spełnione przesłanki wskazane w art. 108 § 1 Kpa, a skutki realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia pozostają nierozpoznane. RDOŚ w Warszawie odniósł się do przesłanek pozytywnych *bardzo lakonicznie na str. 178 uzasadnienia decyzji środowiskowej*. Pomimo, iż powołał się na - ważny interes społeczny, ochronę zdrowia i życia ludzkiego oraz ważny interes strony – organ I instancji wskazał jedynie, w jaki sposób nadanie rygору jest uzasadnione wobec pierwszej z tych przesłanek. RDOŚ w Warszawie podniósł jedynie ogólne i tendencyjne hasła dotyczące zdynamizowania rozwoju gospodarczego, równoważenia rozwoju, spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Organ I instancji nie wykazał jednak, aby przesłanki pozytywne do nadania decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. rygору natychmiastowej wykonalności zostały spełnione. Tym samym RDOŚ w Warszawie *dopuszczał więc możliwość postępowania się przez inwestora nieostateczną decyzją środowiskową na kolejnych etapach inwestycyjnych, akceptując jednocześnie brak możliwości przeprowadzenia kompleksowej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko*. Dodatkowo realizacja planowanej inwestycji *nie została ujęta w planach finansowych*. Nadanie decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. rygору natychmiastowej wykonalności nie wpływa zatem na możliwość skorzystania przez wnioskodawcę z ewentualnych dotacji. Planowane przedsięwzięcie jednocześnie nie posiada charakteru pilnej interwencji bezpośrednio zapobiegającej powstaniu zagrożenia życia lub mienia wnioskodawcy, co by mogło tłumaczyć wyjątkowość interesu strony;
20. naruszono art. 85 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, ze zm.), dalej POŚ, poprzez określenie środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia, której funkcjonowanie spowoduje ponadnormatywna emisje gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego. W tym zakresie wskazano ponadto, że duże znaczenie dla poziomu emisji substancji do powietrza będzie *miało zarówno natężenie ruchu jak i przepustowość nie tylko samej S7, ale także kumulacja ruchu związana z obecną, jak i związana z domknięciem wschodniej obwodnicy Warszawy, natężeniem ruchu i przepustowością ruchu na trasie S8, w którą to w węźle NS wprowadzony będzie ruch z trasy S-7*. Raport oos nie uwzględnia ponadto występujących utrudnień ruchu na trasie S-8 zarówno związanych z obciążeniami tej trasy w godzinach szczytu komunikacyjnego w Warszawie, jak także z powodu licznych kolizji dochodzących na tej trasie w rejonie planowanego węzła NS. Dodatkowo zdaniem odwołujących się niedopuszczalne jest przeprowadzenie analizy emisji ditlenku azotu, jako substancji krytycznie kształtującej poziom jakości powietrza w otoczeniu planowanej inwestycji, przy jednoczesnym nieprzeprowadzeniu analiz emisji dla innych zanieczyszczeń. *Uniemożliwia to dokonanie obiektywnej skumulowanej oceny wpływu na zdrowie różnych zanieczyszczeń powietrza*. Wskazano także, że nieprawidłowo przyjęto tło zanieczyszczeń w obrębie projektowanej trasy S-7, bowiem *tło powinno pochodzić z analizy porealizacyjnej (bądź przeglądu ekologicznego) dla S-8*. Co więcej zdaniem stron przepływ na tej drodze zwiększy się jeszcze bardziej po wybudowaniu wschodniej obwodnicy Warszawy oraz mostu południowego. *Obecnie obserwujemy znaczące spowolnienie prędkości ruchu na S-8, w konsekwencji tego należy się spodziewać również dużego spowolnienia ruchu na projektowanej trasie S-7. (...) Spowolnienie to będzie miało dużo*

większy wpływ na hałas oraz zanieczyszczenia powietrza niż samo natężenie ruchu. Co więcej planowana trasa w wariantcie II w rejonie lotniska Bemowo przecina bemowski klin (korytarz) regeneracji i wymiany powietrza, przez co wprowadza w obręb tego korytarza potężny, nowy emitor spalin, co jest sprzeczne z zasadami ochrony takich korytarzy. Co więcej zdaniem stron w raporcie ooś, ani w skarżonej decyzji *nie ma słowa o obowiązujących dla strefy warszawskiej Programach Ochrony Powietrza (ciągle od 2003 roku)*;

21. naruszono art. 80 ust. 2 ustawy ooś w zw. z art. 107 § 3 Kpa poprzez nieprzeprowadzenie oceny zgodności lokalizacji planowanego przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
22. naruszono art. 81 ust. 1 ustawy ooś poprzez zaniechanie wskazania przez RDOŚ w Warszawie wariantu innego niż proponowany przez inwestora;
23. naruszono art. 82 ust. 1 ustawy ooś oraz art. 7 i art. 107 § 3 Kpa poprzez niezamieszczenie w decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. wszystkich wymaganych elementów składowych, co w efekcie uniemożliwia stronom odtworzenie procesu myślowego RDOŚ w Warszawie;
24. naruszono art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, ze zm.), dalej ustawa o ochronie przyrody, oraz art. 81 ust. 2 ustawy ooś poprzez nieuwzględnienie ww. przepisów i dopuszczenie do realizacji przedsięwzięcia, które będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000. W tym zakresie podkreślono, że RDOŚ w Warszawie nie kierował się zasadą przezorności wynikającą z art. 6 ust. 2 POŚ, w odniesieniu do tych obszarów. Ponadto zaskarżona decyzja nie określa w sposób należyty skutków prowadzenia i eksploatacji inwestycji na obszar Natura 2000 i inne obszary chronione, *mimo że przedsięwzięcie będzie znacząco oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 i innych terenów chronionych*;
25. naruszono art. 112 w zw. z art. 6 POŚ, poprzez wydanie decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sytuacji przewidywania już na etapie założeń ponadnormatywnej emisji hałasu. *Dopuszczanie do realizacji przedsięwzięcia, które normy te przekracza, stoi w jawnej sprzeczności z przepisami Ustawy OOS i POŚ*, a tym samym prowadzi do naruszenia konstytucyjnych zasad zapobiegania degradacji środowiska traktowanego jako dobro wspólne wszystkich obywateli;
26. określenie oddziaływania hałasu na odcinku od km 17+900 do 18+600 (zarówno prognozowanego w 2019 roku, jak i w 2035 roku, zostały wykonane nieprawidłowo. W tym zakresie podkreślono, że inwestor przygotował raport ooś *nie lokalizując żadnego punktu pomiarowego na Terenie lub w jego pobliżu. Tym samym określenie oddziaływania hałasu na Teren nie wynika z badań empirycznych, a jedynie z obliczeń opartych na przedstawionych przez inwestora założeniach*;
27. naruszono art. 115 POŚ przez przyjęcie, że w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dokonanie oceny tego, czy dany teren należy do rodzajów terenów podlegających ochronie akustycznej, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 POŚ, należy do Prezidenta m.st. Warszawy podczas, gdy w ramach przedmiotowego postępowania właściwym organem do dokonania ustaleń w tym zakresie jest wyłącznie organ I instancji. Podkreślono przy tym, że RDOŚ w Warszawie w tym zakresie oparł się na nieaktualnych danych zawartych m.in. w piśmie Urzędu Dzielnicy Bielany z dnia 15 stycznia 2013 r., sygn.: UD-III-WAB.671.2.2012.IPI(2), dotyczącego obszarów podlegających ochronie akustycznej,

- a zatem sporządzonych ponad 5 lat przed wydaniem decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. Za błędnym zakwalifikowaniem przez RDOŚ w Warszawie niektórych terenów jako obszarów podlegających ochronie akustycznej przemawiają także dowody w tym zakresie (*w szczególności przedstawiając dowód z dokumentów dotyczących toczącego się Prezydentem m. st. Warszawy postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia pod nazwą „Budowa osiedla mieszkaniowego, wielorodzinnego, z infrastrukturą parkingami i usługami przy ul. Wólczyńskiej 133 w Warszawie”, sygn. OŚ-IV-UII.6220.13.2016.EMA*). Podkreślono przy tym, że RDOŚ w Warszawie nie wziął pod uwagę także m.in. kwestii przystąpienia uchwałą Rady m.st. Warszawy nr XXXIII/827/2016 z dnia 25 sierpnia 2016 r. do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Fortu Wawrzyszew, który w sytuacji przyjęcia stanowiłby podstawę do określenia terenów podlegających ochronie akustycznej w tym rejonie;
28. RDOŚ w Warszawie nieprawidłowo potraktował postanowienie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie jako *niewiążące stanowisko wyspecjalizowanego organu w sprawach ocen wodnoprawnych*;
 29. stwierdzona przez organ I instancji w pkt 3 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1363), dalej ustawa zrid, jest ewidentną konsekwencją braków w raporcie oos. RDOŚ w Warszawie w decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. *ograniczył się do zdawkowego stwierdzenia braków i uznania, że dane mogą zostać pozyskane później*. W opinii odwołujących się takie stwierdzenie jest nielogiczne również z uwagi na nadanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach rygoru natychmiastowej wykonalności. Rygor ten pozwala bowiem *na niezwłoczne wszczęcie postępowania, w którym obowiązkiem ponownej oceny zmaterializuje się*;
 30. decyzja z dnia 27 kwietnia 2018 r. jest wewnętrznie sprzeczna bowiem w jej sentencji wskazano, że inwestycja będzie prowadzona w wariantcie II.1 podczas, gdy w uzasadnieniu ww. aktu (str. 139) wskazano wariant II jako wariant realizowany. Podkreślono przy tym, że wariant II i wariant II.1 różnią się między innymi w zakresie nawierzchni (bitumiczna lub betonowa). Taki sposób opisu wariantów powoduje, że trudno wskazać, w jakim de facto wariantcie będzie realizowana przyszła inwestycja. *Nawet przy maksimum dobrej woli trudno uznać, że uzasadnienie wyboru wariantu dokonane przez RDOŚ spełnia jakiegokolwiek wymogi* wynikające z przepisów Kpa w zakresie sporządzenia uzasadnienia decyzji administracyjnej oraz przepisów ustawy oos;
 31. wariant realizacyjny obciążony jest wieloma znaczącymi wadami, tj.:
 - trasa przebiega przez środek osiedli mieszkaniowych zamieszkałych przez kilkadziesiąt tysięcy ludzi (Bemowo Lotnisko I, IV, V oraz okolice Fortu Bema),
 - wylot tunelu w bezpośrednich okolicach osiedli przy Forcie Bema powoduje emisje hałasu, spalin i wibracji,
 - przebieg trasy przyczynia się do dalszego podziału dzielnicy Bemowo, która i tak jest już podzielona wskutek przebiegu trasy S-8 (Powązki-Konotopa),

- budowa i eksploatacja trasy oddziela część mieszkańców Bemowa (osiedla przy Forcie Bema) od placówek oświatowych (żłobki, przedszkola i szkoły),
 - budowa trasy spowoduje wzrost natężenia ruchu – hałasu, spalin i wibracji na ul. Żołnierzy Wyklętych tuż przy szkole przy ul. Zachodzącego Słońca,
 - budowa trasy skutkować będzie likwidacją lotniska Bemowo i Aeroklubu Warszawskiego,
 - budowa trasy stanowi zagrożenie dla zabytku tj. wieży kontrolnej Lotniska Warszawa-Bemowo-Babice przy ul. Wolfkego,
32. w decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sposób nieprawidłowy określono wymagania w zakresie kompensacji przyrodniczej poprzez nałożenie obowiązków na inwestora między innymi w odniesieniu do terenów, do których nie dysponuje on aktualnie tytułem prawnym. Pozyskiwanie tytułu prawnego do nieruchomości w drodze wyłączenia w trybie specustawy drogowej, jest ograniczone nawet przez podmiot publicznoprawny, w tym przypadku Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad. Organ I instancji w ogóle nie wziął powyższej kwestii pod uwagę, a tym samym należy uznać, że wymagania w zakresie kompensacji przyrodniczej ma charakter jedynie pozorny i nie podlegają wykonaniu;
33. kwestia emisji wibracji do środowiska nie została w ogóle poruszona w decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r.;
34. realizacja i eksploatacja przedsięwzięcia według wariantu II.1 skutkować będzie powstaniem dodatkowej naturalnej przeszkody na trasie migracji zwierząt. Na odcinku w km 14+000 - 14+800 planowana trasa w wariantcie II.1 znajduje się bowiem w kolizji z głównym strategicznym korytarzem ekologicznym łączącym dwa obszary Natura 2000, tj. Kampinoski Park Narodowy (PLC140001 Puszcza Kampinoska), dalej KPN, z „Doliną Środkowej Wisły” (PLB140004 Dolina Środkowej Wisły). *Powstałego problemu w żaden sposób nie rozwiązują planowane do wykonania przejścia dla zwierząt w poprzek trasy S-7 i inne środki ochronne. Zdaniem stron stwierdzenie zawarte na str. 23 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r., zgodnie z którym negatywne oddziaływanie drogi zmniejszy się w stosunku do stanu obecnego, jest nieuzasadnione. Skoro budowa drogi S-7 w znaczącej części rozpocznie się najwcześniej za kilka lat. Trudno także ustalić jakie są obecnie negatywne oddziaływania drogi, która nie istnieje. Co więcej oprócz bariery jaką stworzy trasa w wariantcie realizacyjnym, zdaniem odwołujących się trzeba brać pod uwagę także istniejącą już obecnie barierę w postaci drogi krajowej nr 7 wylotowej z Warszawy w kierunku Gdańska. Mamy zatem do czynienia z podwójnym problemem, mianowicie przywrócenie drożności korytarza migracyjnego na odcinku projektowanej trasy S7, która musi być wykonana równoległe z przywróceniem drożności korytarza na odcinku istniejącej drogi krajowej nr 7. Optymalnym środkiem minimalizującym efekt barierowy trasy byłaby estakada (...) poprowadzona na całym odcinku Korytarza pomiędzy Kanalem Młocińskim, a Wólką Węglową. Z uwagi na powyższe zdaniem niektórych odwołujących się to właśnie zgodnie z wariantem I.1, czyli realizacją drogi ekspresowej w ciągu istniejącej drogi krajowej nr 7, należy zrealizować przedmiotowa inwestycję;*
35. trasa będzie naruszać granice Kampinoskiego Parku Narodowego i zniszczy przylegające do niego tereny otuliny oraz będzie szkodliwie oddziaływać na położony w odległości 700 m od

trasy najcenniejszy w Kampinoskim Parku Narodowym obszar chroniony – Rezerwat Sieraków;

36. za odstępniem od realizacji trasy w wariantcie II przemawiają:
 - zapisy studium uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego obszarów chronionych w województwie mazowieckim: kampinoski park narodowy (wrzesień 2005 r.), ponieważ urbanizacja otoczenia parku spowoduje m.in.: *izolację przyrody Puszczy od przyrody Wisły, lasu Młocińskiego, a dalej Lasu Bielańskiego aż po zielen na Skarpie Warszawskiej, a także od przyrody na Bemowie*, a także obniżanie poziomu wód gruntowych, szczególnie w aspekcie stref źródłiskowych,
 - rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 września 1997 r. w sprawie Kampinoskiego Parku Narodowego (Dz. U. z 1997 r. Nr 132, poz. 876), ponieważ na obszarze parku zabrania się: zanieczyszczania wód, gleby oraz powietrza, zmiany stosunków wodnych, wprowadzania nowej zabudowy w odległości 100 m od granicy parku (poza strefą zurbanizowaną w Łomiankach i Izabelinie) oraz w odległości: 100 m od lasów o pow. większej niż 75 ha, 50 m od lasów o pow. 20-75 ha, 25 m od lasów do 20 ha, wprowadzania nowej zabudowy oraz ogrodzeń w odległości niniejszej niż 20 m od cieków i zbiorników wodnych, a także wyłączenie z nowej zabudowy terenów strategicznych powiązań Parku z otoczeniem,
 - projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Kampinoskiego Parku Narodowego, ponieważ w załączniku do tego projektu zalecono *rezygnację, w miarę możliwości, z prowadzenia trasy szybkiego ruchu przy wschodniej granicy Parku (Łomianki - Wólka Węglowa - Bemowo)*;
37. organ I instancji przy sporządzaniu decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. posłużył się *tzw. „gotowcami” czyli fragmentami innych decyzji, dotyczących innych tras drogowych*;
38. w opinii odwołujących się RDOŚ w Warszawie analizując i określając straty przyrodnicze dla wariantu realizacyjnego powinien *traktować te straty łącznie ze stratami wynikającymi z istnienia obecnej, a następnie rozbudowywanej drogi nr 7*;
39. warunki określone w sentencji decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. w uzasadnieniu *zostały skomentowane jednym, krótkim zdaniem - np. pkt 1.2.14 w sentencji decyzji (str. 3) ma 8 linijek, a jego uzasadnienie liczy 2 linijki tekstu (str. 22), a niektóre nie doczekały się uzasadnienia lub nawet pobieżnego wyjaśnienia - np. pkt 1.2.44, 1.3.20, 1.3.21, pomimo że dotyczą one kwestii o dużej doniosłości (oczyszczanie zbiorników retencyjnych, przebudowa cieków i rowów, budowa nowych zbiorników retencyjnych)*;
40. w decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r., jak i w raporcie oos nie określono wpływu planowanej inwestycji na stosunki wodne. W przedmiotowej dokumentacji, jak i zaskarżonym akcie administracyjnym nie zaproponowano właściwych warunków i wymagań, jakie należałoby spełnić w toku realizacji inwestycji, aby stosowne zagrożenia zminimalizować. RDOŚ w Warszawie pominął również całkowicie istotną okoliczność, jaką jest prowadzenie przyszłej inwestycji na terenie o znacznej wrażliwości na ewentualne odwodnienie;
41. wadliwie określono nazwę planowanego przedsięwzięcia poprzez wskazanie, że dotyczy ono przebiegu drogi ekspresowej S-7 w kierunku Gdańska na odcinku Czosnów-Trasa Armii Krajowej w Warszawie, podczas gdy droga ta w Warszawie będzie zaczynać się na Alei Obrońców Grodna (fragment drogi S-8 relacji Powązki-Konotopa). Powyższe zdaniem

odwołujących się wprowadziło w błąd strony postępowania, co do rzeczywistego położenia planowanej inwestycji;

42. zaskarżona decyzja jest kolejnym rozstrzygnięciem wydanym dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Decyzja RDOŚ w Warszawie została wydana w dniu 6 maja 2009 r., znak: RDOŚ-14-WOOS-II-BP-6613-002/008, a następnie uchylona przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 24 października 2011 roku, sygn. akt: IV SA/Wa 870/11. W orzeczeniu tym wskazano *liczne i oczywiste uchybienia decyzji środowiskowej wydanej w roku 2009*. Jak wskazują odwołujący się, w przedmiotowym postępowaniu *inwestor po raz kolejny posłużył się dokumentacją przygotowaną do wnioskowania o wydanie pierwszej decyzji środowiskowej i po raz kolejny nie ustrzegł się błędów, które już kilka lat temu zostały wyknięte przez Wojewódzki Sąd Administracyjny*. Tym samym organ I instancji nie zastosował art. 153 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, ze zm.), dalej ppsa;
43. zaskarżona decyzja winna zostać uzupełniona o warunki dotyczące licznych działań minimalizujących wpływ inwestycji na środowisko na etapie jej budowy;
44. sporządzony raport ooś nie zawiera inwentaryzacji szaty roślinnej będącej w kolizji z inwestycją i oceny jej wartości przyrodniczej w zależności od wariantów przedsięwzięcia. W związku z tym, w ramach prowadzonego postępowania nie było możliwe oszacowanie realnej straty przyrodniczej w ramach niezbędnej wycinki drzew i krzewów;
45. zaskarżona decyzja nie uwzględnia wpływu planowanej inwestycji na funkcjonowanie i rozwój Lotniska Warszawa-Babice, w tym zagadnień dotyczących ochrony zdrowia, bezpieczeństwa publicznego oraz możliwości wystąpienia klęsk żywiołowych;
46. raport ooś nie zawiera szczegółowych danych dotyczących wpływu inwestycji na dobra materialne, bowiem temu zagadnieniu poświęcono jedynie jedną stronę dokumentacji (str. 279 raportu ooś) *i obejmuje rozważania wyłącznie co do wyburzeń kilku obiektów kubaturowych*. Podkreślono przy tym, *że nie ma w tym kontekście rozważań co do wpływu na sposób zagospodarowania nieruchomości w sąsiedztwie przedsięwzięcia, w tym na wartość tych nieruchomości*;
47. uzgodnienia i opinie, o których mowa w art. 77 ustawy ooś, nie zostały wydane w oparciu o ostateczną wersję raportu ooś;
48. RDOŚ w Warszawie nie wziął pod uwagę opinii własnej o odmowie uzgodnienia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Kępa Kiełpińska” z uwagi na fakt, że przewidywana w planie trasa legionowska naruszałaby rezerwat – Jezioro Kiełpińskie.

Odwołujący się wnieśli o uchylenie decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji lub odmowę ustalenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedmiotowej inwestycji. Nadto na podstawie art. 136 Kpa w zw. z art. 84 Kpa strony zawnioskowały o dopuszczenie dowodu z opinii akustyka oraz opinii specjalisty ds. oceny zanieczyszczeń powietrza w zakresie oddziaływania przedsięwzięcia, w tym *przekroczeń norm hałasu i pyłów, na osiedla mieszkaniowe położone wzdłuż ulicy Obrońców Tobruku w wariantcie II.1 oraz przy zastosowaniu innych rozwiązań, tj. wydłużenia tunelu, wprowadzenia tunelowych ekranów akustycznych lub zastosowaniu mechanizmu wyrzutu spalin sukcesywnie przez kominki z filtrami w miejsce wyrzutni na wylotach tunelu*. RDOŚ w Warszawie pominął okoliczność, że w sytuacji gdy treść raportu ooś i związanych

z nim specjalistycznych dokumentów zawiera wiadomości specjalne, to organ *ma ustawowy obowiązek dopuścić dowód z opinii biegłego w celu oceny (weryfikacji) zebranych dowodów.*

Co więcej odwołujący wnieśli o wstrzymanie natychmiastowego wykonania decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r., powołując się częściowo na art. 135 Kpa. Biorąc za podstawę art. 86e ustawy ooś, GDOŚ, postanowieniem z dnia 5 listopada 2021 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.73.2018.EO/EU.mk.KB.7, odmówił wstrzymania natychmiastowego wykonania skarżonej decyzji.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustalił i zważył, co następuje.

Planowana do realizacji inwestycja polegać będzie na budowie dwujezdniowej drogi klasy S po trzy pasy ruchu o łącznej długości ok. 12,9 km (od km ok. 9+200 do km ok. 22+100) biegnącej od miejscowości Kiełpin do Trasy Armii Krajowej w Warszawie w wariantcie rekomendowanym przez wnioskodawcę, tj. wariantcie II.1. W celu zapewnienia połączenia przedmiotowego odcinka trasy S-7 z istniejącym układem drogowym wybudowane zostanie pięć węzłów drogowych, tj. węzeł „Kolejowa” w km ok. 10+600, węzeł „Wólka Węglowa” w km ok. 16+554, węzeł „Janickiego” (połączenie z Trasą Mostu Północnego) w km ok. 17+552, węzeł „Gen. Maczka” w km ok. 19+ 970 oraz węzeł „NS” (połączenie z Trasą Armii Krajowej – S-8) w km. ok. 22+210. Planowana droga na terenie dzielnicy Bielany w km. ok. 18+420 do km 19+420 oraz na terenie dzielnicy Bemowo w km. od ok. 20+420 do km 21+543 zostanie poprowadzona w tunelu. W celu uniknięcia zmiany szerokości przekroju poprzecznego jezdni w tunelach, i tym samym zachowaniu wytycznych określonych w § 89 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 30 maja 2000 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogowe obiekty inżynierskie i ich usytuowanie (Dz. U. z 2000 r. Nr 63 poz. 735, ze zm.) *(w zależności od długości obiektu mostowego i klasy technicznej drogi dopuszcza się zmniejszenie szerokości elementów drogi na obiekcie mostowym lub w tunelu, z wyjątkiem jezdni, z zastrzeżeniem ust. 3, w następujących przypadkach: (...) tunelu o długości większej niż 200 m w ciągu dróg klas A i S),* zaprojektowano po cztery pasy ruchu w każdą stronę.

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 31 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 71) *(autostrady i drogi ekspresowe)* planowane zamierzenie inwestycyjne stanowi przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Podkreślić należy, że rozporządzenie to utraciło moc w toku postępowania pierwszoinstancyjnego (tj. w dniu 26 września 2019 r.), lecz z uwagi na § 4 zastępującego go rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 r. poz. 1839) wciąż znajduje zastosowanie w przedmiotowej sprawie. Powyższe potwierdza, zgodnie z art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret pierwsze ustawy ooś, właściwość RDOŚ w Warszawie do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowej inwestycji. Jak wynika natomiast z art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 127 ust. 3 ustawy ooś, organem właściwym do rozpatrzenia odwołań od decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. jest GDOŚ.

Mając na uwadze, wyrażoną w art. 15 Kpa, zasadę dwuinstancyjności postępowania administracyjnego, którego istotą jest zapewnienie stronom prawa do dwukrotnego rozpatrzenia i rozstrzygnięcia sprawy, GDOŚ w ramach postępowania odwoławczego, wnikliwie zbadał poprawność postępowania przeprowadzonego przez organ pierwszej instancji. GDOŚ dokonał

także weryfikacji raportu oos z października 2014 r. i lutego 2017 r. oraz jego uzupełnień z kwietnia 2017 r., sierpnia 2017 r. oraz września 2017 r., a także uzupełnień przedłożonych na etapie postępowania odwoławczego (z marca 2019 r., grudnia 2019 r., sierpnia 2021 r. oraz z września 2021 r.). Przedmiotowa dokumentacja spełnia wymogi wskazane w art. 66 ustawy oos w stopniu umożliwiającym przeprowadzenie oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko oraz określenie środowiskowych uwarunkowań jego realizacji.

W trakcie postępowania drugoinstancyjnego pisma wniosły następujące strony postępowania: [REDAKTION], [REDAKTION], [REDAKTION]. Podania te nie zawierały jednakże żadnego nowego materiału dowodowego w sprawie. Marginalnie wskazać trzeba także, że pisma wniosły także [REDAKTION], [REDAKTION] oraz [REDAKTION], którzy nie posiadają jednak interesu prawnego w przedmiotowej sprawie.

Zawiadomieniem z dnia 11 października 2021 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.73.2018.EO/EU/mk.1001, GDOŚ, na podstawie art. 10 Kpa, poinformował strony postępowania o możliwości zapoznania się z aktami sprawy oraz wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. W zakreślonym terminie do tut. organu wpłynęły następujące podania:

- z dnia 28 października 2021 r. Stowarzyszenia Mieszkańców Marymontu wniesione na adres do doręczeń elektronicznych, które z uwagi na art. 63 § 1 Kpa w brzmieniu nadanym (Dz.U. z 2021 r. poz. 735, ze zm.) zostało pozostawione bez rozpoznania;
- z dnia 27 października 2021 r., w którym [REDAKTION]

[REDAKTION] przedstawili uzupełnienie do swoich skutecznie wniesionych odwołań. Podniesione w ww. pismach kwestie były tożsame z kwestiami uprzednio przedstawionymi w odwołaniach stron postępowaniach. Ponadto ww. pismem odwołanie zostało wniesione przez osoby fizyczne, względem których tut. organ podania wniesione w okresie otwartym na ich złożenie pozostawił bez rozpoznania, tj. [REDAKTION]

[REDAKTION]. Odrębnym rozstrzygnięciem GDOŚ stwierdził względem ww. podmiotów na podstawie art. 134 Kpa uchybienie terminu na wniesienie odwołania. Dodatkowo pismo z dnia 27 października 2021 r. nie zawierało wskazania osoby, od której pochodzi (w przypadku 4 podmiotów), co skutkowało pozostawieniem podania w tym zakresie bez rozpoznania.

Podkreślić przy tym trzeba, że w odpowiedzi na zawiadomienie GDOŚ z dnia 11 października 2021 r. swoje uwagi wniosły także osoby nieposiadające przymiotu strony, i tym samym organ odwoławczy nie ustosunkował się do nich w dalszej części niniejszego rozstrzygnięcia.

U podstaw wydania decyzji określającej środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia, musi leżeć założenie, że z punktu widzenia ochrony środowiska inwestycja objęta wnioskiem jest dopuszczalna (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 18 czerwca 2019 r., sygn. akt: II OSK 1438/18). *Organ właściwy do wydania tej decyzji winien*

przeprowadzić postępowanie przewidziane przepisami powołanej ustawy i jest zobligowany wydać tę decyzję, jeżeli inwestor spełni wymagania określone przepisami ustawy (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z dnia 18 października 2017 r., sygn. akt: II SA/Rz 861/17).

Zatem odmowa ustalenia środowiskowych uwarunkowań w kształcie określonym we wniosku, a zatem w niniejszej sprawie w wariantcie II.1, może nastąpić jedynie w **ściśle** określonych przypadkach wskazanych w ustawie ooś. Przesłanki te stanowią:

- niezgodność lokalizacji przedsięwzięcia z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego lub naruszenie zamierzoną działalnością przeznaczenia nieruchomości określonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (art. 80 ust. 2 i 3 ustawy ooś);
- brak zgody wnioskodawcy na wskazanie w decyzji wariantu innego niż proponowany przez niego jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez wnioskodawcę (art. 81 ust. 1 ustawy ooś w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1712));
- wykazanie znaczącego negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy o ochronie przyrody (art. 81 ust. 2 ustawy ooś);
- wykazanie, że przedsięwzięcie może wpływać negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 624, ze zm.), dalej ustawa Prawo wodne, o ile nie zostaną spełnione warunki, o których mowa w art. 68 pkt 1, 3 i 4 ww. ustawy (art. 81 ust. 3 ustawy ooś w zw. z art. 545 ust. 1a ustawy Prawo wodne).

Powyższe potwierdza wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 9 sierpnia 2016 r. (sygn. akt IV SA/Wa 726/16), gdzie podkreślono, że *decyzja o uwarunkowaniach środowiskowych ma charakter związany tzn. organ właściwy do wydania decyzji nie ma swobody działania, a katalog podstaw wydania decyzji negatywnych ma charakter zamknięty.*

GDOS wskazuje, że zgodnie z art. 80 ust. 2 ustawy ooś, *właściwy organ wydaje decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony. **Nie dotyczy to decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanej dla drogi publicznej (...).*** Planowane przedsięwzięcie polegać będzie na budowie drogi klasy S należącej według podziału wprowadzonego przez Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 2016 r. poz. 124), dalej rozporządzenie drogowe, do jednej z klas dróg publicznych. Ponadto w celu powiązania projektowanej drogi z istniejącym układem drogowym przewiduje się budowę pięciu węzłów drogowych. Zgodnie z art. 4 pkt 9 lit. b ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1376, ze zm.), dalej ustawa drogowa, węzeł drogowy to połączenie dróg publicznych na różnych poziomach, zapewniające pełną lub częściową możliwość wyboru kierunku jazdy. Z kolei na podstawie § 55 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia

drogowego w celu zapewnienia wymaganego poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego na połączeniu drogi klasy S z drogą klasy S lub z drogami klasy GP, G i Z stosuje się węzeł. Należy zatem jednoznacznie wskazać, że planowane węzły drogowe są częścią projektowanej drogi publicznej. Wobec powyższego w przedmiotowej sprawie nie ma konieczności badania zgodności lokalizacji planowanej inwestycji z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Tym samym za bezpodstawny należy uznać zarzut nr 21 zgodnie z którym w postępowaniu pierwszoinstancyjnym doszło do naruszenia art. 80 ust. 2 ustawy ooś w zw. z art. 107 § 3 Kpa poprzez nieprzeprowadzenie oceny zgodności lokalizacji planowanego przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W niniejszej sprawie nie zaistniały także przesłanki odmowy zgody na realizację przedsięwzięcia, wynikające z art. 81 ustawy ooś. Przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała, że przedsięwzięcie nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000, którymi w przedmiotowej sprawie jest obszar PLC140001 Puszcza Kampinoska, obszar PLB140004 Dolina Środkowej Wisły i obszar PLH140041 Las Bielański. Planowana trasa w wariantcie inwestycyjnym II.1 pozostaje w kolizji z obszarem PLC140001 Puszcza Kampinoska w km od 13+200 do 13+460. Jednakże w miejscu tym występuje jedynie młodnik wykształcający się na gruntach porolnych. Przeprowadzona w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko inwentaryzacja przyrodnicza nie potwierdziła występowania siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L. z 1992 r. Nr 206, ze zm.), dalej dyrektywa siedliskowa. Z przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej wynika wprawdzie, że w km 13+375 zaobserwowano jedno miejsce żerowania derkacza *Crex crex*, w odległości ok. 140 m od przyszłej inwestycji, to jednak w pasie zajętości terenu pod planowany odcinek trasy S-7 nie stwierdzono występowania charakterystycznych dla tego gatunku ptaka łąk kośnych (Budka M., Olech B. 2015. Derkacz *Crex crex*. W: Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z., Chodkiewicz T. (red.), *Monitoring ptaków legowych. Poradnik metodyczny*. Wydanie 2. GIOŚ, Warszawa, str. 184-188). Należy zatem jednoznacznie stwierdzić, że planowana inwestycja nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000. Tym samym GDOŚ podtrzymuje stanowisko organu I instancji wyrażone na str. 178 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. Jednocześnie organ II instancji wskazuje, iż zarzut nr 24 dotyczący naruszenia art. 81 ust. 2 ustawy ooś poprzez nieuwzględnienie ww. przepisu i dopuszczenie do realizacji przedsięwzięcia, które będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 jest bezpodstawny i nie zasługuje na uwzględnienie.

Realizacja inwestycji w wariantcie II.1 nie wpłynie także negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz art. 61 ustawy Prawo wodne. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911), dalej rozporządzenie PGW, oraz raportem ooś (uzupełnienie z kwietnia 2017 r.) przedmiotowe przedsięwzięcie realizowane będzie w obrębie:

- Jednolitej Części Wód Powierzchniowych „Wisła od Jeziorki do Kanału Młocińskiego”, kod: PL RW20002125971, typ: wielka rzeka nizinna (21);

- Jednolitej Części Wód Powierzchniowych „Dopływ z Jeziora Dziekanowskiego”, kod: PL RW20002625994, typ: ciek w dolinie wielkiej rzeki nizinnej (26);
- Jednolitej Części Wód Powierzchniowych „Kanał Młociński”, kod: PL RW2000025972, typ: nieokreślony – kanały i zbiorniki zaporowe (0);
- Jednolitej Części Wód Powierzchniowych „Łasica od źródeł do Kanału Zaborowskiego, z Kanałem Zaborowskim”, kod: PL RW2000232729649, typ: potok lub strumień na obszarze będącym pod wpływem procesów torfotwórczych (23).

Spośród ww. Jednolitych Części Wód Powierzchniowych, dalej JCWP, jedynie JCWP „Wisła od Jeziorki do Kanału Młocińskiego” została wyznaczona jako sztuczna i silnie zmieniona.

Celem środowiskowym dla JCWP „Wisła od Jeziorki do Kanału Młocińskiego”, zgodnie z rozporządzeniem PGW, jest osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i osiągnięcie dobrego stanu chemicznego oraz zapewnienie możliwości migracji organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego – Wisła w obrębie tej części wód. Ww. JCWP jest wskazana jako zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Termin osiągnięcia celu środowiskowego dla JCWP „Wisła od Jeziorki do Kanału Młocińskiego” przedłużono do 2027 r. Zgodnie z rozporządzeniem PGW uzasadnieniem odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych jest brak możliwości technicznych. W zlewni ww. JCWP zidentyfikowano presję komunalną oraz przemysłową.

Celem środowiskowym dla JCWP „Dopływ z Jeziora Dziekanowskiego”, zgodnie z rozporządzeniem PGW, jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i osiągnięcie dobrego stanu chemicznego. Ww. JCWP jest wskazana jako zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Termin osiągnięcia celu środowiskowego dla JCWP „Dopływ z Jeziora Dziekanowskiego” przedłużono do 2021 r. Zgodnie z rozporządzeniem PGW uzasadnieniem odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych jest brak możliwości technicznych z uwagi na dysproporcjonalne koszty. W zlewni ww. JCWP zidentyfikowano brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu oraz brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty.

Celem środowiskowym dla JCWP „Kanał Młociński”, zgodnie z rozporządzeniem PGW, jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i osiągnięcie dobrego stanu chemicznego. Ww. JCWP jest wskazana jako niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Termin osiągnięcia celu środowiskowego dla JCWP „Kanał Młociński” wyznaczono do 2015 r.

Celem środowiskowym dla JCWP „Łasica od źródeł do Kanału Zaborowskiego, z Kanałem Zaborowskim”, zgodnie z rozporządzeniem PGW, jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i osiągnięcie dobrego stanu chemicznego. Wyżej wskazana JCWP jest wskazana jako zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Termin osiągnięcia celu środowiskowego dla JCWP „Łasica od źródeł do Kanału Zaborowskiego, z Kanałem Zaborowskim” przedłużono do 2027 r. Zgodnie z rozporządzeniem PGW uzasadnieniem odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych jest brak możliwości technicznych. W zlewni ww. JCWP zidentyfikowano presję komunalną oraz przemysłową.

Zgodnie z rozporządzeniem PGW oraz raportem ooś (uzupełnienie z kwietnia 2017 r.) przedmiotowe przedsięwzięcie realizowane będzie w obrębie dwóch jednolitych części wód

podziemnych, dalej JCWPd, tj. nr 64 (kod: PLGW200064) oraz nr 65 (kod: PLGW200065), których stan ilościowy i chemiczny określany jest jako dobry. Wyżej wskazane JCWPd wskazane są jako niezagrażone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Analiza raportu ooś (str. 19-21 uzupełnienia z kwietnia 2017 r.) wykazała, że planowana inwestycja w wariantcie II.1, nie wpłynie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57 oraz art. 61 ustawy Prawo wodne. Na etapie budowy przedmiotowego odcinka trasy S-7 prowadzone będą roboty w rejonie cieków wodnych znajdujących się w obrębie omawianych czterech JCWP. Może to prowadzić do okresowego zwiększenia zawiesiny ogólnej w ich wodach, a także powodować lokalne i czasowe zaburzenia spływu powierzchniowego w obszarach sąsiadujących. Jednakże przedmiotowe zagrożenie ustąpią po zakończeniu prac. Ponadto wody opadowe oraz roztopowe odprowadzane z terenu inwestycji będą podczyszczane przed ich odprowadzaniem do odbiornika. Co więcej, planowane zespoły robót, związane z korektą przebiegu lub konserwacją koryt cieków, pozostających w kolizji z trasą S-7, nie wywołają trwałych zmian w bilansie jakościowym oraz ilościowym układu melioracyjnego na analizowanym terenie, gdyż planowane roboty nie są związane z wielkopowierzchniową ingerencją w istniejącą sieć, a jedynie mają na celu miejscowe i krótkoodcinkowe udrożnienie układu. W celu minimalizacji ewentualnego wpływu na cieki wodne pozostające w bezpośredniej kolizji z przedmiotowym przedsięwzięciem, zobowiązano inwestora do zastosowania działań minimalizujących, określonych w pkt 1.2.13, 1.2.14, 1.2.40., 1.2.41 (zreformowanego w pkt 16 niniejszej decyzji), 1.2.42 (zreformowanego w pkt 17 niniejszej decyzji) decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r.

W celu zachowania bilans jakościowego wód omawianych JCWP, podczas funkcjonowania inwestycji zastosowany zostanie system kontrolowanego ujmowania i odprowadzania wód opadowych i roztopowych z korony drogi. Wody opadowe oraz roztopowe z nawierzchni jezdni będą ujmowane za pomocą wpustów deszczowych i kolektorów oraz otwartych rowów drogowych, a następnie poprzez zbiorniki o funkcji retencyjnej zostaną skierowane do odbiorników lub przez zbiorniki o funkcji retencyjno-infiltracyjnej zostaną skierowane do ziemi. Przed wprowadzeniem wód opadowych oraz roztopowych do odbiorników zostaną one podczyszczone z zawiesiny i substancji ropopochodnych w urządzeniach oczyszczających. Podkreślenia przy tym wymaga, iż RDOS w Warszawie, decyzją z dnia 27 kwietnia 2018 r., zobowiązał inwestora do zastosowania licznych środków minimalizujących, określonych w pkt 1.2.23 (zreformowanego w pkt 14 niniejszej decyzji), 1.2.24, 1.2.36., 1.2.37, 1.2.38 oraz 1.2.43 (zreformowanego w pkt 18 niniejszej decyzji) decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r.

Zdaniem GDOŚ nie można również wykluczyć potencjalnej możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych substancjami ropopochodnymi w sytuacji wypadku drogowego. W tym zakresie GDOŚ wskazuje, że w ramach projektowanej trasy S-7 przewiduje się zastosowanie następujących rozwiązań technicznych w zakresie ochrony środowiska gruntowo-wodnego:

- odpowiednie wyprofilowanie nawierzchni jezdni umożliwiające kontrolowanie kierunku spływu wód opadowych do urządzenia odbiorczego systemu kanalizacyjnego,
- zastosowanie zespołu rowów drogowych.

Przedmiotowe rowy powiązane będą z zamkniętym szczelnym systemem kanalizacji (funkcjonującym wzdłuż projektowanej trasy) za pośrednictwem, którego ścieki z powierzchni jezdni kierowane są do rowu drogowego. Powyższe rozwiązania umożliwią bezpieczne ujęcie oraz retencjonowanie uwolnionej do środowiska substancji niebezpiecznej bez możliwości jej dalszego rozprzestrzeniania się oraz zanieczyszczania poszczególnych jego elementów. Podkreślenia jednak wymaga, że szczegółowe wytyczne w zakresie prawidłowego wyprofilowania jezdni, jak i parametrów technicznych rowów drogowych określa rozporządzenie drogowe.

W ocenie GDOŚ realizacja przedsięwzięcia nie przyczyni się do trwałego pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego omawianych JCWP, zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji przedsięwzięcia.

Analiza raportu ooś (str. 13-14 uzupełnienia z kwietnia 2017 r.) wykazała, że planowana inwestycja w wariantcie II.1, nie wpłynie także na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 59 ustawy Prawo wodne. Wody JCWPd nr 64 i 65, w obrębie których zlokalizowana będzie inwestycja, oceniono jako dobre pod kątem stanu jakościowego i ilościowego. Tym samym, głównym założeniem celu środowiskowego jest utrzymanie tego stanu. W fazie budowy zakłada się ingerencje w czwartorzędowe warstwy wodonośne przedmiotowych JCWPd. W celu ograniczenia prawdopodobieństwa zanieczyszczenia wód gruntowych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nałożono na inwestora obowiązek zastosowania odpowiednich rozwiązań organizacyjnych oraz technicznych określonych m.in w pkt 1.2.1 (zreformowanym w pkt 1 niniejszej decyzji), 1.2.18 (zreformowanym w pkt 11 niniejszej decyzji), 1.2.32., 1.2.33, 1.2.34, 1.2.47, 1.2.49, 1.2.50 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. Z kolei na etapie funkcjonowania planowanej drogi, w celu minimalizacji możliwego wpływu na cele środowiskowe obu JCWPd, zastosowane zostaną liczne rozwiązania techniczne. Wody opadowe z nawierzchni jezdni będą ujmowane za pomocą wpustów deszczowych i kolektorów oraz otwartych rowów drogowych, a następnie poprzez zbiorniki o funkcji retencyjnej zostaną skierowane do odbiorników lub przez zbiorniki o funkcji retencyjno-infiltracyjnej zostaną skierowane do ziemi. Przed wprowadzeniem wód opadowych oraz roztopowych do odbiorników zostaną one podczyszczone z zawiesiny i substancji ropopochodnych w urządzeniach oczyszczających (zbiornik retencyjny lub osadnik i separator). Dodatkowo w przypadku wystąpienia wypadku drogowego środowisko gruntowo-wodne będzie chronione przez m.in. zastosowanie zespołu rowów drogowych. Przedmiotowe rowy powiązane będą technologicznie z zamkniętym szczelnym systemem kanalizacji (funkcjonującym wzdłuż projektowanej trasy) za pośrednictwem, którego wody z powierzchni jezdni kierowane będą do rowu drogowego. Przedmiotowe rozwiązania techniczne umożliwiają bezpieczne ujęcie oraz retencjonowanie uwolnionej do środowiska substancji niebezpiecznej bez możliwości jej dalszego rozprzestrzeniania się oraz zanieczyszczania poszczególnych jego elementów. W ocenie GDOŚ zastosowane środki prewencyjne skutecznie ograniczą możliwość występowania negatywnego oddziaływania inwestycji na parametry jakościowe wód ww. JCWPd. Podkreślenia przy tym wymaga, iż RDOŚ w Warszawie, decyzją z dnia 27 kwietnia 2018 r., zobowiązał inwestora do zastosowania licznych środków minimalizujących, określonych w pkt 1.2.52, 1.2.53, 1.2.54, 1.2.55 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r.

Ponadto analiza rozporządzenia PGW przeprowadzona przez GDOŚ wykazała, że JCWP, w obrębie których realizowane będzie przedmiotowe przedsięwzięcie i mogącego wpływać na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 61 ust. 1 ustawy Prawo wodne, zaliczono do następujących obszarów chronionych:

- JCWP „Wisła od Jeziorki do Kanału Młocińskiego” - stanowiącej przedmiot ochrony warszawskiego obszaru chronionego krajobrazu (OChK308),
- JCWP „Dopływ z Jeziora Dziekanowskiego” - stanowiącej przedmiot ochrony Kampinoskiego Parku Narodowego (KmpN) oraz obszaru specjalnej ochrony ptaków i mającego znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” (PLC140001).

W myśl art. 61 ust. 1 Prawo wodne, celem środowiskowym dla obszarów chronionych jest osiągnięcie norm i celów wynikających z przepisów, na podstawie których te obszary chronione zostały utworzone, a także przepisów ustanawiających te obszary lub dotyczących tych obszarów.

Zgodnie z rozporządzeniem PGW celem środowiskowym dla warszawskiego obszaru chronionego krajobrazu (OChK308) (str. 1775 rozporządzenia PGW) jest, przede wszystkim utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie, poziomu wód gruntowych w lasach, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych: w borach bagiennych, olsach i łągach.

Celem środowiskowym dla Kampinoskiego Parku Narodowego (KmpN) (str. 1787 rozporządzenia PGW) jest przede wszystkim zapobieżenie obniżaniu poziomu wód gruntowych przez budowę i utrzymanie zastawek na ciekach wodnych należących do Parku, likwidację kanałów odwadniających, budowę grobli ograniczających spływ wód powierzchniowych oraz renaturyzację głównych cieków Parku.

Z kolei celem środowiskowym dla obszaru specjalnej ochrony ptaków i obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” PLC140001 (str. 1790 rozporządzenia PGW) jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony gatunków i siedlisk będących przedmiotami ochrony ww. obszaru Natura 2000.

Na podstawie dokumentacji środowiskowej GDOŚ ustalił, że w trakcie realizacji inwestycji może dojść do okresowego zwiększenia zawiesiny ogólnej w wodach w związku z koniecznością wykonania robót w rejonie cieków, a także lokalne i czasowe zaburzenia spływu powierzchniowego. Powyższe zakłócenia ustąpią po zakończeniu prac i nie będą one powodowały trwałych zmian w bilansie jakościowym i ilościowym wód. Na każdym etapie inwestycji zostanie zachowany przepływ w ciekach, a wody opadowe i roztopowe będą podczyszczane przed odprowadzeniem do odbiornika; nie pogorszy się stan jakościowy JCWP. Konieczne do przeprowadzenia odwodnienia będzie jedynie punktowe i okresowe, i nie spowoduje obniżenia poziomu wód gruntowych terenów sąsiednich, a tym samym nie będzie wpływu na cele środowiskowe obszarów chronionych. Trasa koliduje z obszarem Natura 2000 Puszcza Kampinoska i Kampinoskim Parkiem Narodowym jedynie na długości 260 m. W miejscu kolizji występuje młodnik wykształcający się na gruntach porolnych ale nie występują siedliska przyrodnicze wymienione w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej. Nie wystąpi zatem negatywny wpływ na utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunków i siedlisk będących przedmiotami ochrony ww. obszarów. W celu minimalizacji ewentualnego wpływu na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 61 ust. 1 Prawo wodne, zobowiązano inwestora do

zastosowania działań minimalizujących, określonych m.in. w pkt 1.2.48 i 1.2.52 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r.

Co więcej analiza raportu oś wykazała, że w związku z realizacją przedmiotowej inwestycji nie dojdzie do ingerencji w siedliska wilgotne i bagienne, takie jak bory bagienne, olsy i łęgi. Do najcenniejszych i najbogatszych przyrodniczo terenów Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, który zajmuje powierzchnię ponad 148 tys. ha zaliczyć należy doliny rzeczne np. Wisły, Świdra czy Mieni, rozległe kompleksy leśne, jak lasy rembertowskie, celestynowskie, otwockie oraz obszary wilgotnych łąk i torfowisk np. Bagno Jacka, Na Torfach czy fragmenty największego na Mazowszu torfowiska - Bagno Całowanie. Inwestycja nie koliduje z powyższymi obszarami. Obszary chronionego krajobrazu pełnią także funkcje korytarzy ekologicznych. Drożność korytarza migracyjnego łączącego Dolinę Środkowej Wisły z Puszcza Kampinoską zostanie zachowana poprzez realizację przejścia dolnego dla dużych zwierząt w km 14+523 projektowanej drogi (pkt 1.3.11.3 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. zreformowanego w pkt 31 niniejszej decyzji) .

W przedmiotowej sprawie nie wynikała także zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez wnioskodawcę, a zatem nie była konieczna zgoda inwestora na wskazanie w decyzji wariantu innego niż proponowany przez niego. Podkreślenia przy tym wymaga, iż poprzez wariant innym niż proponowany przez wnioskodawcę, należy rozumieć przedstawiony w dokumentacji sprawy racjonalny wariant alternatywny, nie zaś wariant jakiegokolwiek, w tym wariant III wskazany, nie przez wnioskodawcę, lecz przez społeczeństwo. Zatem zarzut nr 13 w zakresie odmowy wydania przez RDOŚ w Warszawie postanowienia nakładającego na inwestora obowiązek uzupełnienia przedmiotowej dokumentacji w zakresie wnioskowanego przez społeczeństwo wariantu III jest bezpodstawny.

Jeśli więc w odniesieniu do wariantu proponowanego przez inwestora nie zachodzą okoliczności wykluczające możliwość wydania pozytywnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, określone w art. 80 ust. 2 i art. 81 ustawy o oś, wówczas organ jest **zobowiązany** do określenia środowiskowych warunków realizacji przedsięwzięcia w wariantcie wskazanym we wniosku, tj. wariantcie II.1.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa organ II instancji utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję. Z kolei w myśl art. 138 § 1 pkt 2 Kpa organ odwoławczy może uchylić zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzec co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umorzyć postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części. Organ administracji, wydając w postępowaniu odwoławczym decyzję uchylającą zaskarżoną decyzję i orzekając co do istoty sprawy, zajmuje stanowisko, że rozstrzygnięcie organu pierwszej instancji jest nieprawidłowe z uwagi na niezgodność z przepisami prawa lub z punktu widzenia celowości podjętego rozstrzygnięcia. *Niezgodność z przepisami prawa to niezgodność z przepisami prawa materialnego lub przepisami prawa procesowego przez ich rażące naruszenie lub ich wadliwą wykładnię* (B. Adamiak, J. Borkowski, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2021, str. 849). Kompetencje organu odwoławczego obejmują zarówno korygowanie wad prawnych decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r., polegających na niewłaściwie zastosowanym przepisie prawa materialnego, jak i wad polegających na niewłaściwej ocenie okoliczności faktycznych.

Mając na uwadze, że kompetencje orzecznicze organu odwoławczego nie sprowadzają się tylko do kontroli zasadności zarzutów podniesionych w stosunku do wydanego rozstrzygnięcia, lecz do całościowej analizy akt sprawy oraz kontroli merytorycznej rozstrzygnięcia organu pierwszej instancji, organ odwoławczy, badając sprawę, dostrzegł wymagające skorygowania uchybienia w decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. W ocenie GDOŚ decyzja organu I instancji w pkt 1.2.21 i 1.3.2 w zakresie obowiązku przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej została wydana z naruszeniem art. 107 § 1 pkt 5 Kpa w związku z art. 82 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy ooś. Wymagania dotyczące warunków korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji inwestycji określone w pkt. 1.2 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. zostały sformułowane w sposób nieprecyzyjny z naruszeniem art. 107 § 1 pkt 5 Kpa w związku z art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy ooś. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej nałożone w pkt 1.3 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. także zostały sformułowane w sposób nieprawidłowy, czym naruszono art. 107 § 1 pkt 5 Kpa w związku z art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy ooś. Niewłaściwie został także sformułowany obowiązek przeprowadzenia analizy porealizacyjnej określony w pkt 4 czym naruszono art. 107 § 1 pkt 5 Kpa w związku z art. 82 ust. 1 pkt 5 ustawy ooś. Ponadto RDOŚ w Warszawie nie przedstawił stanowiska w sprawie konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 10 ustawy ooś, co narusza art. 107 § 1 pkt 5 Kpa w związku z art. 82 ust. 1 pkt 4 ustawy ooś. GDOŚ tym samym przychyliła się częściowo do stanowiska odwołujących się, zgodnie z którym RDOŚ w Warszawie w sposób nieprecyzyjny i niejednoznaczny sformułował część wymogów (obowiązków) wobec inwestora w zaskarżonym rozstrzygnięciu (zarzut nr 16), czy też nie uzasadnił niektórych warunków w sposób wystarczający (zarzut nr 39).

RDOŚ w Warszawie w warunku określonym w pkt 1.2.1 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. zobligował wnioskodawcę, aby zaplecza budowy, parki maszynowe, place postojowe oraz miejsce stałego i czasowego magazynowania materiałów budowlanych lokalizować na utwardzonym i szczelnym podłożu poza terenami leśnymi oraz w odległości minimum 50 m od wód powierzchniowych, poza obszarem Natura 2000 oraz Kampinoskim Parkiem Narodowym oraz poza terenami wrażliwymi na zanieczyszczenia. GDOŚ zmodyfikował ww. warunek (pkt 1 niniejszej decyzji) i doprecyzował wskazując, że zaplecza budowy, miejsca postoju i tankowania pojazdów, jak również miejsca magazynowania materiałów budowlanych, odpadów, mas ziemnych i destruktu asfaltowego, lokalizować należy w pierwszej kolejności na obszarze ograniczonym liniami wyznaczających teren budowy oraz w odległości minimum 50 m od koryt rzek i innych cieków oraz od brzegów zbiorników wodnych. Celem takiego działania jest zapobieżenie zajmowania terenów przyległych do obszaru robót i ich przekształcania, a także ochrona wód podziemnych przez potencjalnym zanieczyszczeniem. W razie wystąpienia konieczności wyznaczenia ww. miejsc poza terenem budowy możliwe to będzie wyłącznie poza obszarami chronionymi, w tym obszarem Natura 2000 (PLC140001) „Puszcza Kampinowska” i Kampinoskim Parkiem Narodowym, terenami leśnymi oraz stwierdzonymi stanowiskami gatunków chronionych.

W zreformowanym warunku GDOŚ określił także warunki, jakie muszą spełniać tymczasowe drogi dojazdowe do terenu budowy.

Zgodnie z warunkiem zawartym w pkt 1.2.2 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. inwestor został zobowiązany do przeprowadzenia kontroli terenu przedsięwzięcia przed podjęciem ziemnych prac przygotowawczych (odhumusowania) na obecność zwierząt lub ich kryjówek, a także zapewnienia możliwości ucieczki zwierząt poza obręb robót lub przeniesienie zidentyfikowanych osobników poza obszar planowanych prac. W zreformowanym warunku (pkt 2 niniejszej decyzji) GDOŚ doprecyzował, że lustracja terenu pod kątem występowania zwierząt, musi zostać przeprowadzona bezpośrednio przez zdjęciem humusu. Określono również, że proces usuwania wierzchniej warstwy gleby może być rozpoczęty dopiero po zakończeniu okresu zimowej hibernacji zwierząt. Wskazano także sposób postępowania nadzoru przyrodniczego w przypadku stwierdzenia konieczności translokacji zwierząt na siedliska zastępcze. W innym przypadku stwierdzona w wykopach fauna mogłaby zostać przeniesiona w niewłaściwe dla ich potrzeb siedliska. Jednocześnie wobec powtórzenia warunku określonego w pkt 1.2.3 zakazanej decyzji dotyczącego kwestii zdejmowania warstwy humusu, GDOŚ w pkt 3 niniejszej decyzji zadecydował o umorzeniu postępowania organu I instancji w tym zakresie.

RDOŚ w Warszawie w warunku określonym w pkt 1.2.4 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. zobligował wnioskodawcę, aby usunięte warstwy urodzajnej gleby sprzymować i zabezpieczyć przed zmianami wilgotności, a części zidentyfikowanych przez nadzór przyrodniczy roślin gatunków inwazyjnych zebrać i wywieźć do utylizacji. W ocenie GDOŚ warunek ten wymagał doprecyzowania. GDOŚ dokonał modyfikacji treści ww. warunku poprzez wprowadzenie zakazu deponowania gleby w obrębie stanowisk gatunków chronionych, które nie są przeznaczone do likwidacji. Określono również lokalizację przyzm w miejscach nienarażonych na rozjeżdżanie przez pojazdy budowy i inne maszyny budowlane. Celem takiego działania jest ochrona przed ich mechanicznym niszczeniem, m.in. przez pojazdy budowy. Powyższe znalazło odzwierciedlenie w pkt 4 niniejszego rozstrzygnięcia.

W warunku określonym w pkt 1.2.7 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. inwestor został zobowiązany do przeprowadzenia wycinki drzew na odcinkach leśnych optymalnie we wrześniu. RDOŚ w Warszawie ponadto wskazał, że usuwanie drzew na pozostałych odcinkach prowadzić należy w okresie od 15 sierpnia do końca lutego, optymalnie we wrześniu. W uzasadnionych przypadkach, dopuszczono możliwość wycinki w okresie lęgowym, po uprzednim stwierdzeniu braku obecności nietoperzy oraz brak gniazdowania ornitofauny. GDOŚ zmodyfikował ww. warunek (pkt 5 niniejszej decyzji) wskazując, że w celu minimalizacji możliwego negatywnego oddziaływania zaplanowanych prac na środowisko, konieczne jest wprowadzenie ram czasowych kontroli poprzedzających wycinkę. Działania te pozwolą uzyskać aktualne dane dotyczące zasiedlenia przez ornitofaunę drzewostanu oraz zminimalizują możliwość zasiedlenia przez ptaki skontrolowanych już drzew, przed rozpoczęciem prac. Prowadzenie wycinki w okresie lęgowym zostało ponadto umożliwione po stwierdzeniu przez nadzór przyrodniczy braku zasiedlenia drzew przez gatunki chronionych ptaków. W przypadku wykrycia lęgów ornitofauny wskazano na konieczność wstrzymania wycinki do czasu stwierdzenia przez nadzór ornitologiczny wyprowadzenia młodych z gniazda. W przypadku stwierdzenia na trasie budowy stanowisk

chronionych gatunków entomofauny i chiropterofauny, wskazano dodatkowo konieczność wstrzymania prac i podjęcia działań określonych przez nadzór przyrodniczy.

RDOŚ w Warszawie w warunku określonym w pkt 1.2.8 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. zobligował wnioskodawcę do przeprowadzenia działań kompensacyjnych zniszczonych siedlisk ptaków i nietoperzy. GDOŚ ujął jednak ww. zagadnienie całościowo w pkt 12 niniejszej decyzji reformując warunek określony w pkt 1.2.21 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (o którym szerzej w dalszej części niniejszego rozstrzygnięcia). W następstwie GDOŚ zmieniając warunek określony w pkt 1.2.8 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (pkt 6 niniejszej decyzji) wskazał, aby w końcowej fazie prac związanych z budową obiektu inżynierskiego – przejścia dolnego w km 14+523, od momentu wzniesienia podpór do momentu wykonania ustroju nośnego należy zapewnić możliwość migracji zwierząt na szerokości co najmniej połowy przęsła obiektu.

W warunku określonym w pkt 1.2.10 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. organ I instancji nałożył na inwestora obowiązek ochrony drzew nieprzeznaczonych do wycinki. W tym zakresie organ I instancji wskazał, że działania te mają być zgodne ze sztuką ogrodniczą i przy udziale i wskazań nadzoru przyrodniczego. RDOŚ w Warszawie zakazał także składowania materiałów budowlanych, ruchu pojazdów, dokonywania zmian poziomu gruntu oraz zagęszczania gruntu w strefie ochronnej drzew. Z uwagi na fakt, że teren budowy jest miejscem, gdzie występują liczne zagrożenia dla żywotności i stanu sanitarnego drzew i krzewów w postaci bezpośrednich uszkodzeń mechanicznych lub niekorzystnych zmian warunków siedliskowych, w treści warunku decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. GDOŚ doprecyzował (pkt 7 niniejszej decyzji) wymóg zabezpieczenia wszystkich drzew znajdujących się na terenie placu budowy przed uszkodzeniami mechanicznymi. W zreformowanym warunku określono również dopuszczalne formy zabezpieczeń, jak również zwrócono uwagę na konieczność zachowania szczególnej ostrożności przy nabiegach korzeniowych drzew, aby nie dopuścić do ich uszkodzenia. Wprowadzono również obowiązek wykonywania wykopów bezpośrednio przy drzewach ręcznie lub za pomocą mikrokoparek, zgodnie z wytycznymi dendrologa oraz zasypywania wykopów bądź przykrywania odkrytych korzeni matami słomianymi w przypadku przerw w pracy w celu przeciwdziałania procesowi ich wysychania.

Zgodnie z warunkiem zawartym w pkt 1.2.11 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. inwestor został zobowiązany do zastosowania tymczasowych obustronnych wygradzeń herpetologicznych w km ok.: od 11+300 do 11+600, od 13+800 do 14+000, od 14+500 do 14+800, od 18+300 do 18+650, od 21+700 do 21+900. Z uwagi na fakt, że odpowiednie zabezpieczenie placu budowy jest kluczowym czynnikiem zmniejszającym śmiertelność małych zwierząt w trakcie realizacji inwestycji, GDOŚ za konieczne uznał modyfikację ww. warunku (pkt 8 niniejszej decyzji). W stosunku do brzmienia warunku w decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r., zwiększono długość odcinków dróg wyposażonych w tymczasowe wygradzenia herpetologiczne, biorąc pod uwagę położenie istniejących siedlisk płazów. Dodatkowo GDOŚ uznał za konieczne wskazanie konkretnych terminów prowadzenia kontroli placów budowy w celu odławiania i wypuszczania zwierząt przedostających się na teren robót pomimo stosowanych wygradzeń. Płazy są grupą organizmów, których rozmieszczenie może mieć charakter dynamiczny, a miejscami ich rozrodu mogą być nawet niewielkie, czasowo występujące zastoiska wodne. W związku z tym uznano za

konieczne wprowadzenie możliwości dostosowania długości planowanych wygradzeń do aktualnie panujących uwarunkowań przyrodniczych.

W warunku określonym w pkt 1.2.16 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. organ I instancji zobowiązał inwestora do wygradzenia terenu likwidacji zbiorników wodnych i podmokłości tymczasowym ogrodzeniem chroniącym przed dostaniem się płazów na obszar prowadzenia prac. RDOŚ w Warszawie określił także kwestię zasypania zbiorników i postępowania na okoliczność występowania w tych obiektach osobników. GDOŚ uznał jednak za konieczne doprecyzowanie ww. obowiązków. Organ odwoławczy w zreformowanym warunku (w pkt 9 niniejszej decyzji) wskazał, że optymalnym terminem, w którym należy dokonać zasypania zbiorników jest okres pomiędzy 15 września a 15 października. W tym okresie najbardziej prawdopodobne jest, że zbiorniki będą już opuszczone przez płazy przeobrażone z postaci larwalnych i jednocześnie nie będzie w nich jeszcze osobników zimujących. Doprecyzowano również, że osobniki batrachofauny, które mogą jeszcze znajdować się w zbiornikach, muszą zostać wyłowione i przeniesione do siedlisk zastępczych. W opinii organu odwoławczego, dopuszczenie możliwości likwidacji siedlisk płazów w ciągu całego roku, np. w okresie rozrodczym, nawet po przeprowadzeniu ich lustracji i przeniesieniu osobników we wszystkich stadiach rozwojowych, będzie wiązać się z możliwością wystąpienia większego negatywnego oddziaływania na batrachofaunę niż w przypadku zniszczenia siedlisk w terminie, w którym płazy przeobrażone z postaci larwalnych już je opuściły, a nie dostały się jeszcze do nich osobniki zimujące. Dlatego też, w zmodyfikowanym warunku określonym w pkt 1.2.16 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r., GDOŚ jednoznacznie określił termin, w którym dopuszczalna będzie likwidacja stwierdzonych siedlisk płazów.

RDOŚ w Warszawie w warunku określonym w pkt 1.2.17 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. umożliwił likwidację zbiorników i podmokłości w ciągu całego roku, pod warunkiem *szczegółowej lustracji terenu tuż przed ich zasypaniem oraz podjęciem działań zmierzających do wyłowienia i przeniesienia osobników we wszystkich stadiach rozwojowych (jaja, larwy, osobniki młodociane i dorosłe)*. Jednakże zagadnienie likwidacji zbiorników wodnych/siedlisk płazów, zostało całościowo ujęte w pkt 9 niniejszej decyzji reformując warunek określony w pkt 1.2.16 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. Wobec powyższego GDOŚ uchylił pkt 1.2.17 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. i umorzył postępowanie organu I instancji w tym zakresie (pkt 10 niniejszej decyzji).

W celu ochrony zinwentaryzowanych siedlisk herpetofauny przed zanieczyszczeniem, w warunku określonym w pkt 1.2.18 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r., organ I instancji nałożył na inwestora obowiązek prowadzenia podczyszczenia wód pochodzących z placu budowy, przed zrzutem do odbiorników, poprzez wykonanie zbiorników ziemnych przeznaczonych do czasowego gromadzenia wody odpompowanej z wykopów, w celu sedymentacji zawiesiny ogólnej. W opinii organu odwoławczego zbiorniki te będą mogły zostać zasiedlone przez batrachofaunę, a w konsekwencji może dojść do rozrodu płazów. W związku z powyższym w zreformowanym warunku (pkt 11 niniejszej decyzji) GDOŚ zobowiązał inwestora do wykonania szczelnych ogrodzeń herpetologicznych planowanych zbiorników, a przed ich likwidacją, do kontroli zasiedlenia zbiorników przez płazy i przeniesienia stwierdzonych osobników do stanowisk odpowiadających ich wymaganiom siedliskowym.

RDOŚ w Warszawie w warunku określonym w pkt 1.2.21 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. zobligował wnioskodawcę, do wykonywania na etapie eksploatacji inwestycji zabiegów pielęgnacyjnych zieleni pozwalających na jej utrzymanie w stanie właściwym do pełnionej funkcji. W ocenie GDOŚ ww. warunek był nieprecyzyjny, a nadto nie określał precyzyjnie działań, które miałby wykonać inwestor. Wobec powyższego GDOŚ uchylił pkt 1.2.21 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r.. W to miejsce (pkt 12 niniejszej decyzji) organ odwoławczy określił warunki dotyczące obowiązku przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej w postaci rozmieszczenia budek lęgowych dla ptaków i skrzynek dla nietoperzy. Liczbę skrzynek wskazano na podstawie szacowanej ilości drzew dziuplastych przewidzianych do wycinki na przebiegu każdego z wariantów, które zidentyfikowano podczas inwentaryzacji, powiększonej o 14 – 21%. Przy założeniu, że drzewa dziuplaste są wykorzystywane przez chiropterofaunę rzadziej niż przez ptaki, przyjęto że w stosunku do zaproponowanej ilości budek dla ptaków, ilość proponowanych budek dla nietoperzy zmniejszono o połowę. Inwestor został zobligowany ponadto do czyszczenia, podejmowania niezbędnych napraw i konserwacji budek, przez okres 5 lat od dnia ich powieszenia. Po tym okresie inwestor został zobowiązany do przekazania obowiązku kontroli skrzynek Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy Państwowe.

Budki lęgowe dla ptaków zaleca się zawiesić w miejscu ocienionym od godzin przedpołudniowych, w odległości większej niż 30 m od siebie (w przypadku szpaków i wróbli - większej niż 2 m), na wysokości ok. 4 m (maksymalna wysokość 8 m), najlepiej otworem w kierunku wschodnim. Skrzynka nie może wystawać poza koronę drzewa (np. na desce przymocowanej do młodego drzewa), gdyż wtedy nie ma możliwości ochłodzenia jaj i piskląt (<https://otop.org.pl>).

Skrzynki dla nietoperzy zaleca się zawiesić od strony południowej, południowo-wschodniej lub południowo-zachodniej, w miejscu osłoniętym od wiatru oraz deszczu. Wlot do budki powinien być odslonięty i łatwy do zlokalizowania, więc nie mogą go przysłaniać na przykład gałęzie, ale nie może być dostępny dla drapieżników. Zaleca się wieszać po kilka budek w niewielkiej odległości od siebie, wzdłuż dróg, przecinek, linii oddziałowych itp., na wysokości od 3 do 5 m od powierzchni ziemi (Węgiel, A. *Ochrona nietoperzy w lasach*. Studia i Materiały Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej 8.1 [11], 2006, str. 141-153).

W warunku określonym w pkt 1.2.22 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. organ I instancji zobowiązał inwestora do wykonywania na etapie eksploatacji przedsięwzięcia regularnych kontroli stanu i szczelności ogrodzeń drogi, tj. ogrodzeń ochronnych 2 razy w ciągu roku: w marcu i sierpniu danego roku, ogrodzeń ochronno - naprowadzających oraz dogęszczających 2 razy w ciągu roku - przed migracjami wiosennymi płazów (luty - marzec) i przed migracjami jesiennymi (sierpień). Organ II instancji uznał za konieczne uszczegółowienie ww. warunku o konieczność wykonywania niezwłocznych napraw ogrodzenia głównego i ogrodzeń ochronno-naprowadzających w przypadku stwierdzenia, podczas prowadzonych kontroli, nieszczelności, uszkodzeń, czy ubytków. GDOŚ określił ponadto termin wykaszania terenu znajdującego się w bezpośredniej odległości od ww. ogrodzeń, tj. poza okresami wiosennych i jesiennych migracji. Powyższe znalazło odzwierciedlenie w pkt 13 niniejszej decyzji.

RDOŚ w Warszawie w warunku zawartym w pkt 1.2.23 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. wskazał, aby utrzymanie i konserwacja systemu odwadniającego drogę, w tym oczyszczanie zbiorników i osadników wpustowych oraz prace związane z odmulaniem cieków, prowadzić z uwzględnieniem możliwości przebywania w nich zwierząt. Organ I instancji określił także zakres działań dotyczących odmulania cieków. W ocenie GDOŚ ww. warunek wymagał doprecyzowania. W zreformowanym warunku (pkt 14 niniejszej decyzji) uszczegółowiono zagadnienie bieżącego utrzymania drogi poprzez wskazanie rodzajów oraz częstotliwości przeprowadzania prac konserwacyjnych systemu odwodnienia.

W warunku określonym w pkt 1.2.28 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. organ I instancji zobowiązał inwestora do prowadzenia prac budowlanych (z wyłączeniem sytuacji wyjątkowych np. prac wymagających zachowania ciągłości robót) w sąsiedztwie terenów objętych ochroną przed hałasem oraz na odcinku od około km 14+200 do około km 14+800 wyłącznie w porze dziennej (w godz. 6.00-22.00). W związku ze stwierdzoną, w trakcie badań przyrodniczych realizowanych na potrzeby sporządzenia raportu o oś, obecnością miejsca żerowania derkacza *Crex crex* w km 13+375, w odległości ok. 140 m od planowanej inwestycji, w zmodyfikowanym warunku organ odwoławczy dopuścił prowadzenie prac na odcinku drogi w km 13+200 – 13+900 w godzinach od 6.00 do 18.00 (pkt 15 niniejszej decyzji). Derkacz *Crex crex* jest gatunkiem aktywnym przez całą dobę, jednakże wiosną szczyt aktywności godowej przypada na godziny podwieczorne oraz nocne i w tym czasie ptaki intensywnie odżywiają się. Oddziaływanie na derkacza na etapie realizacji inwestycji będzie wiązało się głównie z możliwością płoszenia osobników w wyniku pracy maszyn budowlanych, nie dojdzie natomiast do zniszczenia stwierdzonych miejsc żerowania (brak oddziaływań bezpośrednich). W celu minimalizacji tego typu oddziaływania na etapie realizacji inwestycji, ograniczono prowadzenie prac budowlanych, w km 13+200 – 13+900, do godzin dziennych, podobnie jak na odcinku w km 14+000-14+800 (obejmującym korytarz migracyjny łączący obszary Natura 2000 Puszcza Kampinowska i Dolinę Środkowej Wisły), co nie będzie kolidowało z okresem wzmożonej migracji zwierząt w porze nocnej.

RDOŚ w Warszawie w warunku określonym w pkt 1.2.41 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. zobowiązał inwestora jedynie do ograniczenia do minimum prac związanych z zaburzaniem przepływu w ciekach oraz zmętnieniem i zamuleniem w trakcie ich przebudowy. W ocenie GDOŚ konieczne było uszczegółowienie ww. warunku. Organ odwoławczy w pkt 16 niniejszej decyzji wskazał kilometraże projektowanej drogi, w których dopuszcza się przebudowę cieków. GDOŚ określił także działania mające na celu zapewnienie swobodnego przepływu wód w korytach cieków oraz rowów melioracyjnych. Organ odwoławczy wyznaczył także okres, w którym prace związane z przebudową cieków będą mogły być prowadzone oraz wskazał sposób postępowania w przypadku stwierdzenia przez nadzór przyrodniczy obecności osobników gatunków chronionych w korytach cieków.

W warunku zawartych w pkt 1.2.42 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. organ I instancji wskazał, aby w trakcie prac przy ciekach zapewnić swobodny przepływ wód w korytach cieków oraz ograniczyć zaburzenie stosunków wodnych. W ocenie GDOŚ ww. obowiązek został sformułowany nieprawidłowo i wymagał zmiany. Organ odwoławczy w zreformowanym warunku (pkt 17 niniejszej decyzji) uszczegółowił zasady ochrony zwierząt podczas prowadzenia prac

polegających na przełożeniu cieków i rowów. Organ odwoławczy określił także okres, w którym prace związane z przekładaniem cieków będą mogły być prowadzone oraz wskazał sposób postępowania w przypadku stwierdzenia przez nadzór przyrodniczy obecności osobników gatunków chronionych w ich korytach.

RDOŚ w Warszawie w warunku określonym w pkt 1.2.43 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sposób nieprecyzyjny przedstawił kwestię właściwego utrzymywania stanu technicznego systemu odwadniającego przedmiotową drogę, a także poszczególnych urządzeń podczyszczających ścieki deszczowe z terenu inwestycji. Co więcej w opinii GDOŚ nałożony przez organ I instancji obowiązek *zapewnienia odpowiedniej częstotliwości* ww. prac może być dowolnie interpretowany. Organ odwoławczy w pkt 18 niniejszej decyzji doprecyzował zatem częstotliwość oraz terminy prowadzenia konserwacji i udrażniania urządzeń systemu odwadniającego drogę, a także urządzeń podczyszczających wody opadowe i roztopowe.

W warunku określonym w pkt 1.2.44 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. organ I instancji zobowiązał inwestora do utrzymywania w sprawności zbiorników retencyjnych, oczyszczając je regularnie z nagromadzonych osadów. Organ II instancji uznał za konieczne wskazanie konkretnego terminu czyszczenia ww. obiektów. GDOŚ w pkt 19 niniejszej decyzji wskazał, aby działania te prowadzić raz do roku w terminie od 1 listopada do 15 lutego. Pomimo zastosowania ogrodzeń ochronno-naprowadzających na wysokości zbiorników retencyjnych (zgodnie z warunkiem określonym w pkt 1.3.10 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. zreformowanym w pkt 27 niniejszej decyzji) nie można wykluczyć sytuacji przedostania się do tych zbiorników herpetofauny. Przy określaniu terminu, w którym można prowadzić prace w obrębie zbiorników retencyjnych, organ odwoławczy wziął pod uwagę okresy ważne dla płazów, tj. migracja wiosenna i jesienna, rozród i przeobrażenia oraz dyspersja młodych osobników. Dlatego też dla herpetofauny najlepszym okresem na wykonanie prac w obrębie zbiorników retencyjnych jest termin od 1 listopada do 15 lutego. Ponadto umieszczona na końcu węża ssącego siatka o oczka 5 mm × 5 mm, pozwoli na skuteczne zabezpieczenie płazów bytujących w tych obiektach.

W warunku określonym w pkt 1.2.47 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. RDOŚ w Warszawie zobowiązał inwestora do wykonania zbiorników ziemnych, izolowanych matami foliowymi, przeznaczonych do czasowego gromadzenia wód odpompowywanych z wykopów budowlanych. Jednakże ww. obowiązek jest powtórzeniem warunku określonego w pkt 1.2.18 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowanego w pkt 11 niniejszej decyzji). Wobec powyższego w pkt 20 decyzji tegoż organu GDOŚ uchylił pkt 1.2.47 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. i umorzył postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

Zgodnie z warunkiem zawartym w pkt 1.2.56 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. organ I instancji zobowiązał inwestora do odtworzenia likwidowanych ujęć wód podziemnych o wydajności i warunkach dostępności odpowiadających likwidowanym ujęciom. Jednakże ww. obowiązek wykracza poza zakres postępowania w przedmiocie określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia. Kwestie odtworzenia likwidowanych ujęć wód podziemnych reguluje ustawa Prawo wodne. Wobec powyższego w pkt 21 niniejszej decyzji GDOŚ uchylił pkt 1.2.56 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. i umorzył postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

RDOŚ w Warszawie w warunku określonym w pkt 1.3.2 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. zobowiązał inwestora do zaprojektowania nasadzeń z wykorzystaniem gatunków drzew i krzewów odpornych na zanieczyszczenia i zasolenie pochodzące z dróg, przystosowanych do wymagań glebowych i warunków świetlnych panujących w miejscu ich sadzenia. W ocenie GDOŚ ww. obowiązek wymagał zmiany. W zreformowanym pkt 1.3.2 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (pkt 22 niniejszej decyzji) określono liczbę poszczególnych rodzajów nasadzeń zastępczych przewidzianych do realizacji, tj. zieleni dogęszczającej, naprowadzającej, osłonowej i krajobrazowej. Organ odwoławczy uznał ponadto za zasadne wprowadzenie wytycznych dotyczących jakości stosowanego materiału nasadzeniowego, wymagań w procesie sadzenia oraz wad materiału nasadzeniowego wykluczających możliwość jego użycia. Celem takiego działania jest zobligowanie inwestora do użycia materiału do nasadzeń o odpowiedniej jakości i parametrach, co powinno zapewnić zachowanie udatności nasadzeń zastępczych. Wprowadzono także obowiązek prowadzenia monitoringu udatności i trwałości nasadzeń zastępczych drzew i krzewów, w okresie 3 lat od ich posadzenia – w 1, 2 i 3 roku oraz ich uzupełniania w stosunku 1:1 w przypadku stwierdzenia braku zachowania żywotności sadzonek.

Zgodnie z warunkiem zawartym w pkt 1.3.4 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. RDOŚ w Warszawie zobowiązał inwestora do zaprojektowania nasadzeń dogęszczających w rejonach kolizji trasy z obszarami leśnymi, tj. w km od 11+300 do 11+600, km od 12+550 do 13+300, km od 14+500 do 14+800. W ocenie tutejszego organu ww. warunek wymaga uszczegółowienia. W zreformowanym warunku (pkt 23 niniejszej decyzji) GDOŚ doprecyzował kilometraże drogi, w których zastosowana zostanie zielen dogęszczająca w formie pasów o szerokości od 5 m do 12 m, jak również określił gatunki drzew i krzewów, które powinny zostać wykorzystane do wykonania nasadzeń dogęszczających.

RDOŚ w Warszawie w warunku określonym w pkt 1.3.5 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. zobowiązał inwestora do zaprojektowania szczelnych obustronnych ogrodzeń ochronnych o określonych parametrach. Organ I instancji wskazał także, że możliwe jest zrezygnowanie z lokalizacji ogrodzeń ochronnych w miejscach, gdzie projektowane ekrany akustyczne i ekrany antyolśnieniowe, określając przy tym zagłębienie podwaliny ekranów. W ocenie GDOŚ ww. warunek należało uzupełnić o termin wykonania ogrodzeń ochronno-naprowadzających. W zreformowanym warunku (pkt 24 niniejszej decyzji) organ odwoławczy dodał, że ogrodzenie drogi musi zostać wykonane przed dopuszczeniem ruchu. Zdaniem tutejszego organu powyższe wykluczy sytuację, w której ruch na drodze mógłby zostać dopuszczony jeszcze przed jej ogrodzeniem, a w konsekwencji ograniczona zostanie możliwość wchodzenia na nią zwierząt.

W warunku zawartym w pkt 1.3.6 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. organ I instancji wskazał, że *w rejonie przejść dla płazów i małych zwierząt (w około km: 11+525, 12+750, 13+580, 13+947) zaprojektować należy ogrodzenia ochronno-naprowadzające*. W opinii tutejszego organu ww. warunek wymagał modyfikacji. W tym zakresie GDOŚ wskazał (pkt 25 niniejszej decyzji) odcinki trasy, na których mają zostać zlokalizowane stałe wygrodzienia herpetologiczne. Są to odcinki znajdujące się na wysokości występujących siedlisk batrachofauny oraz zbiorników wodnych i podmokłości oraz 100 m od nich w każdym kierunku. GDOŚ uznał ponadto za zasadne określenie, że ogrodzenia powinny zostać zamontowane przed dopuszczeniem ruchu na drodze. Wprowadzono także

terminy koniecznych kontroli ich stanu technicznego. Jednocześnie wskazano, że odcinki trasy wyposażone w ogrodzenia mogą ulec modyfikacjom na podstawie aktualnych warunków środowiskowych, zbadanych na etapie ponownej oceny oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z warunkiem zawartym w pkt 1.3.9 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. RDOŚ w Warszawie zobowiązał inwestora do zaprojektowania urządzenia służących do odwodnienia drogi, w taki sposób, aby nie stanowiły one pułapek dla zwierząt. W ocenie GDOŚ warunek ten wymagał uszczegółowienia. W zreformowanym ww. warunku (pkt 26 niniejszej decyzji) tutejszy organ określił konkretne wytyczne, które inwestor ma uwzględnić przy projektowaniu urządzeń odwodnienia drogi.

W warunku zawartym w pkt 1.3.10 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. RDOŚ w Warszawie nałożył na inwestora obowiązek przystosowania zbiorników retencyjno-infiltracyjnych oznaczonych symbolami ZRI-26, ZRJ-27, ZRI-28, ZR-29 i ZR-30 do pełnienia funkcji miejsc bytowania płazów, poprzez zastosowanie łagodnego nachylenia brzegów (maksymalnie do 1:2,5) na połowie długości linii brzegowej każdego ze zbiorników. Organ I instancji nie wskazał innych działań, których realizacja w obrębie zbiorników, ułatwiłaby ich zasiedlenie przez płazy oraz umożliwiła przeżycie i sukces rozrodczy zwierząt na tych stanowiskach. W raporcie o oś (str. 28-29 uzupełnienia raportu o oś z marca 2019 r.) wnioskodawca stwierdził, że *w granicach przedsięwzięcia objętych wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie ma możliwości zastosowania wszystkich wskazanych przez Organ w wezwaniu parametrów zbiorników wód deszczowych (tj. stopniowania głębokości, oraz płycizny zajmującej co najmniej 45% powierzchni zbiornika). Możliwe jest jedynie zapewnienie odpowiednich nachyleń skarp otwartych zbiorników wód deszczowych nie większych niż 1:2,5. Niemożliwym jest także zapewnienie w okresie od 1-31 sierpnia co najmniej 30 cm poziomu wody, ponieważ nie ma możliwości dowożenia wody do zbiorników (...). Dodatkowo nie ma gwarancji, że nawet gdyby woda byłaby dowożona przez beczkowszy i uzupełniana codziennie w każdym zbiorniku to przy letnich upałach utrzymałby się w nich poziom min. 30 cm.* Wobec braku możliwości przystosowania zbiorników do bytowania batrachofauny, konieczna była modyfikacja ww. warunku. W zreformowanym warunku (pkt 27 niniejszej decyzji) organ odwoławczy nałożył na inwestora obowiązek zastosowania szczelnego ogrodzenia herpetologicznego wszystkich zbiorników retencyjnych i retencyjno-infiltracyjnych. Jest to istotne szczególnie w polskich warunkach, w których zbiorniki zwykle projektowane są na stosunkowo krótkie okresy retencjonowania wody. Powoduje to, że w okresie wczesnej wiosny płazy mogłyby przystąpić do rozrodu, którego szanse powodzenia będą niewielkie ze względu na intensywne parowanie w okresie rozwoju skrzeku i larw. Ponadto osady denne znajdujące się w zbiornikach są miejscem kumulacji zanieczyszczeń pochodzących z pasa drogowego, w tym metali ciężkich, a sama woda, szczególnie w okresie zimowym, może charakteryzować się dużym stężeniem chlorków. Dlatego też niezbędne są odpowiednie zabezpieczenia zbiorników. Jednocześnie organ odwoławczy dokonał usunięcia z omawianego pkt 1.3.10 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. fragmentu dotyczącego obowiązku wygrozdzenia drogi płotkiem herpetologicznym na wysokości planowanych zbiorników retencyjnych i retencyjno-infiltracyjnych oraz w odległości do 100 m w każdą stronę od granic zbiorników, z uwagi na to, że same zbiorniki będą ogrodzone.

Zgodnie z warunkiem zawartym w pkt 1.3.11 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. inwestor miał zaprojektować przejścia dla zwierząt. Zdaniem GDOŚ zaprojektowanie przejść dla zwierząt nie jest

równoznaczne z ich wykonaniem. Zatem tutejszy organ zmienił (pkt 28 niniejszej decyzji) użyte w ww. warunku sformułowanie zaprojektować na wykonać. Daje to gwarancję, że ww. obiekty zostaną wybudowane, nie zaś tylko zaprojektowane.

W warunku zawartym w pkt 1.3.11.1 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. organ I instancji określił parametry przepustów dla płazów i małych zwierząt. W ocenie GDOŚ określone wytyczne tych obiektów są niewystarczające. Wobec powyższego ww. warunek uzupełniono (pkt. 29 niniejszej decyzji) o wskazanie dodatkowych parametrów technicznych, m.in. kształtu, pokrycia dna, położenia względem poziomu terenu, które muszą zostać uwzględnione przy budowie przepustów tak, aby w sposób optymalny były wykorzystywane przez zwierzęta.

RDOŚ w Warszawie w warunku określonym w pkt 1.3.11.2 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. określił parametry przepustu dla małych zwierząt i płazów zespolonego z Kanałem Młocińskim. Jednakże wskazane przez organ I instancji wytyczne tych obiektów, zdaniem GDOŚ, są niewystarczające. Organ odwoławczy, reformując ww. warunek (pkt 30 niniejszej decyzji), wskazał dodatkowe parametry techniczne jakie powinien mieć przepust zintegrowany z Kanałem Młocińskim, tj. sposób pokrycia powierzchni przejścia i położenie względem poziomu wody danego cieku. Uwzględnienie przez inwestora powyższych wytycznych pozwoli na swobodne korzystanie z ww. obiektu przez małe zwierzęta i płazy.

Zgodnie z warunkiem zawartym w pkt 1.3.11.3 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. organ I instancji określił parametry przejścia dolnego dla średnich i dużych zwierząt. Modyfikacja ww. warunku (pkt 31 niniejszej decyzji) polega na zmianie wymiarów przejścia dolnego dla średnich i dużych zwierząt z 15 m x 4 m na 50 m x 4 m, zgodnie z informacjami zawartymi na str. 10 uzupełnienia raportu ooś z grudnia 2019 r. Zmiana parametrów technicznych ww. przejścia wynika także z pisma Dyrekcji Kampinoskiego Parku Narodowego z dnia 18 grudnia 2019 r., znak: DOso-4082/55/19, w którym Dyrekcja opiniuje pozytywnie przyjęte rozwiązanie. Przedmiotowe przejście dolne ma zapewnić możliwość migracji zwierząt korytarzem ekologicznym Puszcza Kampinowska GKPnC-11 oraz połączenie z korytarzem ekologicznym Dolina Środkowej Wisły GKPnC-10A.

W warunku zawartym w pkt 1.3.12 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. organ I instancji określił parametry przejścia dolnego dla ssaków kopytnych na ul. Trenów. W ocenie GDOŚ określone wytyczne dla tego obiektu są niewystarczające. Wobec powyższego organ odwoławczy uszczegółowił i doprecyzował (pkt 32 niniejszej decyzji) sposób zagospodarowania terenu przejścia dolnego oraz jego otoczenia, na podstawie raportu ooś (str. 10 uzupełnienia z grudnia 2019 r.) i pisma Dyrekcji Kampinoskiego Parku Narodowego z dnia 18 grudnia 2019 r., znak: DOso-4082/55/19. W opinii Dyrekcji Kampinoskiego Parku Narodowego zastosowanie wskazanych rozwiązań jest *optymalnym rozwiązaniem dla zachowania w miarę swobodnej migracji zwierząt.*

RDOŚ w Warszawie w warunku zawartym w pkt 1.3.17 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. zobowiązał inwestora do budowy ekranów akustycznych o określonych parametrach. Z treści raportu ooś (str. 8 uzupełnienia z sierpnia 2017 r.) wynikała jednak konieczność budowy pochłaniającego ekranu akustycznego E4 w km od 13+100 do 13+599 o wysokości 2,5 m. Powyższy obiekt ochrony akustycznej nie został jednak wskazany w skarżonej decyzji. Wobec

powyższego GDOŚ reformując ww. warunek (pkt 33 niniejszej decyzji) uzupełnił go o obowiązek budowy pominiętego przez organ I instancji ekranu akustycznego E4.

Zgodnie z warunkiem zawartym w pkt 2.1.1 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. organ I instancji nałożył na inwestora obowiązek prowadzenia monitoringu, który ma określić aktywność fauny w zakresie wykorzystywania przejścia dla zwierząt w km od 14+500 do 14+600. W ocenie organu odwoławczego wskazany przez RDOŚ w Warszawie czteroletni okres monitoringu należało wydłużyć o kolejny rok, ze względu na rangę korytarza ekologicznego GKPN-11. Stwierdzono także, że monitoring powinien być rozpoczęty rok po oddaniu drogi do eksploatacji ze względu na adaptację zwierząt do przejścia. Ponadto zobowiązano inwestora do przedłożenia RDOŚ w Warszawie propozycji metodyki monitoringu do akceptacji na minimum miesiąc przed rozpoczęciem pierwszej obserwacji. Ponadto uznano za zasadne zobligowanie inwestora do przedkładania corocznych sprawozdań z kontroli oraz sprawozdania końcowego, nie tylko RDOŚ w Warszawie, lecz także GDOŚ. Powyższe znalazło odzwierciedlenie w pkt 34 niniejszej decyzji.

W warunku zawartym w pkt 2.1.2 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. organ I instancji nałożył na inwestora obowiązek prowadzenia monitoringu aktywności i śmiertelności nietoperzy wzdłuż projektowanej trasy. W uzupełnieniu raportu oos z marca 2019 r. (str. 10-11) wskazano obszary o wysokiej aktywności nietoperzy. Z uwagi na powyższe organ odwoławczy, modyfikując ww. warunek (pkt 35 niniejszej decyzji), doprecyzował kilometraże drogi, które należy objąć monitoringiem chiropterologicznym. Modyfikacja warunku wynikała także z konieczności zobowiązania inwestora do przedłożenia RDOŚ w Warszawie propozycji metodyki monitoringu przejścia dla zwierząt do akceptacji na minimum miesiąc przed rozpoczęciem pierwszych obserwacji. Ponadto uznano za zasadne zobligowanie inwestora do przedkładania corocznych sprawozdań z kontroli oraz sprawozdania końcowego, nie tylko RDOŚ w Warszawie, lecz także GDOŚ.

Zgodnie z art. 82 ust. 1 pkt 4 ustawy oos, w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wydawanej po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, organ przedstawia stanowisko w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 10 ustawy oos. W decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. RDOŚ w Warszawie nie przedstawił stosownego stanowiska. Wobec powyższego GDOŚ, modyfikując w części pkt 3 rozstrzygnięcia organu I instancji, wskazał (pkt 36 niniejszej decyzji), że dla przedmiotowego przedsięwzięcia nie ma konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 10 ustawy oos. Planowane przedsięwzięcie realizowane będzie w całości na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w znacznej odległości od granic państwa. Przeprowadzone analizy wykazały, że oddziaływanie przedmiotowego przedsięwzięcia, zarówno w fazie budowy jak i eksploatacji będzie ograniczać się do bezpośredniego otoczenia inwestycji. Lokalizacja przedmiotowej inwestycji wyklucza zatem możliwość oddziaływania przedsięwzięcia na obszary położone poza granicami Polski.

Jednocześnie organ odwoławczy przychylił się do stanowiska RDOŚ w Warszawie dotyczącego konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 10 ustawy ooś (pkt 3 niniejszej decyzji). Jak wyjaśnił RDOŚ w Warszawie na str. 15 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r., w trakcie prowadzonego postępowania organ I instancji przeanalizował dokumentację zgromadzoną w sprawie. Przeprowadzona analiza potwierdziła, że treść przedłożonego raportu ooś jest zgodna z art. 66 ustawy ooś, a zawarte w niej warunki realizacji przedsięwzięcia i projektowane rozwiązania chroniące środowisko zostały zaproponowane racjonalnie i adekwatnie do charakteru i skali oddziaływania inwestycji na środowisko. Należy mieć jednak na uwadze, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach jest rozstrzygnięciem wstępnym, które uzyskiwane jest przez inwestora na samym początku procesu inwestycyjnego. Na tak wczesnym etapie projektowym nie jest możliwe posiadanie bardzo szczegółowych danych na temat przedsięwzięcia. Dlatego też RDOŚ w Warszawie stwierdził (pkt 3 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. zreformowany w pkt 36 niniejszej decyzji) konieczność przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 10 ustawy ooś. W tym zakresie organ II instancji dodatkowo wskazał, że na etapie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej - wydawanej na podstawie ustawy zrid - inwestor zobowiązany będzie do szczegółowej analizy założeń projektowych w zakresie ograniczenia oddziaływania planowanej drogi na chiropterofaunę (pkt 3.1 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. zreformowanego w pkt 37 niniejszej decyzji), środowisko wodne (pkt 3.2 i 3.3 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r.) i powietrze (pkt 3.4 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. zreformowanym w pkt 39 niniejszej decyzji). GDOŚ po ponownej analizie akt sprawy przychylił się do stanowiska organu I instancji w tym zakresie.

RDOŚ w Warszawie w warunku zawartym w pkt 3.1 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. zobowiązał inwestora do przeprowadzenia szczególnej analizy na etapie ponownej oceny oddziaływania na środowisko rozwiązań projektowych ograniczających oddziaływanie na chiropterofaunę. Z kolei w warunku zawartym w pkt 3.1.3 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. organ I instancji wskazał na konieczność weryfikacji zasadności wykonania i umiejscowienia pasów zieleni wzdłuż projektowanej drogi. GDOŚ biorąc pod uwagę okres jaki upłynie między wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowej inwestycji, a uzyskaniem decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, uznał za konieczne nałożenie dodatkowego obowiązku weryfikacji lokalizacji stałych wygradzeń herpetologicznych (pkt 38 niniejszej decyzji). Konieczność taka wynika także ze zmienności uwarunkowań środowiskowych, w tym przyrodniczych. Stąd, po ponownej szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej, w tym wyznaczeniu aktualnie istniejących siedlisk batrachofauny, ich szlaków migracji, możliwe będzie zweryfikowanie i doprecyzowanie przedmiotowego zagadnienia.

Zgodnie z warunkiem 4.1 i 4.2 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. organ I instancji zobowiązał inwestora do przeprowadzenia analizy porealizacyjnej w zakresie oddziaływania akustycznego oraz określenia poziomów emisji dwutlenku azotu, benzenu, pyłu PM 10 i PM 2,5 w punktach pomiarowych zlokalizowanych w okolicach portali (wjazd i wyjazd z każdego tunelu) - po obu stronach przedmiotowej drogi (strona lewa i prawa), przy najbliższej zabudowie mieszkaniowej.

Jednakże RDOŚ w Warszawie nie określił jednoznacznie organu, do którego wnioskodawca ma przedłożyć wyniki przeprowadzonej analizy. Wskazanie, że wyniki należy przedstawić *odpowiedniemu organowi* jest nieprecyzyjne. Co więcej organ I instancji nie określił wprost, w jakim okresie i jak długo ma być prowadzona analiza porealizacyjna. Wobec powyższego GDOŚ, modyfikując powyższe warunki (pkt 41 i 42 niniejszej decyzji), wskazał, że wyniki przeprowadzonej analizy porealizacyjnej inwestor ma przedstawić RDOŚ w Warszawie, Marszałkowi Województwa Mazowieckiego oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie. Nadto organ odwoławczy zobowiązał inwestora do przeprowadzenia analizy porealizacyjnej w zakresie propagacji pyłów i gazów do powietrza atmosferycznego w czasie największego ruchu komunikacyjnego w okolicach portali wjazdowo-wyjazdowych z tuneli przy najbliższej zabudowie mieszkaniowej. W wyznaczonym przez organ II instancji okresie emisja z drogi będzie kumulowała się z emisją pochodzącą z ogrzewania budynków.

GDOŚ, analizując szczegółowo zapisy załącznika do decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r., doszedł do przekonania, że opis przedsięwzięcia w nim zawarty nie precyzuje w sposób wystarczający lokalizacji planowanej inwestycji. Tym samym organ odwoławczy częściowo przychylił się do stanowiska odwołujących się, zgodnie z którym załącznik do decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. nie spełnia celów dla jakich powinien być on sporządzony co narusza art. 82 ust. 3 ustawy ooś. Jak podkreśliły strony *w przypadku realizacji drogi zasadnym może być, dla zapewnienia odpowiedniej komunikatywności opisu, zamieszczenie, jako jego części, stosownej mapy obrazującej jej aprobowany przebieg* (zarzut nr 16). Przychyliając się do ww. argumentacji, GDOŚ uchylając w części treść załącznika do decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r., uzupełnił charakterystykę przedsięwzięcia o mapę przedstawiającą przebieg planowanej inwestycji wraz z kilometrażem drogi (pkt 42 niniejszej decyzji). Niemniej należy wskazać, że art. 82 ust. 3 ustawy ooś nie określa, że załącznik do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach powinien zawierać graficzne przedstawienie przebiegu inwestycji. Jednakże z uwagi na lokalizację przedsięwzięcia na terenach zurbanizowanych GDOŚ przychylił się do sugestii stron.

Odnosząc się z kolei do zarzutów podnoszonych przez strony w odwołaniach, GDOŚ wyjaśnia, co następuje.

Rozpatrując sprawę w przedmiocie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach należy mieć na uwadze specyfikę wydawanego rozstrzygnięcia, które nie ma charakteru uznaniowego. Wyjaśnienia wymaga, iż w postępowaniu administracyjnym, zgodnie z zasadą legalizmu, **organ działa w granicach wniosku inwestora**. Oznacza to, iż w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, **organ określa warunki realizacji przedsięwzięcia w wariantcie wnioskowanym przez inwestora lub, jeśli zachodzą ku temu przesłanki, odmawia określenia tych warunków**. Jeśli więc w odniesieniu do wariantu proponowanego przez inwestora nie zachodzą okoliczności wykluczające możliwość wydania pozytywnej decyzji, określone w art. 80 ust. 2 i art. 81 ustawy ooś, wówczas organ jest zobowiązany do określenia środowiskowych warunków realizacji przedsięwzięcia w wariantcie wskazanym we wniosku. Taka sytuacja ma miejsce w ocenianym postępowaniu, w którym RDOŚ w Warszawie określił środowiskowe uwarunkowania realizacji planowanego przedsięwzięcia w wariantcie rekomendowanym przez wnioskodawcę, tj. w wariantcie II.1, po wykluczeniu, w toku oceny

oddziaływania na środowisko, okoliczności uniemożliwiających wydanie decyzji dla tego wariantu. Merytoryczna analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wykazała, że realizacja i eksploatacja przedmiotowego przedsięwzięcia, przy zachowaniu warunków określonych w decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r., jak i w niniejszym rozstrzygnięciu, nie spowoduje znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko. W takim przypadku organ wydający decyzję nie mógł wykraczać poza kompetencje związane z oceną planowanego przedsięwzięcia w zakresie wymogów ochrony środowiska, które określone są przepisami ustawy o oś. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach ma na celu określenie środowiskowych uwarunkowań realizacji inwestycji, w tym wskazanie zagrożeń jakie mogą wystąpić w związku z tą realizacją oraz sposobów przeciwdziałania tym zagrożeniom. Organ prowadzący postępowanie administracyjne zmierzające do wydania omawianej decyzji, nie jest uprawniony do dowolnego określania lokalizacji, kształtu i zakresu planowanej do realizacji inwestycji. **Jeżeli intencją wnioskodawcy była budowa przedmiotowej inwestycji w wariantcie II.1, a nie zaistniały przesłanki do odmowy określenia środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, RDOŚ w Warszawie zobligowany był do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgodnie z wnioskiem inwestora z dnia 3 sierpnia 2016 r.**

Powyższe stanowisko znajduje poparcie w orzecznictwie sądów administracyjnych, które wskazują m.in., że: *rolą organu rozstrzygającego w sprawie uwarunkowań środowiskowych jest ocena dopuszczalności objętej wnioskiem inwestycji pod względem wymagań środowiskowych. Organ ten określa warunki korzystania z zasobów środowiskowych dla inwestycji sprecyzowanej we wniosku, o którego zakresie decyduje wnioskodawca. Słusznie więc wskazał organ, że nie posiada kompetencji do rozstrzygania w zakresie zaproponowanych rozwiązań technicznych, komunikacyjnych objętej wnioskiem inwestycji (...) czy też jej przebiegu. Poddaje (on) własnej ocenie z zakresu ochrony środowiska skonkretyzowaną we wniosku inwestycję, której dotyczy dołączona do wniosku dokumentacja, opierając się na wynikach raportu oceny oddziaływania na środowisko opracowanego dla inwestycji o określonych parametrach technicznych (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 lutego 2011 r., sygn. akt: II OSK 2516/10). **Zatem wszelkie propozycje odwołujących się w kontekście innego przebiegu projektowanego przedsięwzięcia, nie mogą być rozpatrywane w ramach niniejszego postępowania.** W tym miejscu konieczne jest wyjaśnienie, że wnioskodawca nie planował realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia zgodnie z postulowanym przez społeczeństwo wariantem III. Wobec powyższych wyjaśnień zarzut nr 13, zgodnie z którym organ I instancji nie uwzględnił wniosku złożonego w ramach udziału społeczeństwa o uwzględnienie w raporcie o oś analizy wariantu III, *jako jedynego racjonalnego i akceptowalnego przez społeczność lokalną*, jest w tym zakresie bezpodstawny i nie zasługuje na uwzględnienie. Nie można przy tym uznać słuszności argumentacji skarżących (zarzut nr 22), że RDOŚ w Warszawie w decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. zaniechał wskazania wariantu innego niż proponowany przez inwestora. Organ administracji publicznej działa bowiem w granicach wniosku inwestora, a zatem sam nie może proponować innego przebiegu trasy. Działanie takie byłoby niezgodne z przepisami prawa, a co więcej nieracjonalne. W sytuacji licznych postulatów stron postępowania o zmianę wariantów lokalizacyjnych drogi, nigdy nie doszłoby do określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji inwestycji. W tym zakresie GDOŚ wyjaśnia, że wskazanie przez RDOŚ w Warszawie wariantu innego niż proponowany przez inwestora stanowiłoby rażące*

naruszenie art. 73 ust. 1 ustawy ooś, zgodnie z którym *postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach uszczyna się na wni osek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia*. Wniosek ten, co trzeba podkreślić, określa kształt i zakres przedsięwzięcia, dla którego ma zostać wydane stosowne rozstrzygnięcie. Nie ma zatem możliwości wskazania przez organ wydający decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach wariantów inwestycyjnych innych niż zaproponowane przez inwestora, czyli w niniejszej sprawie wariant I.1, II.1 i IIB.1. Kwestie wariantowania omówiono szczegółowo przy odpowiedzi na zarzut nr 11, 12 i 13.

Ad. 1

Odwołujący się zarzucają decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. naruszenie art. 28 Kpa w zw. z art. 10 Kpa poprzez zaniechanie ustalenia stron postępowania, w szczególności wobec braku w aktach przedmiotowej sprawy dokumentu stanowiącego wykaz stron.

Odnosząc się do powyższego należy wyjaśnić, iż zgodnie z art. 74 ust. pkt 6 ustawy ooś do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach należy dołączyć *wypis z rejestru gruntów lub inny dokument, wydany przez organ prowadzący ewidencję gruntów i budynków, pozwalający na ustalenie stron postępowania, zawierający co najmniej numer działki ewidencyjnej oraz, o ile zostały ujawnione: numer jej księgi wieczystej, imię i nazwisko albo nazwę oraz adres podmiotu ewidencyjnego, obejmujący przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obejmujący obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie*. Wnioskodawca bezspornie spełnił ten warunek. Wbrew twierdzeniom odwołujących się przedłożony wraz z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach TOM.G *Opracowania z zakresu ochrony środowiska. Wypisy z rejestru gruntów. Oryginał* (część od I do IV) wypełniał wymagania określone w art. 74 ust. pkt 6 ustawy ooś. To na ich podstawie organ I instancji określił krąg stron postępowania. Ponadto przedłożone wypisy zawierały, ponownie wbrew twierdzeniom skarżących, właściwą weryfikację w postaci pieczętki i odręcznego podpisu osoby upoważnionej do wystawienia dokumentów oraz daty ich sporządzenia. Ponadto organ odwoławczy nie uznaje za prawidłowe stwierdzenie odwołujących się, zgodnie z którym przedłożone dokumenty są niepełne. Wnioskodawca przedłożył wraz z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wypisy z ewidencji gruntów dla wszystkich działek, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, jak i dla tych, na które będzie oddziaływać inwestycja. Podnoszona przez strony kwestia w powyższym zakresie jest tym samym bezpodstawna.

Ad. 2, Ad. 4, Ad. 5, Ad. 6 i Ad. 7

Ustosunkowując się do zarzutu naruszenia zasad udziału społeczeństwa w przedmiotowej sprawie, GDOŚ przedstawia swoje stanowisko.

W pierwszej kolejności należy wyjaśnić, że w niniejszej sprawie poinformowanie społeczeństwa o możliwości wnoszenia uwag i wniosków w wyznaczonym terminie może nastąpić zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy ooś (*podaniu informacji do publicznej wiadomości - rozumie się przez to:*), tj. lit. a (*udostępnienie informacji na stronie Biuletynu Informacji Publicznej, organu właściwego w sprawie*), b (*ogłoszenie informacji, w sposób zwyczajowo przyjęty, w siedzibie organu właściwego w sprawie*), c (*ogłoszenie informacji przez obwieszczenie w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscu planowanego przedsięwzięcia, a w przypadku projektu dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa - w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu*) oraz d (*w przypadku gdy siedziba organu właściwego w sprawie mieści się na terenie innej gminy niż gmina właściwa*

miejscowo ze względu na przedmiot postępowania - także przez ogłoszenie w prasie lub w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscowości lub miejscowościach właściwych ze względu na przedmiot postępowania).

Organ I instancji obwieszczeniem z dnia 18 września 2017 r., znak: WOOS-II.4200.8.2016.MW.18, podał do publicznej wiadomości informację, że w terminie od 27 września 2017 r. do 26 października 2017 r. każdy może zapoznać się z dokumentacją sprawy i złożyć uwagi i wnioski do prowadzonego postępowania. Z dokumentacją sprawy można było zapoznać się w siedzibie RDOŚ w Warszawie w dniach roboczych w godzinach od 9⁰⁰ do 15⁰⁰.

Powyższe obwieszczenie zostało zamieszczone:

- na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie (w terminie od 19 września 2017 r. do 15 listopada 2017 r.),
- w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie (w terminie od 27 września 2017 r. do 27 października 2017 r.),
- na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Łomiankach (w terminie od 19 września 2017 r. do 27 października 2017 r.),
- na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Izabelin (w terminie od 21 września 2017 r. do 6 listopada 2017 r.),
- na tablicy ogłoszeń Urzędu Dzielnicy Bielany (w terminie od 19 września 2017 r. do 27 października 2017 r.),
- na tablicy ogłoszeń Urzędu Dzielnicy Bemowo (w terminie od 22 września 2017 r. do 30 października 2017 r.),
- na tablicy ogłoszeń Urzędu Dzielnicy Wola (w terminie od 19 września 2017 r. do 30 października 2017 r.), na tablicy ogłoszeń Urzędu Dzielnicy Białołęka (w terminie od 25 września 2017 r. do 27 października 2017 r.).

W tym zakresie GDOŚ wskazuje, że niezrozumiałe jest na podstawie jakich danych odwołujący się twierdzą, że sposobem zwyczajowo przyjętym w dzielnicach m.st. Warszawy (Bemowo, Bielany, Białołęka, Wola) jest zamieszczenie ogłoszenia na terenie wspólnot mieszkaniowych, spółdzielni mieszkaniowych oraz w placówkach oświatowych. Wyjaśnić trzeba, że brak jest definicji legalnej pojęcia „w sposób zwyczajowo przyjęty”. Wynika to ze specyfiki tego typu czynności, gdyż jest determinowana przyjętymi lokalnymi zwyczajami w danej miejscowości lub na danym terenie. Wiedza własna tutejszego organu zaczerpnięta z innych postępowań administracyjnych, nie potwierdza powyższego stanowiska stron, bowiem sposobem zwyczajowo przyjętym w dzielnicach Bemowo, Bielany, Białołęka, Wola m.st. Warszawy jest zamieszczenie obwieszczeń na tablicy ogłoszeń urzędów.

Co więcej ustawa ooś nie zawiera normy prawnej, która wskazywałaby, że każde naruszenie zasad dotyczących udziału społeczeństwa w postępowaniu powinno skutkować bezwzględną eliminacją z obrotu prawnego wydanych rozstrzygnięć. Oznacza to, że ewentualne naruszenie zasad postępowania musi podlegać ocenie, pod kątem ustalenia, czy owe naruszenia mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tzn. czy w konkretnej sprawie możliwość zapewnienia społeczeństwu udziału w postępowaniu rzeczywiście nie została zapewniona (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 6 października 2020 r., sygn. akt: II OSK 1379/18).

W postępowaniu, w którym zagwarantowany jest udział społeczeństwa, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, czyli w przedmiotowej sprawie RDOŚ w Warszawie, zobowiązany jest do podania do publicznej wiadomości, o których mowa w art. 3 ust 1 pkt 11 lit. a-d ustawy ooś. W oparciu o orzecznictwo sądów administracyjnych GDOŚ wyjaśnia, że zaniechanie informowania społeczeństwa w sposób przewidziany w art. 3 ust. 1 pkt 11 lit. c ustawy ooś (*ogłoszenie informacji przez obwieszczenie w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscu planowanego przedsięwzięcia, a w przypadku projektu dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa - w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu*) lub w art. 3 ust. 1 pkt 11 lit. d ustawy ooś (*w przypadku gdy siedziba organu właściwego w sprawie mieści się na terenie innej gminy niż gmina właściwa miejscowo ze względu na przedmiot postępowania - także przez ogłoszenie w prasie lub w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscowości lub miejscowościach właściwych ze względu na przedmiot postępowania*) nie oznacza, że nie został spełniony obowiązek zapewnienia udziału społeczeństwa w tym postępowaniu (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12 grudnia 2017 r., sygn. akt: II OSK 974/16). W postępowaniu pierwszoinstancyjnym w wyznaczonym terminie wpłynęło ponad 7 tys. uwag zarówno od stron postępowania, jak i od podmiotów nie posiadających interesu prawnego w przedmiotowej sprawie. To jednoznacznie świadczy o tym, że zastosowany sposób informowania społeczeństwa o przeprowadzanej przez RDOŚ w Warszawie procedurze oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko był prawidłowy. W przeciwnym razie wniesionych uwag byłoby zdecydowanie mniej lub nie zostałyby w ogóle złożone. Zgłoszone uwagi i wnioski dotyczyły przede wszystkim:

- sprzeciwu wobec realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia zgodnie z wariantem II, bowiem trasa przebiegać będzie przez tereny silnie zurbanizowane;
- sprzeciwu wobec realizacji inwestycji przecinającej osiedle Chomiczówka;
- sprzeciwu wobec realizacji inwestycji przecinającej dzielnicę Bielany;
- postulatu o budowę inwestycji w wariantcie I lub III, lub w przebiegu omijającym dzielnicę Bemowo;
- kwestii nieuwzględnienia przez jakąkolwiek instytucję stanowiska Rady Dzielniczy Bemowo, o korzyściach wynikających z realizacji inwestycji w wariantcie III;
- braku zgody na realizację inwestycji w wariantcie III;
- braku uzasadnienia ekonomicznego realizacji inwestycji w wariantcie II lub IIB;
- kwestii realizacji inwestycji zgodnie z wariantem 0, tj. zakładającego brak inwestycji do czasu wybudowania dużej obwodnicy Warszawy;
- konieczności zastąpienia realizacji przedmiotowego odcinka trasy S-7 na rzecz budowy trasy w całości (...) alternatywną obwodnicą Warszawy lub z całkowitym ominięciem Warszawy np. przez tereny Gminy Stare Babice do Autostrady A2;
- negatywnej opinii Gminy Łomianki wobec realizacji inwestycji zgodnie z wariantem I;
- pozytywnej opinii budowy trasy S-7 zgodnie z wariantem inwestorskim;
- postulatu o budowę w ramach planowanej inwestycji ul. Osmańczyka od skrzyżowania z ul. Pieniążka a ul. Obrońców Tobruku i ul. Widawską;

- poprowadzeniu inwestycji zgodnie z wariantem II, który opiera się *na założeniach i planach z lat 70-ych*, ponieważ od tamtego okresu Warszawa, a w szczególności dzielnica Bemowo znacznie się zmieniła i rozbudowała o budynki mieszkalne i placówki oświatowe;
- konieczności likwidacji bazy Lotniczego Pogotowienia Ratunkowego w związku z realizacją inwestycji zgodnie z wariantem, II;
- konieczności likwidacji lotniska na Bemowie, ponieważ *wylot z tunelu i rozjazdy planowane są na pasie startowym*;
- kwestii omięcia po stronie zachodniej łągów leszczynowo – olchowych zlokalizowanych pomiędzy ul. Zachodnią a ul. Proszą w Łomiankach;
- negatywnego oddziaływania inwestycji na środowisko naturalne, rezerwy przyrody, a także siedliska dzikich zwierząt i ptaków, w tym na naturalną ostoję fauny jakim jest Las Bemowski;
- wydanie negatywnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia;
- naruszenia zapisów konwencji sporządzonej w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r. o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (Dz. U. z 2003 r. Nr 78, poz. 706), dalej konwencja Aarhus, poprzez *lekceważący sposób podejścia do realizacji inwestycji mający znaczący wpływ na środowisko, a tym samym zdrowie ludzi*;
- naruszenia zaufania osób do instytucji odpowiedzialnych za kwestie ochrony środowiska, gdzie za przykład wskazano niewykonanie przez inwestora obowiązku przeprowadzenia analizy porealizacyjnej dla drogi ekspresowej S-8;
- nieuwzględnieniu w raporcie oś osiedli mieszkaniowych zlokalizowanych na ul. Kajopei i Chabrowej, które w wariantcie II zlokalizowane są w odległości ok. 100 m od planowanej trasy;
- nieuwzględnieniu w przeprowadzonych analizach osiedli mieszkaniowych przy ul. Josepha Conrada 3A, 3B, 3C, 3D i 3E;
- wniosku o przeprowadzenie ponownej analizy prognozowanego natężenia ruchu z uwzględnieniem ocen porealizacyjnych pochodzących z innych, porównywalnych inwestycji;
- postulatu o wydłużenie zaprojektowanego tunelu w km 18+420 do 19+400 na tunel w km 17+400 do 19+500 lub alternatywnie o zastosowanie pełnych tuneli naziemnych lub zastosowanie nawierzchni asfaltowej zamiast betonowej w km 17+800 do 18+400;
- wniosku o wprowadzenia pasów zieleni na odcinku projektowanej trasy od ul. Kolejowej do ul. Zielonej w Łomiankach;
- kwestii zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego spalinami wydobywającymi się z zaprojektowanego tunelu między ul. Księcia Bolesława a ul. Powstańców Śląskich. W tym zakresie podkreślono, że wnioskodawca nie uwzględnił, iż 80% wiatrów pochodzi ze strony zachodniej i tym samym do rozprzestrzeniania się spalin komunikacyjnych z tunelu na osiedla mieszkaniowe w dzielnicy Bemowo;
- braku możliwości realizacji art. 174 ust. 1 i 2 POŚ w związku z lokalizacją i eksploatacją inwestycji na terenie dzielnicy Bemowo;

- wniosku o uwzględnienie w analizie propagacji substancji do powietrza atmosferycznego emisji pochodzących z pobliskiej drogi S-8 i Al. Obrońców Grodna;
- wadliwości przyjętych założeń do obliczeń propagacji pyłów i gazów do powietrza atmosferycznego. Nie uwzględniono bowiem faktu, że projektowana trasa ma wprowadzać transport kołowy do już istniejącej drogi S-8, na której występują zatory drogowe. W przeprowadzonych analizach wnioskodawca nie uwzględnił, że sumaryczna emisja spalin pojazdów stojących w korku jest kilkukrotnie wyższa;
- nieprzedstawienia w raporcie ooś szczegółowej analizy emisji gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego z wlotów/wylotów projektowanych tuneli w wariantach II i IIB. W tym zakresie podkreślono, że *projekt tuneli nie zawiera innej formy wentylacji niż poprzeczna*, a analizę propagacji zanieczyszczeń do powietrza przeprowadzono pod względem bezpieczeństwa samych użytkowników tuneli, nie uwzględniono jednak stężeń i jakości powietrza w bezpośrednim sąsiedztwie wylotów, będących jedynymi *odprowadzalniami zanieczyszczeń gazowych*. Co więcej konieczne jest zastosowanie wentylacji kominowej z odpowiednimi filtrami na całej długości tunelu;
- wskazania, że wyniki analiz emisji gazów i pyłów oraz hałasu do środowiska oparte są jedynie na założeniach;
- kwestii realizacji tunelu między lotniskiem Bemowo a węzłem NS w całości w krytym tunelu, *bez prawa do zmiany projektu na trasę w wykopie*;
- konieczności lokalizacji ekranów półtunelowych na całej długości estakad przy węzłach NS oraz Generała Maczka, jak również na odcinku między estakadami, a granicą tunelu;
- postulatu o budowę dodatkowych estakad przy ul. Dywizjonu 303, a także obudowanie go ekranami półtunelowymi;
- możliwych ponadnormatywnych emisji hałasu na terenach podlegających ochronie akustycznej w pobliżu wylotów zaprojektowanych tuneli oraz konieczności zastosowania tunelowych ekranów akustycznych po wschodniej stronie projektowanej trasy S-7;
- możliwych ponadnormatywnych stężeń jednogodzinnych ditlenku azotu w miejscach wylotu zaplanowanych tuneli;
- możliwych ponadnormatywnych stężeń PM 2,5 i PM 20 w miejscach wylotu zaplanowanych tuneli;
- szkodliwości spalin silnikowych z pojazdów zasilanych olejem napędowym, a mianowicie wzrostu alergii, czy też wzrostu zachorowalności na astmę oskrzelową;
- wniosku o nieuwzględnienie zapisów raportu ooś, bowiem wyniki emisji gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego mogą być niewiarygodne z uwagi na zaniżoną prognozę ruchu dla 2035 r.;
- postulatu poprowadzenia planowanej trasy w ciągu istniejącej drogi kranowej nr 7, tj. w wariantcie I, przy jednoczesnym wykorzystaniu terenów zlokalizowanych na Bemowie na budowę placówek oświatowych;

- konieczności uwzględnienia w analizach emisji hałasu do środowiska miarodajnego wskaźnika liczby mieszkańców w budynkach mieszkalnych, nie zaś samej liczby zamieszkałych obiektów. To ludzie, a nie budynki, będą się zmagać z negatywnymi skutkami inwestycji;
- wniosku o uwzględnienie w analizach akustycznych emisji hałasu wynikających ze startu i lądowań samolotów na Lotnisku Okęcie, a także pętli tramwajowej Nowe Bemowo;
- wniosku o uwzględnienie w analizach zanieczyszczeń powietrza uciążliwego odoru pochodzącego z kompostowni Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów „Kampinowska”;
- konieczności uwzględnienia w raporcie oś oddziaływań skumulowanych pochodzących z istniejącej już drogi S-8;
- wskazania, że wariant IIB nie przewiduje połączenia z ul. Generała Maczka, co sprawi, że *rozbudowa trasy Mostu Północnego może nie być zsynchronizowana z budową S-7 i przez wiele lat może tylko w pełni funkcjonować węzeł w Łomiankach oraz połączenie do trasy S-8;*
- konieczności zapewnienia dostępności w fazie budowy przedsięwzięcia dla mieszkańców osiedla zlokalizowanego przy zbiegu ul. Księcia Bolesława/Obrońców Tobruku do komunikacji miejskiej, placówek oświatowych i ochrony zdrowia;
- kwestii zagospodarowania terenu pod tunel dla trasy S-7 jako terenu rekreacyjnego
- konieczności uwzględnienia w ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko emisji wibracji. Podkreślono przy tym, że pomimo, iż w wariantach II i IIB liczba budynków narażonych na negatywne oddziaływanie drgań jest mniejsza niż w pozostałych wariantach, to w tym zakresie nie uwzględniono charakteru tej zabudowy. Trasa w wariantach inwestorskim, w odróżnieniu od pozostałych, przebiega bowiem w pobliżu budynków mieszkalnych wielorodzinnych oraz obiektów użyteczności publicznej;
- wskazania, że zaplanowane wyburzenia budynków w wariantach I *oznacza usunięcie z obszaru oddziaływania trasy potencjalnych osób, na które może ona oddziaływać;*
- kwestii bezpieczeństwa ruchu drogowego w okolicach zaprojektowanego węzła Generała Maczka, z uwagi na wzrost natężenia ruchu na ul. Żołnierzy Wyklętych;
- kwestii wyburzenia dawnej wieży kontrolnej Lotniska Babice, która od 2017 r. znajduje się w gminnej ewidencji zabytków, która prawdopodobnie nie została uwzględniona w dotychczasowych analizach;
- konieczności rezygnacji z wyburzenia dawnej wieży kontrolnej Lotniska Babice, ponieważ obiekt ten jest oddalony od trasy S-7;
- nieuwzględnienia kwestii wpływu inwestycji na zdrowie ludzi, ponieważ trasa zlokalizowana jest w bliskiej odległości od licznych placówek oświatowych, tj. Szkoły Podstawowej nr 357, Szkoły Podstawowej nr 341, Szkoły Podstawowej nr 364, Przedszkole 216;
- konieczności uwzględnienia w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia zapisu art. 7, art. 9 i art. 87 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.), dalej Konstytucja RP;
- negatywnego oddziaływania inwestycji na środowisko naturalne, rezerваты przyrody, a także siedliska dzikich zwierząt i ptaków, w tym na naturalną ostoję fauny jakim jest Las Bemowski;

- postulat o zmianę lokalizacji zbiornika retencyjnego ZR-36;
- wniosku o dopuszczenie osób oraz organizacji składających uwagi o dopuszczenie ich do udziału na prawach strony;
- wniosku o wydanie opinii przez Regionalną Komisję ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko;
- wskazania, że streszczenie raportu ooś w języku niespecjalistycznym napisane jest w sposób niezrozumiały dla społeczeństwa i nie odzwierciedla treści całego raportu ooś;
- kwestii spadku wartości mieszkań zlokalizowanych w dzielnicy Bemowo i znajdujących się w bliskiej odległości od projektowanej trasy S-8.

Podkreślić także trzeba, że art. 3 ust. 1 pkt 11 lit. c ustawy ooś, stanowiący o podaniu informacji do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w prasie lokalnej, **dotyczy tylko projektów dokumentów poddawanych strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko**, nie zaś przystąpienia do procedury udziału społeczeństwa w ramach postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Jak podkreśla ponadto Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 21 sierpnia 2012 r., sygn. akt: II OSK 1629/12, nie można traktować ogłoszenia w prasie jako sposobu zwyczajowo przyjętego na terenie gminy.

Jednocześnie organ odwoławczy za bezpodstawną uznaje argumentację odwołujących się, zgodnie z którą informacja o udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji, o której mowa w art. 33 ustawy ooś, powinna zostać także podana do publicznej wiadomości na terenie dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy. Z przedłożonej dokumentacji środowiskowej jednoznacznie wynika, że zarówno teren, na którym realizowane będzie przedsięwzięcie, jak i obszar oddziaływania inwestycji nie znajduje się w granicach administracyjnych ww. dzielnicy, co GDOŚ ustalił na podstawie m.in. załącznika do raportu ooś z lutego 2017 r. - Rys. 07.05.48-52 *Zasięg oddziaływania oddziaływania hałasu i zanieczyszczeń powietrza w 2035 r. WII/WII.1 – etap II*. Nie było zatem podstaw do podawania do publicznej wiadomości informacji o udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji, o której mowa w art. 33 ustawy ooś, na terenie dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy. Z kolei wbrew twierdzeniom stron, społeczeństwo zostało poinformowane o toczącym się postępowaniu na terenie gminy Łomianki. Analiza akt postępowania pierwszoinstancyjnego wykazała, że obwieszczenia RDOŚ w Warszawie, wynikające z dyspozycji zawartej w art. 33 ustawy ooś, dotyczące przedmiotowego przedsięwzięcia były zamieszczane na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Łomiankach.

Wobec powyższych rozważań należy jednoznacznie stwierdzić, że w przedmiotowej sprawie organ I instancji zgodnie z dyspozycją przepisów zawartych w ustawie ooś:

- podał do publicznej wiadomości wszystkie informacje wymienione w art. 33 ust. 1, wskazując termin na wniesienie uwag i wniosków, tj. 27 września 2017 r. do 26 października 2017 r.;
- rozpatrzył uwagi i wnioski w decyzji z dnia 27 kwietnia 2021 r. (art. 37 pkt 1);
- w uzasadnieniu decyzji podał informacje o udziale oraz sposób i zakres wzięcia pod uwagę uwag i wniosków (art. 37 pkt 2);
- podał do publicznej wiadomości informacje o wydanej decyzji i o możliwości zapoznania się z nią – zawiadomienie z dnia 27 kwietnia 2018 r., znak: WOOŚ-II.4200.8..2016.WM.52 (art. 38 i art. 85 ust. 3).

Nie można również przychylić się do stanowiska odwołujących się, zgodnie z którym RDOŚ w Warszawie naruszył art. 39 ust. 1 ustawy ooś. Omawiany przepis dotyczy bowiem obowiązku podania do publicznej informacji dotyczących projektu dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa, **które nie są przedmiotem niniejszego postępowania administracyjnego.**

Odnosząc się z kolei do kwestii dowolnego i nieuzasadnionego kwalifikowania uwag i wniosków zgłaszanych w postępowaniu, jako pochodzących od społeczeństwa podczas gdy w znacznej części były one stanowiskami stron postępowania, należy wskazać, że zarzut w tym zakresie jest bezpodstawny i nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy wskazać, że w postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa do wglądu wykładana jest „niezbędna dokumentacja sprawy”, o której mowa w art. 33 ust. 2 ustawy ooś. I to w oparciu o te dokumenty organ wydający decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach rozpatruje uwagi i wnioski złożone w wyznaczonym 30-dniowym terminie. Z kolei uwagi i wnioski stron postępowania, wniesione na etapie udziału społeczeństwa, organ rozpatruje w oparciu o całość zgromadzonej dokumentacji. Analiza charakteru podnoszonych uwag (wymienionych we wcześniejszej części niniejszej decyzji) w wyznaczonym przez organ I instancji terminie wskazuje, że dotyczą one przede wszystkim negocjacji zapisów raportu ooś, bądź też niewyrażenia zgody na realizację przedsięwzięcia w wariantach inwestorskim. Żadna z uwag złożonych w terminie od 27 września 2017 r. do 26 października 2017 r. nie dotyczyła przebiegu postępowania prowadzonego przez RDOŚ w Warszawie, ani też innego dokumentu, *nie należącego do niezbędnej dokumentacji sprawy.* Wobec powyższego uprawnione w ocenie GDOŚ było łączne rozpatrzenie uwag i wniosków stron postępowania jak i społeczeństwa które wpłynęły do organu I instancji w wyznaczonym 30-dniowym terminie. Nie można przy tym przychylić się do argumentacji skarżących zgodnie z którymi *Zakwalifikowanie wszelkich pism wpływających w sprawie, jako realizacji idei udziału społeczeństwa, jednoznacznie narusza prawa stron postępowania.*

Obwieszczeniem z dnia 15 marca 2018 r. WOOŚ-II.4200.8.2016.MW.49, RDOŚ w Warszawie, działając na podstawie art. 10 Kpa, poinformował strony postępowania o możliwości zapoznania się i wypowiedzenia co do zebranego materiału oraz zgłaszanych żądań. W trakcie prowadzonego przez RDOŚ w Warszawie postępowania uwagi i wnioski dotyczące realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia wnieśli:

- Centrum Naukowo - Produkcyjne Materiałów Elektronicznych CeMat'70 S.A. pismem z dnia 27 marca 2018 r.;
- Fundacja na Rzecz Ochrony Krajobrazu Kulturowego pismem z dnia 5 kwietnia 2018 r.;
- NC Investment 1 Sp. z o.o. pismem z dnia 9 kwietnia 2018 r.

Z ww. podmiotów interes prawny w niniejszej sprawie posiada Centrum Naukowo - Produkcyjne Materiałów Elektronicznych CeMat'70 S.A. oraz Fundacja na Rzecz Ochrony Krajobrazu Kulturowego uczestnicząca w przedmiotowym postępowaniu jako podmiot na prawach strony na podstawie art. 44 ustawy ooś. Zatem analizie poddano uwagi podniesione przez ww. podmioty, które dotyczyły w szczególności:

- nieprzedstawienia w raporcie ooś racjonalnego wariantu alternatywnego, bowiem wariant II.1 i II.B1 w znacznej części się pokrywają i generują tożsame problemy dla środowiska i ludzi. *Warianty te nie przedstawiają żadnej alternatywy zwłaszcza dla mieszkańców dzielnicy Bemowo;*

- nieuwzględnienia postulowanego przez społeczeństwo wariantu III;
- nieracjonalności zaproponowanego przez inwestora wariantu I.1 jako racjonalnego wariantu alternatywnego;
- kolizji planowanego przedsięwzięcia z fortem Wawrzyszew, przy czym nie można się zgodzić, że jest to kolizja brzegowa (...), ponieważ jest to poważna kolizja prowadząca w konsekwencji do naruszenia podlegających prawnej ochronie dróg rokadowych oraz naruszeniem struktury fosy;
- niewłaściwie zaplanowanych działań minimalizujących ponadnormatywną emisję zanieczyszczeń do powietrza;
- zasadności realizacji trasy S-7 w wariantcie inwestorskim, w sytuacji zmiany przeznaczenia trasy NS na drogę dzielnicową. W takiej sytuacji budowa węzła S-7 i S-8 w proponowanej lokalizacji traci sens;
- nieprzedstawienia w raporcie oś analizy skutków likwidacji Lotniczego Pogotowia Ratunkowego, jak również kosztów utworzenia nowego punktu ratowniczego;
- wniosku o uzupełnienie raportu oś w zakresie wpływu przedsięwzięcia na nieruchomości o nr ewid. 69/1, 69/3, 69/4, 69/6, 69/7, 69/8, 69/10, 69/11, 69/13, 69/15, 69/16, 69/17, 69/18 oraz 56 w zakresie oddziaływania akustycznego oraz na dobra materialne;
- wniosku o ponowne wystąpienie do organów współdziałających o uzgodnienie warunków realizacji inwestycji i wydanie ponownych opinii;
- postulatu o określenie w decyzji kończącej postępowanie pierwszoinstancyjne obowiązku budowy ekranów akustycznych w km od 17+900 do 18+600 w przypadku realizacji inwestycji zgodnie z wariantem II;
- wątpliwości co do faktycznego oddziaływania akustycznego przedsięwzięcia w km od 17+900 do 18+600, bowiem inwestor nie zlokalizował żadnego punktu pomiarowego na ww. fragmencie planowanej trasy S-7. Tym samym określenie oddziaływania hałasu na teren nie wynika z badań empirycznych, a jedynie z obliczeń opartych na przedstawionych przez inwestora założeniach;
- nieuwzględnienia w raporcie oś wyników analizy wpływu przedsięwzięcia na dobra materialne, w tym na wartość terenów w km od 17+900 do 18+600 i ograniczenia w zagospodarowaniu tego obszaru w wyniku realizacji inwestycji;
- nieprawidłowego skwalifikowania przez RDOŚ w Warszawie nieruchomości o nr ewid. 69/1, 69/3, 69/4, 69/6, 69/7, 69/8, 69/10, 69/11, 69/13, 69/15, 69/16, 69/17, 69/18 oraz 56 jako obszarów niepodlegających ochronie akustycznej;
- RDOŚ w Warszawie nie wziął pod uwagę kwestii przystąpienia uchwałą Rady m.st. Warszawy nr XXXIII/827/2016 z dnia 25 sierpnia 2016 r. do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Fortu Wawrzyszew, który w sytuacji przyjęcia stanowiłby podstawę do określenia terenów podlegających ochronie akustycznej w tym rejonie;
- błędnego uznania przez organ I instancji, że treść raportu oś jest dla organu wiążąca.

Z kolei organ I instancji na str. 175-176 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. odniósł się do podnoszonych przez strony postępowania kwestii. Tym samym nie doszło do zakwalifikowania wszelkich pism jako tych pochodzących od społeczeństwa. Jednocześnie nie można uznać za słuszne stanowisko skarżących, iż w przedmiotowej sprawie doszło do nieuzasadnionego

połączenia dwóch odrębnych instytucji tj. udziału społeczeństwa w postępowaniu wymagającym przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz czynnego udziału stron postępowania. To nie fakt wniesienia uwag i wniosków przez stronę postępowania na etapie udziału społeczeństwa, lecz treść podania, musi determinować w jaki sposób i w jakim zakresie organ prowadzący postępowanie odnieść się do podnoszonych kwestii. Podkreślenia przy tym wymaga, iż uzasadnienie skarżonej decyzji jest w pełni reformowalne w postępowaniu odwoławczym. GDOŚ zatem raz jeszcze poddał analizie uwagi i wnioski pochodzące zarówno od stron postępowania, jak i od społeczeństwa. Zagadnienia te zostaną omówione w dalszej części niniejszej decyzji.

Nieuzasadniony jest zatem zarzut strony o naruszeniu przez organ I instancji art. 37 ustawy ooś. Zgodnie bowiem z ww. przepisem ustawy ooś, organ prowadzący postępowanie, ma po pierwsze rozpatrzyć uwagi i wnioski, a po drugie podać w uzasadnieniu decyzji informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

RDOŚ w Warszawie rozpatrzył oraz odniósł się w zaskarżonym rozstrzygnięciu (str. 87-173 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r.) do uwag i wniosków społeczeństwa złożonych w trakcie trwania postępowania pierwszoinstancyjnego. Organ I instancji wskazał ponadto, które uwagi uwzględnił, a którym nie przyznał słuszności przy wydawaniu decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r, przedstawiając jednocześnie stosowną argumentację w tym zakresie. Podkreślenia przy tym wymaga, iż obowiązku nałożonego na organ w art. 37 pkt 2 ustawy ooś nie należy rozumieć w ten sposób, że powinien on odnieść się w uzasadnieniu decyzji do każdej uwagi lub każdego wniosku odrębnie. Ustawodawca bowiem nie wymaga personifikacji uwag i wniosków, a konsekwentnie wskazuje na udział społeczeństwa, a nie jego poszczególnych członków. W art. 37 pkt 2 ustawy ooś jednoznacznie określono, że odniesienie do uwag i wniosków powinno znaleźć się w uzasadnieniu decyzji kończącej postępowanie poprzez wskazanie, które uwagi i w jakim zakresie zostały uwzględnione. W opinii GDOŚ organ I instancji w sposób wyczerpujący odniósł się do uwag i wniosków złożonych w ramach udziału społeczeństwa. Samo fakt nieuwzględnienia wnoszonych na etapie udziału społeczeństwa uwag przez RDOŚ w Warszawie, nie może jednoznacznie świadczyć o braku merytorycznego rozpatrzenia podnoszonych przez społeczeństwo zagadnień. Wskazać przy tym należy, że zarzucane naruszenie art. 37 pkt 1 ustawy ooś w zw. z art. 7, art. 77 i 80 Kpa poprzez zaniechanie merytorycznego rozpoznania wniosków i uwag składanych w toku postępowania przez społeczeństwo jest bezpodstawne. Zgodnie bowiem z ww. przepisem ustawy ooś organ prowadzący postępowanie rozpatruje uwagi i wnioski, z czego RDOŚ w Warszawie się w pełni wywiązał. Z kolei art. 7, art. 77 i art. 80 Kpa dotyczą ściśle samego postępowania administracyjnego i działań organu w trakcie jego trwania. Jak już wcześniej wyjaśniono, organ I instancji zobowiązany był do analizy wniesionych uwag społeczeństwa w oparciu o „niezbędną dokumentacja sprawy”, o której mowa w art. 33 ust. 2 ustawy ooś. Wymienione powyżej przepisy Kpa nie mają zatem zastosowania w przypadku analizy wniesionych uwag i wniosków na etapie udziału społeczeństwa.

Za nieuzasadnione należy także uznać stanowisko odwołujących się, zgodnie z którym organ I instancji naruszył art. 33 ust. 1, art. 36 i art. 37 ustawy ooś poprzez zaniechanie przeprowadzenia

właściwego postępowania z udziałem społeczeństwa, w tym w szczególności zaniechanie prowadzenia konsultacji społecznych w sytuacji sprzeciwu społecznego w odniesieniu do przedsięwzięcia. Odnosząc się do powyższego należy wskazać, że sam fakt braku akceptacji części społeczeństwa wobec przedsięwzięcia i jego poszczególnych wariantów, nie jest równoznaczny z tym, że RDOŚ w Warszawie błędnie przeprowadził etap udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji. Co więcej podkreślić trzeba, że część społeczeństwa w pełni akceptowała przebieg planowanej inwestycji w wariantie rekomendowanym przez inwestora. Mamy zatem dwa odmienne stanowiska wyrażone przez społeczeństwo. Konieczne jest także wyjaśnienie, że ustawa o oś nie przewiduje, aby w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ zobowiązany był do przeprowadzenia konsultacji społecznych. Zatem organ I instancji zobowiązany był do umożliwienia udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji (co prawidłowo uczynił), nie zaś do przeprowadzenia konsultacji społecznych.

Odnosząc się z kolei do kwestii nieuwzględnienia przez RDOŚ w Warszawie wniosku o przeprowadzenie rozprawy administracyjnej, GDOŚ wskazuje, że zarzut w powyższym zakresie jest bezpodstawny.

W tym miejscu konieczne jest wyjaśnienie, że rozprawa administracyjna otwarta dla społeczeństwa, o której mowa w art. 36 ustawy o oś jest *de facto* formą postępowania wyjaśniającego. Jest to instrument fakultatywny, a zatem organ prowadzący postępowanie może, ale nie musi z niego skorzystać. *Przepis ten nie nakłada obowiązku przeprowadzenia takiej rozprawy, a jedynie daje taką możliwość. To do organu administracji należy rozważenia takiej możliwości, przy uwzględnieniu stanu faktycznego sprawy* (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 22 listopada 2017 r., sygn. akt: IV SA/Po 786/17). W opinii GDOŚ w realiach niniejszej sprawy taka potrzeba nie zachodziła i brak przeprowadzenia rozprawy nie miał wpływu na jej wynik. Należy przy tym wskazać, że nieprzeprowadzenie rozprawy administracyjnej nie stanowi naruszenia prawa.

Podsumowując całość poczynionych powyżej wywodów należy wskazać, że nawet w świetle przepisów art. 33-38 ustawy o oś *sprzeciw społeczności lokalnej nie stanowi w żadnym przypadku normatywnej podstawy do odmowy wydania decyzji środowiskowej. Natomiast organ wydający decyzję środowiskową ma oczywiście obowiązek zapewnić udział społeczności lokalnej w tym postępowaniu administracyjnym, która może składać uwagi i wnioski, a w jaki sposób zostały one wzięte pod uwagę właściwy organ musi wyjaśnić w uzasadnieniu decyzji środowiskowej* (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 20 lipca 2016 r., sygn. akt: II OSK 608/15).

Odnosząc się przy tym do *obowiązku RDOŚ do zamieszczenie treści wydanej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na stronie internetowej urzędu*, należy wskazać, że kwestia ta również nie zasługuje na uwzględnienie. Obowiązek taki wszedł dopiero w życie w dniu 13 maja 2021 r., zgodnie z art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2021 r. poz. 784). Wcześniej organ prowadzący postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie był zobowiązany do jej publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu. Na marginesie należy wskazać, że wskazana przez odwołujących się

kwestia nieczytelnego skanu decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (str. 94), jest bezzasadna. Wskazana strona zawiera bowiem wykaz osób, które wniosły uwagi i wnioski na etapie udziału społeczeństwa, nie zaś jakiegokolwiek treści merytoryczne. Ponadto strony nie wykazały, by powyższe uchybienie miało jakikolwiek wpływ na ich uprawnienia. Akta sprawy dowodzą, że strony postępowania skutecznie wniosły odwołania od decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (1004 środki zaskarżenia), a społeczeństwo uwagi i wnioski (ponad 7 tys. uwag i wniosków).

Ad. 3

Odnosząc się do zarzutu zaniechania merytorycznego rozpoznania stanowisk składanych w toku postępowania przez strony i tym samym uniemożliwienia im czynnego udziału w postępowaniu, GDOŚ wskazuje się, że również jest on nieuzasadniony.

Stronom postępowania przysługuje prawo do aktywnego uczestnictwa w toku całego postępowania, a gwarancję tego prawa stanowi art. 10 Kpa. Przed wydaniem decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. RDOŚ w Warszawie, obwieszczeniem z dnia 15 marca 2018 r. WOOS-II.4200.8.2016.MW.49, działając na podstawie art. 10 Kpa, poinformował strony postępowania o możliwości zapoznania się i wypowiedzenia co do zebranego materiału oraz zgłaszanych żądań. W następstwie do RDOŚ w Warszawie wpłynęły trzy pisma, z czego tylko dwa pochodziły od stron postępowania. Organ I instancji w zaskarżonym rozstrzygnięciu (str. 175-176 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r.) do podnoszonych przez strony kwestii, przedstawił stosowną argumentację w tym zakresie. Nie można zatem uznać, iż RDOŚ w Warszawie nie rozpatrzył merytorycznie zagadnień podnoszonych przez strony.

Podkreślenia przy tym wymaga, że forma publicznego obwieszczenia zastosowana przez organ I instancji, wynikała wprost z art. 49 Kpa, z uwagi na wielość stron postępowania w niniejszej sprawie, nie zaś z inicjatywy organu I instancji. Jeżeli liczba stron postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 20, stosuje się art. 49 Kpa.

Ta forma przekazywania informacji o czynnościach organu administracji publicznej wymaga jednak istnienia przepisu szczególnego, który będzie w sposób wyraźny przewidywał możliwość jej zastosowania. Przepis art. 49 Kpa nie stanowi więc samodzielnej podstawy prawnej do korzystania z takiej formy przekazywania informacji stronom. Przepisem szczególnym w rozumieniu art. 49 Kpa jest m.in. art. 74 ust. 3 ustawy o.o.s. Przepisy szczególne przewidujące możliwość korzystania z art. 49 Kpa są zawarte głównie w ustawach regulujących postępowania, w których mamy do czynienia z szerokim kręgiem podmiotów będących stronami. Zawiadamianie stron postępowania w sposób określony w art. 49 Kpa znajduje więc głównie zastosowanie w tzw. postępowaniach masowych, czyli prowadzonych z udziałem znacznej liczby stron, a postępowania te najczęściej dotyczą nieruchomości lub kosztownych inwestycji na nieruchomościach (K. Świdorski, *Publiczne ogłaszanie o czynnościach organów administracji publicznej*, „Causus” 2012/64, s. 5). *Rozwiązanie przyjęte w art. 49 k.p.a. jest rozwiązaniem ekstraordynaryjnym, służącym zapewnieniu szybkiego skutku doręczenia wobec wszystkich podmiotów, które są adresatami danego aktu administracyjnego, jeżeli przepisy szczególnie przewidują możliwość posłużenia się taką szczególną formą doręczenia, jaką jest publiczne ogłoszenie* (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 marca 2010 r., sygn. akt: II OSK 45/10). Niewątpliwie ta forma komunikowania się ze stronami postępowania w dużo mniejszym stopniu chroni ich interesy niż doręczenia dokonywane w sposób określony w art. 39–48 (J. Borkowski,

B. Adamiak [w:] B. Adamiak, J. Borkowski, *Kodeks...*, s. 350-399, 2021, wyd. C.H.Beck). Choć z drugiej strony obwieszczenie w trybie art. 49 Kpa umożliwia każdemu zainteresowanemu, uważającemu się za stronę postępowania, dowiedzenie się o toczącym postępowaniu, a tym samym ewentualny czynny w nim udział (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 12 marca 2012 r., sygn. akt: II SA/Kr 1739/11).

W ocenie GDOŚ bezpodstawne jest zatem stwierdzenie odwołujących się, zgodnie z którym informowanie stron postępowania o czynnościach organu administracji publicznej w trybie art. 49 Kpa utrudniło im aktywny i pełny udział w postępowaniu administracyjnym. Co więcej strony postępowania miały możliwość zapoznania się z aktami sprawy podczas całego postępowania pierwszoinstancyjnego, nie zaś tylko *na etapie przygotowywania (...) odwołania*. Jest to jednak wybór fakultatywny, a jeżeli strona z niego nie skorzystała, nie może w następstwie zarzucać organowi I instancji naruszenia prawa stron do czynnego udziału w postępowaniu.

Ad. 8

Ustosunkowując się z kolei do kwestii zaniechania prawidłowego zweryfikowania raportu ooś, GDOŚ wskazuje, że kwestia ta również nie zasługuje na uwzględnienie.

Odnosząc się do powyższego należy wyjaśnić, iż, zgodnie z art. 7 Kpa, organ zobowiązany jest do podjęcia wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, co w niniejszym przypadku zostało dokonane przez GDOŚ. Organ II instancji trzykrotnie, w odstępach czasu, na podstawie art. 50 § 1 Kpa w związku z art. 136 Kpa, wzywał inwestora do złożenia wyjaśnień oraz uzupełnienia raportu ooś oraz akt sprawy (wezwanie z dnia 21 lutego 2019 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.73.2018.EO.604, wezwanie z dnia 1 października 2019 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.73.2018.EO/MKG/EU.612, wezwanie z dnia 22 lipca 2021 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.73.2018.EO/MKG/EU/mk.902). GDOŚ, zobowiązany na mocy art. 77 § 1 Kpa, w sposób wyczerpujący zebrał i rozpatrzył całość materiału dowodowego, co umożliwiło dokonanie oceny dowodów, wymaganej zgodnie z art. 80 Kpa. Organ II instancji wskazuje, że uchybienia RDOŚ w Warszawie w zakresie wydania decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. w oparciu o niekompletny materiał dowodowy, nie może stanowić podstawy do uchylenia decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. Z dyspozycji art. 136 Kpa wynika bowiem, że organ odwoławczy może przeprowadzić dodatkowe postępowanie w celu uzupełnienia dowodów i materiałów w sprawie, co GDOŚ prawidłowo uczynił podczas prowadzonego postępowania drugoinstancyjnego. Nadmienić przy tym należy, że odwołujący się nie wskazali wobec których elementów RDOŚ w Warszawie zaniechał prawidłowego zweryfikowania raportu ooś. Tym samym nie sprecyzowali oni w jaki sposób organ I instancji uchybił art. 7 Kpa i art. 77 Kpa. Należy zatem stwierdzić, że zarzut stron w powyższym zakresie nie zasługuje na uwzględnienie.

Ad. 9 i Ad. 31 tiret siedem

Zdaniem odwołujących się w postępowaniu pierwszoinstancyjnym naruszono art. 62 ust 1 pkt c i ca ustawy ooś bowiem inwestor w sposób niewystarczający odniósł się do kwestii ochrony zabytków, a także nie uzyskał wymaganych i niezbędnych opinii konserwatorskich. Odnosząc się do powyższego w pierwszej kolejności należy wskazać, że z treści pisma Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków z dnia 10 maja 2013 r., znak: KZ-IAU.4120.736.2013.KCH(3.KCH), nie wynika jednoznacznie, że przebieg projektowanej

trasy nie powinien naruszać walorów zabytkowych wskazanych zespołów i obiektów, tj. Fortu Wawrzyszew. Cytując oryginalną treść ww. pisma *przebieg projektowanej trasy nie powinien naruszać walorów zabytkowych wskazanych zespołów i obiektów. Należy dążyć do zachowania historycznych układów przestrzennych oraz zabudowy zabytkowej i wpisania w istniejące rozplanowanie terenu przebiegu projektowanej trasy. W przypadku ewentualnych kolizji z w/w układami i obiektami, działania te powinny być ograniczone do niezbędnego minimum.* Inwestor zgodnie z powyższymi wskazaniem ograniczył kolizję właśnie do niezbędnego minimum. W tym zakresie GDOŚ wskazuje, że z raportu ooś (str. 138 raportu ooś z lutego 2017 r., część II) wynika, że przedmiotowa inwestycja w wariantcie II.1 zlokalizowana będzie jedynie w brzegowej kolizji z Fortem II „Wawrzyszew” przy ul. Księżycowej w km od 18+325 do 18+575. Należy zatem wskazać, że wnioskodawca spełnił wytyczne określone w piśmie Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków z dnia 10 maja 2013 r. Nie można przy tym uznać za słuszne stwierdzenia stron, zgodnie z którymi inwestor nie przedstawił Stołecznemu Konserwatorowi Zabytków konkretnych założeń przebiegu planowanej trasy. Zgodnie z pismem z dnia 10 maja 2013 r. Stołeczny Konserwator Zabytków przekazał wnioskodawcy wykaz obiektów i zespołów zabytkowych, *znajdujących się na obszarze objętym opracowaniem, ujętych w gminnej ewidencji zabytków.* Zatem inwestor występując do organu o wykaz obiektów zabytkowych musiał przedstawić przebieg planowanej inwestycji. Podkreślić należy, że na potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, informacje przekazane przy piśmie z dnia 10 maja 2013 r., znak: KZ-IAU.4120.736.2013.KCH(3.KCH) były w ocenie GDOŚ wystarczające do oceny wpływu inwestycji na obiekty zabytkowe.

Na etapie realizacji przedsięwzięcia w wariantcie inwestorskim przewiduje się konieczność zajęcia części terenu fortu pod budowę drogi. W związku z powyższym konieczne będzie przeprowadzenie wycinki zadrzewień wchodzących w skład obszaru Fortu II „Wawrzyszew” oraz rozbiórki altanek i innych budynków na obszarze ogródków działkowych. Z kolei na etapie eksploatacji przedsięwzięcia, jak wskazuje sam wnioskodawca, przewiduje się odsłonięcie ekspozycji widokowej. W ramach eksploatacji drogi nie przewiduje się natomiast nadmiernej emisji wibracji, która mogłaby spowodować pogorszenie stanu fizycznego budynków wchodzących w skład zabudowy fortu. W tym zakresie należy wskazać, że analizowana droga będzie posiadać nawierzchnię przystosowaną do przenoszenia ruchu ciężkiego, a równość nawierzchni wpłynie pozytywnie na komfort jazdy oraz zmniejszenie drgań wywołanych ruchem drogowym (str. 54 raportu ooś z lutego 2017 r., część II). Powyższe wynika wprost z przyjętej kategorii ruchu KR4, dla której należy zachować wymagania określone w zarządzeniu Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 16 czerwca 2015 r. „Katalog typowych konstrukcji nawierzchni podatnych i półsztywnych”.

Nie można przy tym zgodzić się, że w decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. nie wskazano żadnych wymagań ochrony obiektów zabytkowych, w zakresie obowiązku przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie uzyskania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej w oparciu o zapisy specustawy drogowej. W tym miejscu konieczne jest wyjaśnienie, że w myśl art. 88 ust. 1a ustawy ooś, gdy w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach stwierdzono konieczność ponownego przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, podmiot planujący podjęcie realizacji

przedsięwzięcia powtórnie przedkłada raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, dalej raport pooś. Nie jest on jednak tożsamy z dokumentacją przedłożoną w ramach postępowania zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Raport pooś opracowany na potrzeby ponownej oceny oddziaływania na środowisko powtórnie analizuje elementy wymienione w art. 66 ustawy ooś dla wybranego wariantu realizacji przedsięwzięcia, w tym również określenie oddziaływania na zabytki. RDOŚ w Warszawie, w warunku zawartym w pkt 3 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowany w pkt 36 niniejszej decyzji), stwierdził konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 10 ustawy ooś. Tym samym w raporcie pooś wnioskodawca zobowiązany będzie do przeanalizowania wpływu inwestycji na środowisko, w tym obiekty zabytkowe.

Odnosząc się z kolei do nieuwzględnienia w ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dwóch zabytkowych obiektów, tj. radiostacji transatlantycznej wpisanej do wojewódzkiego rejestru zabytków (decyzja nr 1542/2017 z dnia 1.12.2017) oraz dawnej wieży kontrolnej Lotniska Warszawa-Bemowo-Babice przy ul. Wolfkego, znajdującej się w gminnej ewidencji zabytków, GDOŚ wskazuje, że kwestii ta także nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z raportem ooś (co ustalone m.in. na podstawie załącznika do raportu ooś - Rys. 07.05.48 *Zasięg oddziaływania oddziaływania hałasu i zanieczyszczeń powietrza w 2035 r. WII/WII.1 – etap II* oraz załącznika do raportu ooś z uzupełnienia raportu ooś z września 2021 r. Rys. 07.05a.48 *Zasięg oddziaływania zanieczyszczeń powietrza w 2035 r. WII/WII.1 – etap II*) dawna wieża kontrolna Lotniska Warszawa-Bemowo-Babice przy ul. Wolfkego 10A przeznaczona jest do wyburzenia. W tym zakresie należy wskazać, iż w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w gminnej ewidencji zabytków, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków. W takim przypadku wojewódzki konserwator powinien zająć stanowisko w sprawie wniosku o pozwolenie na budowę lub rozbiórkę takich obiektów budowlanych w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Niezajęcie stanowiska w tym terminie uznaje się za brak zastrzeżeń do przedstawionych we wniosku rozwiązań projektowych. Powyższe wykracza jednak poza zakres postępowania w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W kontekście wpływu planowanej inwestycji na radiostację transatlantyczną GDOŚ wyjaśnia, że obiekt ten znajduje się ok. 2,7 km od planowanej inwestycji. Z uwagi na tak znaczną odległość wyklucza się możliwość oddziaływania planowanej trasy S-7 na ww. obiekt zabytkowy.

Podsumowując należy uznać, że RDOŚ w Warszawie w sposób prawidłowy przeprowadził ocenę oddziaływania inwestycji na obiekty zabytkowe, a sam raport ooś spełniał wymogi określone w art. 62 ust 1 pkt c i ca ustawy ooś. Tym samym podnoszone kwestie w powyższym zakresie należy uznać za bezpodstawne.

Ad. 10

Zdaniem odwołujących się, przedłożony raport ooś nie spełniał wymogów określonych w art. 66 ustawy ooś, z uwagi na poważne wady w zakresie przyjętej metodyki badań m.in. w zakresie obliczeń hałasu dla planowanej trasy S-7 wg natężenia ruchu w roku 2019, pomimo że budowa

trasy rozpocznie się nie wcześniej niż w latach 2023-2024. Strony podkreślają ponadto, że raport oś zawiera niepełne informacje, jak również nie opisuje skutków planowanej inwestycji w powiązaniu z innymi inwestycjami drogowymi istniejącymi i planowanymi, tj. trasą S-8, autostradą A-2, pozostałymi odcinkami trasy S-7 na północ od planowanej inwestycji, liniami tramwajowymi i kolejowymi.

W ocenie GDOŚ powyższe zarzuty nie zasługują na uwzględnienie. W tym zakresie organ odwoławczy wyjaśnia, że informacje o natężeniu ruchu stanowią podstawowe dane do oceny wpływu planowanej inwestycji na środowisko, szczególnie w zakresie emisji hałasu, emisji substancji do powietrza oraz bilansu jakościowego wód opadowych i roztopowych. Na potrzeby opracowania raportu oś, autorzy dokumentacji uwzględnili prognozy natężenia ruchu dla dwóch horyzontów czasowych, tj. na rok 2019 i 2035. Podkreślić trzeba, że inwestor, przygotowując dokumentację środowiskową, musiał przyjąć pewne założenia co do okresów oddania inwestycji do eksploatacji. W tym przypadku inwestor przyjął, iż funkcjonowanie przedmiotowego przedsięwzięcia rozpocznie się w 2019 r. Mając na uwadze, że wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach został złożony w sierpniu 2016 r., przyjęte dwa horyzonty czasowe – 2019 i 2035 r. w ocenie GDOŚ były prawidłowe.

Tutejszy organ miał jednak wątpliwości co do samych danych dotyczących przyjętej prognozy ruchu. Wobec powyższego GDOŚ, pismem z dnia z 22 lipca 2021 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.73.2018.EO/MKG/EU/mk.902, wezwał wnioskodawcę (pkt II.5.3 ww. wezwania) do zweryfikowania przedstawionych w raporcie oś danych w powyższym zakresie. W odpowiedzi inwestor wyjaśnił, że prognozę i strukturę ruchu przygotowano w oparciu o wyniki Generalnego Pomiaru Ruchu (GPR) prowadzonego na istniejącej sieci dróg krajowych z 2010 r. GPR stanowi podstawowe źródło informacji o ruchu drogowym w Polsce. Wnioskodawca podkreślił przy tym, że *w związku z warunkiem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko na etapie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 10 ustawy o oś, obowiązkiem Inwestora będzie wykonanie analizy akustycznej w oparciu o szczegółowe rozwiązania projektu budowlanego, najnowsze prognozy ruchu oraz aktualne i realne horyzonty czasowe na dzień złożenia wniosku o wydanie przedmiotowej decyzji* (str. 10 uzupełnienia raportu oś z sierpnia 2021 r.). Powyższe założenia znalazły odzwierciedlenie w pkt 3.4 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. zreformowanego w pkt 39 niniejszej decyzji. Zgodnie z tym warunkiem w dokumentacji środowiskowej przedłożonej w ramach postępowania w przedmiocie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, prognozy ruchu dla projektowanej drogi powinny bazować na pomiarach natężenia ruchu nie starszych niż 5 lat.

Odnosząc się z kolei do kwestii nieprzedstawienia w raporcie oś danych dotyczących oddziaływania przedmiotowej inwestycji w powiązaniu z innymi inwestycjami drogowymi istniejącymi i planowanymi, tj. trasą S-8, autostradą A-2, pozostałymi odcinkami trasy S-7 na północ od planowanej inwestycji, liniami tramwajowymi i kolejowymi, GDOŚ nie podziela przedstawionej argumentacji.

Zgodnie z uzupełnieniem raportu oś z sierpnia 2021 r. (str. 22) w prognozach ruchu przedstawionych w raporcie zostały uwzględnione m.in. drogi:

- A2 Warszawa- Kukuryki jako odcinek planowany oraz A1 Łódź Warszawa jako odcinek istniejący,
- S8 Piotrków Trybunalski - Warszawa i Warszawa – Białystok,
- S7 Gdańsk Warszawa i Warszawa Kraków,
- planowana Trasa Mostu Północnego – dalsze prace związane z przedłużeniem trasy (w stosunku do otwartego odcinka w 2012 r) w kierunku zachodnim oraz ewentualne połączenie z drogą ekspresową S-7,
- planowana Trasa N-S,
- planowana Trasa Legionowska,
- planowana ul. Janickiego i ul. Czcionki (założono, że ulice te powstaną tylko w przypadku wyboru wariantu II.1, jako ulice podłączone do węzłów Wólka Węglowa oraz Janickiego).

W związku z warunkiem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko na etapie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 10 ustawy ooś, obowiązkiem inwestora będzie przedstawienie w dokumentacji środowiskowej aktualnych prognoz ruchu i horyzontów czasowych analiz na dzień złożenia wniosku o wydanie zezwolenia na realizację inwestycji drogowej.

Co więcej w kontekście oddziaływania akustycznego w ujęciu skumulowanym w rejonie przedmiotowego odcinka drogi ekspresowej S-7, wykonano analizę w oparciu o maksymalny zasięg oddziaływania planowanej trasy, tj. w pasie 350 m od osi drogi w obu kierunkach (str. 169 raportu ooś z lutego 2017 r., część II). Wartość maksymalnego zasięgu dla oddziaływania w formie emisji hałasu przyjęto, jako zasięg obszaru analizy pod kątem możliwości oddziaływania skumulowanego. W analizie tej, dla wariantu inwestycyjnego, czyli wariantu II.1 uwzględniono następujące źródła oddziaływania:

- Trasa S-8 – rejon węzła „N-S”,
- Droga wojewódzka DW 898,
- Linia kolejowa nr 509 Warszawa Dworzec Gdański – Warszawa Dworzec główny towarowy,
- Linia kolejowa obsługująca Hutę Arcelor Mittal,
- Linie tramwajowe nr 6, 28, 35,
- Lotnisko „Babice” (inaczej zwane Bemowo).

Zatem w dokumentacji środowiskowej przedstawiono dane dotyczące oddziaływania przedmiotowej inwestycji w powiązaniu z innymi inwestycjami drogowymi istniejącymi i planowanymi, tj. trasą S-8, autostradą A-2, pozostałymi odcinkami trasy S-7 na północ od planowanej inwestycji, liniami tramwajowymi i kolejowymi.

Ustosunkowując się ponadto do nieuwzględnienia w raporcie ooś analiz dotyczących rozwiązań technicznych związanych z planowanym systemem wentylacyjnym tuneli, GDOŚ wskazuje, że zarzut w powyższym zakresie jest bezpodstawny. W raporcie ooś (str. 56 raportu ooś z lutego 2017 r., część I), wyjaśniono, że kwestię bezpieczeństwa oraz jakości powietrza wentylacyjnego w tunelach komunikacyjnych określa rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 30 maja 2000 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogowe obiekty inżynierskie i ich usytuowanie (Dz. U. z 2000 r. Nr 63 poz. 735, ze

zm.). Zgodnie z § 290 ww. rozporządzenia w tunelu, w zależności od jego długości, powinna być przewidziana wentylacja do odprowadzania spalin oraz usuwania dymu i ciepła w przypadku pożaru. Z kolei w myśl § 291 rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 30 maja 2000 r. instalacje wentylacyjne tuneli drogowych powinny zapewnić:

- 1) wymianę powietrza - aby nie zostały przekroczone stężenia zanieczyszczeń zagrażające przebywającym w tunelu użytkownikom dróg,
- 2) bezpieczeństwo i komfort jazdy - poprzez usuwanie emitowanych przez pojazdy zanieczyszczeń powietrza ograniczających widoczność oraz regulowanie temperatury i ruchu powietrza.

Dobór parametrów wentylacji powinien zostać określony na podstawie stężenia określonego ułamkiem molowym tlenku węgla oraz tlenku azotu w powietrzu tunelu, a także emisji dymów ograniczających widoczność (§ 292 ust. 1). Co więcej, zgodnie z § 292 ust. 2 ww. rozporządzenia tunel drogowy z wentylacją mechaniczną powinien być wyposażony w urządzenia monitorujące jakość powietrza w tunelu i urządzenia służące do zamykania go dla ruchu w przypadku, gdy:

- 1) stężenie tlenku węgla (CO) przekroczy wartość 200 ppm,
- 2) stężenie ditlenku azotu (NO₂) przekroczy wartość 4 ppm,
- 3) współczynnik absorpcji K przekroczy wartość 0,012 m⁻¹,
- 4) wartość transmitancji światła S spadnie poniżej 30%.

Podkreślić przy tym trzeba, że przedstawiony przez inwestora opis zastosowanych rozwiązań projektowych przewiduje wentylację tuneli poprzez zastosowanie portali wjazdowo-wyjazdowych. Wnioskodawca dopuszcza jednak możliwość zastosowania wyrzutni gazów z tuneli drogowych (str. 18 uzupełnienia raportu ooś z sierpnia 2021 r.). Uwzględniając zatem postulat odwołujących się, GDOŚ zobowiązał inwestora do przedstawienia w dokumentacji środowiskowej opracowywanej w ramach postępowania o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej szczegółowych rozwiązań dotyczących systemów wentylacyjnych planowanych tuneli, w tym zastosowania wyrzutni gazów z tuneli drogowych wraz z urządzeniami podczyszczającymi oraz szczegółowych parametrów miejsc wprowadzania zanieczyszczeń do powietrza (pkt 3.4 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. zreformowanego w pkt 39 niniejszej decyzji).

Ad. 11, Ad. 12, Ad. 13 i Ad. 30

Zgodnie ze stanowiskiem odwołujących się w postępowaniu pierwszoinstancyjnym naruszono art. 66 ust. 1 ustawy ooś w zw. z art. 77 Kpa poprzez wydanie decyzji w oparciu o niekompletny raport ooś, w szczególności wobec niewłaściwego opisu wariantów inwestycji. GDOŚ nie podziela argumentacji skarżących i jednocześnie przedstawia swoje stanowisko w tym zakresie.

Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy ooś, raport ooś powinien zawierać opis analizowanych wariantów, w tym wariantu proponowanego przez wnioskodawcę oraz racjonalnego wariantu alternatywnego (pkt a), wariantu najkorzystniejszego dla środowiska (...) (pkt b). Zdaniem organu odwoławczego obowiązek ten został spełniony. Inwestor rozważył trzy warianty lokalizacyjne przedmiotowej inwestycji, tj. wariant I.1, II.1, oraz IIB.1. Warianty te były *jedynymi, które da się porównać w analizie wielokryterialnej z jednakową szczegółowością* (str. 261 raportu ooś z lutego 2017 r., część II).

Generalny dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad jako główny zarządca dróg publicznych na terenie Polski prowadzi sukcesywne analizy rozwiązań technicznych oraz technologicznych w

zakresie inwestycji drogowych. W toku prac nad Studium Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowym dla rozpatrywanego odcinka drogowego zdecydowano, iż pierwotnie zakładana technologia nawierzchni bitumicznej w odniesieniu do każdego z ww. wariantów pozostaje mniej korzystna niż technologia nawierzchni betonowej. Podstawową zaletą nawierzchni betonowych jest ich trwałość. Przyjmuje się że prawidłowo wykonana nawierzchnia betonowa wytrzyma ponad 30 lat, w porównaniu do nawierzchni asfaltowej, która, wymaga remontu po mniej niż dziesięciu latach. Nawierzchnie bitumiczne zalicza się do podatnych za względu na zachodzące w nich pod wpływem obciążeń odkształcenia plastyczne. Ta cecha powoduje powstawanie kolein, które obok utraty właściwości przeciwpoślizgowych są największym problemem eksploatacji dróg. Drogi betonowe są wolne od kolein, a przy tym charakteryzują się większą szorstkością. Ich właściwości antypoślizgowe poprawia dodatkowo fakt lepszego odprowadzania wody z powierzchni betonu, wolnej od plastycznych odkształceń. Poprawnie wykonana nawierzchnia ma także inne zalety. Jasna barwa sprawia, że obiekty lub osoby znajdujące się na niej są lepiej widoczne dla prowadzącego pojazd. Barwa betonu redukuje także koszty koniecznego oświetlenia. Inną przewagą betonu nad asfaltem jest mniejsze nagrzewanie się powierzchni w ciepłe dni. Dodatkowo wytrzymałość i wysoka jakość nawierzchni betonowych sprawiają, że są bardziej ekologiczne, ponieważ ich naprawa generuje dużo mniej odpadów, a nakład materiałowy i sprzętowy jest mniejszy, przez co emisja spalin i CO₂ jest mniejsza. Nawierzchnie betonowe mają również niższy opór toczenia niż drogi wykonane w technologii asfaltowej, co wpływa na ograniczenie współczynnika redukcji spalin od 0,5% do 5% a w konsekwencji przekłada się na redukcje emisji CO₂. Biorąc pod uwagę analizę ekonomiczną w ujęciu cyklu życia nawierzchni, przyjmuje się że sumaryczne koszty budowy i eksploatacji nawierzchni betonowych są zdecydowanie niższe w porównaniu do nawierzchni bitumicznych. Co więcej, zgodnie z danymi literaturowymi nawierzchnia betonowa wykonana prawidłowo charakteryzuje się podobną hałaśliwością jak zwykle nawierzchnie asfaltowe, które pierwotnie były brane pod uwagę jako rozwiązanie technologiczne. Zatem z uwagi na przybliżone oddziaływanie nawierzchni betonowych, a także jej wyższą trwałością w odróżnieniu do nawierzchni asfaltowych, warianty lokalizacyjne z nawierzchnią betonową określono identycznie jako wariant I.1, II.1 i IIB.1. Pokreślić zatem trzeba, że za bezzasadne należy uznać stanowisko stron, zgodnie z którym *warianty oznaczone dodatkową cyfrą 1 różnią się od wariantów głównych jedynie rodzajem powierzchni, co (...) nie różnicuje ich na tyle, aby uznać je za warianty alternatywne*. Zróznicowanie wariantów polegało bowiem na różnych przebiegach projektowanej trasy.

Wnioskodawca mógł wskazać wariant, który uważa za najkorzystniejszy dla niego (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 5 października 2016 r., sygn. akt: II SA/Bd 425/16), co zostało wyszczególnione w dokumentacji środowiskowej (str. 269 raportu oos z lutego 2017 r., część II). Prawdą jest, że analizie wielokryterialnej poddano także wariant I.1, jednakże z uwagi na możliwość wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na obszary Natura 2000 (str. 274 raportu oos z lutego 2017 r., część II), w oparciu o obowiązujące przepisy prawne (art. 81 ust. 2 ustawy oos), inwestor nie planuje realizacji inwestycji w tym wariantcie. Zatem jedynie dodatkowo należy interpretować zapisy w dokumentacji środowiskowej dotyczące analizy wielokryterialnej wariantu I.1. Jednakże, gdyby zaistniała jakakolwiek zasadność realizacji inwestycji w ww. wariantcie, wnioskodawca musiałby uzyskać stosowne zezwolenie na odstępstwo od

zakazów obowiązujących na obszarach Natura 2000, o których mowa w art. 34 ustawy o ochronie przyrody. Nie można przy tym uznać, że wariant I.1 jest niewykonalny.

Z postanowień przepisu art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy ooś wynika, że powinny zostać uwzględnione trzy warianty: proponowany przez wnioskodawcę, racjonalny wariant alternatywny oraz wariant najkorzystniejszy dla środowiska.

Racjonalność wariantu oznacza, że wariant taki faktycznie mógłby zostać wybrany przez organ dokonujący oceny raportu ooś zamiast wariantu zaproponowanego przez inwestora. Racjonalny wariant alternatywny nie może mieć charakteru abstrakcyjnego czy też jedynie teoretycznego. Nie należy zatem przedstawiać wariantu, którego faktyczna realizacja jest technicznie lub faktycznie niemożliwa. W przedmiotowej sprawie realizacja we wszystkich trzech wskazanych wariantach jest możliwa, z uwzględnieniem, że w wariantcie I.1 inwestor musiałby uzyskać stosowne zezwolenia na odstępstwa od zakazów obowiązujących na obszarach Natura 2000, o których mowa w art. 34 ustawy o ochronie przyrody.

W tym miejscu organ II instancji dodatkowo wyjaśnia, że *wariant proponowany przez inwestora (w niniejszej sprawie wariant II.1) może się pokoryć z wariantem najkorzystniejszym dla środowiska, ale nigdy nie może być tożsamy z wariantem alternatywnym* (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 9 lipca 2020 r., sygn. akt: II SA/Ol 997/19), co znalazło odzwierciedlenie w dokumentacji środowiskowej (str. 274 raportu ooś z lutego 2017 r., część II). Zatem argumentacja skarżących, że wariant inwestycyjny II.1 nie jest wariantem najkorzystniejszym dla środowiska jest nieprawidłowa. GDOŚ powyższą kwestię omówił szczegółowo w dalszej części niniejszej decyzji, przy przedstawieniu wyników z przeprowadzonej analizy wielokryterialnej.

Z kolei *alternatywność oznacza, że wariant ten musi się różnić od wariantu proponowanego przez inwestora w zakresie oddziaływania na środowisko. Alternatywność wymaga, co do zasady, zaproponowania wariantu różnego pod względem kryteriów przestrzennych (jak np. lokalizacja, skala i rozmiar inwestycji) lub technologicznych (jak np. rodzaj użytych materiałów, moc i produktywność zainstalowanych urządzeń)* (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 9 lipca 2020 r., sygn. akt: II SA/Ol 997/19). W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że opisane w przywołanym powyżej wyroku kryteria zostały spełnione przez wnioskodawcę. Tym samym GDOŚ nie zgadza się z argumentacją stron, że niedopuszczalnym rodzajem wariantowania jest zaproponowanie różnych przebiegów inwestycji. To właśnie wariantowanie lokalizacyjne jest najlepszym sposobem na zróżnicowanie potencjalnych oddziaływań na środowisko. *Warianty przedsięwzięcia powinny się różnić przede wszystkim pod względem sposobu, w jaki przedsięwzięcie w każdym z tych wariantów będzie oddziaływać na środowisko, ponieważ ich rolą jest wskazanie alternatywnych rozwiązań pozwalających to środowisko chronić w jak najpełniejszym wymiarze* (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 20 kwietnia 2021 r., sygn. akt: III OSK 269/21).

Z przeprowadzonej przez GDOŚ wnikliwej analizy i oceny przedłożonego przez inwestora raportu ooś, wynika, że z punktu widzenia całościowego, jak i w kontekście środowiskowym, nie występują przeciwskazania do realizacji przedmiotowej inwestycji we wskazanym przez inwestora wariantcie II.1. W celu wyboru wariantu najbardziej optymalnego analizie wielokryterialnej poddano wariant II.1 – rekomendowany przez inwestora (zgodnie z treścią wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) oraz wariant I.1 i IIB.1. Nadmienić przy tym należy, że

inwestor ma pełne prawo do wyboru takiego wariantu, który najlepiej realizuje cele, jakie stawia on przedsięwzięciu inwestycyjnemu. Wnioskodawca ubiegając się o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach musi jednak wnikliwie analizować zarówno kryteria środowiskowe, jak i społeczne. Jednakże w kontekście przeprowadzonej oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko kryteria przyrodnicze są szczególnie ważne. Mogą mieć one determinujący wpływ na ostatecznie wybrany wariant, który może być gorszy społecznie lub/i ekonomicznie.

W analizie wielokryterialnej wariantów przedsięwzięcia wykorzystano wskaźniki charakteryzujące oddziaływanie przedmiotowej inwestycji na środowisko. W celu uchwycenia większego znaczenia części przyjętych wskaźników środowiskowych posłużono się systemem wag. Elementy o najmniejszym znaczeniu otrzymały wagę najniższą, tzn. 1, a najważniejsze najwyższą, tzn. 5. W przedmiotowej analizie uwzględniono następujące kryteria oraz ich wagi (na podstawie Tabeli 110, str., 266-267 raportu oos z lutego 2017 r., część II):

kryteria społeczno – środowiskowe

- maksymalna powierzchnia utraty siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej [ha] – waga 5,
- możliwość wystąpienia negatywnego oddziaływania na sieć Natura 2000 [TAK-1/NIE-0] – waga 5,
- powierzchnia utraty powierzchni leśnej ogółem [ha] – waga 5,
- maksymalna powierzchnia utraty siedlisk herpetofauny [m²] – waga 4,
- liczba kolizji ze szlakami dużych i średnich ssaków kopytnych [szt.] – waga 4,
- liczba kolizji z lokalnymi szlakami migracji płazów i małych zwierząt [szt.] – waga 4,
- liczba kolizji z miejscami przelotów nietoperzy [szt.] – waga 4,
- kolizje ze strefami ochrony konserwatorskiej [ha] – waga 3,
- kolizje ze strefami obserwacji archeologicznej i stanowiskami archeologicznymi [ha] – waga 2,
- kolizje ze terenami o szczególnych walorach rekreacyjno-wypoczynkowych [ha] – waga 3,
- fragmentacja terenów i przerwanie powiązań przyrodniczo-kulturowych [m²] – waga 3,

kryteria środowiskowo-techniczne

- zespoły obiektów kubaturowych do wyburzenia [szt.] – waga 5,
- tereny ochrony akustycznej w ponadnormatywnym oddziaływaniu hałasu [m²] – waga 5,
- liczba budynków mieszkalnych w ponadnormatywnym oddziaływaniu hałasu [szt.] – waga 5,
- zajętość terenu pod inwestycję [ha] – waga 3,
- bilans mas ziemnych [m³] – waga 3,
- liczba kolizji z ujęciami wód gruntowych [szt.] – waga 4,
- długość trasy w kolizji z Głównym Zbiornikiem Wód Podziemnych nr 222 [km] – waga 4,
- liczba kolizji z ciekami/rowami [szt.] – waga 4,
- liczba węzłów drogowych [szt.] – waga 3.

Wystąpienie negatywnych oddziaływań w ramach poszczególnych komponentów, dla których przyjęto najwyższe wagi może znacząco wpływać na ocenę (wysoka ocena świadczy o dużych

negatywnych oddziaływaniach). Jest to istotne przede wszystkim ze względu na wybór wariantu najkorzystniejszego dla środowiska. W metodyce zastosowano wskaźnik o znaczeniu negatywnym, np.: zajęcie terenu oraz o znaczeniu pozytywnym, tj. liczba węzłów drogowych. Kodowanie ww. wskaźników określa się wg niżej przedstawionych wzorów:

Procedura kodowania dla wskaźników o znaczeniu negatywnym

$$z_i = x_i / x_{i \max} \quad (1)$$

gdzie:

z_i – kod wskaźnika „i”,

x_i – wartość wskaźnika „i”,

$x_{i \max}$ – maksymalna wartość wskaźnika „i” spośród ocenianych wariantów.

Interpretacja kodowania dla wskaźników o znaczeniu negatywnym jest następująca:

wskaźnik o znaczeniu negatywnym malejącym $0 \leftarrow O_y \rightarrow 1$ wskaźnik o znaczeniu negatywnym rosnącym

Procedura kodowania dla wskaźników o znaczeniu pozytywnym

$$z_i = 1 - (x_i / x_{i \max}) \quad (2)$$

gdzie:

z_i – kod wskaźnika „i”,

x_i – wartość wskaźnika „i”,

$x_{i \max}$ – maksymalna wartość wskaźnika „i” spośród ocenianych wariantów.

Interpretacja kodowania dla wskaźników o znaczeniu pozytywnym jest następująca:

wskaźnik o znaczeniu pozytywnym rosnącym $0 \leftarrow O_y \rightarrow 1$ wskaźnik o znaczeniu pozytywnym malejącym

Liczbę punktów wartościujących dany wskaźnik wyliczono zgodnie z poniższym wzorem:

$$P = z_i \times W \quad (3)$$

gdzie:

P – liczba punktów dla danego wskaźnika,

z_i – wartość kodu,

W – wartość wskaźnika „i”.

Z kolei ocenę wariantów lokalizacyjnych w ramach głównych kryteriów przeprowadzono na podstawie obliczeń wg następującego wzoru:

$$O_w = \sum P / \sum W \quad (4)$$

gdzie:

O_w - ocena wariantu wg danego kryterium,

$\sum P$ - suma liczby punktów dla wskaźników wg danego kryterium,

$\sum W$ – suma wag wszystkich wskaźników wg danego kryterium.

Wyniki z przeprowadzonej analizy wielokryterialnej przedstawiają się następująco:

Wskaźnik	Wariant	Wartość wskaźnika	Kod wskaźnika	Waga	Punktacja wskaźnika	
		x_i	$z_i^{1)}$	W	P	
Kryterium społeczno-środowiskowe	maksymalna powierzchnia utraty siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej [ha]	I.1	8,45	0,903	5	4,52
		II.1	0	0		0,00
		II.B.1	9,35	1,000		5,00
	możliwość wystąpienia negatywnego oddziaływania na sieć Natura 2000 [TAK-1/NIE-0]	I.1	1	1,000	5	5,00
		II.1	0	0		0,00
		II.B.1	0	0		0,00
	powierzchnia utraty powierzchni leśnej ogółem [ha]	I.1	32,81	0,831	5	4,15
		II.1	30,04	0,761		3,80
		II.B.1	39,49	1,000		5,00
	maksymalna powierzchnia utraty siedlisk herpetofauny [m ²]	I.1	350	0,117	4	0,47
		II.1	2740	0,913		3,65
		II.B.1	3000	1,000		4,00
	liczba kolizji ze szlakami dużych i średnich ssaków kopytnych [szt.]	I.1	3	1,000	4	4,00
		II.1	1	0,333		1,33
		II.B./II.B.1	2	0,667		2,67
	liczba kolizji z lokalnymi szlakami migracji ptaków i małych zwierząt [szt.]	I.1	2	0,400	4	1,60
		II.1	4	0,800		3,20
		II.B.1	5	1,000		4,00
	liczba kolizji z miejscami przelotów nietoperzy [szt.]	I.1	2	1,000	4	4,00
		II.1	1	0,500		2,00
II.B.1		1	0,500	2,00		
kolizje ze strefami ochrony konserwatorskiej [ha]	I.1	17,59	1,000	3	3,00	
	II.1	0,02	0,001		0,00	
	II.B.1	0,12	0,007		0,02	
kolizje ze strefami obserwacji archeologicznej i stanowiskami archeologicznymi [ha]	I.1	0,43	1,000	2	2,00	
	II.1	0,33	0,767		1,53	
	II.B.1	0,33	0,767		1,53	
kolizje ze terenami o szczególnych walorach rekreacyjno-wypoczynkowych [ha]	I.1	23,67	1,000	3	3,00	
	II.1	6,2	0,262		0,79	
	II.B.1	21,19	0,895		2,69	
fragmentacja terenów i przerwanie powiązań przyrodniczo-kulturowych [m ²]	I.1	4467	1,000	3	3,00	
	II.1	1758	0,394		1,18	
	II.B./II.B.1	2817	0,631		1,89	
Kryterium społeczno-środowiskowe	zespoły obiektów kubaturowych do wyburzenia – mieszkalnych i gospodarczych łącznie [szt.]	I.1	430	0,535	5	2,68
		II.1	779	0,970		4,85
		II.B.1	803	1,000		5,00
	tereny ochrony akustycznej w ponadnormatywnym oddziaływaniu hałasu [m ²]	I.1	246,3	1,000	5	5,00
		II.1	127,8	0,518		2,59
		II.B.1	105,2	0,427		2,14
	liczba budynków mieszkalnych w ponadnormatywnym oddziaływaniu hałasu [szt.] ³⁾	I.1	17	0,944	5	4,72
		II.1	11	0,611		3,06
		II.B.1	18	1,000		5,00
	zajętość terenu pod inwestycję [ha]	I.1	161	0,749	3	2,25
		II.1	215	1,000		3,00
		II.B.1	198	0,921		2,76

	bilans mas ziemnych [m ³]	I.1	53 163	0,023	3	0,07
		II.1	2 166 111	0,935		2,81
		IIB.1	2 316 447	1,000		3,00
	liczba kolizji z ujęciami wód gruntowych [szt.]	I.1	5	1,000	4	4,00
		II.1	2	0,400		1,60
		IIB.1	2	0,400		1,60
	długość trasy w kolizji z Głównym Zbiornikiem Wód Podziemnych nr 222 [km]	I.1	7,4	1,000	4	4,00
		II.1	4,0	0,541		2,16
		IIB.1	4,0	0,541		2,16
	liczba kolizji z ciekami/rowami [szt.]	I.1	2	0,222	4	0,89
		II.1	8	0,889		3,56
		IIB.1	9	1,000		4,00
	liczba węzłów drogowych [szt.] ²⁾	I.1	6	0,000	3	0,00
		II.1	5	0,167		0,50
		IIB.1	3	0,500		1,50
WYNIKI ANALIZY WIELOWARIANTOWEJ						
Wariant	I.1	II.1	IIB.1			
Ocena wariantu dla kryterium społeczno-środowiskowego ³⁾	0,827	0,416	0,686			
Ocena wariantu dla kryterium środowiskowo-technicznego ³⁾	0,656	0,670	0,754			
Całościowa ocena wielowariantowa ⁴⁾	0,741	0,543	0,720			
¹⁾ z _i – kalkulacja przeprowadzona przez GDOŚ na podstawie danych z Tabeli 107 i 108 zawartych w raporcie ooś z lutego 2017 r. str. 264-265, część II ²⁾ wskaźnik o pozytywnym znaczeniu ³⁾ sumaryczna punktacja wskaźników wg kryterium = sumę wag wg kryterium, tj. kryterium społeczno-środowiskowe – 42; kryterium środowiskowo-techniczne – 36 ⁴⁾ (ocena wariantu dla kryterium społeczno-środowiskowego + ocena wariantu dla kryterium środowiskowo-technicznego)/2 ⁵⁾ na podstawie uzupełnienia raportu ooś z kwietnia 2017 r. (str. 25)						

Z powyższej tabeli wynika, iż wariant II.1 posiada najniższą całościową ocenę z analizy wielowariantowej. Należy przy tym podkreślić, że wariant posiadający najmniejszą wartość punktową stanowił wariant najlepszy do realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia. Z przeprowadzonej analizy wielokryterialnej jednoznacznie wynika, wbrew twierdzeniom odwołujących się, że w przedmiotowej sprawie nie istnieje zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż zaproponowany przez wnioskodawcę. Podkreślić przy tym trzeba, że wariant rekomendowany przez inwestora II.1 oraz racjonalny wariant alternatywny IIB.1 nie generują, co imputują skarżący, tych samych oddziaływań do środowiska, co zostało szczegółowo przedstawione w powyższej tabeli.

Marginalnie wskazać trzeba, że wariant I.1, II.1 i IIB.1 są wariantami tożsamymi z wariantami I/I.1, II/II.1 oraz IIB/IIB.1. Użyte we wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowań oraz w raporcie ooś nazewnictwo, choć odmienne, to odnosi się do tożsamych wariantów realizacji inwestycji.

Tym samym stanowisko odwołujących się, zgodnie z którym RDOŚ w Warszawie wydał zaskarżoną decyzję w oparciu o raport ooś, który zawierał niewłaściwy opis wariantów realizacji inwestycji, nie zasługuje na uwzględnienie. W dokumentacji środowiskowej z należytą starannością

i szczegółowością przedstawiono stosowne treści w tym zakresie. Sam fakt, że realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia w wariantie rekomendowanym przez inwestora jest sprzeczna z interesem stron postępowania, nie może stanowić podstawy do uznania, iż w raporcie ooś wadliwie opisano warianty realizacji przedsięwzięcia. W dokumentacji środowiskowej przedstawiono i omówiono wszystkie warianty z tą samą dokładnością. Co więcej autorzy raportu ooś uzasadnili wybór wariantów (rozdział 9, str. 271-280 raportu ooś z lutego 2017 r., część II), w tym wariantu rekomendowanego przez inwestora, czym w pełni wypełniono obowiązek wynikający z art. 66 ust. 1 pkt 5 i 7 ustawy ooś. Nie ma zatem jakichkolwiek wątpliwości, że w przedmiotowej sprawie nie doszło do naruszenia art. 66 ust 1 ustawy ooś w omawianym powyżej zakresie.

Odnosząc się zaś do kwestii przedłożenia przez wnioskodawcę niewłaściwego streszczenia raportu ooś w języku niespecjalistycznym, GDOŚ częściowo zgadza się z tym postulatem. Z uwagi na liczne uzupełnienia dokumentacji środowiskowej, zarówno na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego jak i drugoinstancyjnego, przedłożone przy piśmie z dnia 13 lutego 2017 r. streszczenie należy uznać za nieaktualne. Wobec powyższego GDOŚ, pismem z dnia 22 lipca 2021 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.73.2018.EO/MKG/EU/mk.902, wezwał wnioskodawcę (pkt II.5.2 ww. wezwania) do przedłożenia streszczenia raportu ooś w języku niespecjalistycznym zawierającym dane uwzględniające wszystkie uzupełnienia dokumentacji środowiskowej, tj. uzupełnień z kwietnia 2017 r., sierpnia 2017 r. oraz września 2017 r., a także uzupełnienia przedłożone na etapie postępowania odwoławczego z marca 2019 r., grudnia 2019 r. oraz września 2021 r. W odpowiedzi na wezwanie organu II instancji inwestor przy piśmie z dnia 10 września 2021 r., znak: O/WA.KP-14.4170.7.7.2021.MAB.3, przedłożył stosowne streszczenie w języku niespecjalistycznym informacji zawartych w raporcie ooś, odnoszące się do każdego elementu dokumentacji środowiskowej. Tutejszy organ wskazuje zatem, że w przedmiotowej sprawie w pełni wypełniono zapisy art. 66 ust. 1 pkt 18 ustawy ooś. Zatem wobec uzupełnienia przez wnioskodawcę akt sprawy o ww. dokument, podnoszone przez odwołujących się kwestie przedłożenia niewłaściwego streszczenia raportu ooś nie zasługuje na uwzględnienie.

Ad. 14, Ad. 15 i Ad. 17

Skarżący zarzucają decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. naruszenie art. 7 Kpa, art. 7b Kpa, art. 8 Kpa, art. 77 § 1 Kpa i art. 80 Kpa poprzez bezzasadne przyjęcie wniosków raportu ooś, jako wniosków własnych RDOŚ w Warszawie, z pominięciem ich samodzielnej analizy i tym samym zaniechanie wnikliwego przeprowadzenia postępowania dowodowego. Jednocześnie organ I instancji, zdaniem skarżących, pominął stanowisko Rady Dzielnicy Bemowo m.st. Warszawy XLV/8/17 z dnia 18 października 2017 r. w sprawie przebiegu planowanej trasy S-7.

Odnosząc się do powyższego należy wyjaśnić, iż, zgodnie z art. 7 Kpa, organ zobowiązany jest do podjęcia wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, co w niniejszym przypadku zostało dokonane przez GDOŚ. Organ II instancji na podstawie art. 50 § 1 Kpa wezwał inwestora do złożenia wyjaśnień oraz uzupełnienia raportu ooś oraz akt sprawy (z dnia 21 lutego 2019 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.73.2018.EO.604, z dnia 1 października 2019 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.73.2018.EO/MKG/EU.612, z dnia 22 lipca 2021 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.73.2018.EO/MKG/EU/mk.902). Jednocześnie wskazać trzeba, że żaden

z przepisów ustawy oś nie nakłada na organ uwzględnienia stanowisk Rady Dzielnicy w procedurze określania środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia. Zgodnie z zasadą legalizmu organ wydający decyzję działa w granicach wniosku inwestora, a jeśli nie zachodzą przesłanki odmowne, określa stosowne warunki. Tym samym kwestia nieuwzględnienia stanowiska Rady Dzielnicy Bemowo, nie może stanowić podstawy do uznania, iż RDOŚ w Warszawie naruszył art. 7b Kpa. Podkreślić nadto należy, że, ze względu na datę wniesienia kompletnego wniosku o wydanie decyzji, zastosowanie w sprawie znajdują przepisy Kpa sprzed nowelizacji z czerwca 2017 r., nieprzewidujące formy współdziałania organów, o jakiej mowa w art. 7b Kpa. Dodatkowo art. 7b Kpa w brzmieniu nadanym Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 znajduje zastosowanie tylko o ile istnieje przepis prawa materialnego nakazujący organowi właściwemu do wydania decyzji uprzedniego zasięgnięcia opinii, uzgodnienia, porozumienia, zgody, co w analizowanym przypadku nie miało miejsca.

Odnosząc się do kwestii uchybienia art. 8 Kpa, należy stwierdzić, że kwestia ta również nie zasługuje na uwzględnienie. Uzasadnienie decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. zostało sporządzone w sposób prawidłowy. RDOŚ w Warszawie wskazał w uzasadnieniu rozstrzygnięcia jakimi motywami kierował się wydając decyzję z dnia 27 kwietnia 2018 r. Obowiązek właściwego sporządzenia uzasadnienia rozstrzygnięcia wiąże się z wyrażoną w art. 11 Kpa zasadą przekonywania, która zobowiązuje organy administracji publicznej do dołożenia szczególnej staranności w uzasadnieniu swoich rozstrzygnięć. Motywy działania organu powinny być przedstawione w taki sposób, aby strona zainteresowana mogła zrozumieć i w miarę możliwości zaakceptować zasadność przesłanek faktycznych i prawnych, którymi kierował się organ przy jej wydaniu. W opinii GDOŚ warunek ten został spełniony. RDOŚ w Warszawie w zaskarżonym rozstrzygnięciu na str. 13-26 i 177-178 prawidłowo i szczegółowo uzasadnił zajęte przez siebie stanowisko. Tym samym, zdaniem organu II instancji, nie doszło do naruszenia zasady pogłębiania zaufania obywateli określonej w art. 8 Kpa.

Organ odwoławczy, zobowiązany na mocy art. 77 § 1 Kpa, w sposób wyczerpujący zebrał i rozpatrzył całość materiału dowodowego, co umożliwiło dokonanie oceny dowodów, wymaganej zgodnie z art. 80 Kpa. Przejawem dokładnego przeglądu dokumentacji jest także dokonana na podstawie akt sprawy modyfikacja części decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. Organ II instancji wskazuje, że uchybienie RDOŚ w Warszawie w zakresie wydania decyzji w oparciu o niekompletny materiał dowodowy, nie może stanowić podstawy do jej uchylenia. Z dyspozycji art. 136 Kpa wynika bowiem, że organ odwoławczy może przeprowadzić dodatkowe postępowanie w celu uzupełnienia dowodów i materiałów w sprawie, co GDOŚ prawidłowo uczynił podczas prowadzonego postępowania drugoinstancyjnego. Należy zatem stwierdzić, że podnoszona przez strony argumentacja w powyższym zakresie nie zasługuje na uwzględnienie. Jednocześnie należy wskazać, że, zdaniem organu odwoławczego, argumentacja stron o pominięciu przez RDOŚ w Warszawie konkluzji zawartych w raporcie oś jest nieprecyzyjna. Nie wskazują oni bowiem jednoznacznie jakie treści z przedmiotowej dokumentacji organ I instancji pominął i nie poddał należytej analizie. Zatem zarzut w powyższym zakresie również nie zasługuje na uwzględnienie.

Organ odwoławczy wskazuje ponadto, że w przedmiotowej sprawie nie doszło do przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów, o której mowa w art. 80 Kpa. Głównym bowiem

materiałem dowodowym jest w niniejszej sprawie raport ooś. Przedmiotowej dokumentacji przypisuje się szczególną **wartość dowodową**. Podważenie jej treści może nastąpić, co do zasady, jedynie przez przedstawienie równie kompletnej analizy uwarunkowań przyrodniczych (tzw. kontrraportu), sporządzonej przez specjalistów dysponujących fachową wiedzą, których wnioski pozostawałyby w rażącej sprzeczności z wnioskami zawartymi w raporcie przedłożonym przez inwestora (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 27 września 2017 r., sygn. akt: II OSK 540/17). *Zastrzeżenia wobec przedłożonego raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, aby nie były uznane za gołostowne powinny zostać poparte na przykład ekspertyzą, która w sposób udokumentowany wskazuje na wady raportu* (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 20 marca 2014 r., sygn. akt: II OSK 2564/12). W przedmiotowej sprawie, odwołujący się nie przedstawili tzw. kontrraportu, który zakwestionowałby treść raportu ooś. W opinii GDOŚ, przedłożona przez inwestora dokumentacja spełnia wymogi formalne, natomiast pod względem merytorycznym została sporządzona w sposób rzetelny, co umożliwia komplementarną ocenę w zakresie wskazanym art. 62 ustawy ooś. Zgromadzona w przedmiotowej sprawie dokumentacja może zatem zostać przyjęta jako podstawowy dowód w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. O braku swobody w ocenie prawidłowości raportu ooś świadczy wezwanie zarówno RDOŚ w Warszawie z dnia 28 września 2016 r., znak: WOOŚ-II.4200.8.2016.MW.4, z dnia 11 kwietnia 2017 r., znak: WOOŚ-II.4200.8.2016.MW.6, z dnia 27 lipca 2017 r., znak: WOOŚ-II.4200.8.2016.MW.14, z dnia 28 sierpnia 2017 r., znak: WOOŚ-II.4200.8.2016.MW.15, jak i GDOŚ z dnia 21 lutego 2019 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.73.2018.EO.604, z dnia 1 października 2019 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.73.2018.EO/MKG/EU.612, z dnia 22 lipca 2021 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.73.2018.EO/MKG/EU/mk.902. Odwołujący zaś nie przedłożyli żadnych dowodów podważających treść raportu ooś złożonego przez inwestora, a swoje zarzuty, co do wadliwości dokumentacji, oparli wyłącznie na niepopartych merytorycznymi argumentami twierdzeniach. Opracowany raport ooś wraz z uzupełnieniami spełnia wszelkie wymagania wynikające z art. 66 ustawy ooś. Podkreślenia przy tym wymaga, iż skarżący błędnie wskazują, że RDOŚ w Warszawie sam przyznał, że raport ooś *nie zawiera informacji identyfikujących skalę skutków środowiskowych*. Cytując oryginalny fragment decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (str. 19) należy wskazać, że organ I instancji wyjaśnił, iż *organ analizując zebrany w sprawie materiał dowodowy i ustalając na jego podstawie charakter i skalę przedsięwzięcia oraz wielkość i zakres jego oddziaływania na środowisko, a także proponując konieczne do zastosowania rozwiązania chroniące środowisko, przychylając się do stanowiska Inwestora zawartego w raporcie ooś uznał, że w sytuacji, gdy (na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) nie są sprecyzowane wszystkie parametry systemu odwodnienia drogi (w tym zbiorników retencyjnych), ekranów akustycznych, przejść dla zwierząt, ogrodzenia drogi oraz ogrodzeń ochronno-naprowadzających dla zwierząt, oświetlenia drogi, rozwiązań projektowych związanych z przebudową mostu na Wiśle i gdy nie ma możliwości przeprowadzenia dokładnych analiz w zakresie ich wyznaczenia konieczne jest nałożenie na Inwestora obowiązku ponownego przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 10 ustawy ooś*. Przygotowana na tym etapie dokumentacja powinna odnosić się w szczególności do kwestii wskazanych w pkt 3.1 - 3.4 sentencji decyzji. Należy zatem wskazać, że ww. zapis dotyczył uzasadnienia stwierdzenia konieczności przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, nie zaś

stwierdzenia, że raport ooś nie zawiera żadnych informacji umożliwiających ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Wobec powyższych wyjaśnień należy przyjąć, że organ I instancji nie bezkrytycznie przyjął treści raportu ooś, co zostało szczegółowo omówione w poprzednim akapicie. Ponadto organ I instancji rozpatrzył oraz odniósł się w zaskarżonym rozstrzygnięciu (str. 124, 139, 140-146, 148, 151-173 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r.) do uwag i wniosków złożonych w trakcie trwania postępowania pierwszoinstancyjnego przez społeczeństwo. Organ I instancji wskazał ponadto, które uwagi uwzględnił, a którym nie przyznał słuszności, przedstawiając jednocześnie stosowną argumentację w tym zakresie.

Ad. 17, Ad. 18, Ad. 23 i Ad. 26

Odnosząc się do kwestii naruszenia art. 107 § 3 Kpa w zw. z art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś poprzez brak uzasadnienia wyboru realizacji przedsięwzięcia według wariantu II.1, GDOŚ przedstawia swoje stanowisko. Dodatkowo odwołujący się wskazali, że RDOŚ w Warszawie naruszył art. 82 ust. 1 ustawy ooś w zw. z art. 107 § 3 Kpa poprzez niezamieszczenie w decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. wszystkich wymaganych elementów składowych, co w efekcie uniemożliwia stronom odtworzenie procesu myślowego organu I instancji.

Ustosunkowując się z kolei do stanowiska odwołujących się, zgodnie z którym zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem art. 107 § 3 Kpa w zw. z art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś poprzez brak uzasadnienia wyboru realizacji przedsięwzięcia według wariantu II.1, GDOŚ wskazuje, iż jest ono bezpodstawne. Zgodnie bowiem z ww. przepisem Kpa rozstrzygnięcie powinno zawierać uzasadnienie faktyczne, które w szczególności ma zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

W dziedzinie faktów uzasadnienie decyzji musi wyjaśniać okoliczności wskazujące na potrzebę lub konieczność wydania decyzji w danej sprawie i wobec określonych podmiotów oraz ich wpływ na treść jej rozstrzygnięcia. Przesłanki faktyczne decyzji dzielą się na takie, które wpływają na samą dopuszczalność prowadzenia postępowania jurysdykcyjnego, oraz takie, które mają znaczenie dla konkretnej treści decyzji. Kategorie tych faktów są przez normy prawne opisywane w sposób pozytywny lub negatywny, opisowo lub oceniająco, przy wykorzystaniu pojęć o ustalonym, ostrym znaczeniu i pojęć nieostrych (J. Zimmermann, *Polska jurysdykcja administracyjna*, 1996, wyd. PWN, str. 90–96).

W uzasadnieniu decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. RDOŚ w Warszawie omówił przesłanki, którymi kierował się przy wydaniu aktu administracyjnego, a także przedstawił najistotniejsze aspekty prowadzonego przez siebie postępowania. Co więcej, w opinii GDOŚ zarzut naruszenia art. 107 § 3 Kpa w zw. z art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś poprzez brak uzasadnienia wyboru realizacji przedsięwzięcia według wariantu II.1, nie zasługuje na uwzględnienie. W tym miejscu konieczne jest wyjaśnienie, że zgodnie z ww. przepisem ustawy ooś *jeżeli była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, biorąc pod uwagę (...) ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko*. Organ I instancji bezsprzecznie wypełnił zapis art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś.

Odnosząc się z kolei do kwestii niedostatecznego wyjaśnienia przez RDOŚ w Warszawie przyczyn nieuznania poszczególnych terenów jako obszarów podlegający ochronie akustycznej, GDOŚ poniżej przedstawia swoje stanowisko.

Zdaniem odwołujących się nieruchomości o nr ewid. 69/1, 69/3, 69/4, 69/6, 69/7, 69/10, 69/13, 69/15, 69/16, 69/17, 69/18 oraz 56, obręb 7-11-11, Bielany, stanowią tereny podlegające ochronie akustycznej. Organ odwoławczy na podstawie akt sprawy, tj. TOM.G *Opracowania z zakresu ochrony środowiska. Wypisy z rejestru gruntów. Oryginał* (część od I do IV), ustalił, że w zasięgu oddziaływania inwestycji znajdują się następujące nieruchomości:

Numer działki	Nr jednostki rejestrowej	Opisy użytków	Oznaczenie użytków i konturów klasyfikacyjnych
56	G.81	Inne tereny zabudowane	Bi
69/1	G.64	Drogi	dr
69/3	G.64	Tereny przemysłowe	Ba
69/13	G.64	Drogi	dr
69/18	G.64	Inne tereny zabudowane	Bi

Z kolei nieruchomości o nr ewid. 69/4, 69/6, 69/7, 69/10, 69/15, 69/16, 69/17, obręb 7-11-11, Bielany, dalej Teren, znajdują się poza zasięgiem oddziaływania przedmiotowej inwestycji (ustalone na podstawie załącznika do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach TOM G. *Opracowania z zakresu Ochrony Środowiska. Wzrysy z rejestru gruntów – kopia*, arkusz dot. dzielnicy Bielany, egzemplarz 3/7). Należy zatem jednoznacznie wskazać, że RDOŚ w Warszawie w sposób prawidłowy nie zobowiązał inwestora do ochrony akustycznej ww. nieruchomości, bowiem Teren nie wymaga zastosowania środków minimalizujących ponadnormatywną emisję hałasu. Podnoszona przez strony kwestia nie zasługuje tym samym na uwzględnienie.

Co więcej w opinii GDOŚ za bezpodstawny należy uznać argument odwołujących się, zgodnie z którym, nieprawidłowo przeprowadzono analizy w zakresie określenia oddziaływania akustycznego na odcinku od km 17+900 do 18+600. W tym zakresie organ odwoławczy wyjaśnia, że najbliższym receptorem na ww. fragmencie planowanej drogi wykorzystanym do przeprowadzenia obliczeń był receptor nr 17 zlokalizowany na budynku mieszkalnym wielorodzinnym po stronie prawym drogi (km 17+900, ustalone na podstawie załącznika do raportu oos z lutego 2017 r. 07.02.40 – 07.02.52 *Zasięg oddziaływania hałasu i zanieczyszczeń powietrza w 2019 roku* oraz załącznika 07.05.40 *Zasięg oddziaływania hałasu i zanieczyszczeń powietrza w 2035 roku*). Zatem nie ma podstaw do uznania za słuszne, iż wnioskodawca nie zlokalizował żadnego punktu pomiarowego na Terenie lub w jego pobliżu. Ponadto jak, już wyjaśniono w poprzednim akapicie Teren nie należy do obszaru wymagającego ochrony akustycznej.

Konieczne jest także skomentowanie przez GDOŚ stwierdzenia skarżących, zgodnie z którym *określenie oddziaływania hałasu na Teren nie wynika z badań empirycznych, a jedynie z obliczeń opartych na przedstawionych przez inwestora założeniach*. Zauważyć należy, że na etapie wydawania decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. przedmiotowe przedsięwzięcia nie funkcjonuje, a tym samym nie generuje jakichkolwiek oddziaływań. Z uwagi na fakt, że inwestycja jest na etapie planowania, nie można

przesądzić o skali rzeczywistych oddziaływań planowanej inwestycji, bowiem w raporcie o oś przedstawiono opis przewidywanych oddziaływań (art. 66 ust. 1 pkt 8 ustawy o oś), które mogą ewentualnie wystąpić w przyszłości. Zatem nie innej możliwości do oceny oddziaływań niż przedstawienie oddziaływań obliczonych na podstawie przyjętych założeń. Badaniem empirycznym w przedmiotowej sprawie będzie z kolei analiza porealizacyjna w zakresie emisji hałasu, gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego, do której przeprowadzenia inwestor został zobowiązany w pkt 4.1 i 4.2 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowanych w pkt 40 i 41 niniejszej decyzji).

Na marginesie należy podkreślić, *nie odniesienie się przez organ do wszystkich kwestii podnoszonych przez uczestnika (...) nie może automatycznie stanowić naruszenia art. 107 § 3 k.p.a., jeżeli wskazane i wyjaśnione przez organ w uzasadnieniu decyzji okoliczności pozwalają poznać racje, jakimi kierował się organ podejmując określonej treści rozstrzygnięcie* (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12 marca 2020 r., sygn. akt: II OSK 573/20).

Ad. 19

Zgodnie ze stanowiskiem stron nieuzasadnione było nadanie decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. rygoru natychmiastowej wykonalności w trybie art. 108 Kpa, ponieważ w przedmiotowej sprawie nie zaistniały ku temu stosowne przesłanki. Co więcej w ocenie odwołujących się RDOS w Warszawie odniósł się do przesłanek pozytywnych *bardzo lakonicznie na str. 178 uzasadnienia decyzji środowiskowej*.

Zgodnie z ww. przepisem – *decyzji, od której służy odwołanie, może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności, gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego albo dla zabezpieczenia gospodarstwa narodowego przed ciężkimi stratami bądź też ze względu na inny interes społeczny lub wyjątkowo ważny interes strony*. Jak słusznie wskazują skarżący, nadanie rygoru natychmiastowej wykonalności dotyczy sytuacji wyjątkowej, a wymienione w art. 108 § 1 Kpa przesłanki muszą zaistnieć w sposób realny, a nie hipotetyczny (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt: II SA/Ke 612/18). Omawiany rygor może być nadany decyzji tylko w sytuacji, gdy jest to niezbędne dla ochrony wartości wskazanych w art. 108 § 1 Kpa. Każda sprawa wymaga jednak indywidualnego podejścia, zaś automatyzm działań we wszystkich przypadkach jest wykluczony (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 maja 2012 r., sygn. akt: I OSK 1892/11).

Odnosząc się do zarzutów skarżących odnośnie wadliwości sposobu nałożenia skarżonej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, ze względu na brak wypełnienia przesłanek ustawowych oraz brak uzasadnienia niezbędności przedmiotowej inwestycji, GDOŚ przedstawia swoje stanowisko.

Niezbędność jest przesłanką wspólną dla wszystkich przypadków nadania decyzji rygoru, wymienionych w art. 108 § 1 Kpa, a okoliczność jej zaistnienia musi być jednoznacznie wykazana. Zdaniem stron w decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. niedostatecznie wskazano uzasadnienie niezbędności przedmiotowej inwestycji. Należy mieć jednak na uwadze, że uzasadnienie nadania rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji pierwszoinstancyjnej jest w pełni reformowalne w postępowaniu odwoławczym. Zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem sądowo-administracyjnym, *odwołując się do pojęcia „niezbędności” niezwłocznego działania, ustawodawca uznaje,*

że może to nastąpić wówczas, gdy w danym czasie i w danej sytuacji nie można się obejść bez wykonania praw lub obowiązków, o których rozstrzyga się w decyzji, ponieważ zwłoka w ich wykonaniu zagraża dobrom chronionym, określonym w art. 108 § 1 kpa. Zagrożenie to musi mieć realny charakter i nie może być tylko prawdopodobne (...) (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 15 lipca 2010 r., sygn. akt: II OSK 1134/09). Podstawą do nałożenia na przedmiotową decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach rygoru natychmiastowej wykonalności był **inny interes społeczny**. Podkreślenia przy tym wymaga, iż norma prawna określona w art. 108 § 1 Kpa **nie wymaga jednoczesnego spełnienia wszystkich kryteriów wymienionych w tym przepisie**. Spełnienie co najmniej jednego z nich daje organowi podstawę prawną do przyznania uprawnień wynikających z tego instrumentu prawnego.

Na podstawie art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741, ze zm.), ww. przedsięwzięcie zalicza się do inwestycji celu publicznego, tj. działań o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), a także krajowym (obejmującym również inwestycje międzynarodowe i ponadregionalne), bez względu na status podmiotu podejmującego te działania oraz źródła ich finansowania, stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 ze zm.), dalej ustawa o gospodarce nieruchomościami. Przedmiotowe przedsięwzięcie należy do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym i krajowym.

Wspomniany art. 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami jako takie inwestycje wskazuje m.in. wydzielanie gruntów pod drogi publiczne, drogi rowerowe i drogi wodne, budowa, utrzymywanie oraz wykonywanie robót budowlanych tych dróg, obiektów i urządzeń transportu publicznego, a także łączności publicznej i sygnalizacji. Tym samym, przedmiotowe zamierzenie inwestycyjne stanowi inwestycję celu publicznego, a to świadczy o jego szczególnym charakterze z punktu widzenia ogółu, określonego w art. 108 § 1 Kpa mianem **innego interesu społecznego** (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 20 grudnia 2012 r., sygn. akt: II SA/Kr 1535/12). Realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia wpisuje się zatem bez wątplenia w katalog działań podejmowanych w interesie społecznym, przedkładanym nad interes indywidualny pojedynczych stron postępowania. Jak wskazał RDOŚ w Warszawie (str. 177 decyzji) *realizacja przedmiotowej inwestycji pozwoli na poprawę jakości istniejącego głównego korytarza transportowego Gdańsk-Warszawa-Kraków, wpłynie na skrócenie czasu przejazdów i poprawi dostępność komunikacyjną terenów zlokalizowanych w sąsiedztwie trasy. Krótszy czas przejazdu przyniesie korzyści zarówno w ruchu pasażerskim jak i towarowym. Budowa przedmiotowego odcinka drogi wpłynie na redukcję czasu poświęconego na przejazd i ułatwi mobilność. Nowe połączenia drogowe umożliwią dostęp przedsiębiorstw do większego rynku, skrócą czas dostawy ograniczą koszty dotarcia do odbiorcy. Budowa drogi na omawianym odcinku umożliwi wyeliminowanie „wąskich gardeł” w transporcie drogowym - zredukuje ryzyko powstawania korków i zwiększy płynność ruchu. Zastosowanie nowoczesnych i trwałych technologii oraz dostosowanie nawierzchni do nacisku na poziomie 115kN/os zapewni odpowiednią trwałość inwestycji drogowej i wydłuży czas jej użytkowania. Wysoka jakość nowej drogi wpłynie również na niższe koszty eksploatacji pojazdów i wyższą rentowność przewozów.*

Zwrócić należy także uwagę na ugruntowane w tym zakresie orzecznictwo sądowo-administracyjne uznające za działania w interesie społecznym: budowę boiska sportowego (por.

wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 26 sierpnia 2011 r., sygn. akt: II SA/GI 81/11), budowę ulicy (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 21 czerwca 1999 r., sygn. akt: IV SA 1425/97), czy też sieci elektroenergetycznej, jako inwestycji celu publicznego (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 marca 2017 r., sygn. akt: I OSK 2418/16).

Biorąc powyższe pod uwagę, zarzut stron odnośnie braku spełnienia przesłanek określonych w art. 108 § 1 Kpa nie zasługuje na uwzględnienie. GDOŚ nie zgadza się także ze stwierdzeniem stron, zgodnie z którym RDOŚ w Warszawie odniósł się do przesłanek pozytywnych *bardzo lakonicznie*. O przeprowadzeniu stosowanej analizy świadczy zapis w decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (str. 178), zgodnie z którym RDOŚ w Warszawie po przeanalizowaniu przedstawionych argumentów wskazujących na ważny interes społeczny (...) uznał wniosek za zasadny i nadał decyzji rygor natychmiastowej wykonalności. Organ odwoławczy po ponownej analizie argumentacji inwestora uzasadniającej nadanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach rygoru natychmiastowej wykonalności, wskazuje, że wypełniała ona jedną z czterech fakultatywnych przesłanek wymienionych w art. 108 § 1 Kpa.

Ad. 20

Ustosunkowując się z kolei do zarzutu naruszenia art. 85 ustawy POŚ, poprzez określenie środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia, której funkcjonowanie spowoduje ponadnormatywną emisję gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego, należy wskazać, że jest on bezpodstawny.

Jak już wyjaśniono we wcześniejszej części niniejszej decyzji emisje gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego obliczono w oparciu o przyjętą prognozę ruchu (GPR z 2010 r.). Z kolei na podstawie raportu oos (str. 48-51 raportu oos z lutego 2017 r., część II) wynika, że analizy emisji zanieczyszczeń do powietrza na etapie eksploatacji przedsięwzięcia przeprowadzono dla następujących substancji: ditlenek azotu (NO₂), ditlenek siarki (SO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), pył zawieszony PM 2,5 oraz pył zawieszony PM 10. Nie jest zatem prawdą, że autorzy raportu oos przeprowadzili analizę emisji jedynie dla ditlenku azotu. Odwołujący błędnie zinterpretowali zapisy dokumentacji środowiskowej. Wyniki obliczonych stężeń ditlenku azotu stanowią bowiem spośród wszystkich analizowanych związków, substancję o największym zasięgu oddziaływania (str. 51 raportu oos z lutego 2017 r., część II). Porównanie stanu jakości powietrza atmosferycznego z wartościami odniesienia, określonymi w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010 r. Nr 16 poz. 87) i poziomami dopuszczalnymi, określonymi w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 845), przedstawiają się następująco:

Substancja	Tło zanieczyszczeń 2020 [µg/m ³]			
	Powiat warszawski zachodni, gm. Izabelin	Powiat warszawski zachodni, gm. Łomianki	m.st. Warszawa, dz. Bielany	m.st. Warszawa, dz. Bemowo
NO ₂	13	14	15	20
SO ₂	2	3	3	3

C ₆ H ₆	0,05	0,05	1,0	1,0
PM 10	19	22	23	21
PM 2,5	13	15	15	13
ołów	0,005	0,005	0,01	0,01

W ocenie GDOŚ do analiz emisji zanieczyszczeń do powietrza prawidłowo przyjęto tło, nie zaś wyniki analizy porealizacyjnej (czy też przeglądu ekologicznego), jak podnoszą odwołujący się. W tym zakresie wyjaśnić trzeba, że zgodnie z załącznikiem nr 3 pkt 1 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010 r. Nr 16 poz. 87) do obliczeń poziomów substancji w powietrzu należy uwzględnić tło substancji, dla których są określone dopuszczalne poziomy w powietrzu, które stanowi aktualny stan jakości powietrza określony przez właściwy inspektorat ochrony środowiska jako stężenie uśrednione dla roku. Dla pozostałych substancji tło uwzględnia się w wysokości 10 % wartości odniesienia uśrednionej dla roku. Powyższe wytyczne zostały w pełni wykorzystane w analizach emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego.

O ponadnormatywnej emisji zanieczyszczeń do powietrza można mówić w sytuacji, gdy wartość emisji z przedsięwzięcia w połączeniu z aktualnym tłem zanieczyszczeń spowoduje przekroczenie dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu.

Analiza przedstawionych wyników propagacji pyłów i gazów do powietrza atmosferycznego wykazała, że wartości maksymalnych stężeń uśrednionych dla 1 godziny oraz stężeń uśrednionych dla poszczególnych horyzontów czasowych dla wariantu II/II.1 na poszczególnych odcinkach projektowanej trasy S-7 przedstawiają się następująco:

Substancja	Wartości odniesienia (µg/m ³) uśrednione dla okresu 1 godziny	Stężenie maksymalne ze stężeń uśrednionych dla 1 godziny [µg/m ³]	
		2019	2035
NO ₂	200	407,4	776,6
SO ₂	350	6,5	18,6
C ₆ H ₆	30	3,72	4,95
PM 10	280	43,4	81,8
PM 2,5	*	*	*
tlenek węgla	30000	774,2	1397,2

*brak godzinowej wartości odniesienia lub poziomu dopuszczalnego zanieczyszczeń w powietrzu

Substancja	Stężenie maksymalne ze stężeń uśrednionych dla roku [µg/m ³]	
	2019	2035
NO ₂	27,61	57,42
SO ₂	0,47	1,1
C ₆ H ₆	0,57	0,33
PM 10	5,38	8,35
PM 2,5	3,77	5,85
tlenek węgla	**	**

** brak średniorocznej wartości odniesienia lub poziomu dopuszczalnego zanieczyszczeń w powietrzu

Sumując ze sobą wielkość maksymalnych emisji substancji dla stężeń uśrednionych dla roku z aktualnym tłem zanieczyszczeń otrzymano następujące wyniki (kalkulacja przeprowadzona przez GDOŚ):

Substancja	Wartości odniesienia lub wartości dopuszczalne ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) uśrednione dla okresu roku kalendarzowego	Najwyższe tło zanieczyszczenia ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Stężenie maksymalne ze stężeń uśrednionych dla roku [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] + tło zanieczyszczenia	
			2019	2035
NO ₂	40	20	47,61	77,42
SO ₂	20	3	3,47	4,1
C ₆ H ₆	5	1	1,57	1,33
PM 10	40	23	28,38	31,35
PM 2,5	20	15	18,77	20,85
tlenek węgla	**	**	**	**

** brak średniorocznej wartości odniesienia

W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu, wskazano wartości odniesienia uśrednione dla okresu jednej godziny i jednego roku kalendarzowego. Przedstawione w raporcie oś wyniki obliczeń wskazują na możliwość wystąpienia przekroczeń wartości odniesienia uśrednionych dla okresu jednej godziny i jednego roku kalendarzowego dla tlenków azotu (NO₂) w roku 2019 i w roku 2035 oraz wartości dopuszczalnej uśrednionej dla jednego roku kalendarzowego dla pyłu zawieszonego PM 2,5 w roku 2035.

Należy w tym miejscu wyjaśnić, iż z załączników graficznych do raportu oś (załącznik Tom G. opracowania z zakresu ochrony środowiska, uzupełnienie raportu oś z września 2021 r.) wynika, że na całej długości projektowanej trasy, z wyłączeniem miejsc wjazdowo-wyjazdowych z portali tuneli, ponadnormatywna emisja NO₂ (substancja o największym zasięgu oddziaływania) mieści się w granicach przedsięwzięcia. Zgodnie z art. 174 ust. 2 ustawy POŚ, emisje powstające w związku z eksploatacją drogi *nie mogą (...), spowodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego zarządzający tym obiektem ma tytuł prawny*. Zważając na przekroczenie standardów jakości powietrza w okolicach portali wjazdowo-wyjazdowych z tuneli, na etapie ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko konieczne będzie ponowne wykonanie obliczeń rozprzestrzeniania się tlenków azotu (NO₂).

Na podstawie pisma Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 7 sierpnia 2014 r., znak: MO.7016.1.153.2014.IW, stwierdzono, że tło pyłu zawieszonego PM 2,5 wyniosło 18 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ dla powiatu nowodworskiego, 23 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ dla powiatu warszawskiego zachodniego oraz 24 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ dla Warszawy. Na podstawie pisma Głównego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 6 sierpnia 2021 r., znak: DM/063-1/681/21/PG, stwierdzono, że tło pyłu zawieszonego PM 2,5 dla powiatu warszawskiego zachodniego w miejscowości Dziekanów Leśny wyniosło 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, dla powiatu warszawskiego zachodniego w miejscowości Laski wyniosło 13 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, dla Warszawy w dzielnicy Bielany wyniosło 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, a dla Warszawy w dzielnicy Bemowo wyniosło 13 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Mając na uwadze, że od 2013 r. do 2020 r. tło zanieczyszczenia pyłem PM2.5 zmniejszyło się z 18-24 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ do 13-15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, a także zważając na fakt, że prognozowane przekroczenie wartości dopuszczalnej w 2035 r. wynosi zaledwie 0,85 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, należy uznać, że stwierdzona ponadnormatywna wartość pyłu zawieszonego PM 2,5 jest nieznaczająca. Tym bardziej, że w pierwszym roku funkcjonowania przedsięwzięcia, jak wskazano w obliczeniach dla roku 2019, przedsięwzięcie nie spowoduje przekroczenia średniorocznej wartości dopuszczalnej dla pyłu zawieszonego PM 2,5.

W tym miejscu należy ponadto wyjaśnić, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach ma charakter „rozstrzygnięcia wstępnego” (*sui generis*) względem przyszłego zezwolenia na realizację konkretnego przedsięwzięcia inwestycyjnego (np. pozwolenia na budowę) i pełni wobec niego funkcję prejudycjalną (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 13 grudnia 2012 r., sygn. akt: II OSK 1483/11). Oznacza to, że decyzja ta nie rodzi praw do terenu, na którym inwestor planuje realizację przedsięwzięcia ani do terenów w zasięgu oddziaływania inwestycji. Powyższe znajduje potwierdzenie w stanowisku wyrażonym przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie, który w wyroku z dnia 19 marca 2008 r., sygn. akt: II SA/Kr 1208/07, wskazał, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach *nie rodzi praw do terenu oraz nie narusza prawa własności i uprawnień osób trzecich. Legitymowanie się prawem do nieruchomości będzie badane dopiero na etapie wydawania decyzji o pozwoleniu na budowę.* Wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach uprawnia jedynie do uzyskania kolejnych zezwoleń inwestycyjnych. W przedmiotowym przypadku inwestor uzyska tytuł prawny do nieruchomości pod projektowaną drogę, w oparciu o decyzję, o której mowa w art. 11a w związku z art. 12 ustawy zrid.

Odnosząc się do ponadnormatywnej emisji zanieczyszczeń do powietrza w miejscach wjazdów/wyjazdów z portali tuneli drogowych, GDOŚ wskazuje, że organ I instancji w pkt 4.2 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowanym w pkt 41 niniejszej decyzji), zobowiązał inwestora do przeprowadzenia analizy porealizacyjnej w zakresie propagacji gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego w ww. miejscach przy najbliższej zabudowie mieszkaniowej. Rozpatrując powyższą kwestię, GDOŚ wskazuje, że analiza porealizacyjna ma na celu przedstawienie rzeczywistych uciążliwości dla nieruchomości sąsiednich (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 8 grudnia 2011 r., sygn. akt: II OSK 2169/11). W analizie tej dokonuje się porównania ustaleń zawartych w dokumentacji sprawy i w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w szczególności ustaleń dotyczących przewidywanego charakteru i zakresu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz planowanych działań zapobiegawczych z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko i działaniami podjętymi dla jego ograniczenia (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 7 maja 2015 r., sygn. akt: II SA/Sz 987/14). Dzięki swojej rozbudowanej formule pozwala ona na m.in.:

- sprawdzenie, czy założenia (cele) wyznaczone w projekcie przedsięwzięcia zostały osiągnięte;
- sprawdzenie, czy eksploatacja przedsięwzięcia jest zgodna z zaakceptowanymi standardami i praktykami;
- identyfikację błędów natury techniczno-technologicznej zrealizowanego zadania; wskazanie praktycznych informacji, wytycznych wskazówek dla usprawnienia operacyjnego przedsięwzięcia i/lub możliwych do zastosowania działań naprawczych pozwalających na osiągnięcie zakładanych celów.

Przeprowadzenie analizy porealizacyjnej pozwala zatem określić, czy przyjęto właściwe rozwiązania projektowe i czy zastosowano właściwe urządzenia chroniące środowisko, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, pozwala zapobiec negatywnym skutkom - jej wyniki są bowiem podstawą do podjęcia działań zmierzających do usunięcia nieprawidłowości lub ich ograniczenia.

Analiza porealizacyjna, przeprowadzona w terminie 12 miesięcy od dnia oddania przedmiotowej inwestycji do użytkowania, wykaże rzeczywisty poziom emisji NO₂, C₆H₆ oraz pyłu zawieszonego PM 2,5 i PM 10 w miejscu wjazdu/wyjazdu z portali tuneli drogowych przy najbliższej zabudowie mieszkaniowej. Z przedstawionej analizy porealizacyjnej może wynikać, że eksploatacja drogi ekspresowej S-7 negatywnie oddziałuje na środowisko. W takiej sytuacji tworzy się tzw. *obszar ograniczonego użytkowania*. Zgodnie z art. 135 ust 1 ustawy POŚ obszar ten tworzy się jeżeli z przeglądu ekologicznego, z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko albo z analizy porealizacyjnej wynika, że pomimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem inwestycji. Na obszarze ograniczonego użytkowania zgodnie z prawem dopuszczalne normy emisyjne mogą być przekraczane. W przypadku przedmiotowej drogi ekspresowej S-7 obszar ten może być utworzony na mocy art. 135 POŚ aktem prawa miejscowego poprzez uchwałę sejmiku województwa. Uchwała taka wchodzi w życie po upływie czternastu dni od jej ogłoszenia. Określa się w niej: granice obszaru, ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu, wymagania techniczne dotyczące budynków oraz sposób korzystania z terenów objętych obszarem.

Podsumowując GDOŚ wskazuje, że ponadnormatywna emisja gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego, prócz miejsc wjazdów/wyjazdów z portali tuneli drogowych, wystąpi na terenie, do którego inwestor uzyska tytuł prawny w trybie ustawy zrid. Z kolei kwestia rzeczywistych emisji zanieczyszczeń do powietrza w obrębie portali wjazdowo-wyjazdowych przy najbliższej położonej zabudowie mieszkaniowej z tuneli zostanie określona na podstawie analizy porealizacyjnej, do której inwestor został zobligowany w warunku określonym w pkt 4.2 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowanym w pkt 41 niniejszej decyzji).

Odnosząc się z kolei do kwestii przecięcia bemowskiego klinu (korytarza) regeneracji i wymiany powietrza, przez wprowadzenie potężnego, nowego emitora spalin, GDOŚ uznaje ww. zarzuty za nieuzasadnione. W tym zakresie należy wskazać, że choć faktycznie projektowana droga jest liniowym emitorem gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego, to nie jest zrozumiałe w jaki sposób planowana trasa miałaby wpłynąć na możliwość wymiany powietrza. Aby móc mówić o możliwym zakłóceniu funkcjonowanie klina, konieczne byłoby zlokalizowanie wysokiej zabudowy, która faktycznie mogłaby wpłynąć na ruchy powietrza. Planowana inwestycja nie będzie posiadała charakteru takiej zabudowy, a zatem nie ma możliwości, aby zakłócić funkcjonowanie wskazanego przez strony korytarza bemowskiego. Na drodze bowiem emitorem będą samochody, nie zaś wysokie budynki. Ponadto jak już wcześniej wyjaśniono, z raportu ooś wynika, że ponadnormatywne emisje gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego wystąpią na terenie, do którego inwestor uzyska tytuł prawny na podstawie decyzji wydawanej w oparciu o zapisy ustawy zrid. Jeśli zaś z analizy porealizacyjnej wyniknie konieczność utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania przy najbliższej zabudowie mieszkaniowej zlokalizowanej w pobliżu portali wjazdowo-wyjazdowych z tuneli drogowych, to na tym obszarze możliwe będzie przekroczenie dopuszczalnych norm emisyjnych.

Ustosunkowując się zaś do kwestii nie odniesienia się do Programu Ochrony Środowiska, należy wskazać, że uchwałą nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim,

w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancje w powietrzu (Dz. Urz. Mazow. z 2020 r. poz. 9595), określono szereg działań krótkoterminowych mających na celu zmniejszenia ryzyka wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych, informowania i alarmowego ditlenku azotu, pyłu zawieszzonego PM 10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM 2,5 i poziomu docelowego benzo (a) pirenu - w strefie aglomeracji warszawskiej, a także ograniczenia skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń. Co więcej w ww. uchwale (str. 763 i 765) wskazano, że przykładem dobrych praktyk, które wspomagają obniżanie stężeń substancji w powietrzu i utrzymanie ich poniżej poziomów dopuszczalnych i docelowych lub co najmniej na tych poziomach jest m.in. wprowadzanie bezkolizyjnych rozwiązań drogowych usprawniających ruch drogowy, czy też ulepszanie infrastruktury drogowej. W omawianej uchwale podkreślono, że w zakresie ograniczenia emisji z transportu drogowego należy kanalizować ruch tranzytowy z ominięciem centralnych części miast i stref zamieszkania, czy też budowę obwodnic (str. 764). Zdaniem GDOŚ przebieg planowanej inwestycji zlokalizowany jest zgodnie z ww. wytycznymi. Trasa omija bowiem centralne części Warszawy, a także strefy zamieszkania w maksymalnym stopniu. Świadczy o tym chociażby ilość budynków mieszkalnych podlegających ochronie akustycznej, tj. wariant I.1 - 18 szt., II.1 - 12 szt. IIB.1 - 18 szt. (str. 265 raportu ooś z lutego 2017 r., część II), czy też ilość budynków mieszkalnych przeznaczonych do wyburzenia, tj. wariant I.1 - 124 szt., II.1 - 62 szt., IIB.1 - 67 szt. (str. 272 raportu ooś z lutego 2017 r., część II).

Biorąc powyższe pod uwagę, GDOŚ wskazuje, że zarzut w zakresie naruszenia art. 85 ustawy POŚ, poprzez określenie środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia, którego funkcjonowanie spowoduje ponadnormatywne emisje gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego, nie zasługuje na uwzględnienie.

Ad. 24, Ad. 25 i Ad. 38

Odnosząc się zarzutu naruszenia art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody i art. 81 ust. 2 ustawy ooś, na wstępie należy wyjaśnić, że na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego została przeprowadzona dokładna analiza oddziaływania przedsięwzięcia na obszary Natura 2000, a w szczególności na obszar PLC140001 Puszcza Kampinoska, obszar PLB140004 Dolina Środkowej Wisły i obszar PLH140041 Las Bielański.

Planowana trasa w wariantcie inwestycyjnym II.1 pozostaje w kolizji z obszarem PLC140001 Puszcza Kampinoska w km od 13+200 do 13+460. Jednakże w miejscu przecięcia występuje jedynie młodnik wykształcający się na gruntach porolnych i nie występują siedliska przyrodnicze wymienione w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej. Ponadto, w wyniku inwentaryzacji stwierdzono jedno miejsce żerowania derkacza *Crex crex* w km 13+375, w odległości około 140 m od przyszłej inwestycji. Dokładna penetracja terenu nie wykazała gniazdowania tego gatunku w obszarze objętym opracowaniem; nie nastąpi też zniszczenie siedliska żerowania tego gatunku (w pasie zajętości terenu nie ma charakterystycznych dla tego gatunku łąk kośnych). W celu minimalizacji negatywnego oddziaływania na derkacza *Crex crex*, w warunku określonym w pkt 1.2.28 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowanego w pkt 15 niniejszej decyzji) zobligowano inwestora do prowadzenia prac na odcinku w km od 13+200 do 13+900 jedynie w godzinach 6.00 - 18.00. Ponadto, zgodnie z warunkiem określonym w pkt 1.3.17 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowanego w pkt 33 niniejszej decyzji) na odcinkach trasy w km od

13+100 do 13+599 (strona prawa) i km od 12+850 do 13+500 (strona lewa), zamontowane zostaną pochłaniające ekrany akustyczne, które zapobiegną obniżaniu pułapu przelatywania derkacza *Crex crex* nad drogą ekspresową.

W przypadku wariantu I.1 kolizja występuje z trzema obszarami Natura 2000, tj. z obszarem PLC140001 Puszcza Kampinowska w km od 10+450 do 10+625, z obszarem PLB140004 Dolina Środkowej Wisły w km 17+800 – 20+720 i z obszarem PLH140041 Las Bielański w km 18+500 – 19+035. O ile w przypadku dwóch pierwszych obszarów, oprócz zajęcia terenu, nie wystąpią znaczące negatywne oddziaływania, w szczególności na gatunki i siedliska będące przedmiotami ochrony tych ostoi, to w przypadku trzeciego obszaru – Lasu Bielańskiego, realizacja trasy wiązać się będzie z ograniczeniem bazy pokarmowej oraz potencjalnych miejsc rozwoju pachnicy dębowej i kozioroga dębosza, spowodowanych konieczną wycinką drzew na terenie obszaru. Tym samym, nie można wykluczyć znaczącego negatywnego oddziaływania na przedmioty ochrony obszaru PLH140041 Las Bielański. Analizując oddziaływanie wariantu IIB.1 na obszary Natura 2000 należy stwierdzić, że będzie ono takie samo jak w przypadku wariantu II.1 (identyczny przebieg przez obszar PLC140001 Puszcza Kampinowska). Przytoczona przez odwołujących się treść wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 1 lutego 2013 r., sygn. akt: II OSK 1479/12, oznacza, że ocena oddziaływania na obszary Natura 2000 powinna być przeprowadzona nie tylko w przypadku bezpośredniej kolizji inwestycji z obszarem, ale także gdy mogą wystąpić oddziaływania pośrednie na cele i przedmioty ochrony. Podkreślić należy, że inwestor dokonał takiej analizy w raporcie o oś, biorąc pod uwagę, oprócz ww. obszarów Natura 2000, także następujące obszary: PLH140020 Forty Modlińskie, PLH140029 Kampinowska Dolina Wisły oraz PLH140048 Łąki Kazuńskie. Ze względu na przeprowadzoną analizę oddziaływania poszczególnych wariantów inwestycji na obszary Natura 2000 oraz wskazane w niniejszej decyzji działania minimalizujące, należy stwierdzić, że w przypadku realizacji wariantu II.1 nie zajdzie znaczące negatywne oddziaływanie na cele ochrony obszarów Natura 2000, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Z tego też względu w wybranym do realizacji wariantcie II.1 nie ma zastosowania przepis art. 81 ust. 2 ustawy o oś.

Ustosunkowując się do wskazanej przez skarżących zasady przezorności organ odwoławczy wyjaśnia że w przypadku prowadzenia ocen oddziaływania na środowisko, w szczególności na obszary Natura 2000, zasada ta polega na tym, że nierozwiane, racjonalne wątpliwości zawsze interpretuje się na *korzyść środowiska*. Zgodnie z art. 6 ustawy POŚ *kto podejmuje działalność mogącą negatywnie oddziaływać na środowisko, jest obowiązany do zapobiegania temu oddziaływaniu* (ust. 1). Z kolei *kto podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane, jest obowiązany, kierując się przezornością, podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze* (ust. 2). Powyższymi przepisami ustawodawca wprowadził do prawa krajowego zasadę prewencji (art. 6 ust. 1 ustawy POŚ) oraz przezorności (art. 6 ust. 2 ustawy POŚ). Obie ww. zasady związane są z korzystaniem ze środowiska. W doktrynie podaje się, że w istocie dwie wymienione zasady nie różnią się od siebie (Rakoczy B., *Ciężar dowodu w polskim prawie ochrony środowiska*, 2010, Warszawa, str. 87). Różnica występuje w dwóch drugorzędnych elementach. Po pierwsze, w jakim momencie podmiot musi respektować określoną zasadę. Po drugie, jakie są możliwości uwolnienia się od ewentualnej odpowiedzialności związanej z niewłaściwym korzystaniem ze środowiska. Jednakże, prawodawca

polski sam dokonał rozdzielenia zasad i w związku z tym należy je traktować oddzielnie (Rakoczy B., *Ciężar ...*, str. 87).

Głównym założeniem zasady prewencji w prawie ochrony środowiska jest zapobieganie zanieczyszczeniom środowiska przyrodniczego (Lew-Gliniecka K., *Zasada przezorności i zasada prewencji w unijnym prawie ochrony środowiska. Analiza przypadku na tle uwag ogólnych*, 2011, Studia Gdańskie. Wizje i rzeczywistość 8, str. 210). Ponadto, jest to obowiązek powszechny, w związku z czym *dotyczy każdego, kto podejmuje działania mogące wpłynąć na środowisko* (Iwanek-Chachaj E., *Zasada prewencji i przezorności w prawie ochrony środowiska*, 2008, Studia Iuridica Lublinensia 11, str. 140-141). Zatem istotą zasady prewencji jest obiektywna ocena prawdopodobieństwa powstania szkód (Król M., *Producent rolny jako podmiot korzystający ze środowiska*, 2013, Studia Iuridica Agraria 11, str. 283). W doktrynie podaje się, że zasada prewencji nakłada, na podmioty korzystające ze środowiska i mogące negatywnie oddziaływać na jego stan, aby od samego początku stosowania określonych metod działania, wprowadzać działanie mające na celu zapobieganie ujemnemu wpływowi działalności na komponenty środowiskowe (Gruszecki K., *Prawo ochrony środowiska. Komentarz*, 2016, Warszawa, str. 78). Głównym założeniem zasady przezorności jest rozważne podejście do problemu i próba prognozowania skutków działań prowadzonych w środowisku przyrodniczym. Taka postawa zapewnia lepszą ochronę środowiska w odniesieniu do możliwych i koniecznych do przeprowadzenia, w późniejszym czasie, działań naprawczych zaistniałej szkody (Lew-Gliniecka K., *Zasada ...*, str. 212). W doktrynie wskazuje się, że *każdy, kto planuje, wyraża zgodę lub podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest w pełni rozpoznane (ze względu na niedostatki w wiedzy, deficyt informacji, brak pełnych danych statystycznych, niemożność wykonania analiz, niemożność wykonania symulacji, rozbieżność stanowisk, zwłaszcza stanowisk ekspertów), kierując się przezornością, podjął wszelkie możliwe środki zapobiegawcze* (Lew-Gliniecka K., *Zasada ...*, s. 212).

W orzecznictwie wskazuje się, że art. 6 ust. 2 ustawy POŚ stanowi bezpośrednie odbicie zasady ostrożności i nakłada na organy ochrony środowiska obowiązek rozstrzygnięcia sprawy z jej uwzględnieniem. Z zasady ostrożności wynika ciężący na wszystkich podmiotach obowiązek dołożenia należytej staranności w ocenie skutków, jakie dla środowiska może przynieść nowa inwestycja czy działalność (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 7 grudnia 2016 r., sygn. akt: II OSK 601/15).

Na płaszczyźnie ocen środowiskowych praktycznym wymiarem zastosowania zasady prewencji i przezorności powinna być odmowa wyrażenia zgody na realizację działań, których skutki są niepewne, niejasne, wątpliwe lub ryzykowne. Kierując się zasadą przezorności wątpliwość, czy dane negatywne oddziaływanie należy uznać za znaczące, czy nieznaczące, rozstrzygnąć należy na korzyść środowiska przyjmując, że będzie ono znaczące, natomiast wątpliwość, czy dane działania pogorszą integralność obszaru Natura 2000, czy nie odniosą takiego skutku rozstrzygnąć należy na korzyść środowiska przyjmując, że integralność zostanie pogorszona. W przypadku przedmiotowej inwestycji i wybranego wariantu wszelkie wątpliwości i niejasności dotyczące oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000, zostały wyjaśnione na etapie postępowania przed organem I instancji, jak również postępowania odwoławczego.

Podsumowując GDOŚ jednoznacznie wskazuje, że realizacja i eksploatacja przedsięwzięcia w wariantcie rekomendowanym przez inwestora, tj. w wariantcie II.1, nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000.

Odnosząc się do kwestii naruszenia art. 112 w zw. z art. 6 ustawy POŚ, poprzez wydanie decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sytuacji przewidywania już na etapie założeń ponadnormatywnej emisji hałasu, GDOŚ wskazuje, że jest ona bezzasadna. Zgodnie z art. 112 ustawy POŚ *ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska*. Przeprowadzona przez organ odwoławczy analiza zapisów raportu oos (str. 24 uzupełnienia raportu oos z kwietnia 2017 r.), wykazała, że w wariantcie II.1, w związku z eksploatacją przedmiotowego przedsięwzięcia, pomimo zastosowania środków ochrony akustycznej, dojdzie do ponadnormatywnej emisji hałasu do środowiska w następujących receptorach:

- rok 2019 – receptor 16, 18, 19, 34, 43,
- rok 2035 – receptor 14, 16, 18, 19, 21, 22, 34, 35, 41, 42, 43.

W związku z powyższym, RDOŚ w Warszawie w celu zbadania rzeczywistych oddziaływań akustycznych związanych z funkcjonowaniem przedmiotowego odcinka trasy S-7, w pkt 4.1 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowanego w pkt 40 niniejszej decyzji) nałożył na inwestora obowiązek wykonania analizy porealizacyjnej w zakresie rzeczywistej emisji hałasu do środowiska, w tym także w ww. receptorach. Jak już szczegółowo wyjaśniono we wcześniejszej części niniejszej decyzji, w analizie porealizacyjnej dokonuje się porównania ustaleń zawartych w dokumentacji sprawy i w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przeprowadzenie takiej analizy pozwala zatem określić, czy przyjęto właściwe rozwiązania projektowe i czy zastosowano właściwe urządzenia chroniące środowisko, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, pozwala zapobiec negatywnym skutkom - jej wyniki są bowiem podstawą do podjęcia działań zmierzających do usunięcia nieprawidłowości lub ich ograniczenia.

Analiza porealizacyjna, przeprowadzona w terminie 12 miesięcy od dnia oddania przedmiotowej inwestycji do użytkowania, wykaże rzeczywisty poziom hałasu emitowanego z drogi ekspresowej S-7 w określonych punktach receptorowych. W przypadku, gdy funkcjonowanie tej infrastruktury drogowej spowoduje ponadnormatywne oddziaływania akustyczne, zastosowanie będzie mieć art. 112 pkt 2 ustawy POŚ, na podstawie którego konieczne będzie *zmniejszanie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego*, określonego w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112), dalej rozporządzenie hałasowe. Z kolei na podstawie art. 173 pkt 1 lit. a ustawy POŚ, inwestor może zostać zobowiązany do zastosowania odpowiednich rozwiązań technicznych ograniczających rozprzestrzenianie hałasu. Zgodnie zaś art. 174 ust. 1 ustawy POŚ eksploatacja dróg nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, zaś na podstawie art. 174 ust. 2 pkt 4 ustawy POŚ, emisje polegające na powodowaniu hałasu, powstające w związku z eksploatacją drogi nie mogą, z zastrzeżeniem ust. 3, spowodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego zarządzający tym obiektem ma tytuł prawny.

W tym zakresie, zgodnie z art. 362 ust. 1 ustawy POŚ, organ ochrony środowiska może prowadzić postępowanie zmierzające do wydania decyzji nakładających obowiązki ograniczenia

oddziaływania. Z ww. przepisu wynika, że w sytuacji, gdy *podmiot korzystający ze środowiska negatywnie oddziałuje na środowisko, organ ochrony środowiska może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek (...) ograniczenia oddziaływania na środowisko i jego zagrożenia*. W tej decyzji organ ochrony środowiska (w niniejszym przypadku będzie to RDOŚ w Warszawie) może określić zakres ograniczenia oddziaływania na środowisko lub stan, do jakiego ma zostać przywrócone środowisko, czynności zmierzające do ograniczenia oddziaływania na środowisko lub przywrócenia środowiska do stanu właściwego i termin wykonania obowiązku. Z przedstawionej analizy porealizacyjnej może wyniknąć, że eksploatacja drogi ekspresowej S-7 negatywnie oddziałuje na środowisko. Analiza ta wskazuje także sposób usunięcia negatywnych oddziaływań, np. poprzez zastosowanie dodatkowych ekranów akustycznych. Powyższe dwa elementy są wystarczające dla organu ochrony środowiska do nałożenia obowiązku ograniczenia oddziaływania w drodze decyzji. Należy w tym miejscu dodatkowo wskazać, że postępowanie w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 362 ust. 1 ustawy POŚ, nakładającej obowiązki ograniczenia oddziaływania, wszczyna się z urzędu, nie zaś na wniosek.

Jednocześnie należy mieć na uwadze sytuację, w której z analizy porealizacyjnej wynikać będzie, że eksploatacja drogi ekspresowej S-7 nie powoduje ponadnormatywnej emisji hałasu poza terenem, do którego zarządzający tą drogą ma tytuł prawny. Postępowanie zmierzające do wydania decyzji nakładającej obowiązki ograniczenia oddziaływania nie zostanie wówczas wszczęte.

Jeżeli pomimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem inwestycji, tworzony jest obszar ograniczonego użytkowania, którego specyfikę GDOŚ wyjaśnił już szczegółowo we wcześniejszej części niniejszej decyzji. Na obszarze tym zgodnie z prawem dopuszczalne normy emisyjne mogą być przekraczane.

Podsumowując, nie ma żadnych podstaw prawnych do uznania zarzutu stron zgodnie z którym RDOŚ w Warszawie zezwolił na realizację przedsięwzięcia, którego funkcjonowanie doprowadzi do naruszenia art. 112 ustawy POŚ. Jeżeli bowiem przeprowadzona analiza porealizacyjna wykaże przekroczenia dopuszczalnych poziomów emisji hałasu do środowiska, RDOŚ w Warszawie zobowiązany będzie do podjęcia stosownych działań naprawczych określonych w ustawie POŚ.

Ad. 27

Za bezpodstawny w ocenie GDOŚ należy uznać zarzut dotyczący naruszenia art. 115 ustawy POŚ przez przyjęcie, że w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dokonanie oceny tego, czy dany teren należy do rodzajów terenów podlegających ochronie akustycznej, należy do Prezydenta m.st. Warszawy podczas, gdy w ramach przedmiotowego postępowania właściwym organem do dokonania ustaleń w tym zakresie jest wyłącznie organ I instancji.

Nie ulega wątpliwości, że w przedmiotowej sprawie to RDOŚ w Warszawie dokonał oceny, czy dany teren należy do rodzajów terenów podlegających ochronie akustycznej, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy POŚ. W załączniku nr 3 do raportu ooŚ (Decyzje i uzgodnienia) załączono kopie następujących pism, na podstawie, których inwestor wyznaczył w dokumentacji środowiskowej tereny podlegające ochronie akustycznej:

- pismo Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy, Urząd Dzielnicy Bielany z dnia 15 stycznia 2013 r., znak: UD-III-WAB.671.2.2012.IPI(2), w sprawie udostępnienia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz wskazania obszarów objętych ochroną prawną w trybie art. 115 ustawy POŚ,
- pismo Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy, Urząd Dzielnicy Bemowo z dnia 15 stycznia 2013 r., znak: UD-I-WAB-B.6727.4.2013.MSK, w sprawie udostępnienia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz wskazania obszarów objętych ochroną prawną w trybie art. 115 ustawy POŚ,
- pismo Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy, Urząd Dzielnicy Wola z dnia 24 stycznia 2013 r., znak: UD-XVII-WAIBU.6727.15.2012.KKO, w sprawie udostępnienia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz wskazania obszarów objętych ochroną prawną w trybie art. 115 ustawy POŚ,
- pismo Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy, Urząd Dzielnicy Białołęka z dnia 25 stycznia 2013 r., znak: UD-II-WAB.670.69.2013.ENI/KTN, w sprawie udostępnienia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz wskazania obszarów objętych ochroną prawną w trybie art. 115 ustawy POŚ.

RDOŚ w Warszawie, weryfikując przedłożony przez wnioskodawcę raport oos wraz z załącznikami pod kątem wyznaczenia obszarów podlegających ochronie akustycznej w sytuacji braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dostrzegł uchybienia w tym zakresie. Wobec tego pismem z dnia 16 maja 2017 r., znak: WOOŚ-II.4200.8.2016.MW.7, organ I instancji zwrócił się do Biura Architektury i Planowania Przestrzennego Urzędu m.st. Warszawy o wskazanie, czy pomiędzy Lotniskiem Warszawa-Babice, a osiedlem Chomiczówka oraz w rejonie ul. Marysin zlokalizowane są ogródki działkowe. W odpowiedzi Biura Architektury i Planowania Przestrzennego Urzędu m.st. Warszawy z dnia 7 lipca 2017 r., znak: AM-ZP-N.6722.64.2017.JGS, wskazano, że w ww. obszarze znajdują się Rodzinne Ogrody Działkowe Bemowo II oraz Rodzinne Ogrody Działkowe „Vis”.

W następstwie pozyskanych nowych informacji, RDOŚ w Warszawie, pismem z dnia 27 lipca 2017 r., znak: WOOŚ-II.4200.8.2016.MW.14, wezwał wnioskodawcę o właściwe oznaczenie na mapach uwarunkowań akustycznych sposobu zagospodarowania obszaru pomiędzy Lotniskiem Warszawa-Babice, a osiedlem Chomiczówka oraz w rejonie ul. Marysin, a także przeprowadzenie dla nich analiz akustycznych i zaproponowanie ewentualnych zabezpieczeń akustycznych.

W odpowiedzi na wezwanie RDOŚ w Warszawie inwestor, pismem z dnia 10 sierpnia 2018 r., znak: O.WA.I-4.KP-14.4170.1.2017.2019.aj, przedłożył uzupełnienie raportu oos zawierające uaktualnione wyniki analiz akustycznych. Na ich podstawie zaproponowano zastosowanie trzech dodatkowych pochłaniających ekranów akustycznych, tj.:

- E15 w km od 19+550 do 19+913 o łącznej długości 362 m i wysokości 4 m oraz w km 19+913 do łącznika z ul. Gen Maczka (strona północna) o łącznej długości 394 m i wysokości 2 m,
- E16 w miejscu łącznika z ul. Gen. Maczka o łącznej długości 679 m i wysokości 2 m.

Powyższe znalazło odzwierciedlenie w warunku określonym w pkt 1.3.17 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowanym w pkt 33 niniejszej decyzji).

Wobec powyższego nie można uznać, iż organ I instancji dokonał błędnej kwalifikacji obszarów podlegających ochronie akustycznej. Co więcej, jak już GDOŚ wyjaśnił we wcześniejszej części niniejszej decyzji, nieruchomości o nr. ewid. 56, 69/1, 69/3, 69/13 i 69/18, obręb 7-11-11, Bielany, nie podlegają ochronie akustycznej. Nie są to bowiem tereny, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy POŚ.

Odnosząc się zaś do postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na *budowie osiedla mieszkaniowego, wielorodzinnego z infrastrukturą, parkingami i usługami na dz. ew. nr 19/10, 19/11, 47/4, 48, 56, 69/1, 69/3, 69/4, 69/6, 69/7, 69/8, 69/9, 69/10, 69/11, 69/13, 69/15, 69/16, 69/17, 69/18, 81, 83, 101/2, 109/1 obręb 7-11-11 oraz na dz. ew. nr 80/2, 81, 86, 104/2 obręb 7-11-13 przy ul. Wólczyńskiej 133 w Dzielnicy Bielany m.st. Warszawy*, GDOŚ wskazuje, że wykracza ono poza zakres niniejszej sprawy. Nadmienić przy tym należy, że zgodnie z informacjami zamieszczonymi na Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu m.st. Warszawy, ostatnią czynnością Prezydenta m.st. Warszawy w sprawie dotyczącej budowy osiedla mieszkaniowego było zawiadomienie o zawieszeniu postępowania w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Co więcej, należy wskazać, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie może stanowić podstawy do określania, czy dany teren należy do obszaru podlegającego ochronie akustycznej. Kwalifikacja ta następuje albo na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, albo na podstawie faktycznego zagospodarowania i wykorzystywania tego i sąsiednich terenów, nie zaś na podstawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Ustosunkowując się zaś do nieuwzględnienia przed RDOŚ w Warszawie kwestii przystąpienia uchwałą Rady m.st. Warszawy nr XXXIII/827/2016 z dnia 25 sierpnia 2016 r. *do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Fortu Wawrzyszew*, należy jednoznacznie wskazać, że plan ten do dnia wydania niniejszej decyzji nie został uchwalony (ustalone na podstawie informacji zawartych na stronie internetowej <https://bip.warszawa.pl/>).

Nadmienić przy tym trzeba, że ponowna weryfikacja obszarów podlegających ochronie akustycznej, wpływu inwestycji na te tereny oraz koniecznych do zastosowania środków minimalizujących, zostanie przeprowadzona na etapie ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania zezwolenia na realizację inwestycji drogowej w trybie ustawy zrid. Powyższe wynika wprost z warunku, o którym mowa w pkt 3 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowanego w pkt 36 niniejszej decyzji).

Ad. 28

Zdaniem odwołujących się RDOŚ w Warszawie nieprawidłowo potraktował postanowienie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie jako *niewiążące stanowisko wyspecjalizowanego organu w sprawach ocen wodnoprawnych*. W ocenie GDOŚ powyższe stanowisko stron jest chybione.

W tym zakresie należy wskazać, że organ I instancji nie był zobowiązany do uzyskiwania uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia z organem właściwym w sprawach ocen wodnoprawnych, o których mowa w przepisach ustawy Prawo wodne. Obowiązek uzyskania ww. uzgodnienia wynika z art. 77 ust. 1 pkt 4 ustawy oos. Przepis ten został dodany do ustawy oos przez wejście w życie ustawy Prawo wodne w dniu 1 stycznia 2018 r. Zgodnie jednak z art. 545 ust.

1 ustawy Prawo wodne do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy dotyczących decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w sprawach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania albo zmiany decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 i 1566), **stosuje się przepisy obowiązujące przed dniem 1 stycznia 2018 r.** Zatem nie można przychylić się do stanowiska skarżących o nieprawidłowym potraktowaniu postanowienia Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie jako *niewiążącego stanowiska wyspecjalizowanego organu w sprawach ocen wodnoprawnych*. Z uwagi na fakt, że wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przedmiotowej sprawie wpłynął do RDOŚ w Warszawie w dniu 3 sierpnia 2016 r., organ I instancji nie był zobligowany do uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia z organem właściwym w sprawach ocen wodnoprawnych, o którym mowa w przepisach ustawy Prawo wodne. RDOŚ w Warszawie przedstawił tożsame stanowisko w decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. na str. 14. Niemniej należy wskazać, że Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, postanowieniem z dnia 6 marca 2018 r., znak: WA.RZŚ.436.1.13.2018.BW, uzgodnił warunki realizacji inwestycji. Tym samym można wnioskować, że organ właściwy do spraw ocen wodnoprawnych nie widział zagrożeń środowiskowych do realizacji i eksploatacji przedmiotowej inwestycji.

Ad. 29

GDOŚ nie zgadza się także, że stanowiskiem skarżących, zgodnie z którym stwierdzona przez organ I instancji w pkt 3 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej na podstawie ustawy zrid, jest ewidentną konsekwencją braków w raporcie ooś.

Na wstępie należy raz jeszcze podkreślić, że uzasadnienie decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. jest w pełni reformowalne w postępowaniu odwoławczym, a zatem GDOŚ poniżej przedstawia swoje stanowisko w powyższym zakresie. Odnosząc się do powyższego należy w pierwszej kolejności wyjaśnić specyfikę ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, dalej ponowna ooś. Jest to procedura administracyjna, którą przeprowadza się na potrzeby wydania decyzji innych niż decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, którą w niniejszym przypadku jest decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej wydawana w oparciu o zapisy ustawy zrid. W myśl art. 88 ust. 1a ustawy ooś, gdy w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach stwierdzono konieczność ponownego przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, podmiot planujący podjęcie realizacji przedsięwzięcia powtórnie przedkłada raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Nie jest to jednak opracowanie tożsame do raportu ooś przedłożonego w ramach postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Dokumentacja środowiskowa opracowana na potrzeby ponownej oceny oddziaływania na środowisko **powtórnie analizuje wybrane elementy wymienione w art. 66 ustawy ooś dla wybranego wariantu realizacji przedsięwzięcia**, w tym również oddziaływanie akustyczne.

W tym zakresie należy wyjaśnić, że organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, w której stwierdza konieczność przeprowadzenia ponownej ooś zobowiązany jest do wzięcia pod uwagę następujących czynników:

- posiadane na etapie wydawania decyzji środowiskowej dane dotyczące przedsięwzięcia nie pozwalają na wystarczającą ocenę jego oddziaływania na środowisko bądź też wymagają uszczegółowienia w ramach decyzji szczególnej,
- ze względu na rodzaj i charakterystykę przedsięwzięcia oraz jego powiązania z innymi przedsięwzięciami istnieje możliwość kumulowania się oddziaływań ze wszystkich przedsięwzięć na obszarze potencjalnego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia,
- istnieje możliwość oddziaływania przedsięwzięcia na obszary wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt lub ich siedlisk bądź siedlisk przyrodniczych objętych ochroną (obszary Natura 2000 i pozostałe formy ochrony przyrody).

W przedmiotowej sprawie ponowna ooś została nałożona na wnioskodawcę z uwagi na konieczność uszczegółowienia w ramach decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej wymagań ochrony środowiska, a także ze względu na rodzaj i charakterystykę przedsięwzięcia a także z uwagi na to, że istnieje możliwość kumulowania się oddziaływań z innych inwestycji. Powyższe znalazło odzwierciedlenie w warunku określonym w pkt 3 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowanym w pkt 36 niniejszej decyzji).

Nie można przy tym uznać słuszności argumentacji odwołujących się, że obowiązek przeprowadzenia ponownej ooś jest konsekwencją braków w raporcie ooś. W dokumentacji środowiskowej z należytą starannością i szczegółowością omówiono oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia na środowisko, w tym kwestie emisji gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego, oddziaływanie akustyczne, czy też ingerencje w formy ochrony przyrody.

Za trafne należy jednak uznać stwierdzenie, że nadany decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. rygor natychmiastowej wykonalności pozwala *na niezwłoczne wszczęcie postępowania, w którym obowiązek ponownej oceny zmaterializuje się*. Niemniej należy mieć na uwadze, że właśnie temu służy instytucja określona w art. 108 § 1 Kpa. *Istotą natychmiastowej wykonalności decyzji administracyjnych jest to, że decyzja staje się wykonalna pomimo tego, że nie jest ostateczna. Instytucja ta dotyczy zatem wykonalności decyzji nieostatecznych. (...) Nadanie rygoru na podstawie art. 108 § 1 k.p.a. wywołuje skutki wyłącznie w sferze tymczasowej wykonalności decyzji i w takiej też sferze pozostaje aktualne kontestowanie prawidłowości zastosowania owego rygoru. Generalnie w orzecznictwie sądów administracyjnych przyjmuje się, że co do zasady nie ma przeszkód by nieostatecznej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nadać rygor natychmiastowej wykonalności* (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 czerwca 2021 r., sygn. akt: III OSK 3704/21). Z kolei w przedmiotowej sprawie zaistniała jedna z czterech pozytywnych przesłanek, uprawniających RDOŚ w Warszawie do nadania decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. rygoru natychmiastowej wykonalności. Kwestia ta została szczegółowo omówiona przez GDOŚ we wcześniejszej części niniejszej decyzji. Należy zatem jednoznacznie stwierdzić, że stanowisko stron w powyższym zakresie nie zasługuje na uwzględnienie.

Ad. 31

Zdaniem stron wariant realizacyjny obciążony jest wieloma znaczącymi wadami, tj.:

- trasa przebiega przez środek osiedli mieszkaniowych zamieszkałych przez kilkadziesiąt tysięcy ludzi (Bemowo Lotnisko I, IV, V oraz okolice Fortu Bema),
- wylot tunelu w bezpośrednich okolicach osiedli przy Forcie Bema powoduje emisje hałasu, spalin i wibracji,
- przebieg trasy przyczynia się do dalszego podziału dzielnicy Bemowo, która i tak jest już podzielona wskutek przebiegu trasy S-8 (Powązki-Konotopa),
- budowa i eksploatacja trasy oddziela część mieszkańców Bemowa (osiedla przy Forcie Bema) od placówek oświatowych (żłobki, przedszkola i szkoły),
- budowa trasy spowoduje wzrost natężenia ruchu – hałasu, spalin i wibracji na ul. Żołnierzy Wyklętych tuż przy szkole przy ul. Zachodzącego Słońca,
- budowa trasy skutkować będzie likwidacją lotniska Bemowo i Aeroklubu Warszawskiego.

W ocenie GDOŚ żadna z ww. „wad” wariantu realizacyjnego II.1 nie uzasadnia konieczności uchylecia decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. W kontekście przebiegu trasy S-7 przez środek osiedli mieszkaniowych (Bemowo Lotnisko I, IV, V oraz okolice Fortu Bema), należy wskazać, że inwestor zobowiązany będzie do zastosowania środków minimalizujących oddziaływanie inwestycji na ww. tereny mieszkalne. Dla przykładu wnioskodawca warunkiem, o którym mowa w pkt 1.3.17 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowanym w pkt 33 niniejszej decyzji) został zobligowany do wybudowania ekranów akustycznych o określonych parametrach. Co więcej na inwestora został także nałożony obowiązek przeprowadzenia analizy porealizacyjnej w zakresie emisji hałasu do środowiska (pkt 4.1 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. zreformowanym w pkt 40 niniejszej decyzji) czy też w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza przy portalach wjazdowo-wyjazdowych z tuneli przy najbliższej zabudowie mieszkaniowej. Nadmienić przy tym należy, że każde przedsięwzięcie prowadzi do powstania pewnych oddziaływań. W przedmiotowej sprawie chodzi jednak o to, aby budowa i funkcjonowanie danego zamierzenia budowlanego nie doprowadziło do powstania znacząco negatywnych oddziaływań. W ocenie GDOŚ, realizacja i eksploatacja przedsięwzięcia zgodnie z warunkami określonymi w decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r., jak i niniejszej decyzji, skutecznie zapobiegnie powstaniu takich oddziaływań.

Odnosząc się zaś do podziału dzielnicy Bemowo, czy też oddzieleniem części mieszkańców Bemowa (osiedla przy Forcie Bema) od placówek oświatowych w związku z budową przedmiotowego odcinka trasy S-7, czy też likwidacją lotniska Bemowo i Aeroklubu Warszawskiego, należy wskazać, że kwestie te wybiegają poza zakres postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Fakt, iż trasa przebiegu jest kwestionowana przez strony postępowania, nie uzasadnia konieczności uchylecia decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. Jak już wyjaśniono we wcześniejszej części niniejszej decyzji organ wydający decyzję działa w granicach wniosku inwestora. Zatem jeśli intencją wnioskodawcy była budowa drogi ekspresowej zgodnie z wariantem II.1, a nie zaistniały przesłanki odmowne do wydania pozytywnego rozstrzygnięcia, zarówno RDOŚ w Warszawie, jak i GDOŚ zobligowany był do ustalenia środowiskowych uwarunkowań realizacji inwestycji zgodnie z kształtem określonym we wniosku z dnia 3 sierpnia 2016 r.

Ad. 32

Ustosunkowując się z kolei do stanowiska odwołujących się, zgodnie z którym w zaskarżonym rozstrzygnięciu w sposób nieprawidłowy określono wymagania w zakresie kompensacji przyrodniczej poprzez nałożenie obowiązków na inwestora m.in. w odniesieniu do terenów, do których nie dysponuje on aktualnie tytułem prawnym, GDOŚ uznaje je za bezpodstawne.

Jak już organ odwoławczy wskazał w poprzedniej części niniejszego rozstrzygnięcia decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach ma charakter „rozstrzygnięcia wstępnego” (*sui generis*) względem przyszłego zezwolenia na realizację konkretnego przedsięwzięcia inwestycyjnego i pełni wobec niego funkcję prejudycjalną (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 13 grudnia 2012 r., sygn. akt: II OSK 1483/11). Oznacza to, że decyzja ta nie rodzi praw do terenu, na którym inwestor planuje realizację przedsięwzięcia, ani do terenów w zasięgu oddziaływania inwestycji. Zatem fakt, że RDOŚ w Warszawie zobowiązał inwestora do przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej na terenach, co do których aktualnie nie posiada tytułu prawnego, jest bez znaczenia. Tym samym zarzut w powyższym zakresie nie zasługuje na uwzględnienie.

Ad. 33

Odnosząc się z kolei do stanowiska stron względem emisji wibracji do środowiska, która, ich zdaniem, nie została w ogóle rozpatrzona w decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r., należy wskazać, iż powyższe zagadnienie zostało szczegółowo przeanalizowane w ramach prowadzonego przed GDOŚ dodatkowego postępowania wyjaśniającego. Tutejszy organ, pismem z dnia z 22 lipca 2021 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.73.2018.EO/MKG/EU/mk.902, wezwał wnioskodawcę (pkt II.2.1, II.2.3 i II.2.4 ww. pisma) o przedstawienie rodzajów robót budowlanych oraz prac budowlanych mogących być źródłem drgań. W odpowiedzi wyjaśniono, że do robót szczególnie uciążliwych akustycznie jak również mogących być źródłem największych drgań należą m.in. rozbiórki istniejącej infrastruktury, wbijanie lub wiercenie pali fundamentowych, pali ekranów, praca ciężkich i lekkich walców wibracyjnych, czy też wbijanie ścianek szczelnych młotem wibracyjnym oraz młotem udarowym. Z kolei źródłem drgań wytwarzanych na etapie realizacji przedsięwzięcia będą maszyny i urządzenia budowlane, jak również pojazdy ciężarowe dowożące na teren budowy materiały budowlane. Jednakże podkreślić w tym miejscu trzeba, iż czas tego oddziaływania będzie ściśle ograniczony do czasu trwania prac budowlanych (str. 9 uzupełnienia raportu oos z sierpnia 2021 r.).

Zatem roboty budowlane i prace stanowiące źródło wibracji wykonywane będą na całym odcinku drogi. Czas wykonywanych prac określony będzie w harmonogramie, który będzie znany dopiero po wybraniu wykonawcy robót bezpośrednio na etapie realizacji inwestycji. Oddziaływanie na etapie realizacji jest uciążliwością przemijająca, jednakże z uwagi na przebieg drogi w większości w terenie miejskim wskazane jest wykonywanie prac budowlanych wyłącznie w porze dziennej.

Ad. 34

Zdaniem odwołujących się realizacja i eksploatacja przedsięwzięcia według wariantu II.1 skutkować będzie powstaniem dodatkowej naturalnej przeszkody na trasie migracji zwierząt. Ustosunkowując się do powyższego GDOŚ przedstawia swoje stanowisko.

Należy zgodzić się ze stanowiskiem stron, że projektowana trasa S-7 będzie przecinać korytarz migracyjny o randze międzynarodowej, łączący Kampinoski Park Narodowy i Dolinę Środkowej Wisły. Jednakże wbrew twierdzeniom odwołujących się drożność korytarza zostanie zachowana poprzez realizację dolnego przejścia dla zwierząt o parametrach 50 m szerokości i 4 m wysokości w km 14+523. Powyższe wynika wprost z warunku określonego w pkt 1.3.11.3 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowanego w pkt 31 niniejszej decyzji). Podkreślić przy tym trzeba, że powyższe rozwiązanie zostało pozytywnie zaopiniowane przez Dyрекcję Kampinoskiego Parku Narodowego (ustalone na podstawie pisma Dyrektora Kampinoskiego Parku Narodowego z dnia 18 grudnia 2019 r., znak: DOso-4052/55/19, załączonego do uzupełnienia raportu oos z grudnia 2019 r.). Co więcej w decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r., w warunku, o którym mowa w pkt 1.3.12 (zreformowanym w pkt 32 niniejszej decyzji), zobowiązano wnioskodawcę do zrealizowania szeregu działań, które zapewnią spełnienie funkcji ww. przejścia. Inwestor został również zobowiązany do wprowadzenia analogicznego rozwiązania w przypadku ul. Trenów (droga ma przebiegać nad przejściem dla zwierząt) (pkt 1.3.11.3 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. zreformowany w pkt 31 niniejszej decyzji). W omawianej części korytarza migracyjnego pomiędzy Wólką Węglową, a Łomiankami w ostatnim czasie obserwuje się postępującą presję polegającą na zabudowywaniu terenu od strony południowej i północnej. Powstanie trasy S-7 stworzy dodatkową barierę migracyjną, jednakże przejście dolne w km 14+523 będzie nakierowywać zwierzęta na tereny otwarte, pozbawione zabudowy. Ponadto, w rejonie km 14+000 zaplanowane jest przejście dla małych zwierząt zespolone z Kanałem Młocińskim. Zatem argumentacja odwołujących się, zgodnie z którą powstałego problemu w żaden sposób nie rozwiązują planowane do wykonania przejścia dla zwierząt w poprzek trasy S-7, nie znajduje poparcia w dokumentacji sprawy. Co więcej twierdzenia stron, o braku skuteczności przejścia dolnego w km 14+523, nie zostały poparte jakimkolwiek materiałem dowodowym, a zatem należy uznać, że wskazana okoliczność nie została udowodniona.

Odnosząc się zaś do wskazania odwołujących się, że optymalnym środkiem minimalizującym efekt barierowy trasy byłaby estakada, podkreślić należy, że w km 14+958 zaprojektowano wiadukt drogowy służący przeprowadzeniu ul. Dziekanowskiej pod drogą ekspresową. W związku z tym niweleta trasy w rejonie przedmiotowego przejścia dla zwierząt w km 14+523 przebiega na ok. 10 m nasypie. Tak prowadzona niweleta praktycznie wyklucza w tym miejscu zaprojektowanie przejścia dla zwierząt nad projektowaną drogą ekspresową (przejścia górnego) – skutkowałoby to stworzeniem nienaturalnej wyniosłości terenu przy jednoczesnym zwiększeniu wycinki drzewostanów Kampinoskiego Parku Narodowego i Lasu Nowa Warszawa oraz zinwentaryzowanego siedliska płazów w rejonie km od 14+625 do 14+750. W związku z powyższym GDOŚ wskazuje, iż najbardziej racjonalnym rozwiązaniem jest budowa przejścia dolnego w postaci obiektu o świetle pionowym min. 4 m i świetle poziomym min. 50 m. Takie rozwiązanie przyczyni się do maksymalnego zmniejszenia zajętości terenu oraz do utrzymania drożności korytarza ekologicznego pomiędzy Puszcą Kampinoską a Doliną Wisły. Podkreślić przy tym trzeba, że w ramach niniejszego przedsięwzięcia nie planuje się wykonania prac związanych z udroźnieniem istniejącej DK-7 w związku z zachowaniem ciągłości korytarza głównego o randze międzynarodowej GKPnC (Puszcza Kampinoska).

Podkreślić przy tym trzeba, że budowa przedmiotowej drogi, niezależnie od wariantu, będzie powodować czasowe trudności w migracji zwierząt, jednak będzie to oddziaływanie przemijające. Nie jest to więc przesłanka kwalifikująca takie oddziaływanie jako znaczące. Należy wskazać, że w km od 14+000 do 14+800 planowanej drogi, gdzie projektowane warianty przecinają jedną z odnóg korytarza głównego o randze międzynarodowej GKPNc (Puszcza Kampinoska) planuje się wykonanie tradycyjnych prac związanych z budową drogi, tj.:

- wycinka zieleni,
- usunięcie humusu i wymiana gruntów,
- przebudowa kolizji z sieciami,
- budowa fundamentów i podpór obiektu mostowego wraz z wykonaniem konstrukcji obiektu,
- budowa nasypów i wykonanie elementów odwodnienia (w tym rowów drogowych i zbiorników wód deszczowych),
- wykonanie podbudowy i ułożenie nawierzchni,
- montaż elementów wykończeniowych (np. ogrodzenia, ekrany, bariery, oznakowanie itp.),
- wykonanie nasadzeń roślinności i obsianie mieszaną traw terenów nieutwardzonych.

Wśród ww. prac żadne nie wymagają ciągłości technologicznej. Aby utrzymać możliwości migracji zwierząt w okresie prowadzonych robót prace związane z budową drogi na odcinku w km 14+000 – 14+800 będą prowadzone w porze dziennej tj. w godz. 6:00-22:00, co nie będzie kolidowało z okresem wzmożonej migracji zwierząt w porze nocnej. Powyższe znalazło odzwierciedlenie w pkt 1.2.28 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowanym w pkt 15 niniejszej decyzji).

Szczegółowe oddziaływanie wariantów I.1, II.1 oraz IIB.1 zostało zidentyfikowane, opisane na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego i doprecyzowane w postępowaniu odwoławczym. Podsumowanie i porównanie oddziaływania każdego z wariantów zostało ponadto szczegółowo omówione we wcześniejszej części niniejszej decyzji. Należy podkreślić, że organ I instancji, jak również organ odwoławczy w sposób obiektywny, bez faworyzowania bądź dyskryminowania któregoś z wariantów, analizowały informacje zawarte w raporcie ooś i jego uzupełnieniach, stanowiące dane wyjściowe do formułowania wniosków dotyczących oddziaływania inwestycji na środowisko oraz wprowadzenia adekwatnych środków minimalizujących i kompensujących. Inwestor zaproponował w raporcie ooś wariant inwestycji przewidziany do realizacji (wariant II.1), a zadaniem RDOŚ w Warszawie, jak i GDOŚ było zbadanie, czy nie zachodzą okoliczności, które wykluczają możliwość wydania decyzji w takim wariantcie, np. przesłanki odmowy wydania decyzji, określone w art. 80 ust. 2 i art. 81 ustawy ooś.

Na marginesie należy wskazać, że na odcinku istniejącej drogi krajowej nr 7, przecinającej Las Młociński i Park Młociński, m. st. Warszawa projektuje wykonanie dolnego przejścia dla zwierząt o szerokości 20 m i wysokości 4 m w ramach projektu *Poprawa drożności powiązań Głównego Korytarza Północno-Centralnego w obszarze Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły na terenie m.st. Warszawy* (zgodnie z informacjami zawartymi na stronie internetowej <http://zzw.waw.pl>). Biorąc pod uwagę spadek natężenia ruchu na ul. Pułkowej, w przypadku realizacji drogi ekspresowej w wariantcie II.1 oraz powyższe prace jakie planuje podjąć m.st. Warszawa ocenia się, że oddziaływanie na zwierzęta, przy

zachowaniu drożności korytarza migracyjnego, zostanie maksymalnie zminimalizowane. Podkreślić jednak trzeba, że ww. działania nie są przedmiotem niniejszej sprawy.

Ad. 35

GDOŚ nie może przychylić się także do stanowiska odwołujących się, zgodnie z którym planowana trasa S-7 będzie naruszać granice Kampinoskiego Parku Narodowego i zniszczy przylegające do niego tereny otuliny oraz będzie szkodliwie oddziaływać na położony w odległości 700 m od trasy najcenniejszy w Kampinoskim Parku Narodowym obszar chroniony – Rezerwat Sieraków.

Wariant realizacyjny przedsięwzięcia koliduje z Kampinoskim Parkiem Narodowym i jego otuliną w następujących miejscach:

- km 10+900 i km od 12+400 do 12+560 (grunty należące do parku narodowego, znajdujące się w jego otulinie, poza obszarem głównym parku);
- km od 13+200 do 13+460 (odcinek przebiegający przez obszar główny parku w rejonie ulic Kampinoskiej i Wiślanej w Łomiankach, a także grunt należący do parku narodowego leżący poza obszarem głównym, tzn. w otulinie).
- km od 9+200 do 13+200 i w km od 13+460 do 16+400 (kolizja wariantu realizacyjnego z otuliną parku).

Analizując powyższe należy wskazać, że kolizja planowanej drogi z obszarem głównym Kampinoskiego Parku Narodowego wystąpi na odcinku 260 m, a oddziaływanie będzie tożsame z oddziaływaniem na obszar Natura 2000 Puszcza Kampinoska. W miejscu kolizji występuje młodnik wykształcający się na gruntach porolnych i nie występują siedliska przyrodnicze wymienione w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej. Ponadto, w wyniku inwentaryzacji stwierdzono jedno miejsce żerowania derkacza *Crex crex* w km 13+375, w odległości około 140 m od przyszłej inwestycji. Jak już wskazano we wcześniejszej części niniejszej decyzji, dokładna penetracja terenu nie wykazała gniazdowania tego gatunku w obszarze objętym opracowaniem, nie nastąpi też zniszczenie siedliska żerowania tego gatunku. W pasie zajętości terenu nie ma bowiem charakterystycznych dla tego gatunku łąk kośnych. Pozostałe kolizje z parkiem wystąpią poza jego obszarem głównym, na terenach nie przedstawiających większej wartości przyrodniczej, jak np. młodnik i parking w rejonie ulic Kampinoskiej i Wiślanej, czy obszar zabudowany w km od 12+400 do 12+560. Analizując oddziaływanie planowanej drogi na otulinę KPN należy wziąć pod uwagę, że obszar otuliny zajmuje powierzchnię około 37,7 tys. ha (jest to niemalże tyle samo co powierzchnia KPN), a więc jej zajęcie w ww. odcinkach drogi nie będzie miało negatywnego wpływu na przedmioty i cele samego Parku. Ponadto, obszar otuliny na wschód od Parku jest w znacznym stopniu zabudowany zabudową jednorodzinną i wielorodzinną (obszar Dąbrowy i Łomianek), a droga przebiegać będzie w znacznym stopniu skrajem terenów silnie zurbanizowanych.

Odnosząc się z kolei do zarzutu dotyczącego oddziaływania na Obszar Ochrony Ścisłej Sieraków należy stwierdzić, że analiza spływu wód powierzchniowych i podziemnych na odcinku projektowanego pasa drogowego w km od 10+800 do 12+200 (w tym miejscu analizowany Obszar Ochrony Ścisłej Sieraków znajduje się najbliżej planowanej trasy) wykazała, że w miejscu projektowanej drogi główne kierunki spływu wód występują na osi południe-północ. Układ spływu

wód powierzchniowych i podziemnych na kierunku zachodnim skupia się wyłącznie w obszarze położonym na zachód od tzw. Olszynki w Łomiankach w km od 11+300 do 11+600 (strona prawa). Obszar terenów podmokłych w rejonie tzw. Olszynki w Łomiankach stanowi jeden z obszarów zasilania w Obszarze Ochrony Ścisłej Sieraków. Jednakże, na odcinku trasy w km od 10+800 do 12+200 nie przewiduje się wykonywania wykopów mogących powodować osuszenie gruntów. Trasa na ww. odcinku będzie poprowadzona nasypem, a nadto zastosowany zostanie również szczelny system odwodnienia. W wyniku kolizji z trasą może dojść do zniszczenia części zbiornika wodnego (dawnego stawu rybnego), jednak trasa w miejscu zasypywanej części zbiornika nie stoi w kolizji z obszarem źródłiskowym, a zasypianie fragmentu zbiornika nie spowoduje zmian w stosunkach wodnych w całym obszarze Olszynki w Łomiankach. Podnoszona przez odwołujących się kwestia w powyższym zakresie nie zasługuje tym samym na uwzględnienie.

Ad. 36

Odnosząc się do postulatu stron o zaniechanie realizacji inwestycji według wariantu II.1, z uwagi na treść studium uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego obszarów chronionych w województwie mazowieckim: Kampinoski Park Narodowy, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 września 1997 r. w sprawie Kampinoskiego Parku Narodowego, oraz projektu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Kampinoskiego Parku Narodowego, GDOŚ przedstawia stosowne wyjaśnienia w tym zakresie.

Studium uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego obszarów chronionych w województwie mazowieckim: Kampinoski Park Narodowy, to dokument z września 2005 r., którego celem jest analiza uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego w gminach, na terenie których występują wielkoobszarowe formy ochrony przyrody. Opracowanie to wykonane zostało z myślą o wykorzystaniu go jako podstawy do działań koordynacyjnych, realizowanych m.in. poprzez opiniowanie i uzgadnianie studiów gminnych oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Może być ono przydatne także przy sporządzaniu planów ochrony parków i innych dokumentów, określających zasady i kierunki ochrony środowiska przyrodniczego. W dokumencie stwierdzono, że istotny wpływ na funkcjonowanie przyrody Parku będzie miała modernizacja drogi ekspresowej nr 7 obejmująca przystosowanie do parametrów trasy ekspresowej (m.in. odcinek Czosnów-Kiełpin – dwie jezdnie) i włączenie do Warszawy nową trasę przebiegającą przy wschodniej granicy Parku (Łomianki-Wólka Węglowa-Bemowo). Takie rozwiązanie wpłynie na wzrost ruchu samochodowego na innych drogach w rejonie Parku oraz zwiększenie zanieczyszczenia środowiska. Należy mieć na uwadze, że dokument ten sporządzony został 16 lat temu i od tego czasu lokalne uwarunkowania mogły ulec znacznym modyfikacjom. Natomiast projekt planu ochrony Kampinoskiego Parku Narodowego (listopad 2018 r.) zakłada powstanie trasy S-7 z uwzględnieniem wyposażenia drogi w urządzenia ochrony środowiska, realizację inwestycji w sposób nie ingerujący trwale w układ hydrograficzny tereny, ustawienia ekranów dźwiękochłonnych na obszarach w bezpośrednim sąsiedztwie Parku, budowy przejść dla małych zwierząt w kierunku Lasu Młocińskiego i Wisły. Jednocześnie projekt planu wskazuje na potrzebę utrzymania wolnego od zabudowy północno-zachodniego fragmentu dzielnicy Bielany na zachód od trasy S-7 (na północ od osiedla Wólka Węglowa), zgodnie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Stołecznego Warszawy.

Odnosząc się do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 września 1997 r. w sprawie Kampinoskiego Parku Narodowego należy wskazać, że inwestor przed realizacją inwestycji zobowiązany będzie do uzyskania derogacji na podstawie art. 15 ust. 3 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody.

Wobec powyższego należy wskazać, że podnoszone przez odwołujących się kwestie nie uzasadniają konieczności uchylecia skarżonej decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r.

Ad. 37

Odnosząc do zarzutu, gdzie strony wskazują, że organ I instancji przy sporządzaniu decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. posłużył się *tzw. „gotowcami” czyli fragmentami innych decyzji, dotyczących innych tras drogowych*, wskazać należy, że organ odwoławczy dostrzegł wadliwość uzasadnienia w tym zakresie. Jednakże, jak już wskazano wielokrotnie we wcześniejszej części niniejszej decyzji, uzasadnienie decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. jest w pełni reformowalne w postępowaniu odwoławczym. Odnosząc się do poszczególnych uchybień w uzasadnieniu decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r., organ odwoławczy wyjaśnia, że

- na str. 19 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sposób nieprawidłowy umieszczono sformułowanie *rozwiązań projektowych związanych z przebudowa mostu na Wiśle*, bowiem w ramach przedmiotowego przedsięwzięcia nie jest planowana przebudowa takiego mostu,
- na str. 19 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sposób niewłaściwy wspomniano o braku sprecyzowania parametrów ekranów akustycznych, przejść dla zwierząt, ponieważ w decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r., jak i niniejszej decyzji parametry zostały ściśle określone,
- na str. 23 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. bezzasadnie umieszczono zapis, zgodnie z którym negatywne oddziaływanie drogi zmniejszy się w stosunku do stanu obecnego, bowiem przedmiotowy odcinek trasy S-7 jeszcze nie istnieje.

Zdaniem GDOŚ, powyższe uchybienia organu I instancji nie mogą skutkować uchyleciem decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. Nie można jednak zgodzić się ze stwierdzeniem odwołujących, zgodnie z którym dotychczasowe szlaki migracji zwierząt nie zostaną zachowane. Jak już GDOŚ wyjaśnił we wcześniejszej części niniejszej decyzji, szlaki migracyjne, dzięki zastosowaniu przejść dla zwierząt zostaną zachowane. Organ odwoławczy nie przychyła się także do stanowiska odwołujących się, którzy wskazują, że na str. 178 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. mowa jest o połączeniu projektowanej drogi S-7 z terenami wiejskimi i obszarami peryferyjnymi poprzez węzły. Przykładem takiego terenu jest np. obszar wiejski Gminy Łomianki, co neguje argumentację stron postępowania w tym zakresie.

Ad. 40

GDOŚ nie może zgodzić się także ze stanowiskiem stron, które wskazują, że w decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r., jak i w raporcie oś nie określono wpływu planowanej inwestycji na stosunki wodne. Wbrew twierdzeniom odwołujących się w skarżonym akcie administracyjnym zaproponowano właściwe warunki i wymagania, jakie należałoby spełnić w toku realizacji inwestycji, aby zagrożenia zminimalizować. Warunki te zostały określone w decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. kolejno w pkt 1.2.13, 1.2.15, 1.2.36, 1.2.39, 1.2.42 (zreformowanym w pkt 17 niniejszej decyzji), 1.2.43 (zreformowanym w pkt 18 niniejszej decyzji). W ocenie GDOŚ nałożone na inwestora środki minimalizujące w pełni zabezpieczą środowisko przed ewentualną zmianą

stosunków wodnych, zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji przedmiotowego przedsięwzięcia. Nie ma zatem postaw do przyznania w tym zakresie słuszności skarżącemu.

Ad. 41

Zdaniem stron wadliwie określono nazwę planowanego przedsięwzięcia. W opinii GDOŚ zarzut w tym zakresie jest zupełnie bezzasadny. Należy wskazać, że RDOŚ w Warszawie działał zgodnie z zasadą legalizmu, w granicach i zgodnie z wnioskiem inwestora. Organ I instancji konsekwentnie posługiwał się nazwą inwestycji wskazaną we wniosku. Należy podkreślić, że nazwa przedsięwzięcia nie jest czynnikiem charakteryzującym jego skalę i zakres. Z dokładnym przebiegiem inwestycji strony mogły zapoznawać się w trakcie prowadzonego przez organ I, jak i II instancji postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poprzez zaznajomienie się z aktami sprawy. W raporcie oś szczegółowo i jednoznacznie przedstawiono zakres inwestycji, przebieg planowanej drogi oraz zasięg jej oddziaływania i parametry techniczne. W związku z powyższym należy stwierdzić, że opisany w dokumentacji środowiskowej przebieg inwestycji nie budzi w ocenie GDOŚ żadnych wątpliwości. Organ I instancji prawidłowo zawiadamiał strony o wszelkich podejmowanych czynnościach w ramach prowadzonego postępowania oraz cały czas zapewniał stronom możliwość zapoznania się z aktami sprawy. Nie można więc zgodzić się z zarzutami odwołujących, że organ I instancji wprowadził w błąd strony postępowania, co do rzeczywistego położenia planowanej inwestycji.

Ad. 42

Odnosząc się do zarzutu, że zaskarżona decyzja jest kolejnym rozstrzygnięciem wydanym dla przedmiotowego przedsięwzięcia, GDOŚ przedstawia swoje stanowisko. Dla oceny zaistnienia stanu powagi rzeczy osądzonej - *rei iudicatae* - organ administracji publicznej powinien stwierdzić, że decyzja administracyjna, która miałaby zostać wydana stanowiłaby kolejne rozstrzygnięcie w tej samej sprawie. Istotne jest zatem ustalenie, czy w rozpatrywanej sprawie organ administracyjny ma do czynienia z tą samą sprawą administracyjną, która została już ostatecznie rozstrzygnięta, oraz czy jest on związany zakazem ponownego rozpatrzenia tej samej sprawy. Należy bowiem wnikliwie przyjrzeć się kwestii dotyczącej stwierdzenia, czy w istocie organ styka się po raz kolejny z tą samą sprawą administracyjną, czy też sprawy te różnią się po względem materialnym. Piśmiennictwo z zakresu ogólnego postępowania administracyjnego, przenosząc niejako z postępowania cywilnego czy karnego na grunt postępowania administracyjnego instytucję *rei iudicatae*, jako negatywnej przesłanki procesowej, wskazuje na niedopuszczalność żądania powtórnego rozpatrzenia sprawy już rozstrzygniętej decyzją (np. na wniosek strony), a także niedopuszczalność jej ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia inną decyzją. W tym celu niezbędne jest zbadanie tożsamości sprawy, co wymaga rzetelnej analizy wszystkich materialnych elementów sprawy.

Wyrokiem z dnia 24 października 2011 r., sygn. akt: IV SA/Wa 870/11, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie uchylił decyzję Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 9 grudnia 2009 r., znak: DOOŚidk-074/1216/1708/2009/ER-134, oraz utrzymaną nią w mocy decyzję RDOŚ w Warszawie z dnia 6 maja 2009 r., znak: RDOŚ-14-WOOS-II-BP-6613-002/08, o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie północnego wylotu z Warszawy drogi ekspresowej S-7 w kierunku Gdańska na odcinku Czosiów – trasa Armii Krajowej w Warszawie. Jak wynika z informacji zamieszczonej w Biuletynie Informacji

Publicznej RDOŚ w Warszawie, po przekazaniu akt sprawy z sądu postępowanie to ponownie toczyło się przed RDOŚ w Warszawie pod sygnaturą: WOOŚ-II.4200.1.2012.MW i zostało zawieszono, na wniosek inwestora, postanowieniem z dnia 16 sierpnia 2012 r. Wobec powyższego GDOŚ, pismem z dnia 23 czerwca 2021 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZIL.420.73.2018.EO/EU/mk.903, zwrócił do organu I instancji o informację w jaki sposób zakończyło się ww. postępowanie administracyjne prowadzone przez RDOŚ w Warszawie. W odpowiedzi z dnia 30 czerwca 2021 r., znak: WOOŚ-II.070.90.2021.MC, organ I instancji wyjaśnił, iż wniosek z dnia 18 stycznia 2007 r. o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach uważa się za **wycofany**. Zatem decyzja z dnia 27 kwietnia 2018 r. nie jest kolejną decyzją wydaną w tej samej sprawie. Pierwsze postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie zostało bowiem zakończone wydaniem aktu administracyjnego.

GDOŚ nie może przy tym przychylić się do stanowiska stron, iż *inwestor po raz kolejny postużył się dokumentacją przygotowaną do wnioskowania o wydanie pierwszej decyzji środowiskowej i po raz kolejny nie ustrzegł się błędów*. Przedłożony do niniejszego postępowania raport oos został opracowany w 2014 r., a jego uzupełnienia w 2017 r., 2019 r. i 2021 r. Nie można zatem przychylić się do stanowiska zgodnie z którym raport oos przedłożony do pierwszego postępowania w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest tożsamej treści co dokumentacja środowiskowa znajdująca się w aktach przedmiotowej sprawy.

Na marginesie należy wskazać, że art. 153 ppsa nie ma zastosowania do przedmiotowego postępowania. Zgodnie z ww. przepisem *ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w orzeczeniu sądu wiążą w sprawie organy, których działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania było przedmiotem zaskarżenia, a także sądy, chyba że przepisy prawa uległy zmianie*. Jednakże wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 24 października 2011 r., sygn. akt: IV SA/Wa 870/11, dotyczył decyzji GDOŚ z dnia 9 grudnia 2009 r. oraz utrzymaną nią w mocy decyzję RDOŚ w Warszawie z dnia 6 maja 2009 r., nie zaś decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r.

Ad. 43

Za chybioną należy uznać także kwestię konieczności uzupełnienia o warunki dotyczące licznych działań minimalizujących wpływ inwestycji na środowisko na etapie jej budowy. W tym zakresie GDOŚ wyjaśnia, że planowana inwestycja nie stanowi przedsięwzięcia, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 21 (*instalacje do produkcji betonu w ilości nie mniejszej niż 15 t na dobę*) i pkt 22 (*instalacje do produkcji mas bitumicznych*) rozporządzenia oos. Zgodnie z raportem oos (str. 65 raportu oos z lutego 2017 r., część I) pojazdy ciężarowe dowozić będą na teren budowy kruszywa, elementy zbrojeniowe, beton, elementy betonowe, masy bitumiczne i inne materiały budowlane. W warunku określonym w pkt 1.2.31 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. wskazano, że *podczas prowadzenia prac budowlanych ograniczać skutki wtórnego zapylenia poprzez zraszanie wodą placu budowy w dni słoneczne oraz wietrzne, zabezpieczenie materiałów pylistych przed rozwianiem (np. poprzez przykrywanie plandekami), ostanie przed działaniem wiatru składowiska materiałów zawierających drobne frakcje pyłowe*. Zatem wbrew twierdzeniom odwołujących się nie ma podstaw do określania kolejnych obowiązków w zakresie ograniczenia pylenia z terenu budowy. Nie ma także konieczności zobowiązania wnioskodawcy do oddzielenia terenu budowy od terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej oraz Szkoły Podstawowej nr 341 przy ul. Oławskiej 3, bezpośrednio sąsiadujących z planowanym

przedsięwzięciem poprzez zastosowanie ogrodzeń mających parametry tymczasowych ekranów akustycznych.

W tym zakresie należy wskazać, że źródłem hałasu wytwarzanego na etapie realizacji przedsięwzięcia będą maszyny i urządzenia budowlane (koparki, spycharki, równiarki, walce drogowe, rozściełacze asfaltu, dźwigi, urządzenia wibracyjne do zagęszczania gruntu, frezarki do nawierzchni, urządzenia do przygotowania mas bitumicznych, betonu, wiertnice i palownice) jak również pojazdy ciężarowe dowożące na teren budowy kruszywa, elementy zbrojeniowe, beton, elementy betonowe, masy bitumiczne i inne materiały budowlane, oraz wywożące odpady i urobek z budowy. Czas tego oddziaływania, tak jak w przypadku emisji drgań, będzie ściśle ograniczony do czasu trwania prac budowlanych. Zgodnie z zapisami dokumentacji środowiskowej (str. 11 uzupełnienia raportu ooś z sierpnia 2021 r.) przewiduje się prowadzenie prac budowlanych w rejonie terenów chronionych akustycznie i zabudowy mieszkaniowej wyłącznie podczas pory dziennej (6.00 – 22.00) unikając w miarę możliwości jednoczesnej pracy ciężkiego sprzętu budowlanego. Powyższe znalazło odzwierciedlenie w warunku określonym w pkt 1.2.28 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowanym w pkt 15 niniejszej decyzji).

Odnosząc się zaś do konieczności wskazania w sentencji decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach materiałów i technologii gwarantujących ograniczenie emisji podczas eksploatacji drogi, należy wskazać, że z załączników graficznych do raportu ooś z lutego 2017 r. (załącznik 07.02.20 – 07.02.52 *Zasięg oddziaływania hałasu i zanieczyszczeń powietrza w 2019 roku W/ARLANT II*, oraz załącznik 07.05.00 – 07.05.52 *Zasięg oddziaływania hałasu i zanieczyszczeń powietrza w 2035 roku W/ARLANT II*) wynika, że na całej długości projektowanej trasy, z wyłączeniem miejsc wjazdowo-wyjazdowych z portali tuneli, ponadnormatywna emisja NO₂ (substancja o największym zasięgu oddziaływania) mieści się w granicach inwestycji. Tym samym emisja pyłu zawieszonego PM 2,5 i PM 10, także mieści się w granicach przedmiotowego przedsięwzięcia. Podkreślić przy tym raz jeszcze trzeba, że organ I instancji w pkt 4.2 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowanym w pkt 41 niniejszej decyzji), zobowiązał inwestora do przeprowadzenia analizy poralizacyjnej w zakresie propagacji gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego w ww. miejscach przy najbliższej zabudowie mieszkaniowej. W opinii GDOŚ nie ma podstaw do nakładania dodatkowych zobowiązań dla inwestora w powyższym zakresie.

Z kolei zaproponowany przez odwołujący się sposób *czyszczenia drogi na mokro w okresie wiosna-jesień, co powoduje znaczne ograniczenie emisji wtórnej pyłu, w tym pyłu zawieszonego PM10 i PM2.5*, w ocenie GDOŚ jest niezasadny. Bowiem woda służąca do ewentualnego oczyszczania dróg według ww. sposobu spowoduje ponadplanowy napływ wód do urządzeń odwodnieniowych drogi. Takie działanie może zaś przyczynić się do przepełnienia tego systemu. Zaproponowany przez odwołujących się sposób czyszczenia drogi nie jest w ocenie GDOŚ rozwiązaniem racjonalnym.

Ad. 44

Zdaniem odwołujących się raport ooś nie zawiera inwentaryzacji szaty roślinnej będącej w kolizji z inwestycją i oceny jej wartości przyrodniczej w zależności od wariantów przedsięwzięcia. Powyższe skutkuje tym, że w ramach prowadzonego postępowania nie było możliwe oszacowanie realnej straty przyrodniczej, która powstanie w wyniku wycinki drzew i krzewów. W ocenie GDOŚ zarzut w powyższym zakresie jest chybiony.

Odnosząc się do powierzchni niszczonej siedlisk (w tym obszarów zadrzewionych) to na załącznikach graficznych nr 05 do raportu ooś – *Kartografia geobotaniczna*, dla każdego wariantu wskazano granicę terenu, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie. Na potrzeby analiz przedstawionych w raporcie ooś uznano, że wszystkie płaty siedlisk, które znalazły się w granicach terenu, na którym będzie realizowana inwestycja, ulegną zniszczeniu. Wyniki analiz w zakresie utraty poszczególnych siedlisk przedstawiono w rozdziale 4.6.1.1.1 cz. II raportu ooś z lutego 2017 r. przedłożonego z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wynika z nich, że wariant II.1 jest najkorzystniejszy, w tym zakresie, pod względem oddziaływania na środowisko. Budowa trasy w tym wariantcie nie spowoduje zniszczenia siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej. W przypadku wariantów I i IIB zniszczeniu ulegnie odpowiednio 8,45 ha i 9,35 ha takich siedlisk.

Jednocześnie organ odwoławczy wskazuje, że znana jest skala wycinki obszarów leśnych w zależności od wariantu trasy. W analizie drugiego z kryteriów, którym jest utrata powierzchni leśnej, najkorzystniej wypada wariant II.1, w którym powierzchnię wycinki szacuje się na około 30,04 ha. Realizacja drogi w wariantcie I.1, mimo że przebiega w śladzie istniejącej drogi krajowej nr 7, wymagałaby wycinki pod pas drogowy prawie 33 ha lasów, w tym na terenie obszaru Natura 2000 Las Bielański PLH140041. Wiązałoby się to z ograniczeniem bazy pokarmowej i potencjalnych miejsc rozwoju pachnicy dębowej *Osmoderma eremita* i kozioroga dębosza *Cerambyx cerdo*. Natomiast w wariantcie IIB.1 konieczne byłoby wycięcie około 39,5 ha, w tym części cennego pod względem przyrodniczym Lasu Bemowskiego, który uległby fragmentacji w przypadku budowy drogi w tym wariantcie. Wobec powyższego, należy jednoznacznie wskazać, że wariant II.1 jest wariantem najkorzystniejszym w kontekście koniecznej do wykonania wycinki powierzchni leśnych.

Ad. 45

Za zupełnie bezpodstawny należy uznać zarzut, iż zaskarżona decyzja nie uwzględnia wpływu planowanej inwestycji na funkcjonowanie i rozwój Lotniska Warszawa-Babice, w tym zagadnień dotyczących ochrony zdrowia, bezpieczeństwa publicznego oraz możliwości wystąpienia klęsk żywiołowych.

W tym zakresie należy wskazać, że zgodnie z ustawą ooś, zarówno raport ooś jak i decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie odnosi się do konieczności określania wpływu inwestycji na funkcjonowanie innych przedsięwzięć, tj. Lotnisko Warszawa-Babice, kwestii bezpieczeństwa publicznego oraz możliwości wystąpienia klęsk żywiołowych. Wyartykułowane przez odwołujących się ww. kwestie wykraczają poza zakres przedmiotowego przedsięwzięcia.

Ad. 46

GDOŚ nie może przychylić się także do argumentacji stron o nieprzedstawieniu w raporcie ooś danych dotyczących wpływu inwestycji na dobra materialne. W tym zakresie organ odwoławczy wyjaśnia, że zagadnienie to zostało opisane na str. 279 raportu ooś.

Zgodnie z orzecnictwem sądownoadministracyjnym pojęcie dobra materialnego należy rozumieć jako wartość pobliskich nieruchomości (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 sierpnia 2018 r., sygn. akt: II OSK 1236/18). Zatem nie ulega wątpliwości, że w przedmiotowej sprawie ocenie poddano wpływ inwestycji na nieruchomości. W ocenie GDOŚ

ocena ww. zagadnienia w kontekście ilości budynków koniecznych do wyburzenia w sposób prawidłowo wypełnia zapis, o którym mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy ooś.

Odnosząc się zaś do drugiej części stanowiska odwołujących się zgodnie z którym zaniechano rozważań co do wpływu na sposób zagospodarowania nieruchomości w sąsiedztwie przedsięwzięcia, w tym na wartość tych nieruchomości, GDOŚ wskazuje, że kwestia ta jest bezzasadna. W tym zakresie organ II instancji wyjaśnia, że zgodnie z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości z dnia 14 marca 2013 r., sygn. akt: C-420/11, artykuł 3 dyrektywy Rady 85/337 z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne, zmienionej dyrektywą Rady 97/11/WE z dnia 3 marca 1997 r. i dyrektywą 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r., należy interpretować w ten sposób, iż przewidziana w tym przepisie ocena oddziaływania na środowisko nie obejmuje oceny oddziaływania danego przedsięwzięcia na wartość dóbr materialnych. Podsumowując w ocenie GDOŚ, wnioskodawca w sposób prawidłowy przedstawił w dokumentacji środowiskowej (str. 279 raportu ooś z lutego 2017 r., część II) dane w zakresie oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na dobra materialne.

Ad. 47

Za zupełnie niezrozumiałą należy uznać argumentację stron, iż uzgodnienia i opinie, o których mowa w art. 77 ustawy ooś, zostały wydane w oparciu o nieostateczną wersję raportu ooś.

W tym zakresie należy wskazać, że RDOŚ w Warszawie, pismem z dnia 18 września 2017 r., znak: WOOŚ-II.4200.8.2016.MW.16, wystąpił o wydanie opinii do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie. Oznacza to, że organ I instancji zwrócił się do organu współdziałającego o uzyskanie opinii po przedłożeniu przez inwestora ostatniego uzupełnienia raportu ooś na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego. Co więcej, jak już szczegółowo wyjaśniono we wcześniejszej części niniejszej decyzji, RDOŚ w Warszawie nie był zobligowany do uzyskiwania uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia z organem właściwym w sprawach ocen wodnoprawnych, o których mowa w przepisach ustawy Prawo wodne. Zarzut w powyższym zakresie tym samym nie zasługuje na uwzględnienie.

Odnosząc się z kolei do wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii akustyka oraz opinii specjalisty ds. oceny zanieczyszczeń powietrza w zakresie oddziaływania przedsięwzięcia, należy wskazać, że GDOŚ nie widzi potrzeby uzyskiwania dodatkowej opinii w sprawie. Zgodnie z ustawą ooś raport ooś podlega ocenie przez organ prowadzący postępowanie. Organ administracji publicznej, co wynika z art. 84 § 1 Kpa, może zwrócić się do biegłego lub biegłych o wydanie opinii, jeżeli w sprawie wymagane są wiadomości specjalne. Niniejsza sprawa, prowadzona przez GDOŚ, czyli organ wyspecjalizowany w zakresie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, w tym m.in. dróg na środowisko przyrodnicze, nie wymaga wiadomości specjalnych, które pozwoliłyby na prawidłową ocenę stanu faktycznego. GDOŚ bazował na aktach sprawy przekazanych przez organ I instancji oraz wiedzy własnej, co pozwoliło ustalić bezspornie stan faktyczny sprawy w zakresie wystarczającym do jej rozstrzygnięcia.

Ad. 48

Zdaniem stron RDOŚ w Warszawie nie wziął pod uwagę opinii własnej o odmowie uzgodnienia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Kępa Kiełpińska” z uwagi na fakt, że przewidywana w planie trasa legionowska naruszałaby rezerwat – Jezioro Kiełpińskie.

W opinii GDOŚ powyższe nie może stanowić podstawy do uchylenia decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. Po pierwsze, Jezioro Kiełpińskie znajduje się ok. 1,3 km od planowanej inwestycji. Po drugie, zgodnie z ustawą o oś, organ I instancji przed wydaniem decyzji zobowiązany był do zasięgnięcia opinii Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie. Nie ma zatem podstaw do uznania, iż RDOŚ w Warszawie miał obowiązek wziąć pod uwagę opinie własną o odmowie uzgodnienia mpzp „Kepa Kiełpińska”. Nadto wskazać trzeba, że realizacja trasy legionowskiej wykracza poza zakres przedmiotowy niniejszego postępowania administracyjnego.

W toku prowadzonego postępowania organ odwoławczy wnikliwie zweryfikował realizację przez organ I instancji uprawnień procesowych przynależnych stronom. W szczególności w trakcie prowadzonego przez RDOŚ w Warszawie postępowania uwagi dotyczące realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia wniosły:

- ANKRA – MR Sp. z o.o. pismem z dnia 18 kwietnia 2017 r.;
- Wspólnota Mieszkaniowa Fort Bema pismem z dnia 9 maja 2017 r.;
- ██████████ pismem z dnia 9 maja 2017 r.;
- Wspólnota Mieszkaniowa Osiedle Leśne V pismem z dnia 9 maja 2017 r.;
- Wspólnota Mieszkaniowa „Zielone Mieszkanko II” pismem z dnia 12 maja 2017 r.;
- Stowarzyszenie Zwykłe Ochrona Puszczy Kampinoskiej pismem z dnia 8 września 2017 r., 17 listopada 2017 r. oraz 27 lutego 2018 r.;
- Burmistrz Łomianek pismem z dnia 15 listopada 2017 r.

Podnoszone przez ww. podmioty uwagi dotyczyły przede wszystkim:

- dyskwalifikacji wariantu I, jako przecinającego stanowisko pachnicy dębowej (*Osmoderma eremita*) i stanowiska ptaków, które jest *w pewnym sensie nadużyciem, ponieważ chrząszcz ten występuje praktycznie w całym rejonie pomiędzy Kampinoskim Parkiem Narodowym a Doliną Środkowej Wisły*;
- kwestii niewielkiej ingerencji na środowisko w sytuacji realizacji inwestycji w wariantcie I, gdzie konieczne byłoby jedynie dobudowanie pasów serwisowych;
- uwarunkowań terenowych umożliwiających realizację inwestycji w wariantcie I, tj. poszerzenia istniejącej drogi krajowej nr 7 do trzech pasów, czy też budowa skrzyżowań bezkolizyjnych;
- raportu o oś pomija całkowicie negatywne strony wariantu II, tj. stworzenie nowej bariery w ekosystemie KPN, zniszczenie otuliny KPN, naruszenie korytarzy i klinów napowietrzających, wprowadzenie ruchu tranzytowego w silnie zurbanizowane tereny osiedla Chomiczówki i dzielnicy Bemowa, wpływie na stosunki gruntowo-wodne, w tym na dopływy rzeki Łasicy, która to *jest najważniejszym ciekim kształtującym stosunki wodne w KPN*;
- większej liczby wyburzeń obiektów w wariantcie II w ilości 839, w tym 76 budynków mieszkalnych, podczas gdy wariant I przewiduje likwidację 490 obiektów, w tym 138 budynki mieszkalne;
- negatywnego oddziaływania planowanej trasy, a w szczególności węzła na wysokości Kiełpina, na rezerwat – Jezioro Kiełpińskie oraz rezerwat Ławice Kiełpińskie;
- braku uzasadnienia ekonomicznego realizacji inwestycji w wariantcie II;
- kwestii ominięcia po stronie zachodniej łągów leszczynowo – olchowych zlokalizowanych w rejonie ul. Sierakowskiej w Łomiankach;

- postulatu o poprowadzenie trasy na odc. Od ul. Kolejowej do ul. Zielonej w Łomiankach w tunelu, lub o zastosowanie na ww. fragmencie ekranów akustycznych ;
- nieuzasadnionego wyznaczania nowego terminu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- konieczności uznania interesantów jako podmiotów na prawach strony.

Wbrew twierdzeniom stron realizacja drogi w wariantcie I.1, mimo że przebiega w śladzie istniejącej drogi krajowej nr 7, wymagałaby wycinki pod pas drogowy prawie 33 ha lasów, w tym na terenie obszaru Natura 2000 Las Bielański PLH140041. Wiązałoby się to z ograniczeniem bazy pokarmowej i potencjalnych miejsc rozwoju pachnicy dębowej *Osmoderma eremita* i kozioroga dębosza *Cerambyx cerdo*. Tym samym, nie można wykluczyć znaczącego negatywnego oddziaływania na przedmioty ochrony ww. obszaru Natura 2000. Stanowisko GDOŚ nie jest przy tym *nadużyciem*.

Nie można także zgodzić się ze stwierdzeniem stron postępowania, iż raport ooś pomija całkowicie negatywne strony wariantu II.1. Zgodnie z przedstawioną we wcześniejszej części niniejszej decyzji analizą wielokryterialną, każdy z wariantów przedsięwzięcia, został oceniony pod kątem tych samych wskaźników, w tym wskaźników środowiskowych.

Odnosząc się do większej liczby wyburzeń obiektów w wariantcie II.1 niż w wariantcie I, należy wskazać, że jest to tylko jeden ze wskaźników przyjętych jako kryterium społeczno-środowiskowe analizie wielokryterialnej. W ocenie GDOŚ za wyborem wariantu II.1 w powyższym aspekcie przemawia ilość budynków mieszkalnych przeznaczonych do wyburzenia, tj. wariant II.1 – 76 budynków, wariant I.1 – 138 budynków. Zatem w tym kontekście wariant zaproponowany przez wnioskodawcę jest korzystniejszy niż wariant I.1.

Nie można także przychylić się do argumentacji stron o negatywny oddziaływanie planowanej trasy, a w szczególności węzła na wysokości Kiełpina, na rezerwat - Jezioro Kiełpińskie oraz rezerwat Ławice Kiełpińskie. W tym zakresie GDOŚ wskazuje, że Jezioro Kiełpińskie znajduje się około 1,3 km od ww. węzła, a Ławice Kiełpińskie około 3 km. Nie ma zatem jakichkolwiek wątpliwości, że z uwagi na podane odległości nie przewiduje się oddziaływania inwestycji na te formy ochrony przyrody.

Ustosunkowując się zaś do kwestii braku uzasadnienia ekonomicznego realizacji inwestycji w wariantcie zaproponowanym przez wnioskodawcę, należy wskazać, że w przedmiotowym postępowaniu szczególnie ważnym elementem są kryteria przyrodnicze. Mogą mieć one determinujący wpływ na ostatecznie wybrany wariant, który może być gorszy ekonomicznie. Co więcej, ustawa ooś nie przewiduje, aby elementem podlegającym analizie w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko były koszty jego realizacji. Tym samym domniemany fakt wyboru wariantu gorszego ekonomicznie, nie może stanowić podstawy do uchylecia decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r.

Nie można także przychylić się do postulatu stron o omińnięcie po stronie zachodniej łągów leszczynowo – olchowych zlokalizowanych w rejonie ul. Sierakowskiej w Łomiankach. Działanie takie mogłoby spowodować bowiem dodatkową kolizję z Kampinoskim Parkiem Narodowym i obszarem Natura 2000 Puszcza Kampinoska.

Organ odwoławczy nie widzi ponadto uzasadnienia dla budowy tunelu lub zastosowania ekranów akustycznych na odc. od ul. Kolejowej do ul. Zielonej w Łomiankach. Planowana

inwestycja w wariantcie inwestycyjnym II.1 znajduje się ok. 2,3 km od wskazanego przez strony ww. odcinka (ustalone na podstawie danych zawartych na stronie internetowej <https://mapy.geoportal.gov.pl>). Nie ma zatem możliwości ponadnormatywnej emisji hałasu do środowiska w tak znacznej odległości od emitora jakim jest projektowana trasa S-7.

Niezrozumiała w ocenie GDOŚ jest uwaga stron dotycząca nieuzasadnionego wyznaczenia nowego terminu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Zgodnie z art. 36 § 1 Kpa o każdym przypadku niezakończona sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin zakończenia sprawy. Z analizy akt przedmiotowej sprawy wynika, że wyznaczenie przez RDOŚ w Warszawie nowych terminów jej zakończenia spowodowane było m.in. skomplikowanym charakterem sprawy, koniecznością uzyskania opinii organu współdziałającego, czy też oczekiwaniem na uzupełnienia dokumentacji środowiskowej przez wnioskodawcę. Podkreślić należy, że do terminu zakończenia sprawy nie wlicza się m.in. terminów przewidzianych w przepisach prawa dla dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania, okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo przyczyn niezależnych od organu.

Wbrew twierdzeniom stron wariant II.1 i IIB/II.B1 nie generują tożsamy oddziaływań dla środowiska i ludzi. Zgodnie z wcześniej omówionym zagadnieniem dotyczącym oceny wielokryterialnej wariantów, racjonalny wariant alternatywny IIB.1 posiada gorszy całościowy wynik z tejże analizy tj., 0,720, zaś wariant inwestycyjny 0,543. Powyższe zostało już szczegółowo omówione we wcześniejszej części niniejszej decyzji.

Odnosząc się do sprzeciwu wobec realizacji inwestycji w wariantcie II.1, przebiegu inwestycji przez dzielnicę Bemowo m.st. Warszawy oraz osiedle Chomiczówka i postulatu o budowę drogi w wariantcie III, czy też o realizację inwestycji zgodnie z wariantem 0 lub z całkowitym ominięciem Warszawy, GDOŚ ponownie wskazuje, że zgodnie z zasadą legalizmu, organ działa w granicach wniosku inwestora. Jeśli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko nie wynika zasadność realizacji inwestycji w wariantcie innym niż wskazany przez wnioskodawcę, organ określa środowiskowe uwarunkowania dla realizacji przedsięwzięcia w wariantcie inwestorskim.

Nie można także mówić o nieracjonalności wariantu I.1. Racjonalność wariantu oznacza bowiem, że wariant taki faktycznie mógłby zostać wybrany przez organ dokonujący oceny raportu o oś zamiast wariantu zaproponowanego przez inwestora. Racjonalny wariant alternatywny nie może mieć charakteru abstrakcyjnego czy też jedynie teoretycznego. Nie należy zatem przedstawiać wariantu, którego faktyczna realizacja jest technicznie lub faktycznie niemożliwa. W przedmiotowej sprawie realizacja we wszystkich trzech wskazanych wariantach jest możliwa, z uwzględnieniem, że w wariantcie I.1 inwestor musiałby uzyskać stosowne zezwolenia na odstępstwa od zakazów obowiązujących na obszarach Natura 2000, o których mowa w art. 34 ustawy o ochronie przyrody.

Odnosząc się zaś do kwestii kolizji planowanego przedsięwzięcia z fortem Wawrzyszew, należy wskazać, że nie jest to *poważna kolizja*. W tym zakresie GDOŚ wskazuje, że z raportu o oś (str. 138 raportu o oś z lutego 2017 r., część II) wynika, że przedmiotowa inwestycja w wariantcie II.1 zlokalizowana będzie jedynie w brzegowej kolizji z Fortem II „Wawrzyszew” przy ul. Księżycowej w km od 18+325 do 18+575. Nie dojdzie przy tym do naruszenia fosy fortu Wawrzyszew, co zarzucają strony. Z załącznika graficznego do raportu o oś z lutego 2017 r. np. Rys. 07.02.41

Zasięg oddziaływania hałasu i zanieczyszczeń powietrza w 2019 roku, wprost wynika, że kolizja przedmiotowego przedsięwzięcia z fortem Wawrzyszew, w tym z jego fosą, będzie jedynie brzegowa.

Wbrew twierdzeniom stron postępowania w przedmiotowej sprawie prawidłowo zaplanowano działania minimalizujące ponadnormatywną emisję zanieczyszczeń do powietrza w postaci pasów zieleni izolacyjnej (pkt 3.1.3 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. zreformowany pkt 38 niniejszej decyzji). Co więcej z uwagi na lokalizację wylotów z tuneli w bezpośrednim sąsiedztwie budynków mieszkalnych, organ I instancji, w pkt 4.2 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowanym w pkt 41 niniejszej decyzji), zobowiązał inwestora do przeprowadzenia analizy porealizacyjnej w zakresie propagacji gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego w okolicach portali wjazdowo-wyjazdowych z tuneli drogowych. przy najbliższej zabudowie mieszkaniowej. To na jej podstawie możliwe będzie wykorzystanie ewentualnych środków następczych, o których mowa w ustawie POŚ. Co więcej zgodnie z art. 175 ust. 1 ustawy POŚ zarządzający drogą, tj. w niniejszej sprawie Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, jest obowiązany do okresowych pomiarów poziomów w środowisku substancji lub energii wprowadzanych w związku z eksploatacją tych obiektów. Dodatkowo, na podstawie art. 175 ust 2 ustawy POŚ w razie eksploatacji obiektów o określonych cechach lub kategoriach wskazujących na możliwość wprowadzania do środowiska substancji w znacznych ilościach zarządzający drogą, jest obowiązany do ciągłych pomiarów ich poziomów w środowisku. Z kolei w myśl art. 237 ustawy POŚ, w razie stwierdzenia okoliczności wskazujących na możliwość negatywnego oddziaływania instalacji na środowisko, organ ochrony środowiska może, w drodze decyzji, zobowiązać prowadzący instalację podmiot korzystający ze środowiska do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego. Jeżeli wyniki tego przeglądu potwierdzą ponadnormatywną emisję zanieczyszczeń do powietrza, utworzony zostanie obszar ograniczonego użytkowania, zgodnie z art. 135 ust. 1 ustawy POŚ, jeżeli pomimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem inwestycji.

GDOŚ, jak już wielokrotnie wyjaśniono w niniejszej decyzji, nie ocenia zasadności przyjętych rozwiązań projektowych. Tym samym kwestia budowy węzła S-7 i S-8, który *w proponowanej lokalizacji traci sens*, w związku ze zmianą przeznaczenia trasy NS na drogę dzielnicową nie zasługuje na uwzględnienie.

Ustosunkowując się do kwestii konieczności likwidacji bazy Lotniczego Pogotowia Ratunkowego w związku z realizacją inwestycji zgodnie z wariantem inwestycyjnym, GDOŚ ponownie wskazuje, że powyższe zagadnienie wykracza poza zakres postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Jak już tutejszy organ wcześniej wyjaśnił, wobec nieruchomości o nr ewid. 69/1, 69/3, 69/4, 69/6, 69/7, 69/10, 69/13, 69/15, 69/16, 69/17, 69/18 oraz 56, obręb 7-11-11, Bielany, nie ma konieczności zastosowania środków minimalizujących ponadnormatywne oddziaływanie akustyczne. Co więcej nieruchomość o nr ewid. 69/11, zgodnie z ustaleniami GDOŚ na podstawie akt sprawy, tj. TOM.G *Opracowania z zakresu ochrony środowiska. Wypisy z rejestru gruntów. Oryginał* (część od I do IV), stanowi zurbanizowany teren niezabudowany, a zatem nie jest to teren

podlegający ochronie akustycznej, zgodnie z ustawą POŚ. Z kolei nieruchomości o nr ewid. 69/8 znajduje się poza wyznaczonym zasięgiem oddziaływania inwestycji.

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie w opinii z dnia 18 października 2017 r. sformułował warunki pochodzące wprost z raportu ooś, bez ich szczegółowego uzasadnienia w treści wyrażonej opinii.. Uwagi ww. organu współdziałającego zostały uwzględnione w warunkach określonych w pkt. 1.2.28 (zreformowanego w pkt 15 niniejszej decyzji), 1.2.29, 1.2.33, 1.2.35, 1.3.17 (zreformowanego w pkt 33 niniejszej decyzji), 4.1 (zreformowanego w pkt 40 niniejszej decyzji) decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. W tym zakresie należy powtórnie wyjaśnić, że RDOŚ w Warszawie wystąpił o wydanie opinii do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie po przedłożeniu przez inwestora ostatecznego uzupełnienia raportu ooś na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego.

Zdaniem GDOŚ, uwzględniając treść powyższej opinii Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie, jak również odniesienie się RDOŚ w Warszawie w uzasadnieniu swojej decyzji do ustaleń raportu ooś, nie ma podstaw do ponownego występowania o wydanie opinii organu inspekcji sanitarnej.

Nie można także przychylić się do postulatu stron o budowę ekranów akustycznych na odcinku od km 17+900 do 18+600. W tym zakresie organ odwoławczy wyjaśnia, że na podstawie wyników z analizy emisji hałasu do środowiska, RDOŚ w Warszawie w warunku określonym w pkt 1.3.17 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowanego w pkt 33 niniejszej decyzji) zobowiązał inwestora do wykonania ekranu akustycznego po prawej stronie przedmiotowej drogi w km od 17+299 do 18+021 o wysokości 7 m. Co więcej po prawej stronie projektowanej drogi w km 17+915 zobowiązano inwestora do przeprowadzenia analizy poralizacyjnej w zakresie rzeczywistej emisji hałasu do środowiska. W ocenie GDOŚ, co ustalono na podstawie akt sprawy, nie ma potrzeby lokalizowania wnioskowanego przez strony ekranu akustycznego.

Co więcej nie można uznać za słuszną argumentację stron, zgodnie z którą, na odcinku trasy S-7 od km 17+900 do 18+600 nie zlokalizowano żadnego punktu pomiarowego służącego do przeprowadzenia analiz emisji hałasu do środowiska. W tym zakresie organ odwoławczy raz jeszcze wskazuje, że najbliższym receptorem na ww. fragmencie planowanej drogi wykorzystanym do przeprowadzenia obliczeń był receptor nr 17 zlokalizowany na budynku mieszkalnym wielorodzinnym po stronie prawej drogi. Ponadto, z uwagi na fakt, że inwestycja jest na etapie planowania, nie można przesądzić o skali rzeczywistych oddziaływań planowanej inwestycji, bowiem w raporcie ooś przedstawiono opis przewidywanych oddziaływań (art. 66 ust. 1 pkt 8 ustawy ooś), które mogą ewentualnie wystąpić w przyszłości. Zatem nie innej możliwości, niż przedstawienie oddziaływań inwestycji na środowisko obliczonych na podstawie przyjętych założeń.

GDOŚ ponadto po raz kolejny podkreśla, że ocena oddziaływania na środowisko nie obejmuje oceny oddziaływania danego przedsięwzięcia na wartość dóbr materialnych. Tym samym kwestia wartości terenów w km od 17+900 do 18+600 jest poza granicami orzekania organu odwoławczego.

Odnosząc się ponownie do kwestii przystąpienia uchwałą Rady m.st. Warszawy nr XXXIII/827/2016 z dnia 25 sierpnia 2016 r. *do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania*

przestrzennego rejonu Fortu Wawrzyszew, organ odwoławczy wskazuje, że plan ten do dnia wydania niniejszej decyzji nie został uchwalony (ustalone na podstawie informacji zawartych na stronie internetowej <https://bip.warszawa.pl/>). Zatem nie można było wyznaczać terenów chronionych akustycznie na jego podstawie.

Nie można przy tym przychylić się do argumentacji stron o błędnym uznaniu przez organ I instancji, że treści raportu ooś są wiążące dla organu. W tym zakresie GDOŚ ponownie wyjaśnia, że wezwania RDOŚ w Warszawie do uzupełnienia dokumentacji środowiskowej (pismo z dnia 28 września 2016 r., znak: WOOŚ-II.4200.8.2016.MW.4, z dnia 11 kwietnia 2017 r., znak: WOOŚ-II.4200.8.2016.MW.6, z dnia 27 lipca 2017 r., znak: WOOŚ-II.4200.8.2016.MW.14, z dnia 28 sierpnia 2017 r., znak: WOOŚ-II.4200.8.2016.MW.15), jednoznacznie świadczą o tym, że organ I instancji nie przyjął bezkrytycznie danych przedstawionych w raporcie ooś. Ponadto podkreślić przy tym raz jeszcze trzeba, że raportowi ooś przypisuje się szczególną **wartość dowodową**. W opinii GDOŚ, przedłożona przez inwestora dokumentacja spełnia wymogi formalne, natomiast pod względem merytorycznym została sporządzona w sposób rzetelny, co umożliwia komplementarną ocenę w zakresie wskazanym w art. 62 ustawy ooś. Zgromadzona w przedmiotowej sprawie dokumentacja może zatem zostać przyjęta jako podstawowy dowód w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Marginalnie wskazać trzeba, że organ nie może dopuścić do postępowania osób jako podmiotów na prawach strony, które *de facto* posiadają interes prawny w przedmiotowej sprawie.

GDOŚ ocenił również prawidłowość ustosunkowania się przez RDOŚ w Warszawie do uwag i wniosków złożonych w ramach udziału społeczeństwa podczas postępowania pierwszoinstancyjnego.

Odnosząc się do sprzeciwu wobec realizacji inwestycji w wariantcie II.1, przebiegu inwestycji przez dzielnicę Bemowo m.st. Warszawy oraz osiedle Chomiczówka i postulatu o budowę drogi w wariantcie III, czy też o realizację inwestycji zgodnie z wariantem 0 lub z całkowitym ominięciem Warszawy, GDOŚ ponownie wskazuje, że zgodnie z zasadą legalizmu, organ działa w granicach wniosku inwestora. Oznacza to, iż w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, organ określa warunki realizacji przedsięwzięcia w wariantcie wnioskowanym przez inwestora lub, jeśli zachodzą ku temu przesłanki, odmawia określenia tych warunków. Powyższe organ wyjaśnił szczegółowo we wcześniejszej części niniejszej decyzji. Podkreślić przy tym trzeba, że fakt, iż przebieg wariantu inwestycyjnego *opiera się na założeniach i planach z lat 70-ych*, nie może stanowić podstawy do uchylenia decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r.

Ustosunkowując się z kolei do kwestii negatywnej opinii Gminy Łomianki wobec realizacji inwestycji zgodnie z wariantem I, GDOŚ poniżej przedstawia swoje stanowisko. W myśl art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zobowiązany jest do zasięgnięcia opinii organu, o którym mowa w art. 78 ustawy ooś, w przypadku przedsięwzięć wymagających decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 10 ustawy ooś. Przenosząc powyższe na płaszczyznę niniejszej sprawy RDOŚ w Warszawie przed wydaniem decyzji zobowiązany był do zasięgnięcia opinii Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie. Z akt przedmiotowej sprawy wynika, że organ I instancji wypełnił przesłanki, o których mowa w art. 77 ust. 1 ustawy ooś. Z ustawy tej nie wynika, jakoby w przedmiotowej sprawie RDOŚ

w Warszawie miał obowiązek uwzględnienia opinii Gminy Łomianki przy określaniu środowiskowych uwarunkowań realizacji inwestycji. Jednakże w opinii organu odwoławczego, wyrażone stanowisko Gminy Łomianki jest zasadne, bowiem z analizy wielokryterialnej wynika jednoznacznie, że wariant I.1 jest wariantem najmniej korzystnym do realizacji. Kwestia ta została omówiona szczegółowo we wcześniejszej części niniejszej decyzji.

Odnosząc się z kolei do postulatu o budowę w ramach planowanej inwestycji ul. Osmańczyka od skrzyżowania z ul. Pieniążka a ul. Obrońców Tobruku i ul. Widawską, należy wskazać, że budowa ul. Osmańczyka wykracza poza zakres przedmiotowy wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z dnia 3 sierpnia 2016 r.

Ustosunkowując się do kwestii konieczności likwidacji bazy Lotniczego Pogotowia Ratunkowego w związku z realizacją inwestycji zgodnie z wariantem inwestycyjnym, należy wskazać, że wykracza ona poza zakres postępowania. Za zajęcie nieruchomości pod przedmiotową drogę, niestanowiących własności Skarbu Państwa lub odpowiednich jednostek samorządu terytorialnego w odniesieniu do dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych, przysługuje odszkodowanie. Podkreślić trzeba, że ustalenia co do wysokości i terminu wypłaty odszkodowania realizowane są w oparciu o zapisy ustawy zrid.

GDOŚ analizując postulat dotyczący omińnięcia po stronie zachodniej łągów leszczynowo – olchowych zlokalizowanych pomiędzy ul. Zachodnią a ul. Proszą w Łomiankach, przedstawia swoje stanowisko. W wariantcie inwestycyjnym, tj. II.1 w km od 11+400 do 11+550 projektowana droga swą osią przecina niewielki płat zdegradowanego olsu (tzw. Olszynkę w Łomiankach). Występują tam liczne dzikie wysypiska śmieci i gruzu, a także następuje ekspansja gatunków obcych, zwłaszcza klonu jesionolistnego (*Acer negundo*) oraz fruticetyzacja dna lasu. W drzewostanie występuje głównie olsza czarna (*Alnus glutinosa*) z niewielką domieszką wierzby kruchej (*Salix fragilis*) i brzozy brodawkowatej (*Betula pendula*). Warstwę krzewów i niskich drzew, poza odnowieniem gatunków drzewiastych tworzą dereń świdwa (*Cornus sanguinea*), bez czarny (*Sambucus nigra*), porzeczka czerwona (*Ribes spicatum*). W obrębie olszynki stwierdzono obecność pozostałości stawów rybnych zarastających roślinnością szuwarową – głównie sitowiem leśnym (*Scirpus sylvaticus*) i sitem rozpierschłym (*Juncus effusus*). Odsunięcie drogi bardziej na zachód i omińnięcie płata olsu od strony zachodniej mogłoby spowodować dodatkową kolizję z Kampinoskim Parkiem Narodowym i obszarem Natura 2000 Puszcza Kampinoska. Od strony wschodniej z kolei występuje gęsta zabudowa mieszkaniowa Łomianek. Zatem postulat w powyższym zakresie nie zasługuje na uwzględnienie.

GDOŚ wskazuje, że nie można uwzględnić uwagi społeczeństwa zgodnie z którą w postępowaniu pierwszoinstancyjnym doszło do naruszenia zapisów konwencji Aarhus. Nie wskazano bowiem, którym konkretnie zapisom konwencji i w jaki konkretnie sposób RDOŚ w Warszawie uchybił. Samo określenie, iż organ I instancji ma *lekceważący sposób podejścia do realizacji inwestycji mającej znaczący wpływ na środowisko, a tym samym zdrowie ludzi*, nie wskazuje jednoznacznie, że doszło do naruszenia zapisów konwencji Aarhus.

Odnosząc się zaś do kwestii naruszenia zaufania do osób odpowiedzialnych za kwestie ochrony środowiska gdzie za przykład wskazano niewykonanie przez inwestora obowiązku przeprowadzenia analizy poralizacyjnej dla drogi ekspresowej S-8, należy wskazać, że uwaga

dotyczy odrębnej inwestycji wykraczającej poza zakres przedmiotowego wniosku. Podkreślić przy tym trzeba, że w następstwie naruszenia prawa polegającego na niedopełnieniu obowiązku określonego w decyzji administracyjnej nakładana jest na inwestora administracyjna kara pieniężna. Kwestie te regulowane są w Kpa w dziale IVA *Administracyjne kary pieniężne*. Co więcej, jeżeli inwestor nie dopełni obowiązku związanego z dostarczeniem analizy porealizacyjnej, zgodnie z art. 162 § 2 Kpa, może mu zostać cofnięta wydana wcześniej decyzja środowiskowa czy inwestycyjna.

Ustosunkowując się do stanowiska o nieuwzględnieniu w raporcie oos osiedli mieszkaniowych zlokalizowanych na ul. Kajopei i ul. Chabrowej, które w wariantcie II zlokalizowane są w odległości około 100 m od planowanej trasy, wskazać należy, że z załączników graficznych do raportu oos z lutego 2017 r., tj. 07.02.39 i 07.02.40 *Zasięg oddziaływania hałasu i zanieczyszczeń powietrza w 2019 roku*, oraz Rys. 07.05.39 i 07.05.40 *Zasięg oddziaływania hałasu i zanieczyszczeń powietrza w 2035 r.*, wprost wynika, że zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana przy ul. Kajopei i ul. Chabrowej została uwzględniona w analizach określających przewidywane oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko.

Nie można przy tym zgodzić się, iż w przeprowadzonych analizach na potrzeby opracowania raportu oos nie uwzględniono osiedli mieszkaniowych przy ul. Josepha Conrada 3A, 3B, 3C, 3D i 3E. Zgodnie z załącznikiem do raportu oos z lutego 2017 r. Rys. 07.02.44 *Zasięg oddziaływania hałasu i zanieczyszczeń powietrza w 2019 roku*, oraz Rys. 07.05.44 *Zasięg oddziaływania hałasu i zanieczyszczeń powietrza w 2035 r.*, zabudowa mieszkaniowa przy ul. Josepha Conrada 3A, 3B, 3C została ujęta jako obszar wymagający ochrony akustycznej. Wprawdzie z uwagi na upływ czasu od wydania decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. powstały dwa nowe budynki mieszkalne wielorodzinne, tj. przy ul. Josepha Conrada 3D i 3E, które nie zostały zaznaczone na ww. załącznikach, to należy wskazać, że nowo powstałe obiekty zlokalizowane są w granicach określonych na Rys. 07.02.44 i 07.05.44, jako tereny podlegające ochronie akustycznej (ustalone na podstawie danych zawartych na stronie internetowej <https://mapy.geoportal.gov.pl>). Nie dojdzie tam do ponadnormatywnej emisji hałasu. Nie zostaną także przekroczone dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu atmosferycznym, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu, dla obu horyzontach czasowych.

Podkreślić przy tym trzeba, że weryfikacja zagospodarowania terenu nastąpi powtórnie w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko, której obowiązek przeprowadzenia wynika z pkt 3 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowanego w pkt 36 niniejszej decyzji).

Zajmując stanowisko wobec wniosku o przeprowadzenie ponownej analizy prognozowanego natężenia ruchu z uwzględnieniem ocen porealizacyjnych pochodzących z innych, porównywalnych inwestycji, należy wskazać, iż postulat ten w ocenie GDOŚ nie zasługuje na uwzględnienie. W tym zakresie wskazać trzeba, że kwestie przyjętych do obliczeń prognoz ruchu zostały szczegółowo omówione we wcześniejszej części niniejszej decyzji. Dla przypomnienia należy wskazać, że prognozę i strukturę ruchu przygotowano się w oparciu o wyniki GPR z 2010 r. prowadzonego na istniejącej sieci dróg krajowych. Odnosząc się z kolei do kwestii uwzględniania w analizach natężenia ruchu ocen porealizacyjnych pochodzących z innych, porównywalnych inwestycji, GDOŚ wskazuje, że ustawa oos nie zawiera definicji oceny porealizacyjnej. Prawdopodobnie wnioskodawcy mieli na myśli pojęcie analizy porealizacyjnej. Jak już wcześniej

omówiono, ocena ta ma na celu przedstawienie rzeczywistych uciążliwości pochodzących z konkretnej inwestycji dla nieruchomości sąsiednich. Nie ma przy tym podstaw do uznania wyników analiz dla innych przedsięwzięć przy określaniu prognozowanego natężeniu ruchu na planowanej trasie S-7.

Nie ma także podstaw do uznania słuszności wniosku o wydłużenie zaprojektowanego tunelu z km od 18+420 do 19+400 na km 17+400 do 19+500, alternatywnie o zastosowanie pełnych tuneli naziemnych lub zastosowanie nawierzchni asfaltowej zamiast betonowej w km 17+800 do 18+400. Po pierwsze inwestor nie przewiduje budowy przedmiotowej drogi przy użyciu nawierzchni asfaltowej. Po drugie w celu ograniczenia ponadnormatywnej emisji hałasu na terenach podlegających ochronie akustycznej w miejscu wjazdu/wyjazdu z tuneli drogowych wybudowane zostaną ekrany akustyczne po lewej stronie projektowanej trasy w km od 19+400 do 19+550 (wysokość 3,5 m) oraz w km od 19+550 do 19+913 (wysokość 4 m). Zgodnie z wynikami przeprowadzonych analiz emisji hałasu do środowiska, w ww. lokalizacjach dotrzymane będą dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, określone w rozporządzeniu hałasowym. Co więcej po lewej stronie drogi S-7 przeprowadzona zostanie analiza porealizacyjna w km 19+395. Powyższe oznacza, że nie ma podstaw do wydłużenia tunelu drogowego, czy też zastosowania pełnych tuneli naziemnych.

Odnosząc się z kolei do wniosku o wprowadzenia pasów zieleni na odcinku projektowanej trasy od ul. Kolejowa do ul. Zielonej w Łomiankach, GDOŚ wskazuje, że również nie zasługuje on na uwzględnienie. W tym zakresie wyjaśnić trzeba, że w warunku, o którym mowa w pkt 1.3.2. decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowanym w pkt 22 niniejszej decyzji) inwestor został zobowiązany do wykonania nasadzeń zastępczych w postaci zieleni dogęszczającej na powierzchni ok. 2 ha, zieleni naprowadzającej na powierzchni ok. 10,65 ha oraz zieleni krajobrazowej w postaci krzewów na powierzchni ok. 1,88 ha i 19,43 km rzędowych nasadzeń drzew, w tym na wysokości miejscowości Łomianki, tj. w następujących kilometrażach drogi: km 11+300 – 11+600 (strona prawa), km 12+400 – 13+250 (strona lewa), km 12+650 – 13+000 (strona prawa), km 14+500 – 14+800 (strona prawa i lewa). Ww. odcinki projektowanej trasy S-7 stanowią fragment od ul. Kolejowa do ul. Zielonej w Łomiankach.

Nawiązując do kwestii zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego spalinami wydobywającymi się z zaprojektowanego tunelu między ul. Księcia Bolesława a ul. Powstańców Śląskich, przy jednoczesnym nieuwzględnieniu, iż 80% wiatrów pochodzi ze strony zachodniej, GDOŚ wskazuje, że nie zasługuje ona na uwzględnienie. Co więcej z uwag wniesionych na etapie udziału społeczeństwa wynika brak możliwości realizacji zapisów art. 174 ust. 1 i 2 POŚ w związku z lokalizacją i eksploatacją inwestycji na terenie dzielnicy Bemowo. Zgodnie zaś art. 174 ust. 1 ustawy POŚ eksploatacja dróg nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, zaś na podstawie art. 174 ust. 2 pkt 4 ustawy POŚ, emisje polegające na powodowaniu hałasu, powstające w związku z eksploatacją drogi nie mogą, z zastrzeżeniem ust. 3, spowodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego zarządzający tym obiektem ma tytuł prawny.

Jak już wyjaśniono we wcześniejszej części niniejszej decyzji, na całej długości projektowanej trasy, z wyłączeniem miejsc wjazdowo-wyjazdowych z portali tuneli, ponadnormatywna emisja

NO₂ (substancja o największym zasięgu oddziaływania) mieści się w granicach inwestycji. Nadto uwzględniając ponadnormatywną emisję zanieczyszczeń do powietrza w miejscach wjazdów/wyjazdów z portali tuneli drogowych, GDOŚ wskazuje, że organ I instancji w pkt 4.2 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowanym w pkt 41 niniejszej decyzji), zobowiązał inwestora do przeprowadzenia analizy porealizacyjnej w zakresie propagacji gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego w ww. miejscach przy najbliższej zabudowie mieszkaniowej. Podkreślić przy tym trzeba, że dla potrzeb opracowania raportu oos wykonano symulację emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych przy pomocy programu EK100W (system SOZAT - Atmoterm, Opole) zmodyfikowany dla źródeł liniowych zgodnie z metodyką referencyjną według Załącznika 3 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu. Elementem modelu obliczeniowego jest róża wiatrów, która zgodnie z dokumentacją środowiskową (str. 112 raportu oos z lutego 2017 r., część I), jednoznacznie wskazuje, że dominującym kierunkiem wiatru jest kierunek zachodni. Zatem podnoszona przez społeczeństwo kwestia nie zasługuje na uwzględnienie. Inwestor uwzględnił bowiem w przeprowadzonych analizach fakt, że *80% wiatrów pochodzi ze strony zachodniej*.

Ustosunkowując się do wniosku o uwzględnienie w analizie propagacji substancji do powietrza atmosferycznego emisji pochodzących z pobliskiej drogi S-8 i Al. Obrońców Grodna, organ II instancji ponownie nie może się przychylić do powyższego postulatu. Z załączników graficznych do raportu oos z lutego 2017 r., tj. 07.02.52 *Zasięg oddziaływania hałasu i zanieczyszczeń powietrza w 2019 roku*, oraz Rys. 07.05.52 *Zasięg oddziaływania hałasu i zanieczyszczeń powietrza w 2035 r.*, wprost wynika, że Al. Obrońców Grodna (która *de facto* stanowi trasę S-8) została uwzględniona w analizach określających przewidywane oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko.

Nie można przy tym przychylić się do uwagi, zgodnie z którą w obliczeniach propagacji pyłów i gazów do powietrza atmosferycznego, nie uwzględniono, że projektowana trasa ma wprowadzać transport kołowy do już istniejącej drogi S-8, na której występują zatory drogowe. W tym zakresie należy wskazać, że wskazane zatory powstają przede wszystkim na odcinku od zjazdu z trasy S-8 na wysokości ul. Broniewskiego do zjazdu na wysokości Wisłostrady, zatem dalej niż w miejscu przewidywanego włączenia trasy S-7 w istniejącą już drogę ekspresową S-8. To w ocenie GDOŚ zmieni się po powstaniu przedmiotowego odcinka trasy S-7. Wówczas ruch drogowy z drogi krajowej nr 7, która następnie przechodzi w Wisłostradę zostanie przekierowany na nową drogę ekspresową. Jeśli ruch na drodze krajowej nr 7 się zmniejszy, wówczas zatory drogowe na odcinku od zjazdu z trasy S-8 na wysokości ul. Broniewskiego do zjazdu na wysokości Wisłostrady, także powinny się zmniejszyć. Powyższe w ocenie GDOŚ upłynni ruch komunikacyjny na trasie S-8.

Za niezrozumiałą należy uznać uwagę o nieprzedstawieniu w raporcie oos szczegółowej analizy emisji gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego z wlotów/wylotów projektowanych tuneli w wariantach II.1 i IIB.1. W tym zakresie należy wskazać, iż wnioskodawca do uzupełnienia raportu oos z sierpnia 2021 r. załączył dane wejściowe do obliczeń oraz wyniki w zakresie stężeń maksymalnych uśrednionych dla jednej godziny oraz stężeń średnich uśrednionych dla okresu roku kalendarzowego z uwzględnieniem emisji z projektowanych tuneli drogowych.

Odnosząc się zaś do kwestii zaprojektowanej metody wentylacji w tunelach drogowych, jak już omówiono we wcześniejszej części niniejszej decyzji, kwestie ta reguluje rozporządzenie

Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 30 maja 2000 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogowe obiekty inżynierskie i ich usytuowanie (Dz. U. z 2000 r. Nr 63 poz. 735, ze zm.). Zatem w przedmiotowej sprawie zaprojektowana wentylacja musi odpowiadać zapisom ww. aktu wykonawczego. Postulaty o zastosowaniu innych metod, w tym kominów wyposażonych w filtry, nie może zostać uwzględniona.

Nawiązując do postulatu o realizacji tunelu między lotniskiem Bemowo a węzłem NS w całości w krytym tunelu, GDOŚ wskazuje, że nie zasługuje on na uwzględnienie. W km od 20+420 do 21+543 dla ochrony dzielnicy Bemowo przed ponadnormatywną emisją hałasu zaprojektowano właśnie tunel drogowy. Z kolei po prawej stronie projektowanej drogi zlokalizowane zostaną ekrany akustyczne:

- w km od 21+603 do km 22+005 (wysokość 6,5 m + panel 1 m zagięty pod kątem 45°),
- w km od 22+005 do 0+360 – łącznica (wysokość 4 m),
- w km od 0+360 – łącznica do km 0+676 - łącznica (wysokość 6,0 m + panel 1 m zagięty pod kątem 45°).

Co więcej po prawej stronie projektowanej drogi w km 20+460 i w km 21+720, a także po lewej stronie w km 21+565 zobowiązano inwestora do przeprowadzenia analizy porealizacyjnej w zakresie rzeczywistej emisji hałasu do środowiska. Tym samym nie ma potrzeby realizacji tunelu między lotniskiem Bemowo a węzłem NS w całości w krytym tunelu.

Niezrozumiały jest także postulat o lokalizację ekranów półtunelowych na całej długości estakad przy węzłach NS oraz Generała Maczka, jak również na odcinku między estakadami, a granicą tunelu. Na podstawie wyników analizy emisji hałasu do środowiska GDOŚ wskazuje, że ekrany akustyczne należy zlokalizować w następujących miejscach:

- km od 19+913 do łącznika z ul. Gen. Maczka (strona północna) – strona lewa, wysokość 2 m,
- łącznik z ul. Gen. Maczka (strona południowa) – strona lewa, wysokość 2 m.

Jeśli z wyników analiz emisji hałasu do środowiska wynika konieczność budowy ww. obiektów ochrony akustycznej, to GDOS nie widzi konieczności zobowiązania inwestora do budowy dodatkowych, lub o odmiennych parametrach, tj. ekranów półtunelowych.

Organ odwoławczy nie widzi także uzasadnienia dla budowy dodatkowych estakad przy ul. Dywizjonu 303. W ramach przedmiotowego przedsięwzięcia w wariantcie II.1 zaplanowano bowiem budowę wiaduktu drogowy w ciągu ul. Dywizjonu 303 w km 0+380 (str. 25 raportu oos z lutego 2017 r., część I). Ponadto, dodatkowe elementy, o które wnioskuje społeczeństwo wykraczają poza zakres przedmiotowy wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Odnosząc się do ponadnormatywnych emisji NO₂, pyłu zawieszonego PM 2,5 i PM 10 w miejscach wylotu zaplanowanych tuneli, należy wskazać, że zgodnie z warunkiem określonym w pkt 4.2 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowanym w pkt 41 niniejszej decyzji) inwestor został zobowiązany do przeprowadzenia analizy porealizacyjnej propagacji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego w tym ww. zanieczyszczeń, w okolicach portali wjazdowo-wyjazdowych z tuneli drogowych przy najbliższej zabudowie mieszkaniowej. To na jej podstawie możliwe będzie wykorzystanie środków następczych, o których mowa w ustawie POŚ.

Uwagi społeczeństwa o szkodliwości spalin silnikowych z pojazdów zasilanych olejem napędowym, a mianowicie wzrostu alergii, czy też wzrostu zachorowalności na astmę oskrzelową, nie zostały poparte żadnymi dowodami czy też przywołaniem specjalistycznej literatury. Jeżeli inwestycja spełnia standardy jakości środowiska w zakresie emisji do powietrza, a w tym przypadku spełnia z uwzględnieniem warunków określonych decyzjami organów obydwu instancji, przyjmuje się, że jej realizacja nie będzie powodować znaczącego negatywnego wpływu na zdrowie i życie ludzi, co zresztą zbadał i potwierdził właściwy w zakresie zdrowia i życia ludzi organ inspekcji sanitarnej.

Nie ma przy tym jakichkolwiek dowodów na poparcie stanowiska, iż prognoza ruchu dla 2035 r. została zaniżona. Prognoza ruchu dla wskazanego horyzontu czasowego została opracowana na podstawie GPR z 2010 r. oraz doświadczeń własnych inwestora, tj. Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad. Podkreślić trzeba, że ww. organ jest, zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy drogowej, zarządcą dróg krajowych. Zatem nie ulega wątpliwości, że Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad jest organem kompetentnym do określania prognoz ruchu. W opinii GDOŚ nie można podważyć przyjętych przez wnioskodawcę danych w tym zakresie. Nadto należy wskazać, że wnioskodawca został zobowiązany do przedstawienia w dokumentacji środowiskowej przedłożonej w ramach postępowania w przedmiocie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, prognozy ruchu opartej na pomiarach natężenia ruchu nie starszych niż 5 lat (pkt 3.4 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. zreformowanego w pkt 39 niniejszej decyzji).

W ramach przedmiotowego przedsięwzięcia zaplanowano budowę drogi ekspresowej S-7 wraz z tunelami drogowymi oraz węzłami niezbędnymi dla uzyskania powiązania z istniejącym układem drogowym. Planowana inwestycja nie przewiduje budowy placówek oświatowych. Zatem postulat o poprowadzeniu planowanej trasy w ciągu istniejącej drogi kranowej nr 7, przy jednoczesnym wykorzystaniu terenów zlokalizowanych w Bemowie na budowę placówek oświatowych, nie zasługuje na uwzględnienie.

Odnosząc się do konieczności uwzględnienia w analizach emisji hałasu do środowiska miarodajnego wskaźnika liczby mieszkańców w budynkach mieszkalnych, nie zaś samej liczby zamieszkałych obiektów, GDOŚ wskazuje, że postulat ten także nie zasługuje na uwzględnienie. Konieczne jest w tym miejscu wyjaśnienie, że zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia hałasowego, dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku muszą być dotrzymane na poszczególnych rodzajach terenu, np. tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Zatem wskazuje się, że ochrona akustyczna polega na dotrzymaniu standardów emisyjnych na konkretnych rodzajach terenów. Nie ma przy tym znaczenia, przez jaką liczbę osób teren ten jest faktycznie zamieszkiwany. Zatem poziomy emisji hałasu określone w rozporządzeniu hałasowym muszą być dotrzymane niezależnie od tego, czy dany teren zamieszkuje 1 osoba, czy też więcej.

Nie można także uwzględnić wniosku o ujęcie w analizach akustycznych emisji hałasu wynikającego ze startu i lądowań samolotów na Lotnisku Okęcie, a także z pętli tramwajowej Nowe Bemowo. Hałas pochodzący z drogi i ze startów/lądowań samolotów, z uwagi na odmienną charakterystykę, nie podlega bowiem łącznej analizie akustycznej. W związku zaś z tym, że zgodnie z rozporządzeniem hałasowym poziomy dopuszczalne hałasu są różne w przypadku hałasu

1

pochodzącego z tak różnych źródeł, nie jest możliwe porównywanie ich uciążliwości akustycznej. Brak też narzędzi obliczeniowych pozwalających uwzględnić w obliczeniach prognostycznych tak specyficzne źródła hałasu. Co więcej w analizach emisji hałasu do środowiska inwestor nie był zobowiązany do uwzględnienia emisji pochodzących z pętli tramwajowej Nowe Bemowo. W miejscu, gdzie przedmiotowa inwestycja zbliża się do ww. miejsca, droga poprowadzona zostanie w tunelu drogowym. Zatem nie ma możliwości kumulacji emisji hałasu z pętli tramwajowej znajdującej się na powierzchni terenu z emisjami generowanymi przez ruch samochodowy w podziemnym tunelu drogowym.

GDOŚ nie przychyliła się także do wniosku o uwzględnienie w analizach zanieczyszczeń powietrza uciążliwego odoru pochodzącego z kompostowni Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów „Kampinoska”. Kwestie uciążliwości zapachowej nie są poddane regulacjom prawnym. Podkreślić przy tym trzeba, że realizacja inwestycji drogowej nie powoduje wzrostu uciążliwości o charakterze odorowym, jak np. kompostownie, a zatem nie dojdzie w tym zakresie do skumulowania oddziaływania na środowisko.

Odnosząc się do rozwiązań projektowych, w szczególności faktu, że wariant IIB nie przewiduje połączenia z ul. Generała Maczka, w pierwszej kolejności należy wskazać, że rolą organu ochrony środowiska jest ocena zaproponowanych rozwiązań pod kątem warunków i wymagań środowiskowych. Organ, analizując dokumentację zgromadzoną w trakcie prowadzonego postępowania, w tym raport oos, wskazuje wariant dopuszczony do realizacji (w niniejszej sprawie wariant II.1) i określa dla niego warunki, których spełnienie pozwoli na ochronę środowiska w zasięgu bezpośredniego oddziaływania planowanej inwestycji. Zatem organy ochrony środowiska nie są kompetentne do analizy zasadności przyjętych założeń technicznych i funkcjonalnych.

Nie można także uwzględnić wniosku o zapewnienie mieszkańcom osiedla przy ul. Księcia Bolesława/Obrońców Tobruku dostępności, w fazie budowy, do szkół, przedszkoli, placówek ochrony zdrowia, przystanków komunikacji miejskiej znajdujących się w okolicy. Postulat ten dotyczy rozwiązań technicznych, które są rozpatrywane na kolejnym etapie przygotowania dokumentacji projektowej tj. na etapie projektu budowlanego i nie jest przedmiotem rozpoznania przez organ w ramach wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Poza kompetencjami organu ochrony środowiska jest także kwestia zagospodarowania terenu pod tunel dla trasy S-7 jako terenu rekreacyjnego. Kompetencje te posiadają organy właściwe ds. gospodarki przestrzennej.

Odnosząc się do kwestii uwzględniania w ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko emisji wibracji, GDOŚ wskazuje, że emisja ta została uwzględniona w dokumentacji środowiskowej. W uzupełnieniu raportu oos z sierpnia 2021 r. wskazano prace oraz sprzęt budowlany mogące być źródłem wibracji. Jednakże z uwagi na jedynie czasowe oddziaływanie w tym zakresie, na etapie realizacji inwestycji nie przewiduje się ponadnormatywnych emisji wibracji do środowiska.

Zajmując stanowisko w kontekście bezpieczeństwa ruchu drogowego w okolicach zaprojektowanego węzła Generała Maczka, z uwagi na wzrost natężenia ruchu na ul. Żołnierzy Wyklętych, należy wskazać, iż zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 6 ustawy oos w przypadku drogi w

transeuropejskiej sieci drogowej w raporcie ooś należy określić wpływ planowanej drogi na bezpieczeństwo ruchu drogowego. Wyjaśnić zatem należy, że we wszystkich analizowanych wariantach przewidziano zastosowanie barier zgodnych z normą PN-EN 1317-2 oraz obowiązującymi „Wytycznymi stosowania drogowych barier ochronnych na drogach krajowych”. Zastosowane bariery charakteryzują następujące parametry (poziom powstrzymania, poziom intensywności zderzenia oraz szerokość pracująca). Dodatkowo na barierach przewiduje się zamontowanie punktowych elementów odblaskowych U-1c. Dla zapewnienia widoczności znaku pionowego z odległości pozwalającej kierującemu pojazdem jego spostrzeżenie, odczytanie i prawidłową reakcję, we wszystkich analizowanych wariantach przewidziano oznakowanie pionowe z licami znaków wykonanymi z materiałów odblaskowych. Typ materiałów odblaskowych stosuje się w zależności od lokalizacji znaków oraz klasy drogi przy której są one umieszczone. Przewiduje się zastosowanie oznakowania pionowego zgodnie z rozporządzeniem Ministra infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2311, ze zm.). Oznakowanie poziome we wszystkich analizowanych wariantach przewidziano tak, aby charakteryzowało się dobrą widocznością w ciągu całej doby, wysokim współczynnikiem odblaskowości, odpowiednią szorstkością, odpowiednim okresem trwałości, odpornością na ścieranie i zabrudzenie, szybką metodą aplikacji. System zarządzania ruchem na odcinku analizowanych wariantów drogi ekspresowej będzie pełnić rolę informacyjną i ostrzegającą. Podstawą działania systemu stanowią tablice oraz znaki o zmiennej treści. Tablice zmiennej treści umożliwiają wyświetlanie komunikatów tekstowych lub graficznych, informujących użytkowników o warunkach na drodze ekspresowej, np. występującym zatłoczeniu lub nieoczekiwanym objeździe. Znaki o zmiennej treści są to elektroniczne wersje tradycyjnych znaków. Powinny one zawierać w swojej bibliotece także znaki kontroli pasa ruchu, z uwagi na to, że mogą być umieszczane nad pasami ruchu (str. 28-29 raportu ooś z lutego 2017 r., część I). Na podstawie danych zawartych w dokumentacji środowiskowej, GDOŚ stwierdza, że planowana droga, w tym jej zabezpieczenia i oznakowania, w kontekście ocen oddziaływania na środowisko, zapewnią prawidłowy poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego. Na marginesie wskazać trzeba, że niezrozumiałe jest w ocenie organu odwoławczego na podstawie jakich informacji uznano, iż w związku z realizacją przedmiotowej drogi nastąpi wzrost natężenia ruchu na ul. Żołnierzy Wyklętych.

Odnosząc się z kolei do kwestii wyburzenia dawnej wieży kontrolnej Lotniska Babice, GDOŚ wyjaśnił już, że obiekt ten przeznaczony jest do wyburzenia. Inwestor będzie zobowiązany do uzyskania stosownego pozwolenie na rozbiórkę tego obiektu. Jednocześnie wbrew twierdzeniom wnioskodawców dawna wieża lotnicza nie jest oddalona od trasy S-7, bowiem znajduje się ona w obszarze, na którym realizowane będzie przedsięwzięcie.

Nie można przychylić się także do stanowiska co do nieuwzględnienia oddziaływania inwestycji na zdrowie ludzi. W tym zakresie należy wskazać, że organ I instancji nałożył na inwestora obowiązek licznych działań minimalizujących możliwe oddziaływanie przedmiotowego przedsięwzięcia. Wyjaśniając szczegółowo, RDOŚ w Warszawie określił następujące warunki:

Etap realizacji inwestycji

- dotyczące prowadzenia robót budowlanych –pkt 1.2.28 (zreformowany w pkt 15 niniejszej decyzji), 1.2.29, 1.2.30, 1.2.31 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r.,
- dotyczące gospodarki odpadami – pkt 1.2.45 i 1.2.46 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r.,

Etap eksploatacji inwestycji

- dotyczące wykonania ekranów akustycznych – pkt 1.3.17 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowany w pkt 33 niniejszej decyzji),
- dotyczące uszczegółowienia na etapie ponownej oceny rozwiązań dotyczących systemów wentylacyjnych w tunelach drogowych – pkt 3.4 decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r. (zreformowany w pkt 39 niniejszej decyzji),
- dotyczące wykonania analizy – pkt 4.1 (zreformowany w pkt 40 niniejszej decyzji) i 4.2 (zreformowany w pkt 41 niniejszej decyzji) decyzji z dnia 27 kwietnia 2018 r.

Wbrew twierdzeniom zawartym w uwagach społeczeństwa w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia, oparto się na zgodnych z Konstytucją przepisach prawa materialnego, tj. ustawie o oś i procesowego, tj. Kpa. Tym samym nie można organom czynić zarzutu z bezpośredniego naruszenia Konstytucji RP, tj. art. 7 (*organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa*), art. 9 (*Rzeczpospolita Polska przestrzega wiążącego ją prawa międzynarodowego*) i art. 87 (*źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia* (ust. 1), *źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są na obszarze działania organów, które je ustanowiły, akty prawa miejscowego* (ust. 2)). Odnosząc się z kolei do przestrzegania przez Rzeczpospolitą Polskę wiążącego ją prawa międzynarodowego, należy wskazać, że dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej nie są co do zasady aktami prawa bezpośrednio obowiązującymi w stosunkach pomiędzy państwem a obywatelami, ich przepisy nie mogą być zatem naruszone przez organy administracji publicznej orzekające w indywidualnych sprawach administracyjnych, jeżeli zostały w sposób prawidłowy implementowane do krajowego porządku prawnego.

W zakresie postulatu o zmianę lokalizacji zbiornika retencyjnego ZR-36 o około 100 m - na drugą stronę drogi S-7, należy wskazać, że GDOŚ nie może przyznać mu słuszności. Organ odwoławczy ponownie wskazuje, że organ ochrony środowiska nie jest kompetentny do oceny zasadności przyjętych założeń projektowych.

Organ II instancji nie przychylił się także do wniosku o wydanie opinii przez Regionalną Komisję ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko. Regionalna Komisja ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko jest organem opiniodawczo-doradczym RDOŚ w Warszawie. Zasady funkcjonowania Regionalnej Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko w Warszawie i jej zadania reguluje rozdział 4 ustawy o oś. Szczegółowy sposób funkcjonowania Regionalnej Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko, jej organizację i tryb działania określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2010 r. w sprawie funkcjonowania Krajowej Komisji do spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko oraz regionalnych komisji do spraw ocen oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2010 r. Nr 257 poz. 1745). Z analizy ww. aktów wynika, że posiedzenia plenarne regionalnej komisji i posiedzenia jej zespołów roboczych zwołuje przewodniczący regionalnej komisji lub upoważniony przez niego zastępca, z własnej inicjatywy lub na wniosek

regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub co najmniej pięciu członków regionalnej komisji. Zatem jeśli RDOŚ w Warszawie stwierdził, że raport ooś był zgodny z art. 66 ustawy ooś i możliwe było na jego podstawie przeprowadzenie oceny oddziaływania, nie było podstaw do uzyskiwania opinii Regionalnej Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko w Warszawie.

Odnosząc się zaś do kwestii przedłożenia przez wnioskodawcę niewłaściwego streszczenia raportu ooś w języku niespecjalistycznym, GDOŚ wskazuje, że stosowne streszczenie w języku niespecjalistycznym informacji zawartych w raporcie ooś zawierające dane zgromadzone na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego jak i drugoinstancyjnego, przedłożone zostały przy piśmie z dnia 10 września 2021 r.

GDOŚ ponadto wyjaśnił szczegółowo we wcześniejszej części niniejszej decyzji, że ocena oddziaływania na środowisko nie obejmuje oceny oddziaływania danego przedsięwzięcia na wartość dóbr materialnych. Tym samym kwestia spadku wartości mieszkań zlokalizowanych w dzielnicy Bemowo i znajdujących się w bliskiej odległości od projektowanej trasy S-8 jest bezpodstawna.

Biorąc pod uwagę, że zgromadzony w sprawie przed organem I instancji materiał dowodowy wymagał na etapie postępowania odwoławczego nieznaczących uzupełnień, przewidzianych granicami art. 136 kpa, i możliwym było w oparciu o niego przeprowadzenie pełnej oceny oddziaływania na środowisko i rozstrzygnięcie sprawy zarówno, co do okoliczności faktycznych jak i prawnych, a także brak w postępowaniu I instancji kwalifikowanych naruszeń procesowych, GDOŚ, na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 i 2 Kpa, uchylił i w tym zakresie orzekł (1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.2.7, 1.2.8, 1.2.10, 1.2.11, 1.2.16, 1.2.17, 1.2.18, 1.2.21, 1.2.22, 1.2.23, 1.2.28, 1.2.41, 1.2.42, 1.2.43, 1.2.44, 1.2.47, 1.2.56, 1.3.2, 1.3.4, 1.3.5, 1.3.6, 1.3.6, 1.3.9, 1.3.10, 1.3.11, 1.3.11.1, 1.3.11.2, 1.3.11.3, 1.3.12, 1.3.17, 2.1.1, 2.1.2, 3, 3.1, 3.1.3, 3.4, 4.1, 4.2 oraz załącznik do decyzji organu I instancji) lub umorzył postępowanie RDOŚ w Warszawie, a w pozostałej części utrzymał w mocy decyzję z dnia 27 kwietnia 2018 r.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna.

POUCZENIE

- Strona niezadowolona z niniejszej decyzji może wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, zgodnie z art. 52 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, ze zm.), dalej Ppsa, za pośrednictwem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (art. 54 § 1 Ppsa), w terminie 30 dni od dnia otrzymania decyzji zgodnie z art. 53 § 1 Ppsa.
- Wnosząc skargę na niniejszą decyzję strona, zgodnie z art. 230 Ppsa, obowiązana jest do uiszczenia wpisu od skargi w kwocie 200 zł. Strona, co wynika z art. 239 Ppsa, może być zwolniona z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych.
- Stronie, zgodnie z art. 243 Ppsa, może być przyznane, na jej wniosek, prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych.

z upoważnienia
Krzysztof Kar
Kierownik Działu Ochrony Środowiska
Generalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska
M. Kar

Otrzymują:

1. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad działający przez pełnomocnika Jarosława Wąsowskiego – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Warszawie, ul. Mińska 25, 03-808 Warszawa;
2. ██████████;
3. Spółdzielnia Mieszkaniowa Wola;
4. ██████████;
5. Wojskowa Spółdzielnia Budownictwa Mieszkaniowego Atena;
6. Wspólnota Mieszkaniowa „Osiedle Leśne IV”;
7. Centrum Naukowo - Produkcyjne Materiałów Elektronicznych CeMatTM70 S.A.;
8. Prezydent m.st. Warszawy;
9. Fundacja na Rzecz Ochrony Krajobrazu Kulturowego;
10. ██████████;
11. Wspólnota Mieszkaniowa Księcia Bolesława 5A, 5B, 5C, 5D w Warszawie;
12. ██████████
13. ██████████
14. ██████████
15. ██████████
16. ██████████
17. ██████████
18. Stowarzyszenie Zwykłe Ochrona Puszczy Kampinoskiej;
19. Stowarzyszenie Zielone Mazowsze;
20. ██████████
21. ██████████
22. ██████████
23. ██████████
24. ██████████
25. ██████████
26. ██████████
27. ██████████
28. ██████████
29. ██████████
30. ██████████
31. ██████████
32. ██████████
33. ██████████
34. ██████████
35. ██████████
36. ██████████
37. ██████████
38. ██████████
39. ██████████
40. ██████████
41. ██████████
42. ██████████
43. ██████████
44. ██████████
45. ██████████
46. ██████████
47. ██████████
48. Wspólnota Mieszkaniowa „Osiedle Leśne V”;
49. Wspólnota Mieszkaniowa „Zielone Mieszkanko III”;
50. Wspólnota Mieszkaniowa „Księcia Bolesława 7A-I”;
51. Wspólnota Mieszkaniowa „Zielone Mieszkanko II”;
52. Wspólnota Mieszkaniowa „Fort Bema”;
53. Wspólnota Mieszkaniowa „Obrońców Tobruku 29”;
54. ██████████
55. ██████████
56. ██████████
57. ██████████
58. Stowarzyszenie Zieloni RP;
59. ██████████
60. ██████████
61. ██████████
62. ██████████
63. ██████████
64. ██████████
65. ██████████
66. ██████████
67. ██████████

- 68.
- 69.
- 70.
- 71.
- 72.
- 73.
- 74.
- 75.
- 76.
- 77.
- 78.
- 79.
80. Stowarzyszenie ORNROP „NIE PRZIEZ MIASTO”;
- 81.
- 82.
- 83.
- 84.
- 85.
- 86.
- 87.
- 88.
- 89.
- 90.
- 91.
- 92.
- 93.
- 94.
- 95.
- 96.
- 97.
- 98.
- 99.
- 100.
- 101.
- 102.
- 103.
- 104.
- 105.
- 106.
- 107.
- 108.
- 109.
- 110.
- 111.
- 112.
- 113.
- 114.
- 115.
- 116.
- 117.
- 118.
- 119.
- 120.
- 121.
- 122.
- 123.
- 124.
- 125.
- 126.
- 127.
- 128.
- 129.
- 130.
- 131.
- 132.
- 133.
- 134.
- 135.
- 136.

137.
138.
139.
140.
141.
142.
143.
144.
145.
146.
147.

148. Stowarzyszenie ekologiczne Światowid;
149. Stowarzyszenie Czyste Bielany;
150. [REDACTED];
151. Pozostałe strony postępowania zgodnie z art. 49 Kpa w zw. z art. 74 ust 3 ustawy ooś.

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie.